

TÜRKİYE **GENÇLİK** ATLASI

2021

T.C. GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI
Eğitim, Araştırma ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü
Örnek Mahallesi Oruç Reis Caddesi No: 13 Altındağ / ANKARA
Telefon: 444 0 472

www.gsb.gov.tr
yayinlar.gsb.gov.tr

E-ISSN: 978-605-5050-09-2

Kitabın Adı

Türkiye Gençlik Atlası

Proje Koordinatörü/Editör

Dr. Mehmet Ata ÖZTÜRK
Dr. Mehmet Fatih KÖSE

Yayına Hazırlayanlar

Ayşegül ACAR
Fehmi ERYOLDAŞ
Gözde ÇOBANOĞLU
Özgür KARATAŞ
Rıdvan ÇELİK
Erhan AÇAR
Yücel AYÇİÇEK
Nilgün ÖZCAN

Tasarım, Dizgi ve Mizanpaj

Bilal Said DOĞRUSÖZ

ÖNSÖZ

Politika geliştirme ve karar alma süreçlerinin bilimsel yöntemlerle desteklenmesi ve hizmetlerimizin güçlü bir bilimsel temelde hayata geçirilmesi Bakanlığımızın en önemli öncelikleri arasında yer almaktadır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak, gençliğin Bakanlığı olarak, tüm süreçlerde ve her aşamada genç katılımını temel alan bir yaklaşıma sahibiz. Bu bakımdan gençlik araştırmalarını da gençleri tanımak ve anlamak için en önemli fırsatlardan birisi olarak görüyoruz. Gençliğin genel durumunu, beklentilerini ve ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik çalışmalar yapan, gençlerin Bakanlığımız politika ve uygulamalarına yönelik görüş ve önerilerini dikkate alan ve genç katılımını benimseyen bir Bakanlık olarak, düzenli bir şekilde saha araştırmaları yürütmekteyiz. Akademisyen ve uzmanlarla bilimsel temelde hazırlanmış bu araştırmaları gençlikle iletişimimizin temel bir vasıtası olarak görüyoruz.

“Gençliğin ihtiyaçları ile gençliğe sunulan hizmet ve imkânlar konusunda inceleme ve araştırmalar yapmak ve öneriler geliştirmek” Bakanlığımızın kuruluş ile verilen temel bir görevdir. Bilimsel geçerlilik ve güvenilirliği kanıtlanmış yöntemlerle yürütülen bu araştırmalar, tüm fiziki ve gönül coğrafyamızda yer alan her yaşta gencimizi kapsamında almaktadır.

Gençlik politikalarında olduğu gibi Spor Bilimleri alanında da nitelikli bilimsel çalışmaları destekleyerek AR-GE' ye katkı veriyoruz. Yürüttüğümüz ve desteklediğimiz bilimsel araştırma raporlarının bilim dünyası ve toplumla paylaşılması gençlik ve spor politikalarına yön vermesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

Gençlik ve spor araştırmalarının sadece Bakanlığımız politikalarına değil, gençlere yönelik tüm kamu ve sivil toplum çalışmaları için yol gösterici olacağı inancı ile literatüre katkı sağlamasını diliyor emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma ve bilim insanlarına teşekkür ediyorum.

Dr. Mehmet Muharrem KASAPOĞLU

İÇİNDEKİLER

Gençlerde Gündelik Yaşam Alışkanlıkları.....	07
Gençlerin Sosyal ve Siyasi Etkinliklere Katılımı	28
Günlük Kişisel ve Sosyal Faaliyetler	49
Yaşam Doyumu.....	67
Toplumsal Aidiyet ve Yaşam Memnuniyeti.....	77
Spor Kültürü	113
COVID-19 ve Gençlik	132
Espor Araştırması.....	146

TÜRKİYE GENÇLİK ATLASI

Bakanlığımız genç nüfusumuzun psikolojik ve sosyal gelişim ve değişimlerini düzenli olarak belirlemeye ve gençlik profilini izlemeye yönelik periyodik saha araştırmaları planlamakta ve yürütülmektedir.

Bilimsel yöntemlerle yürütülen bu saha araştırmaları ile gençlikle ilgili çalışan resmi ve sivil tüm kurum ve kuruluşlara geniş bir veri sağlamak hedeflenmektedir. Bu kapsamda belirlenen temalarda her yıl gençliğin değişimi izlenerek Türkiye Gençlik Atlası hazırlanmaktadır.

Proje Türkiye’de bir kamu kurumu tarafından boylamsal bilimsel araştırma modeli ile tasarlanan ilk proje niteliğindedir. Bilimsel yöntemlerle yürütülen bu saha araştırmaları ile gençlikle ilgili çalışan resmi ve sivil tüm kurum ve kuruluşlara geniş bir veri sağlaması bakımından önem taşımaktadır.

Proje ile genç nüfusumuzun psikolojik ve sosyal gelişim ve değişimini düzenli olarak belirlemeye ve gençlik profilini izlemeye yönelik boylamsal veri toplamak ve gençlik politikalarının doğru ve etkin yönetimine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Araştırma kapsamında belirlenen aşağıdaki temalarda gençliğin değişimi izlenerek Türkiye Gençlik Atlası hazırlanmakta olup, çalışmanın her yıl düzenli olarak yürütülmesi hedeflenmektedir.

Türkiye Gençlik Atlası Temaları

- Aile, Akrabalık, Komşuluk ve Arkadaşlık İlişkileri
- Gündelik Yaşam Alışkanlıkları
- Toplumsal Aidiyet, Güven ve Dayanışma
- Sosyal Destek ve Toplumsal Bağlar
- Sosyal Sermaye
- Yaşam Doyumu ve Memnuniyeti
- Spor Kültürü
- Gönüllülük
- Gençlik Refahı
- Girişimcilik
- Dijital Beceriler

GENÇLİK ARAŞTIRMALARI SERİSİ

GENÇLERDE GÜNDELİK YAŞAM ALIŞKANLIKLARI

YÖNETİCİ ÖZETİ

Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen bu çalışmada gençlerin gündelik yaşam alışkanlıklarını tespit etmek amaçlanmıştır.

Araştırmanın evrenini 15-29 yaş aralığındaki genç nüfus, çalışmanın örneklemini ise bu yaş grubundaki 3973 genç oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında veri toplama işlemi, basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen katılımcılara internet ortamında erişilebilen anket formlarının kısa mesaj ile gönderilmesi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Anket formları demografik bilgileri, kurum hizmetlerinden faydalanma ve etkinliklere/faaliyetlere katılma durumlarını belirlemeye yönelik soruların yanında; gündelik yaşam alışkanlıkları ve yaşam doyumu ölçeklerini de içeren toplam 16 sorudan oluşmaktadır.

Araştırmaya 81 ilden 15-29 yaş aralığından 3973 genç katılmıştır ve katılımcıların %51,1'ini kadınlar, %48,9'unu erkekler oluşturmaktadır. Katılımcıların yaşadıkları yer tanımlamalarına bakıldığında; %56,6'sının şehir merkezinde, %31,4'ünün ilçe merkezinde ve %11,9'unun da köy veya kırsal alanda ikamet ettiği görülmüştür.

Araştırmaya katılan gençlerin yaklaşık %72'sinin çalışmadığı ve %54'ünün çalışmadığı fakat iş aradığı görülürken; yaklaşık %18'inin herhangi bir işte çalışmadığı ve iş de aramadığı görülmüştür.

Katılımcıların yaklaşık %70'inin Bakanlığımızın ve belediyelerin bünyesinde faaliyet gösteren gençlik merkezlerinden yararlanmadığı tespit edilmiştir. Öte yandan belediyeler bünyesinde faaliyet gösteren gençlik merkezlerine katılımın nispeten daha yüksek olduğu da

söylenebilmektedir. Bununla birlikte araştırmaya katılan gençlerin yaklaşık %90'ının Bakanlığımızın ve belediyelerin gençlik kamplarından yararlanmadığı saptanmıştır.

Faaliyetlere ayrılan günlük ortalama zaman kapsamında bir değerlendirme yapıldığında; araştırmaya katılan gençlerin gün içinde en fazla ailesiyle, internette ve sosyal ağlarda zamanını değerlendirdiği görülmüştür. Öte yandan gençlerin gönüllülük ve sosyal sorumluluk faaliyetleri ile siyasi faaliyetler için daha az zaman ayırdığı tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan gençlerin yaşam doyum düzeyleri incelendiğinde, genel ölçek puanı 5 üzerinden 2,74 (%43,62) olarak belirlenmiştir. Bu düzey erkeklerde 2,69 (%42,22) kadınlarda ise 2,80 (%44,94) olarak gözlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda genç kadınların yaşam doyumu düzeylerinin erkeklere nazaran daha yüksek olduğu söylenebilir.

Yaşanılan yere göre gençlerin yaşam doyum düzeyleri incelendiğinde; şehir merkezinde yaşayan gençlerin genel ölçek puanının 5 üzerinden 2,74 (%43,41), ilçe merkezinde yaşayan gençlerin ölçek puanının

2,77 (%44,19), köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin ise ölçek puanının 2,72 (%43,05) olduğu görülmüştür.

Yaşanılan bölgelere göre yaşam doyumu düzeyleri analiz edildiğinde ise yaşam memnuniyeti ölçek puanı 5 üzerinden 2,62 (%40,48) ile en düşük yaşam doyumu olan bölge Güneydoğu Anadolu Bölgesi olurken; 5 üzerinden 2,93 (%48,36) ile Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi en yüksek yaşam doyumuna sahip bölge olmuştur.

GİRİŞ

Faaliyetlere ayrılan günlük ortalama zaman kapsamında bir değerlendirme yapıldığında; araştırmaya katılan gençlerin gün içinde en fazla ailesiyle, internette ve sosyal ağlarda zamanını değerlendirdiği görülmüştür. Öte yandan gençlerin gönüllülük ve sosyal sorumluluk faaliyetleri ile siyasi faaliyetler için daha az zaman ayırdığı tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan gençlerin yaşam doyumu düzeyleri incelendiğinde, genel ölçek puanı 5 üzerinden 2,74 (%43,62) olarak belirlenmiştir. Bu düzey erkeklerde 2,69 (%42,22) kadınlarda ise 2,80 (%44,94) olarak gözlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda genç kadınların yaşam doyumu düzeylerinin erkeklere nazaran daha yüksek olduğu söylenebilir.

Yaşanılan yere göre gençlerin yaşam doyumu düzeyleri incelendiğinde; şehir merkezinde yaşayan gençlerin genel ölçek puanının 5 üzerinden 2,74 (%43,41), ilçe merkezinde yaşayan gençlerin ölçek puanının 2,77 (%44,19), köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin ise ölçek puanının 2,72 (%43,05) olduğu görülmüştür.

Yaşanılan bölgelere göre yaşam doyumu düzeyleri analiz edildiğinde ise yaşam memnuniyeti ölçek puanı 5 üzerinden 2,62 (%40,48) ile en düşük yaşam doyumu olan bölge Güneydoğu Anadolu Bölgesi olurken; 5 üzerinden 2,93 (%48,36) ile Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi en yüksek yaşam doyumuna sahip bölge olmuştur.

20. yüzyıla başlayan ve 21. yüzyılda devam eden teknolojik gelişmeler, insanların günlük yaşam standartları, tercihleri ve zorunlulukları üzerinde ciddi bir etki oluşturmuştur (Özensel,2019). Çağımızda teknolojik gelişmeler insanların gündelik yaşamlarına

birçok yeni kavram ve mecralar getirmiştir. Web 2.0 teknolojisi ile birlikte ortaya çıkan sosyal medya platformları, toplumsal hayatın tüm alanlarına nüfuz etmiş ve özellikle de gençlerin hayatında önemli ve vazgeçilmez bir gerçeklik haline gelmiştir. Gençlerin ilgi odağındaki sosyal medya ile gelen değişimler, gençlerin gündelik yaşam alışkanlıklarında da önemli bir etkiye sahiptir. Gündelik yaşam, insan hayatına etki eden ve onu biçimlendiren sıradan aktörlerin toplamı olarak da ifade edilmektedir (Işın,1995).

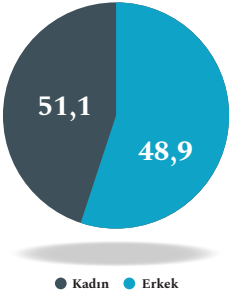
Bu bağlamda gençlerin gündelik yaşam tercihlerini nasıl yaptıklarının, nelerle meşgul olduklarının ve en önemlisi zamanlarını ve enerjilerini ne şekilde harcadıklarının belirlenmesi, gençlere yönelik yapılacak faaliyet ve programlara önemli katkılar sağlayacaktır.

Bu çalışma ile gençlerin gündelik yaşam alışkanlıklarında sosyal,kültürel, sportif ve siyasi etkinliklere ve faaliyetlere katılım düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda; araştırma sonuçlarının bilimsel bulgular ışığında irdelenerek değerlendirilmesi; gençlere yönelik gerçekleştirilecek hizmetlerde, faaliyetlerde ve programlarda dikkate alınması önem arz etmektedir.

GİRİŞ

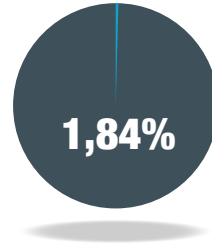
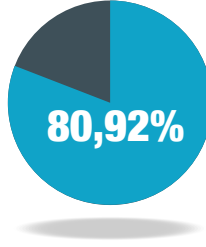
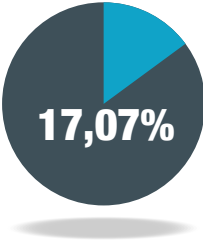
DEMOGRAFİK BULGULAR

Cinsiyet

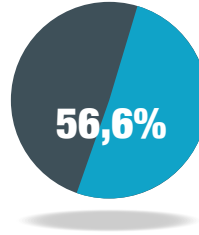
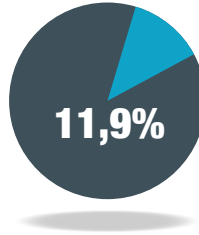
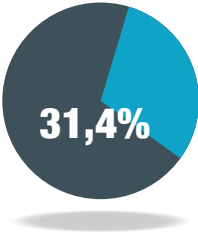
Araştırmaya katılan gençlerin %51,1'inin kadın, %48,9'unun erkek olduğu gözlenmiştir.

Yaş

Araştırmaya katılan gençlerin %80,92' sinin 20-24 yaş aralığında, %17,7'sinin 25-29 yaş aralığında ve %1,84'ünün 15-19 yaş aralığında olduğu görülmektedir.

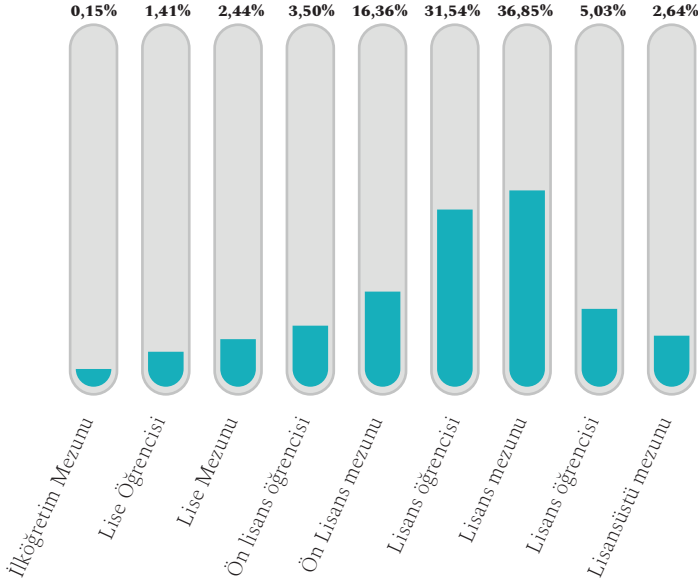
Yaşanılan Yer

Toplam Katılımcı 3973 kişi

Araştırmaya katılan gençlerin %56,6' sının şehir merkezinde, %31,4'ünün ilçe merkezinde, %11,9'unun ise köy veya kırsal alanda yaşadığı gözlenmiştir.

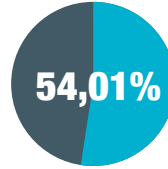
Eğitim Durumu

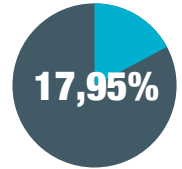
Araştırmaya katılan gençlerin %36,85'inin lisans mezunu, %31,54'ünün lisans öğrencisi ve %16,36'sının ön lisans mezunu olduğu görülmektedir. Genel olarak bakıldığında; katılımcıların %95,92'sinin yüksek öğretim öğrencisi/mezunu olduğu da dikkat çekmektedir.

Çalışma Durumu

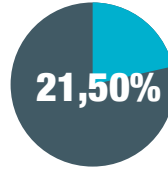
Araştırmaya katılan gençlerin %54'ünün çalışmadığı fakat iş aradığı ve %21,50'sinin tam zamanlı bir işte çalıştığı görülürken; %17,95'inin çalışmadığı fakat iş de aramadığı dikkat çekmektedir.

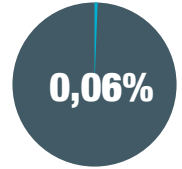
Çalışmıyorum
fakat iş arıyorum.

Çalışmıyorum,
iş aramıyorum.

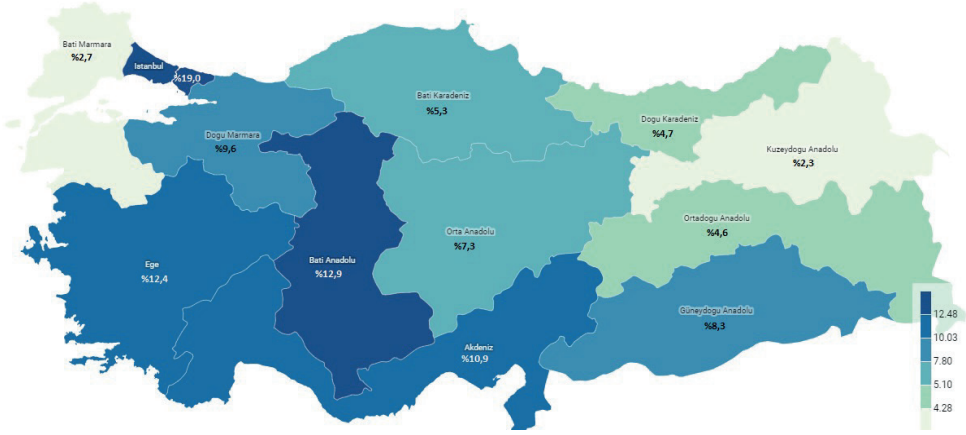
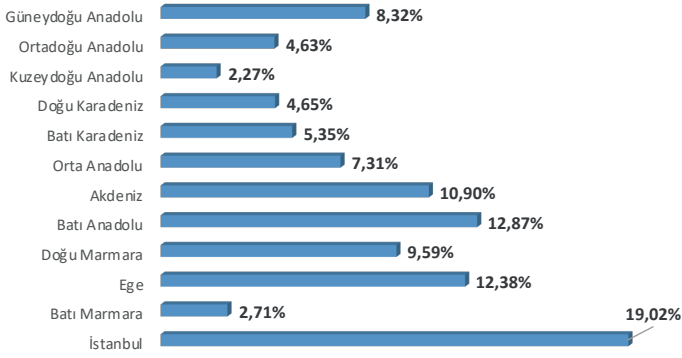

Tam zamanlı bir
işte çalışıyorum.

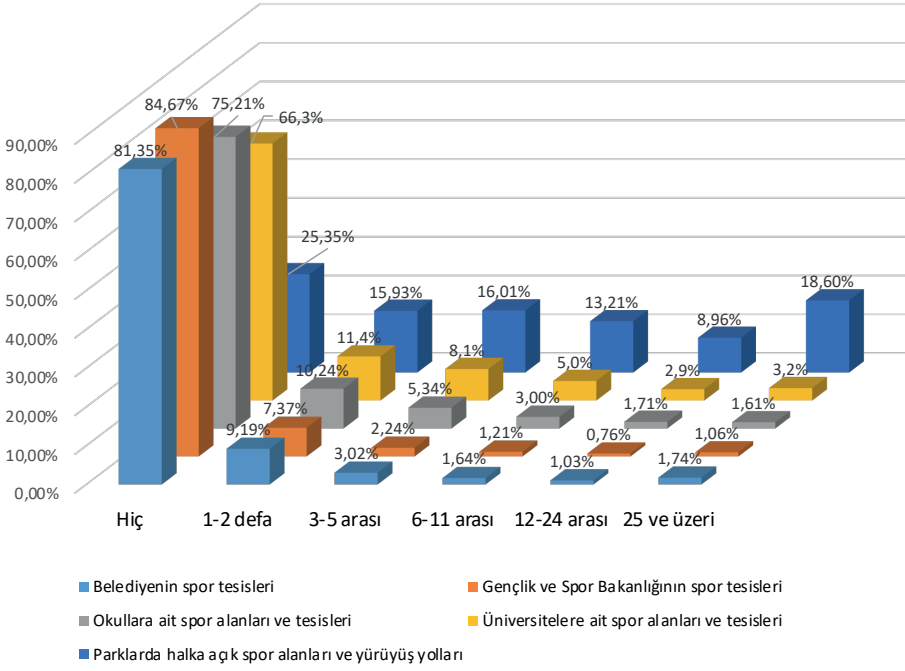
Yarı zamanlı işlerde
çalışıyorum.

Bölgelere Göre Dağılımı

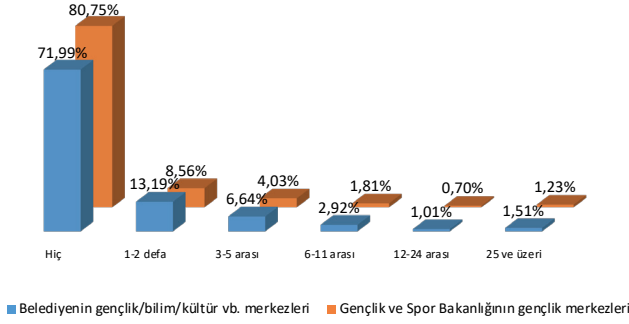
Araştırmaya katılan gençlerin %19'u İstanbul'dan, %12,87'si Batı Anadolu'dan, %12,38'i Ege'den, %10,90'ı Akdeniz'den, %9,59'u Doğu Marmara'dan, %8,32'si Güneydoğu Anadolu'dan, %7,31'i Orta Anadolu'dan, %5,35'i Batı Karadeniz'den, %4,65'i Doğu Karadeniz'den, %4,63'ü Ortadoğu Anadolu'dan ve %2,27'si Kuzeydoğu Anadolu'dandır.

Gençlerin Spor Tesislerinden Yılda Ortalama Yararlanma Sıklığı

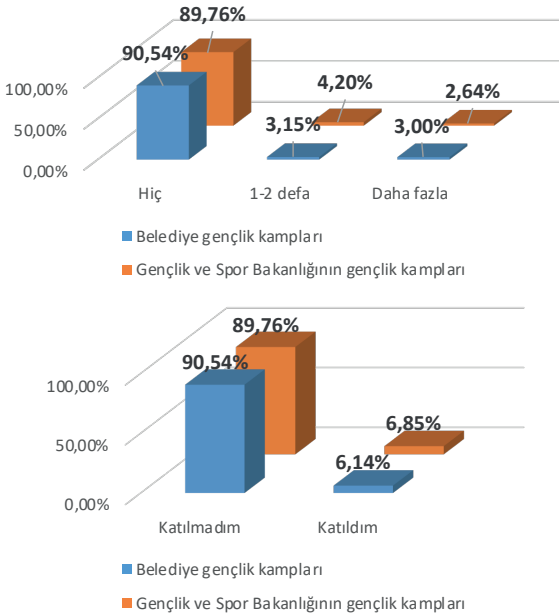
Araştırmaya katılan gençlerin Gençlik ve Spor Bakanlığının, belediyelerin, üniversitelerin ve okulların spor alanlarından ve tesislerinden, parklarda yer alan halka açık spor alanlarından ve yürüyüş yollarından yararlanma sıklığı incelendiğinde; gençlerin %84,67'sinin yılda en az Gençlik ve Spor Bakanlığına ait spor tesislerinden yararlandığı tespit edilmiştir. Bunu sırayla belediyelerin spor tesisleri ve okullardaki spor alanları ve tesisler izlemektedir. Parklarda yer alan halka açık spor alanlarından ve yürüyüş yollarından yararlanan gençlerin aynı zamanda Gençlik ve Spor Bakanlığının, belediyenin, üniversitelerin ve okulların spor alanlarından ve tesislerinden daha yüksek oranda yararlandığı görülmektedir.

Gençlerin Gençlik Merkezlerinden Yılda Ortalama Yararlanma Sıklığı

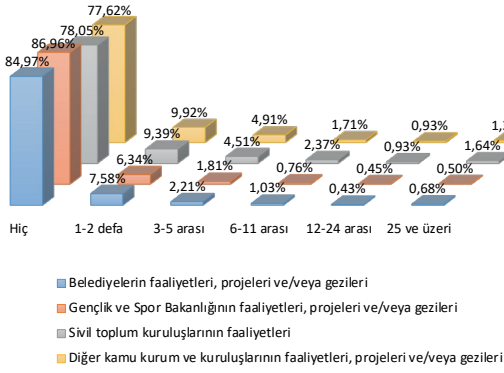
belediyelerin gençlik/bilim/kültür vb. merkezlerinde yararlanma sıklığının daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Gençlerin Gençlik Kamplarından Yararlanma Durumu

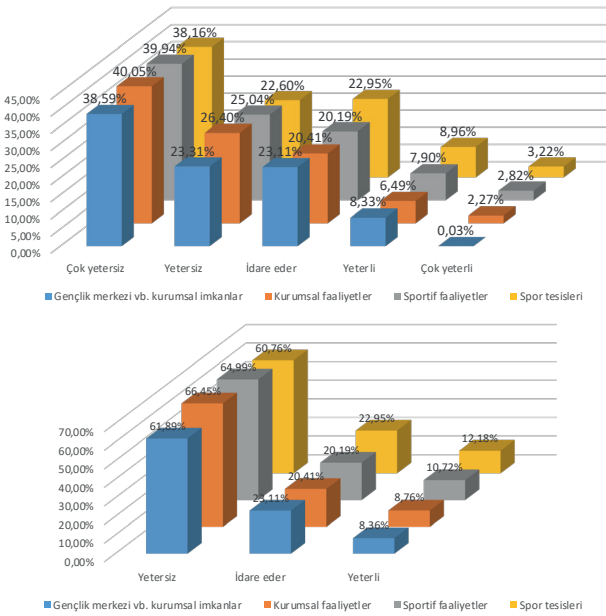
Araştırmaya katılan gençlerin Gençlik ve Spor Bakanlığının Gençlik Kampları ile Belediyenin Gençlik Kamplarından yararlanma sıklıkları incelendiğinde; gençlerin %90'ının belediyelerin ve Gençlik ve Spor Bakanlığının kamplarından hiç yararlanmadığı tespit edilmiştir. Gençlik ve Spor Bakanlığının kamplarına 1-2 defa katılanların oranı %4,20, belediyelerinkine katılma oranı %3,15'tir. Bu oranlar gençlerin Gençlik ve Spor Bakanlığının gençlik kamplarından yararlanma sıklığının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Gençlerin Kurum Faaliyetlerinden Yılda Ortalama Yararlanma Sıklığı

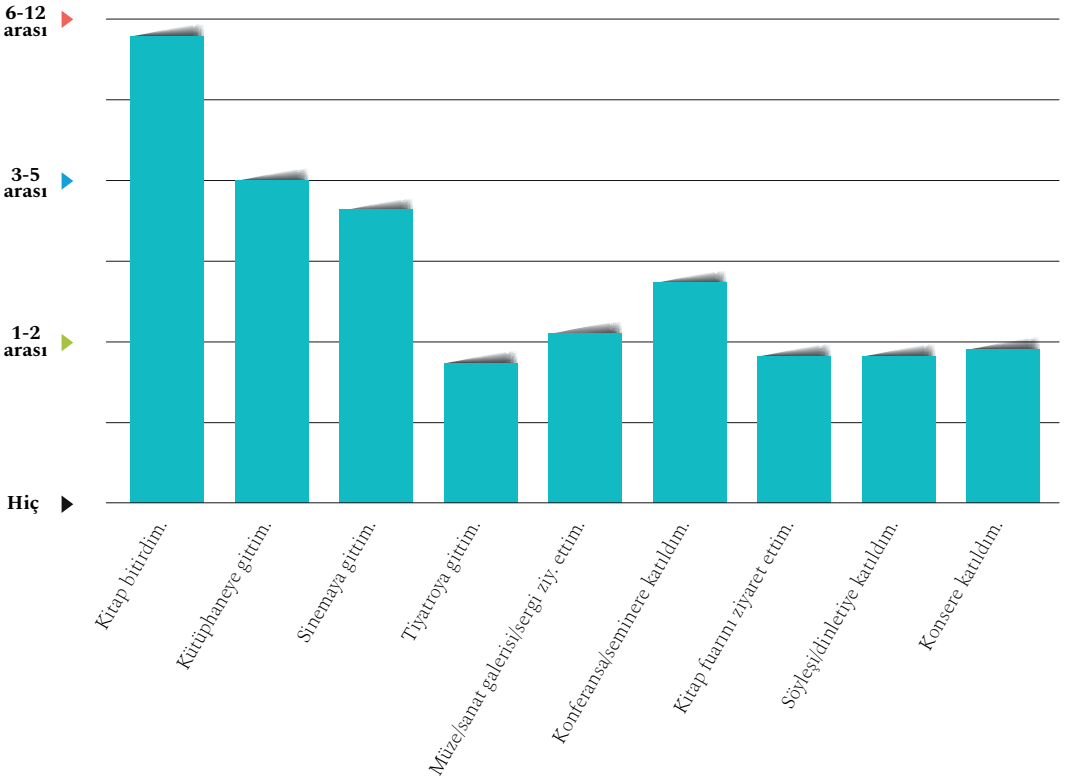
Araştırmaya katılan gençlerin Gençlik ve Spor Bakanlığının, belediyelerin, sivil toplum kuruluşlarının ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyetlerinden, projelerinden ve/veya gezilerinden yararlanma sıklığı incelendiğinde; gençlerin %86,96'sının Gençlik ve Spor Bakanlığının; %84,97'si belediyelerin ve %78,05'i sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerinden, projelerinden ve/veya gezilerinden hiç yarar-

lanmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca diğer kamu kurum ve kuruluşlarının projelerine, faaliyetlerine ve gezilerine yılda 1-2 defa ile 3-5 defa katılanların oranının Gençlik ve Spor Bakanlığını, belediyeleri ve sivil toplum kuruluşlarını tercih edenlerin oranından daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

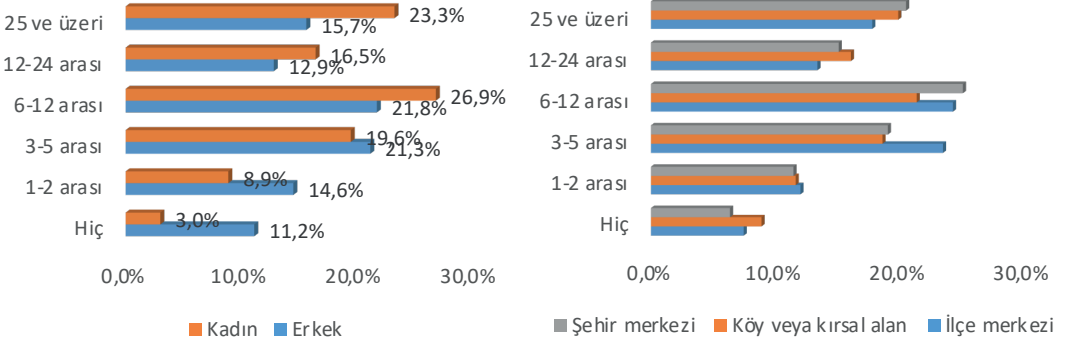
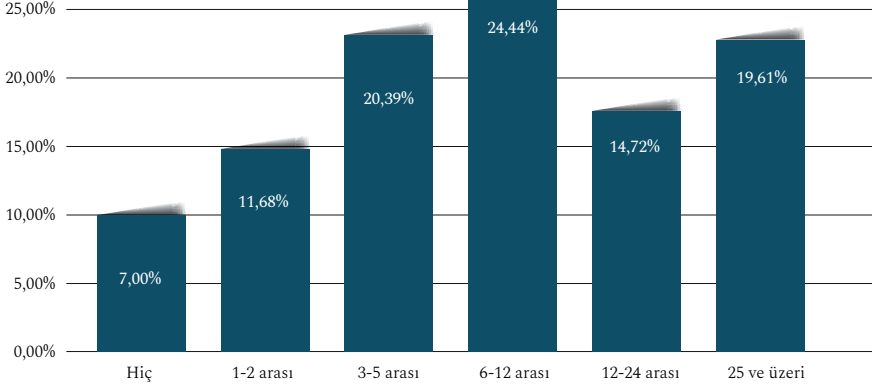
Araştırmaya katılan gençlerin yaklaşık %65'i şehirlerindeki imkan ve faaliyetleri yetersiz bulurken; yaklaşık %10'u sportif faaliyetleri ve spor tesislerini, yaklaşık %8'i de gençlik merkezi vb. kurumsal imkanları ve kurumsal faaliyetleri yeterli bulmaktadır.

Gençlerin Yılda Ortalama Faaliyet Sıklığı

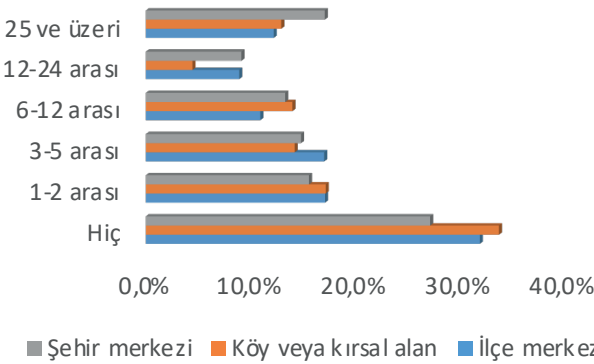
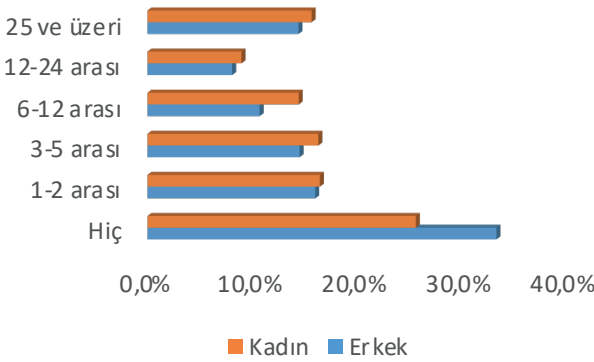
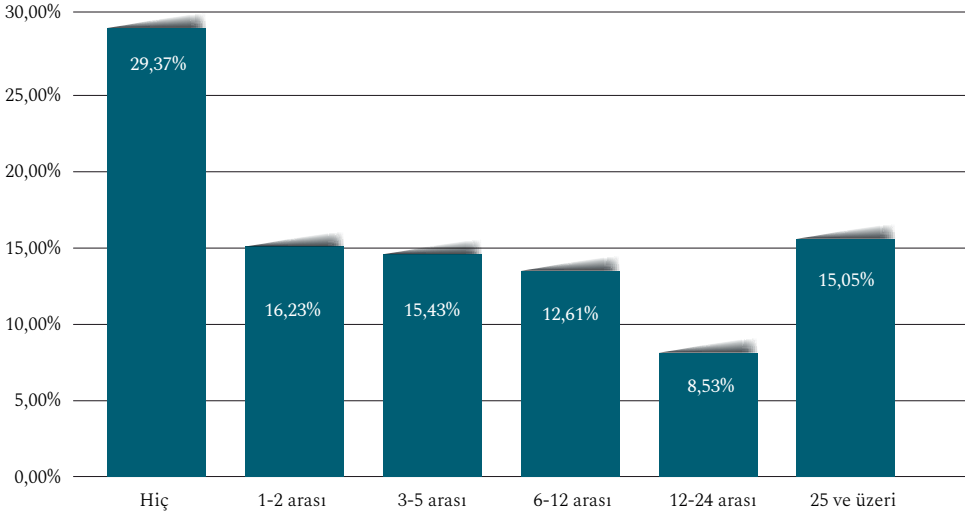
Gençlerin hangi faaliyetleri ne sıklıkta yaptıkları incelendiğinde; yıl içinde en fazla yapılan faaliyetin kitap okuma, en az yapılan faaliyetin ise tiyatroya gitme faaliyeti olduğu görülmektedir.

Kitap bitirdim.

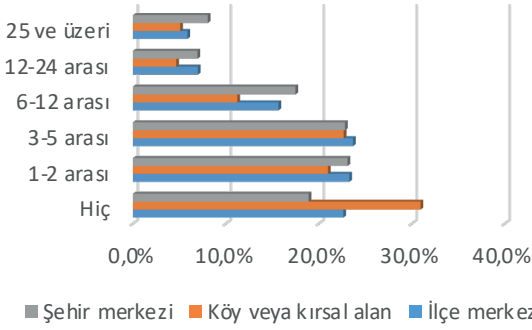
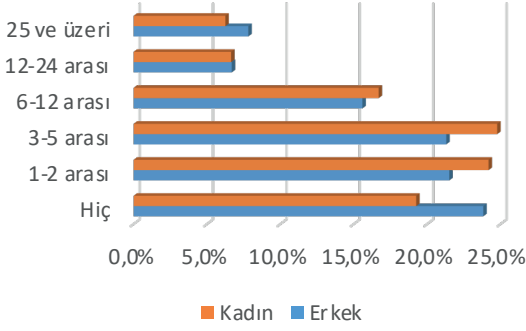
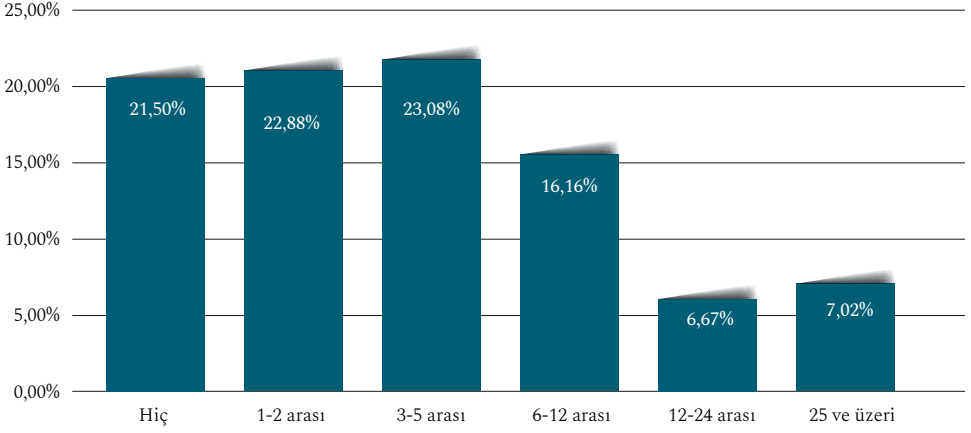
Araştırmaya katılan gençlerin %93'ünün yılda en az bir ve daha fazla kitap bitirdiği, ortalama kitap okuma sıklığının cinsiyete göre değişkenlik gösterdiği ve kadınların erkeklere göre daha fazla kitap okuduğu gözlenmiştir. Ayrıca yaşanılan yere göre kitap bitirme faaliyeti değerlendirildiğinde; şehir merkezinde yaşayan gençlerin yılda ortalama 25 ve üzeri kitap bitirme oranının köyde/kırsalda ve ilçe merkezlerinde yaşayan gençlerden daha yüksek olduğu söylenebilir.

Kütüphaneye gittim.

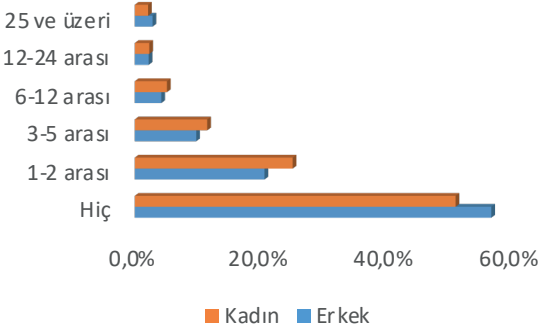
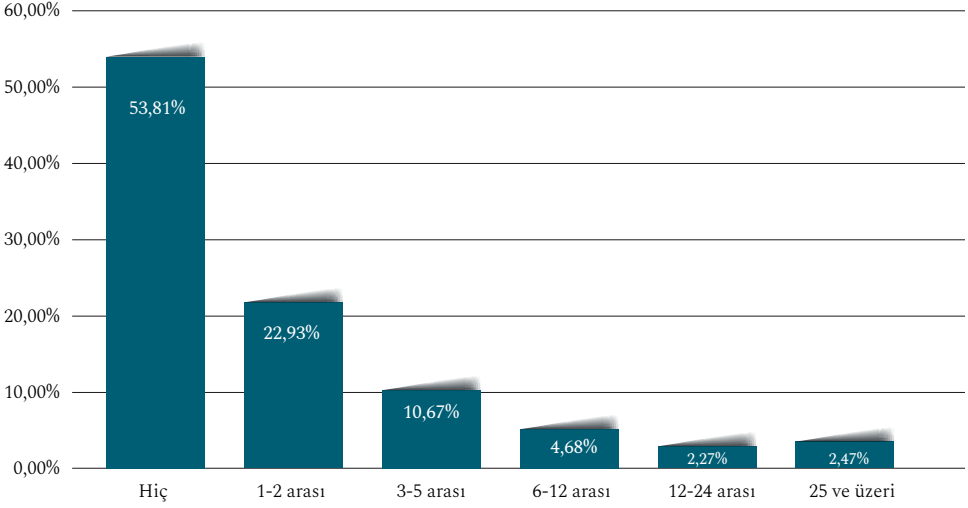
Araştırmaya katılan gençlerin %29,37'sinin bir yıl boyunca kütüphaneye hiç gitmediği, ortalama kütüphaneye gitme sıklığının cinsiyete göre değişkenlik gösterdiği ve kadınların erkeklere göre daha çok kütüphaneye gittiği gözlenmiştir. Ayrıca yaşanılan yere göre değerlendirme yapıldığında; köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin kütüphaneye gitme sıklığının daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

Sinemaya gittim.

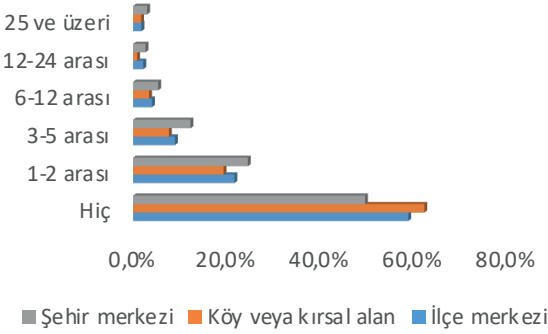

Araştırmaya katılan gençlerin %78,20'sinin yılda en az bir ve daha fazla sıklıkta sinemaya gittiği, ortalama sinemaya gitme sıklığının cinsiyete göre değişiklik gösterdiği ve erkeklerin kadınlara göre daha az sinemaya gittiği gözlenmiştir. Ayrıca yaşanan yere göre değerlendirme yapıldığında; köy ve kırsal alanda yaşayan gençlerin yıl içinde sinemaya daha az gittiği gözlenmiştir.

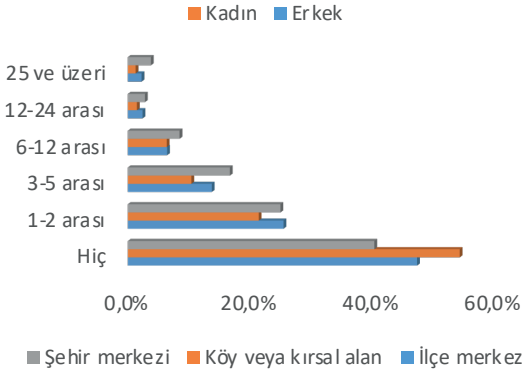
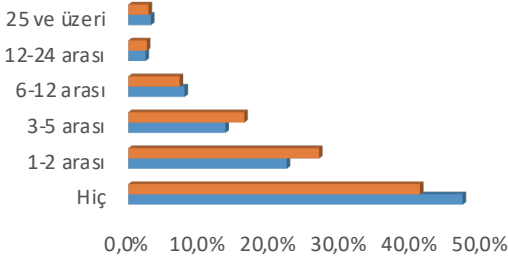
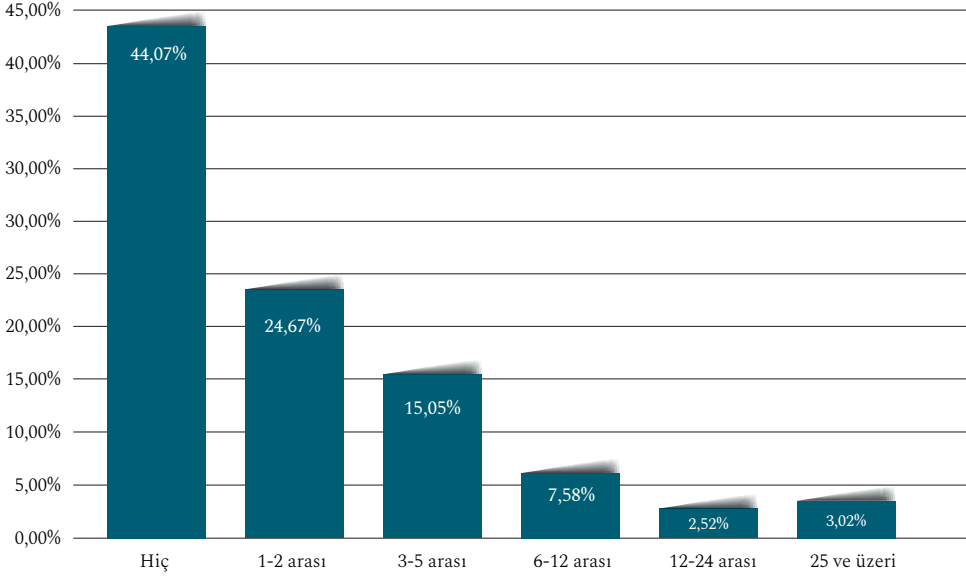
Tiyatroya gittim.

Araştırmaya katılan gençlerin %53,81'inin bir yıl içinde hiç tiyatroya gitmediği, ortalama tiyatroya gitme sıklığının cinsiyete göre değişiklik gösterdiği ve erkeklerin kadınlara göre daha az tiyatroya gittiği gözlenmiştir. Ayrıca yaşanan yere göre değerlendirme yapıldığında; köy ve kırsal alanda yaşayan gençlerin yıl içinde daha az tiyatroya gittikleri belirlenmiştir.

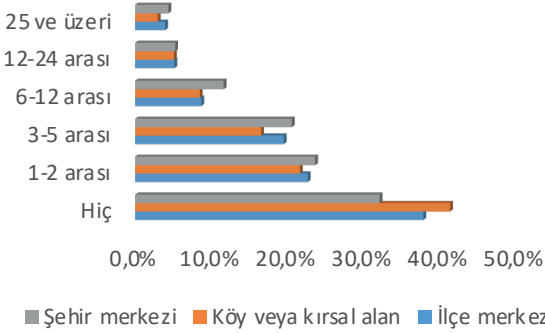
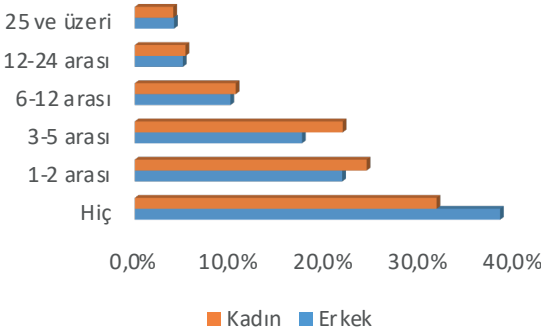
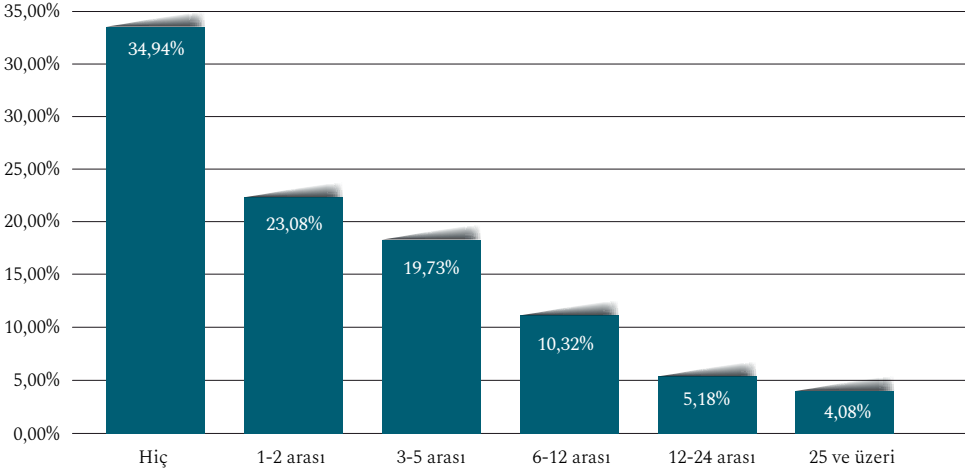

Müze/sanat galerisi/sergi ziyaret ettim.

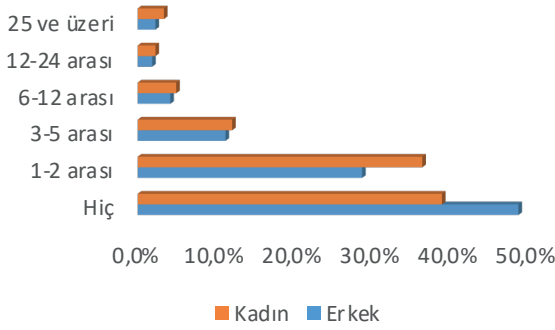
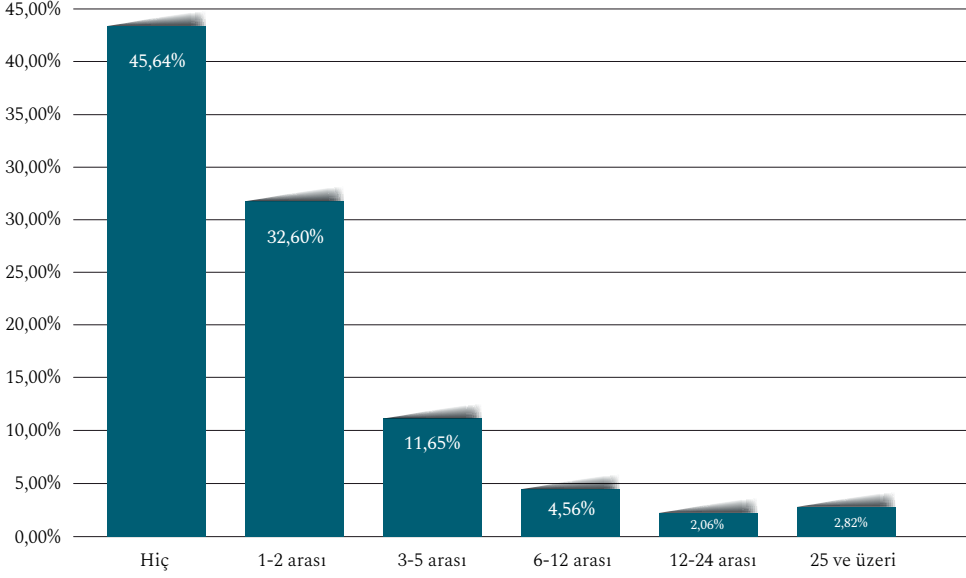
Araştırmaya katılan gençlerin %44,07'sinin hiç müze/sanat galerisi/sergi ziyareti yapmadığı; müze/sanat galerisi/sergi ziyaret etme sıklığının cinsiyete göre değişiklik gösterdiği ve erkeklerin kadınlara göre daha az müze/sanat galerisi/sergi ziyareti gerçekleştirdiği gözlenmiştir. Ayrıca yaşanan yere göre değerlendirme yapıldığında; şehir merkezinde yaşayan gençlerin daha fazla müze/ sanat galerisi/sergi ziyareti gerçekleştirdiği belirlenmiştir.

Konferansa/Seminere katıldım.

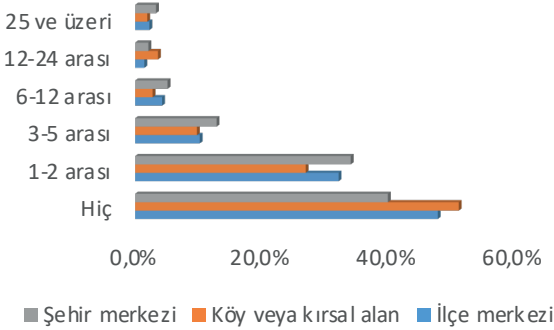

Araştırmaya katılan gençlerin %65,06'sının yıl içinde en az bir ve daha fazla kez konferansa/seminere katıldığı, ortalama konferansa/seminere katılma sıklığının cinsiyete göre değişkenlik gösterdiği ve kadınların erkeklere göre daha çok konferansa/seminere katıldığı gözlenmiştir. Ayrıca yaşanan yere göre değerlendirme yapıldığında; şehir merkezinde yaşayan gençlerin daha çok konferansa/seminere katıldığı belirlenmiştir.

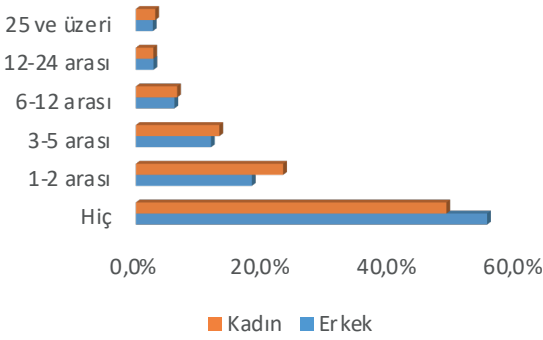
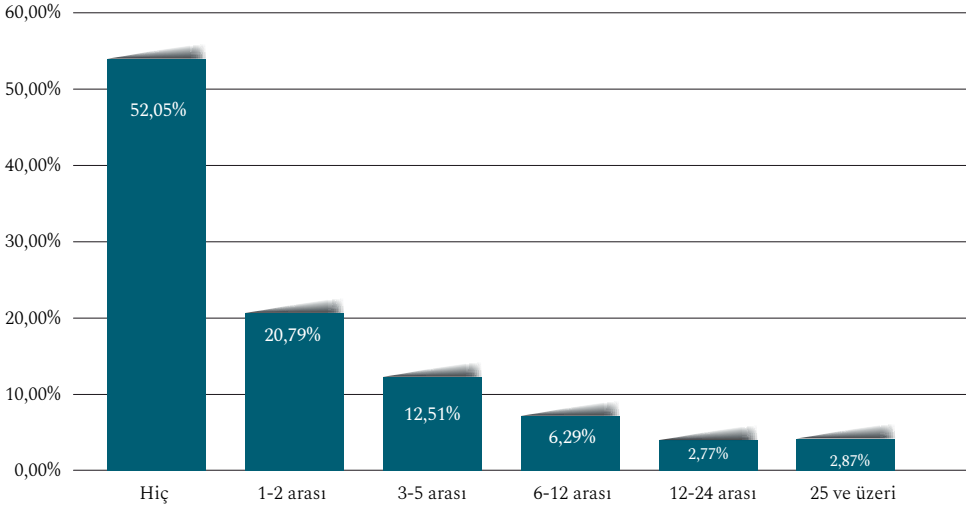
Kitap fuarı ziyaret ettim.

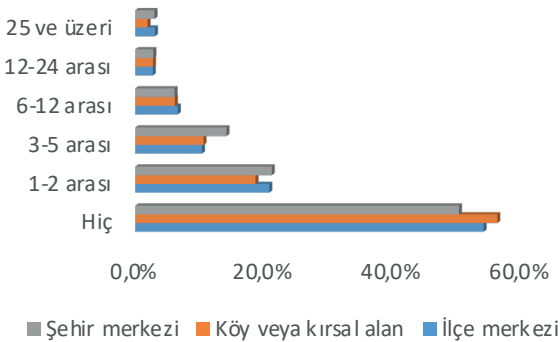
Araştırmaya katılan gençlerin %56,36'sının yılda en az bir ve daha fazla kez kitap fuarını ziyaret ettiği, ortalama kitap fuarı ziyaret etme sıklığının cinsiyete göre değişiklik gösterdiği ve erkeklerin kadınlara göre daha az kitap fuarı ziyaret ettiği gözlenmiştir. Ayrıca yaşanan yere göre değerlendirme yapıldığında; köy ve kırsal alanda yaşayan gençlerin kitap fuarlarını daha az ziyaret ettiği belirlenmiştir.

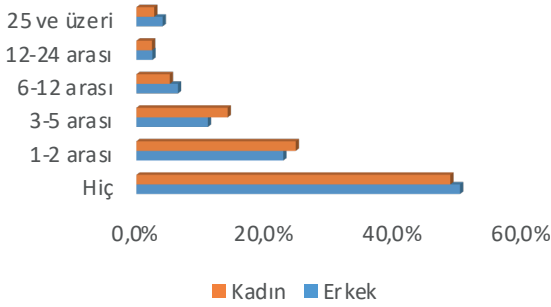
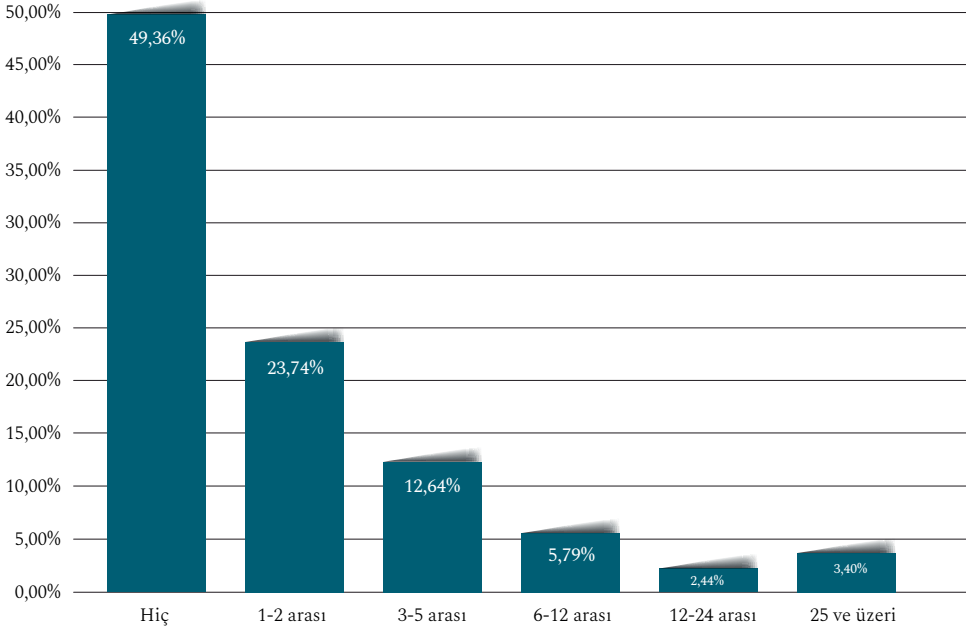
Söyleşi/dinletiyeye katıldım.

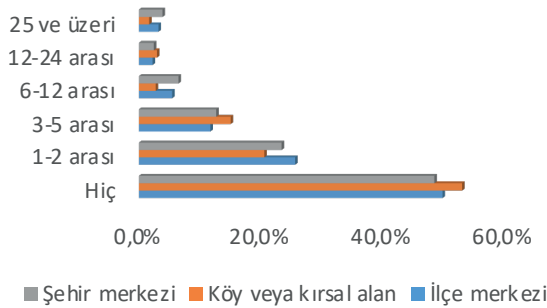
Araştırmaya katılan gençlerin %52,05'inin hiç söyleşiye/dinletiyeye katılmadığı, ortalama söyleşiye/dinletiyeye katılma sıklığının cinsiyete göre değişiklik gösterdiği ve kadınların erkeklerle göre daha çok söyleşiye/dinletiyeye katıldığı gözlenmiştir. Ayrıca yaşanan yere göre değerlendirildiğinde; köy ve kırsal alanda yaşayan gençlerin yıl içinde söyleşiye/dinletiyeye katılımının daha az olduğu gözlenmiştir.

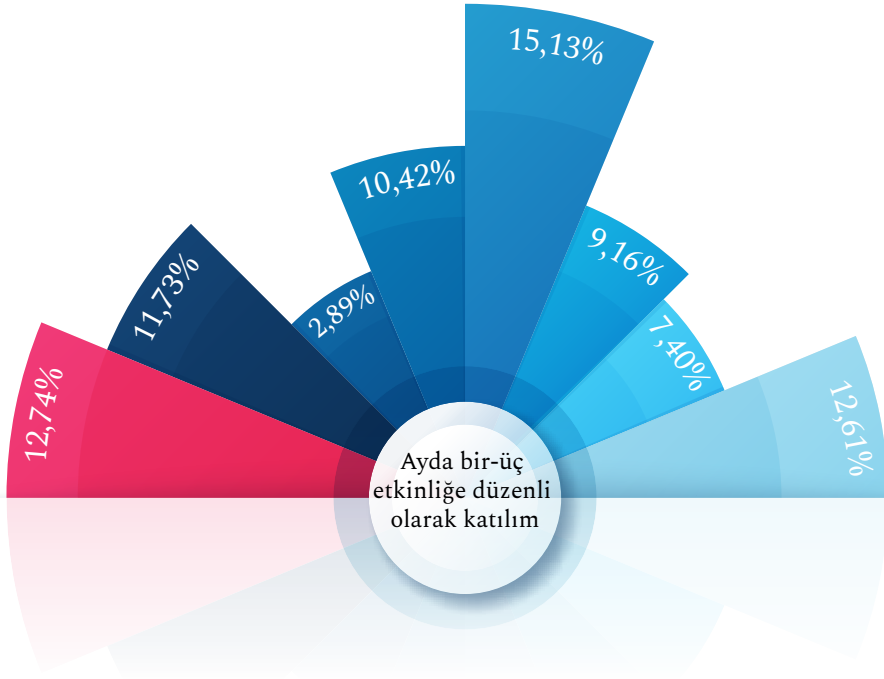
Konsere katıldım.

Araştırmaya katılan gençlerin %49,36'sının hiçbir konsere katılmadığı ve ortalama konsere katılma sıklığının cinsiyete göre değişkenlik gösterdiği gözlenmiştir. Ayrıca yaşanan yere göre değerlendirildiğinde; şehir merkezinde yaşayan gençlerin konsere katılım oranının daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

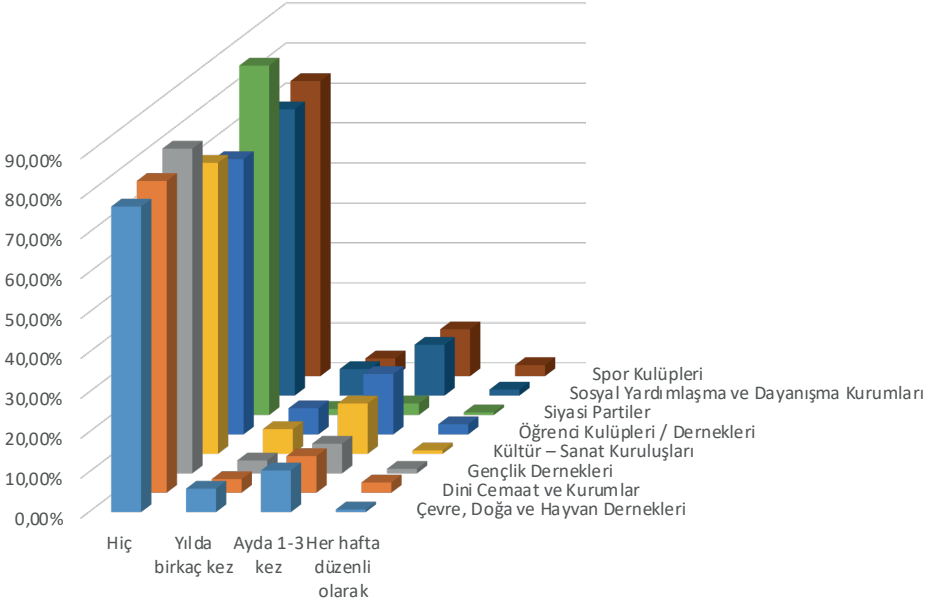
Gençlerin Sosyal ve Siyasi Etkinliklere Katılımı

■ Siyasi Partiler	■ Spor Kulüpleri
■ Gençlik Dernekleri	■ Kültür Sanat Kuruluşları
■ Dini ve Cemaat ve Kurumlar	■ Sosyal Yardımlaşma
■ Çevre, Doğa ve Hayvan Dernekleri	■ Öğrenci Kulüpleri / Dernekleri

Araştırmaya katılan gençlerin ayda bir-üç etkinliğe düzenli olarak katılım durumuna bakıldığında; % 15,13 ile en yüksek oranın öğrenci kulüplerinin/derneklerinin etkinliklerine katılım olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla sosyal yardımlaşma ve dayanışma kurumları, kültür- sanat kuruluşları ve çevre, doğa ve hayvan dernekleri takip etmektedir. Buna ek olarak gençlerin %2,89 ile en düşük oranda siyasi parti etkinliklerine katılım sağladığı belirlenmiştir.

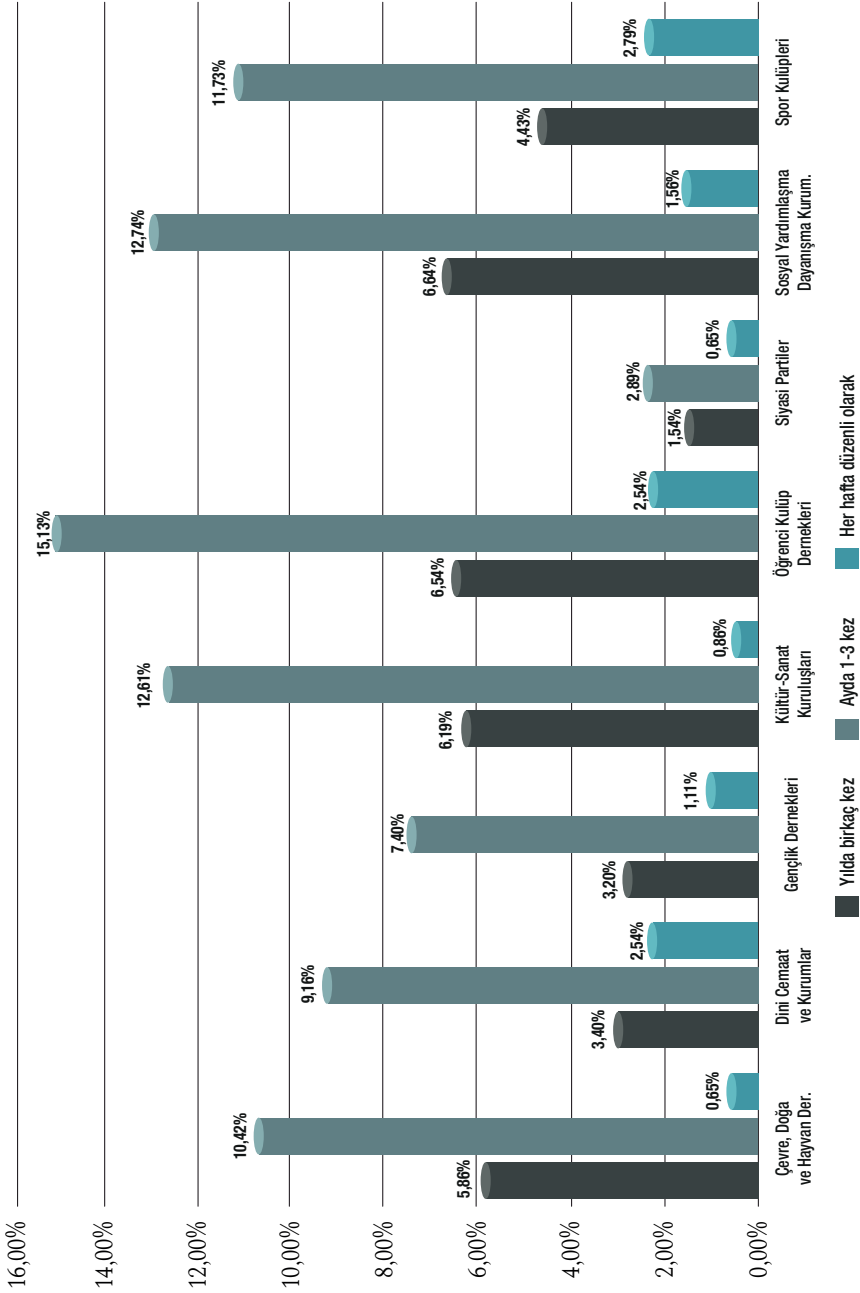
Gençlerin Sosyal ve Siyasi Etkinliklere Katılımı

Araştırmaya katılan gençlerin yaklaşık %70'i grafikte yer alan sosyal ve siyasi etkinliklere hiç katılmadığını ifade etmiştir. Etkinliklere katılım özelinde değerlendirme yapıldığında ise; yaklaşık %24 ile öğrenci kulüplerinin ve derneklerinin faaliyetlerine katılımın en fazla olduğu belirlenmiştir.

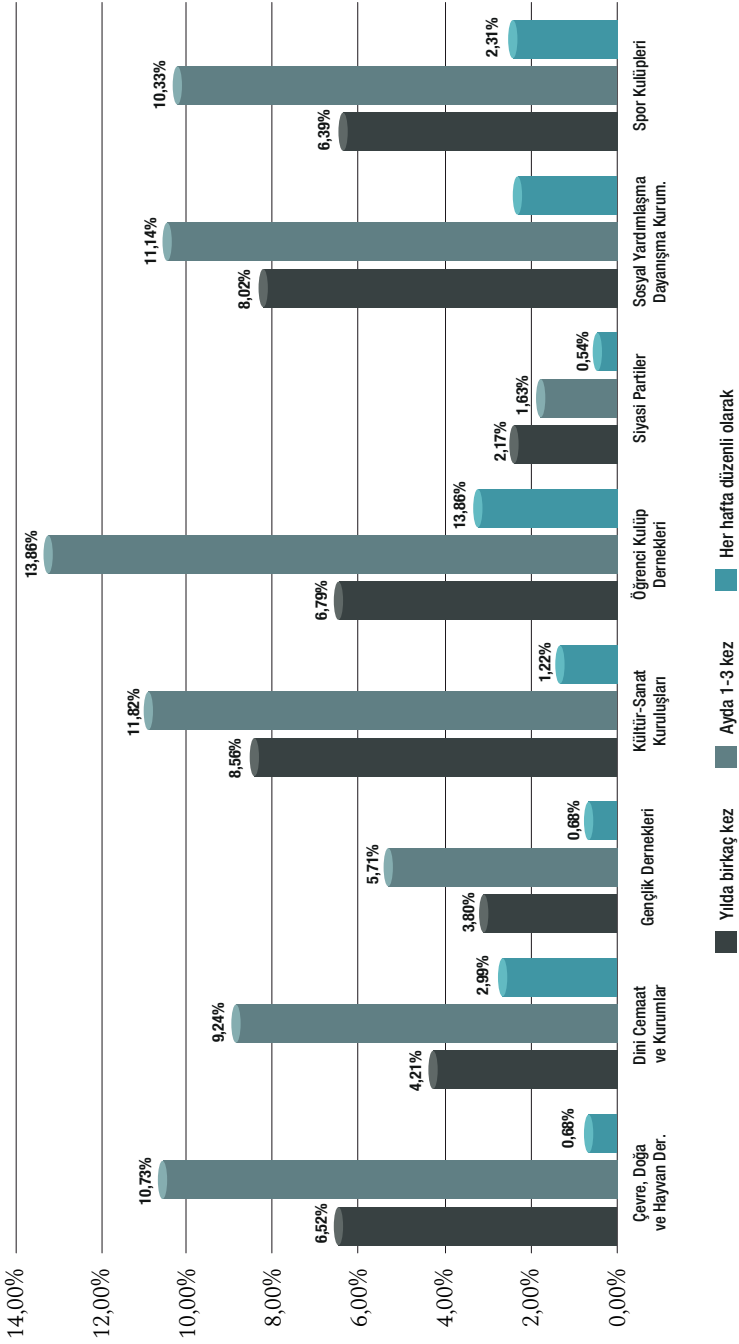
GENÇLERİN SOSYAL ve SİYASİ ETKİNLİKLERE KATILIMI

TÜRKİYE

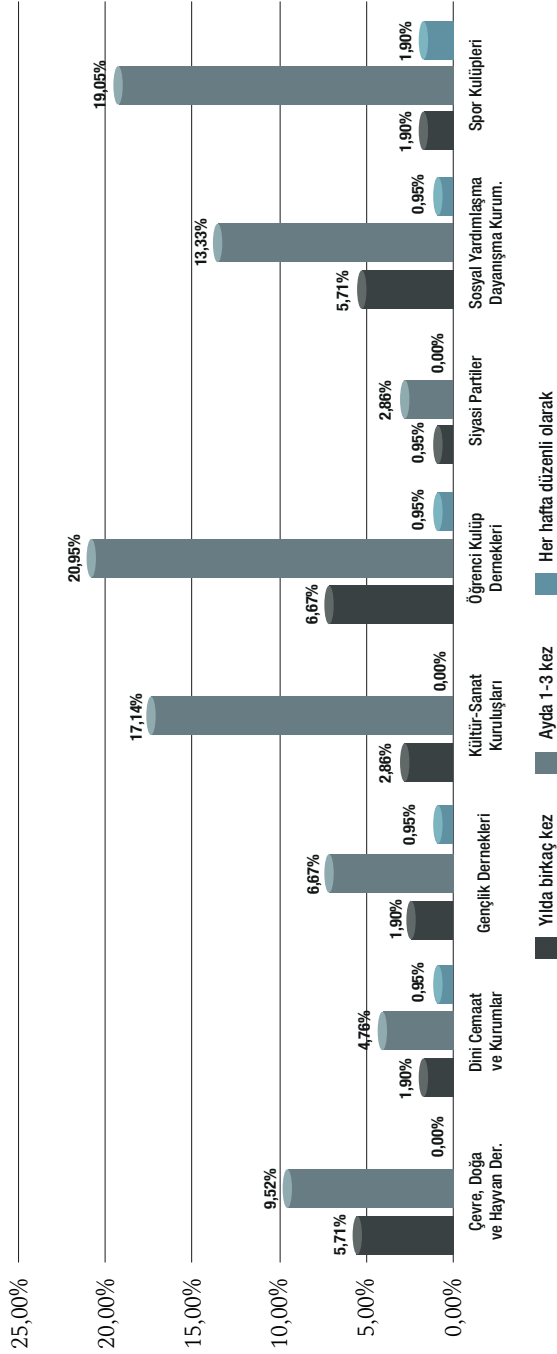
Araştırmaya katılan gençlerin yaklaşık %70'i grafikte yer alan sosyal ve siyasi etkinliklere hiç katılmadığını ifade etmiştir. Etkinliklere katılım özelinde değerlendirme yapıldığında ise en fazla katılımın toplamda yaklaşık %24 ile öğrenci kulüplerinin ve derneklerinin faaliyetlerine katılım olduğu görülmektedir.

İSTANBUL

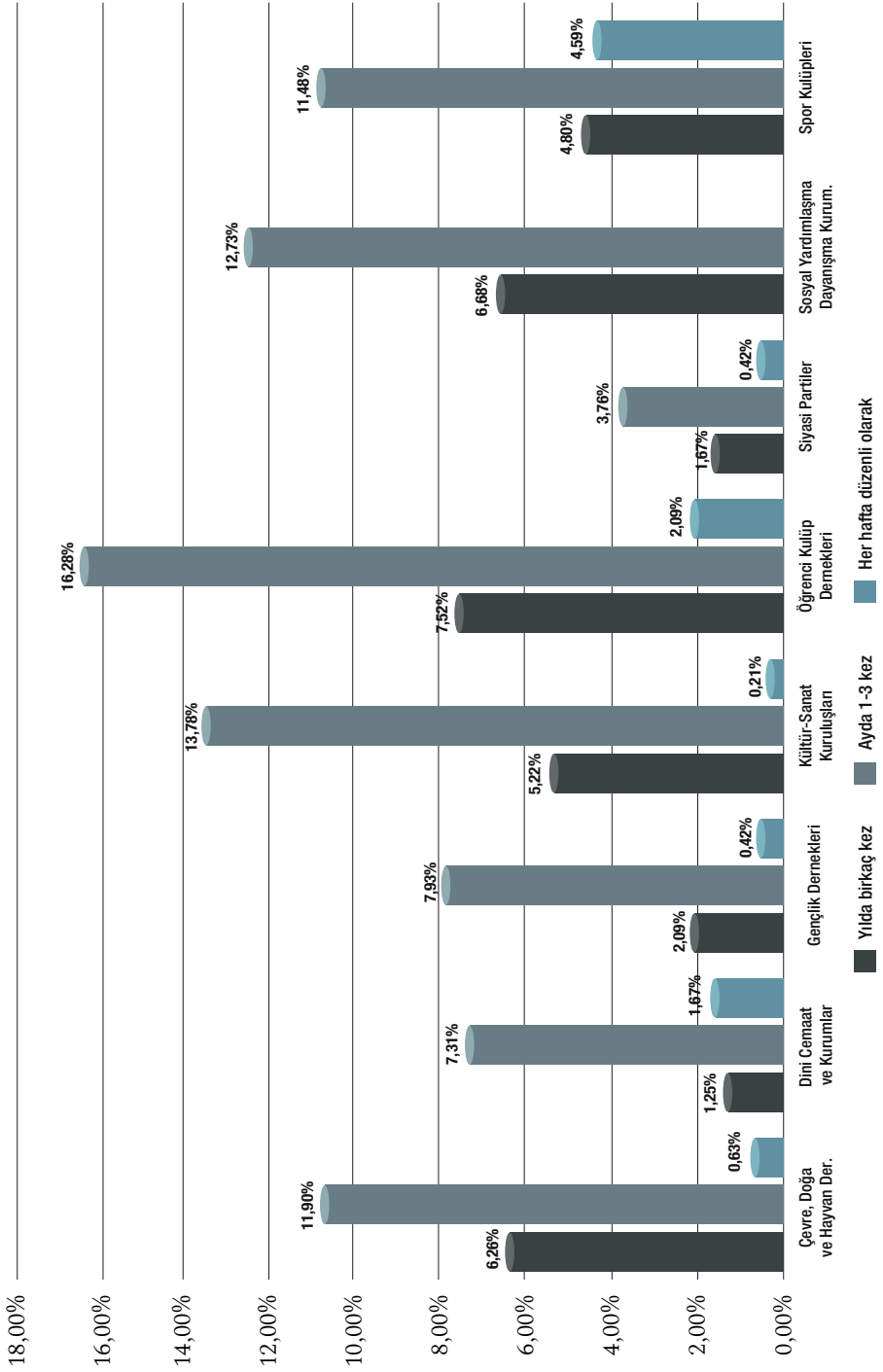
Araştırmaya İstanbul'dan katılan gençlerin en fazla öğrenci kulüplerinin veya derneklerinin etkinliklerine katılım gösterdikleri görülmekte; ancak katılım oranının aylık yaklaşık %16 civarında olması gençlerin etkinliklere katılımının zayıf olduğunu göstermektedir.

BATİ MARMARA

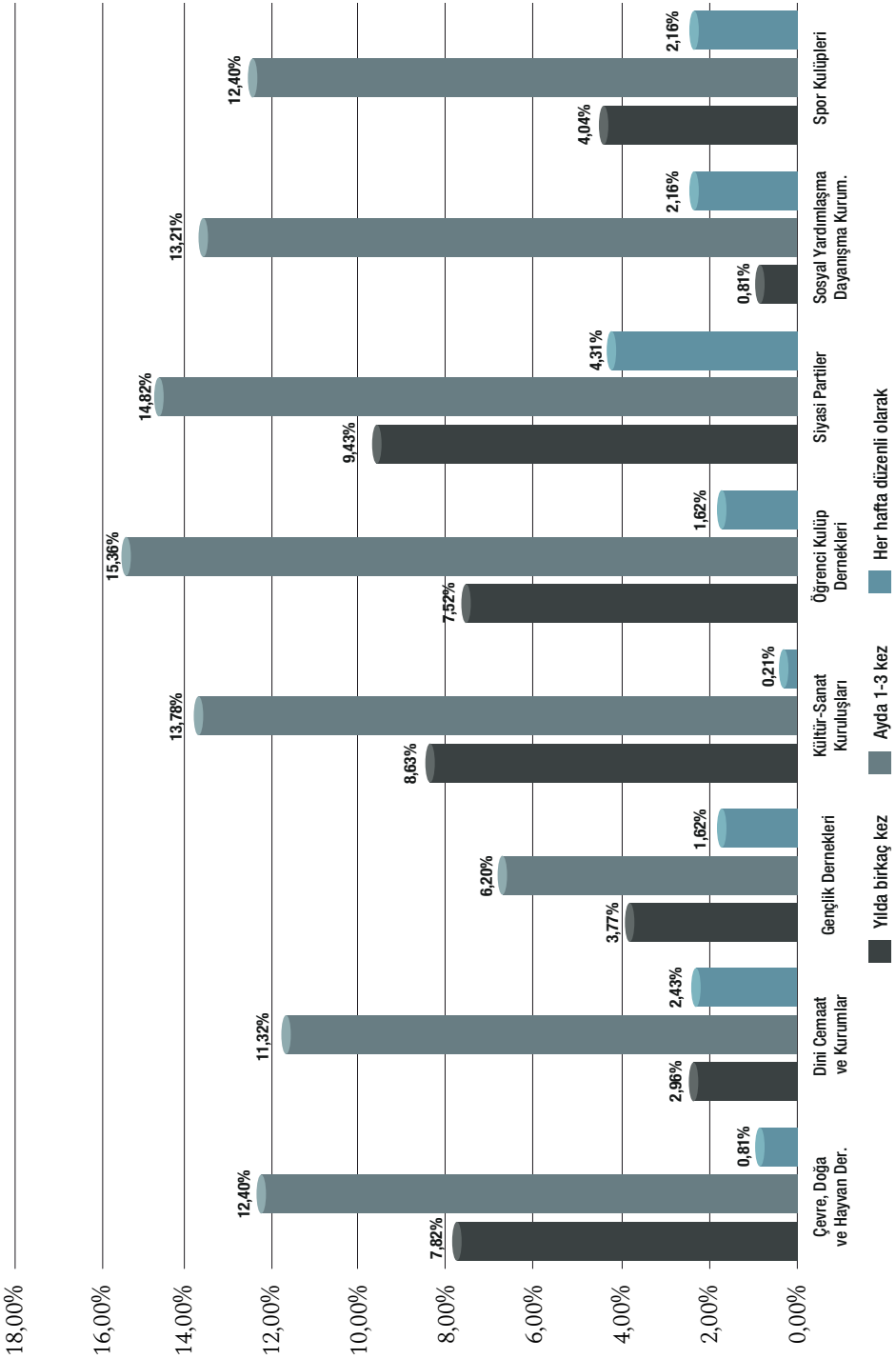
Araştırmaya Batı Marmara'dan katılan gençlerin en fazla öğrenci kulüplerinin/derneklerinin ve spor kulüplerinin etkinliklerine katılım gösterdikleri görülmektedir..

EGE

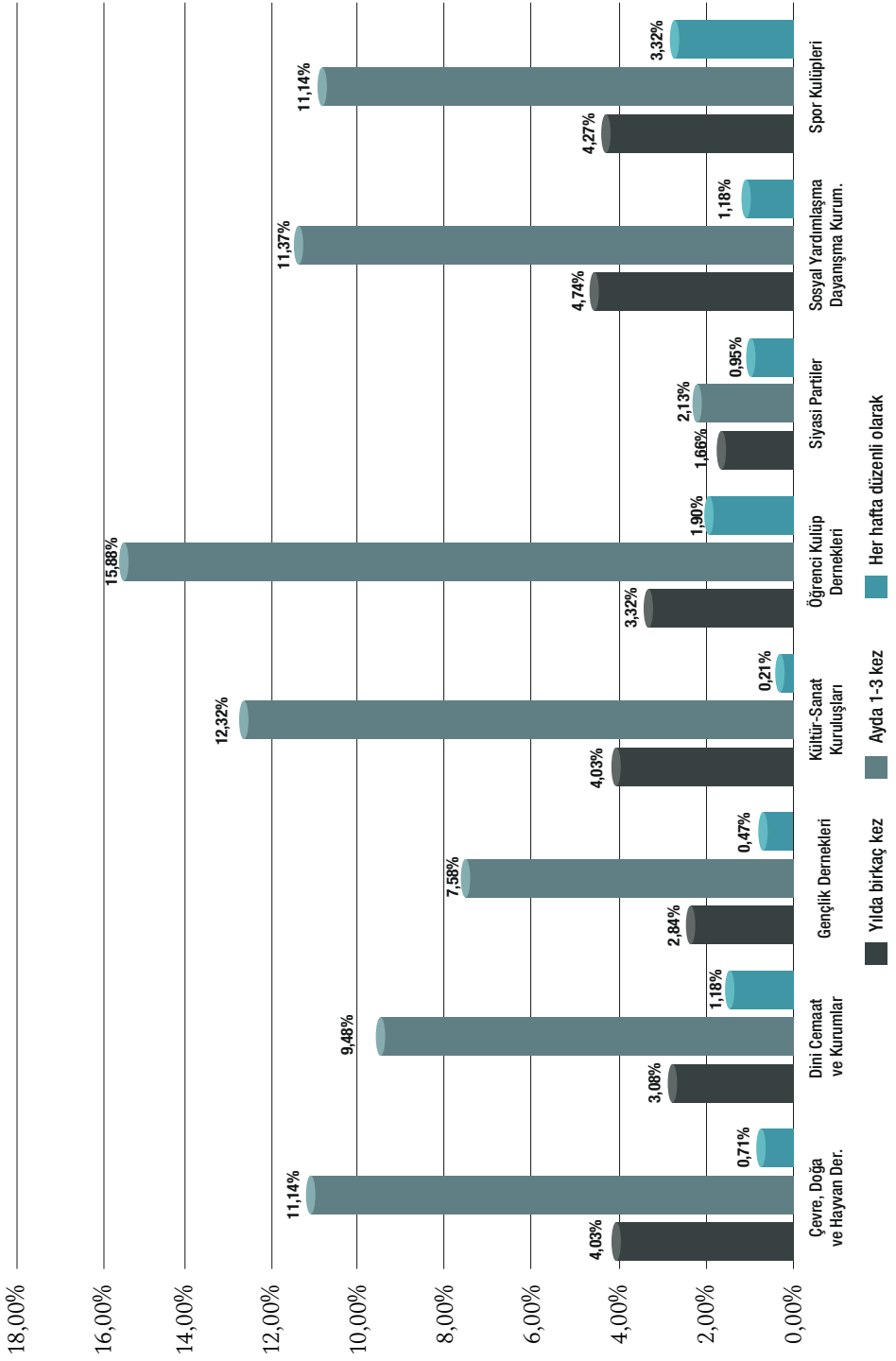
Araştırmaya Ege'den katılan gençlerin en fazla öğrenci kulüplerinin/derneklerinin ve spor kulüplerinin etkinliklerine katılım gösterdikleri görülmektedir.

DOĞU MARMARA

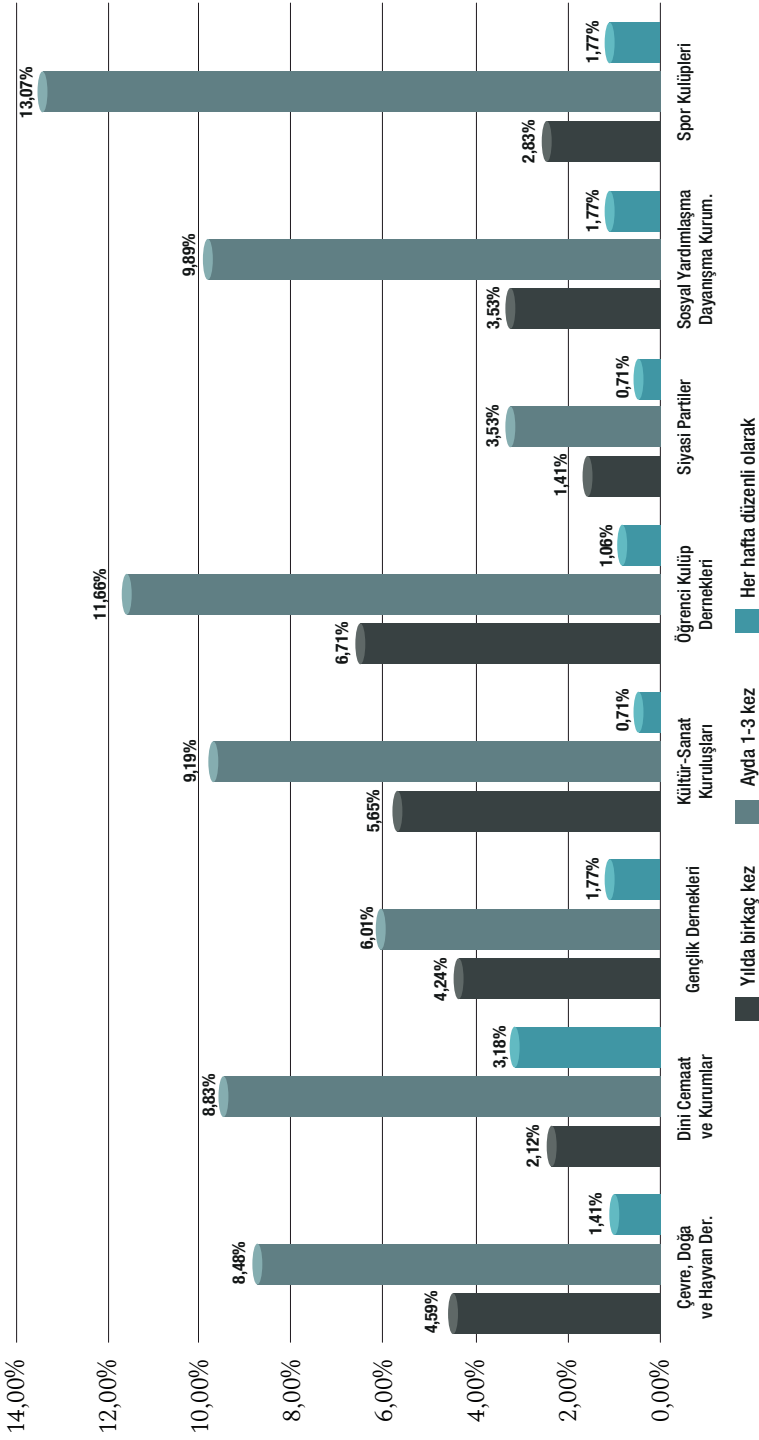
Araştırmaya Doğu Marmara'dan katılan gençlerin en fazla öğrenci kulüplerinin/derneklerinin ve kültür-sanat kuruluşlarının etkinliklerine katılım gösterdikleri görülmektedir.

AKDENİZ

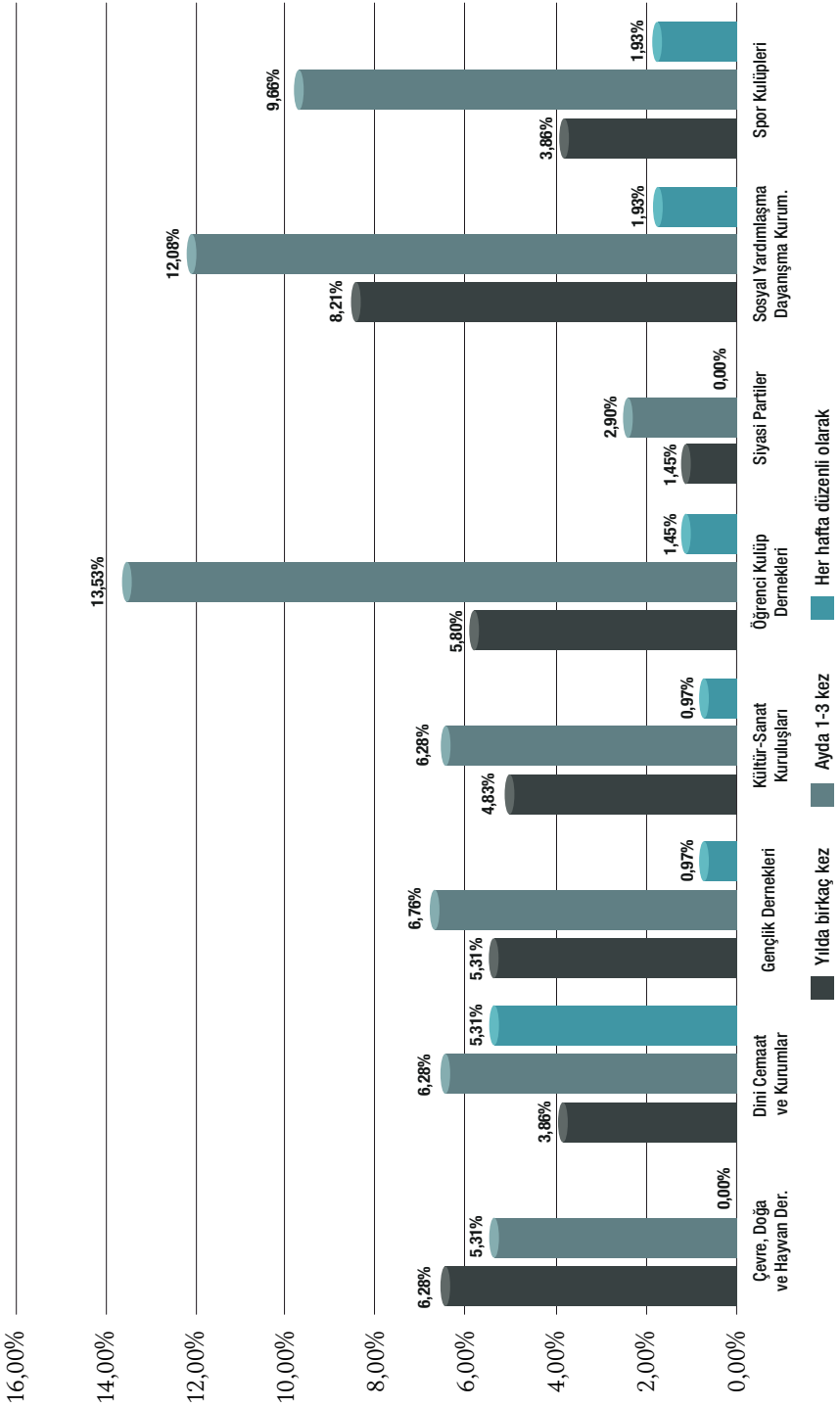
Araştırmaya Akdeniz'den katılan gençlerin en fazla öğrenci kulüplerinin/derneklerinin etkinliklerine katılım gösterdikleri görülmektedir.

ORTA ANADOLU

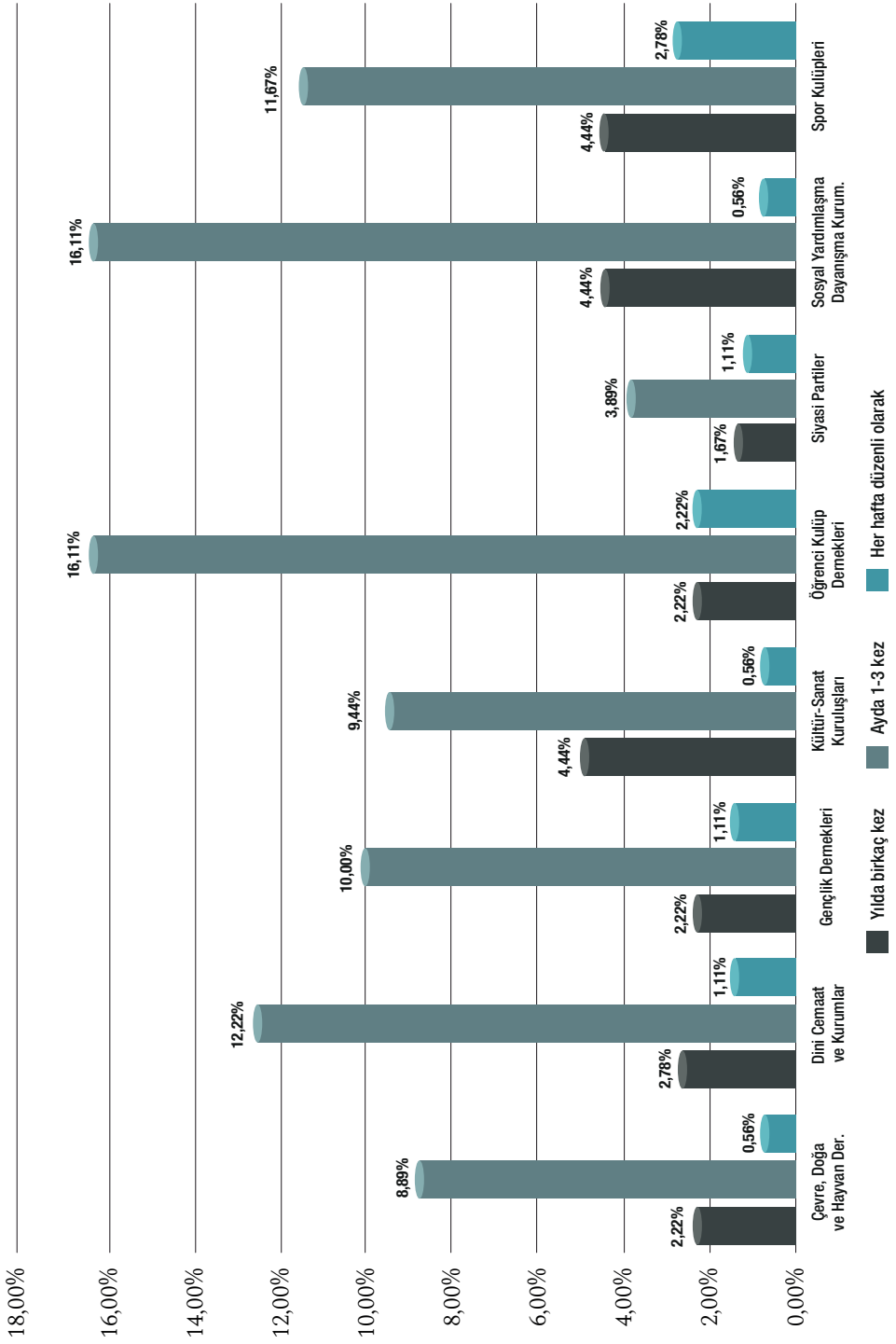
Araştırmaya Orta Anadolu'dan katılan gençlerin en fazla spor kulüplerinin etkinliklerine katılım gösterdikleri görülmektedir.

BATI KARADENİZ

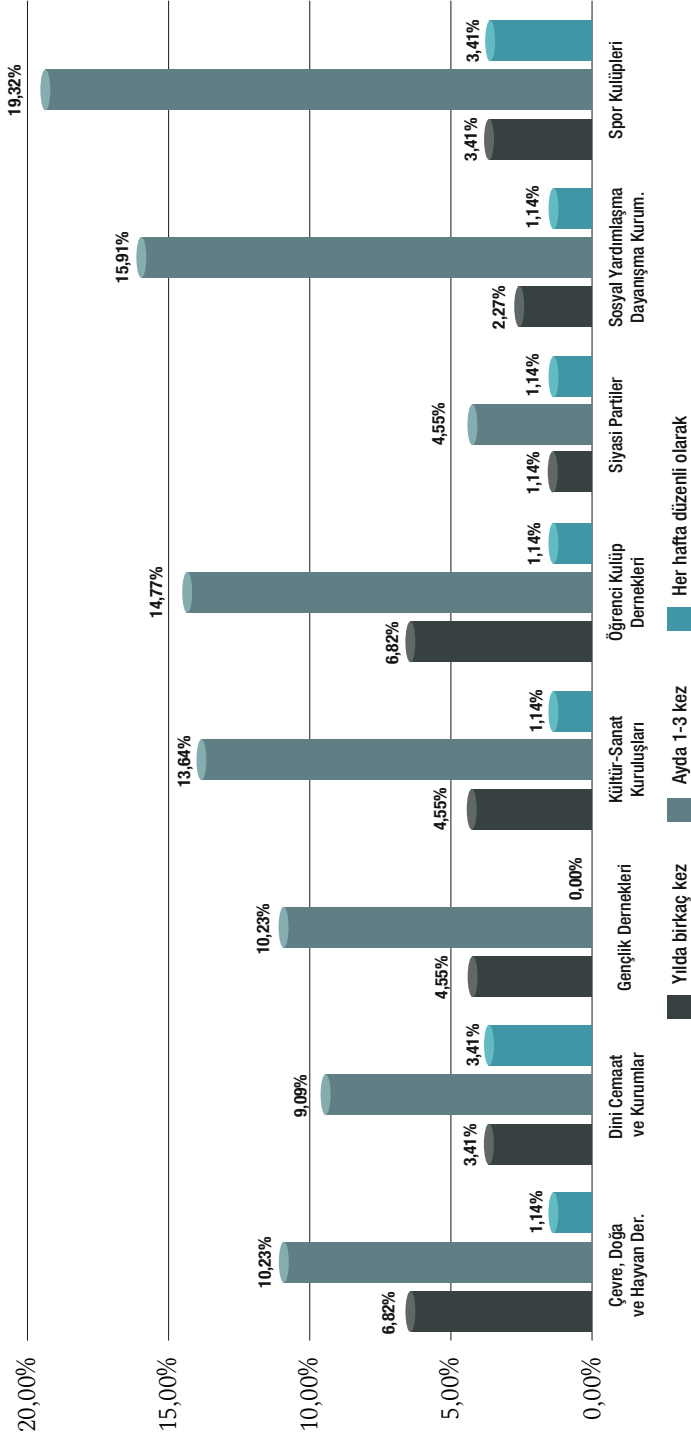
Araştırmaya Batı Karadeniz'den katılan gençlerin en fazla öğrenci kulüplerinin/derneklerinin ve sosyal yardımlaşma ve dayanışma kurumlarının etkinliklerine katılım gösterdikleri görülmektedir.

DOĞU KARADENİZ

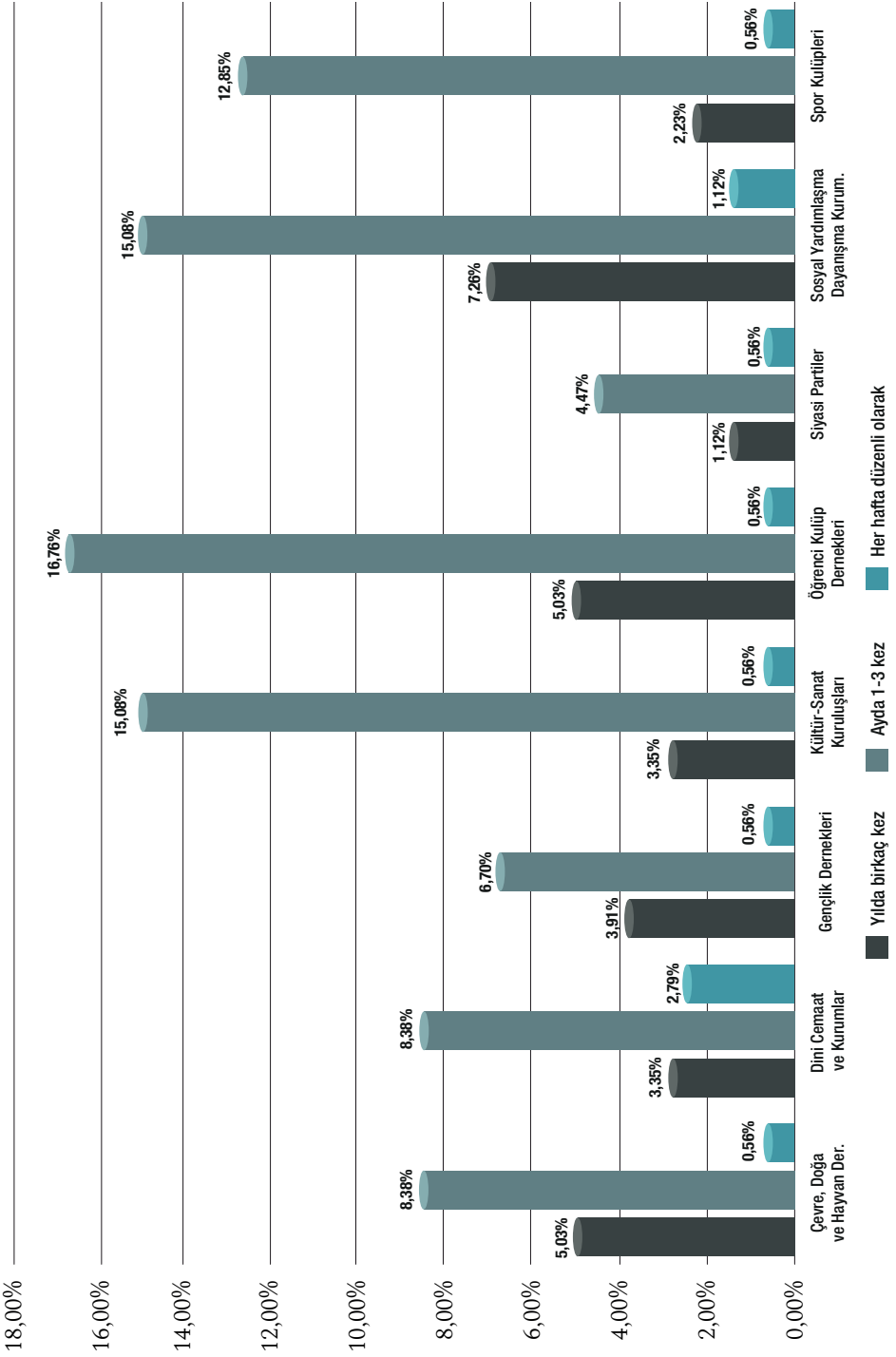
Araştırmaya Doğu Karadeniz'den katılan gençlerin en fazla öğrenci kulüplerinin/derneklerinin ve sosyal yardımlaşma ve dayanışma kurumlarının etkinliklerine katılım gösterdikleri görülmektedir.

KUZEYDOĞU ANADOLU

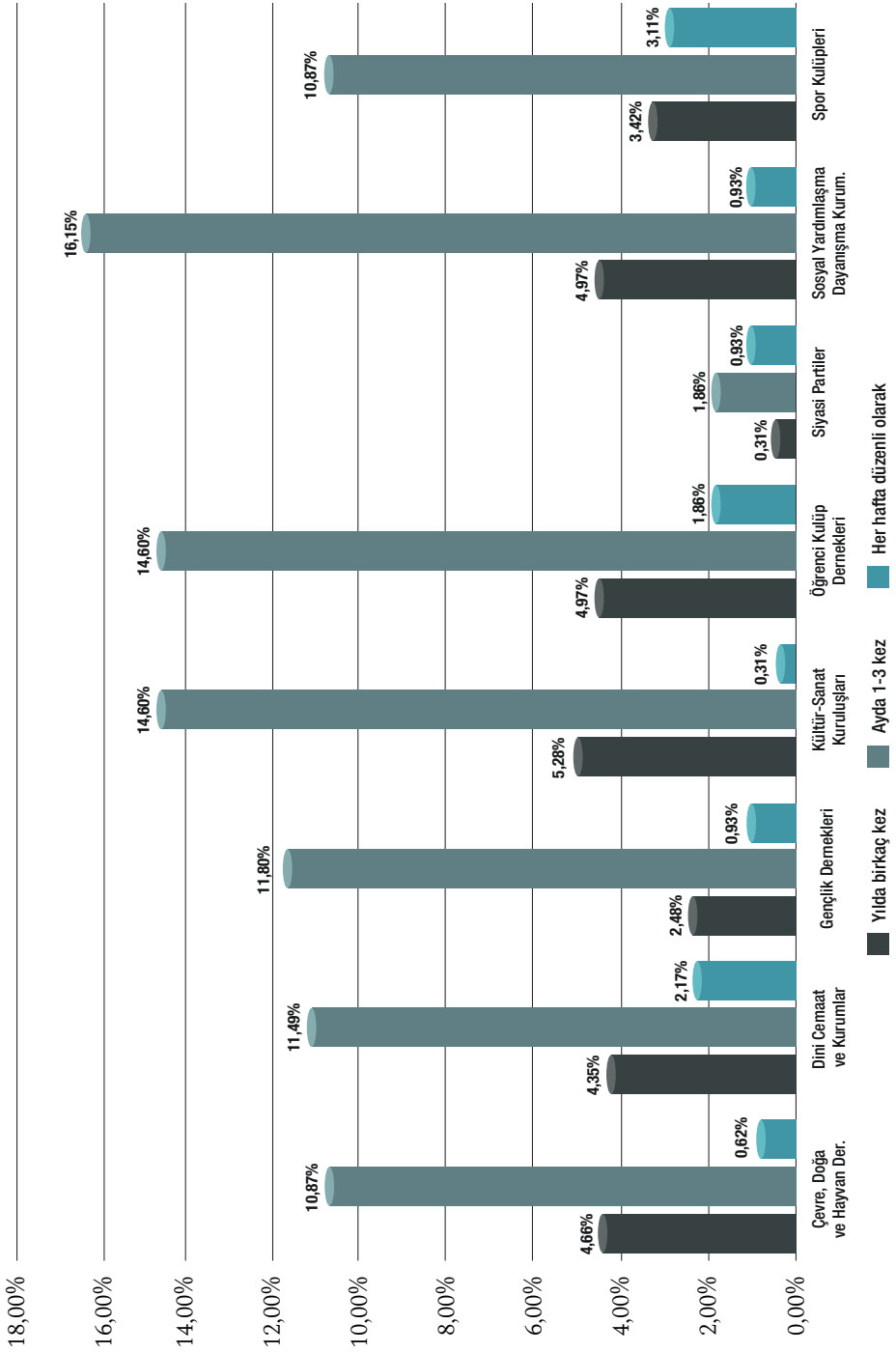
Araştırmaya Kuzeydoğu Anadolu'dan katılan gençlerin en fazla spor kulüplerinin etkinliklerine katılım gösterdikleri görülmektedir.

ORTADOĞU ANADOLU

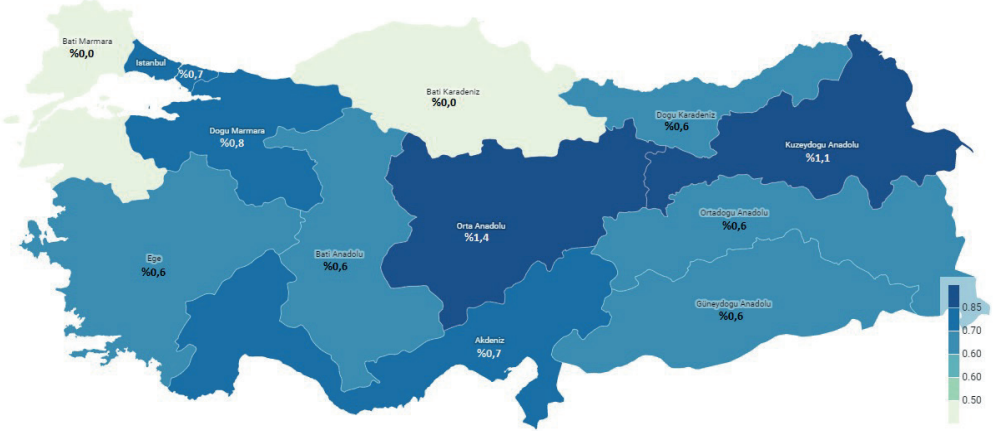
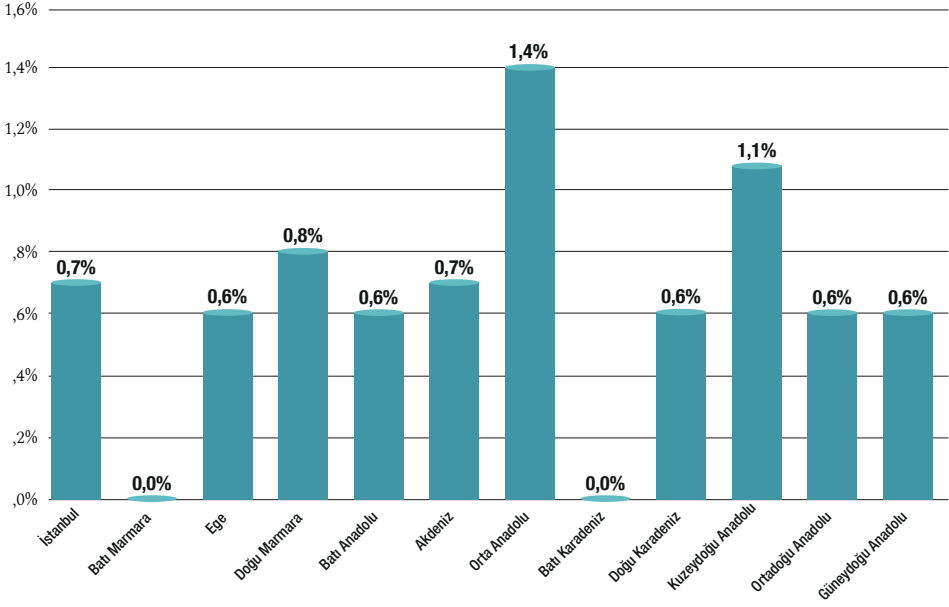
Araştırmaya Ortadoğu Anadolu'dan katılan gençlerin en fazla öğrenci kulüplerinin/derneklerinin, kültür-sanat kuruluşlarının ve sosyal yardımlaşma ve dayanışma kurumlarının etkinliklerine katılım gösterdikleri görülmektedir.

GÜNEYDOĞU ANADOLU

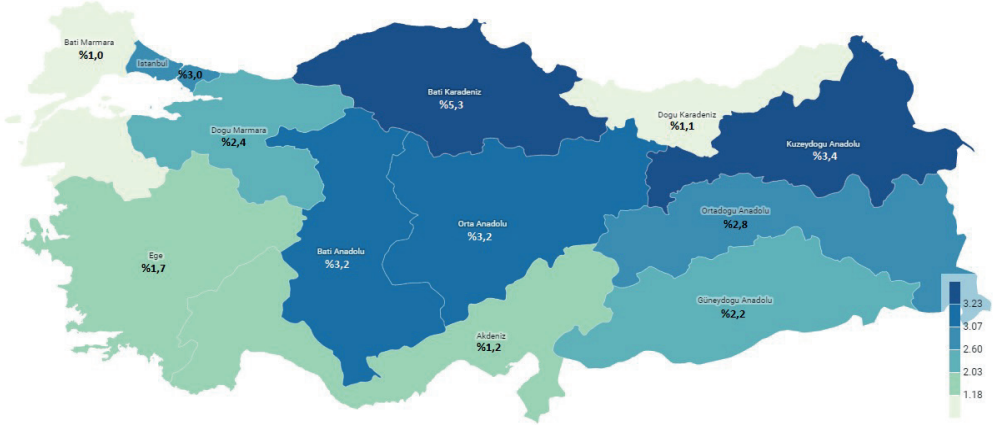
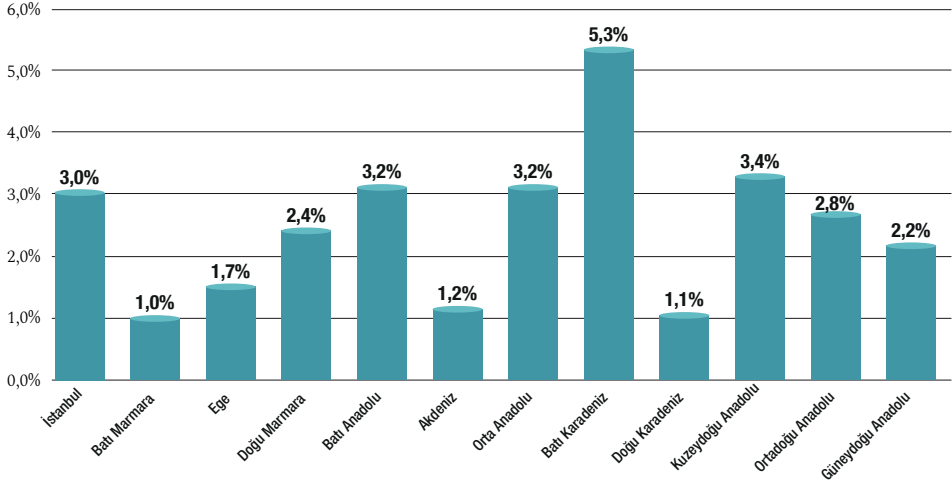
Araştırmaya Güneydoğu Anadolu'dan katılan gençlerin en fazla sosyal yardımlaşma ve dayanışma kurumlarının, öğrenci kulüplerinin/derneklerinin ve kültür-sanat kuruluşlarının etkinliklerine katılım gösterdikleri görülmektedir.

Her hafta düzenli olarak Çevre, Doğa ve Hayvan Dernekleri etkinliklerine katılım

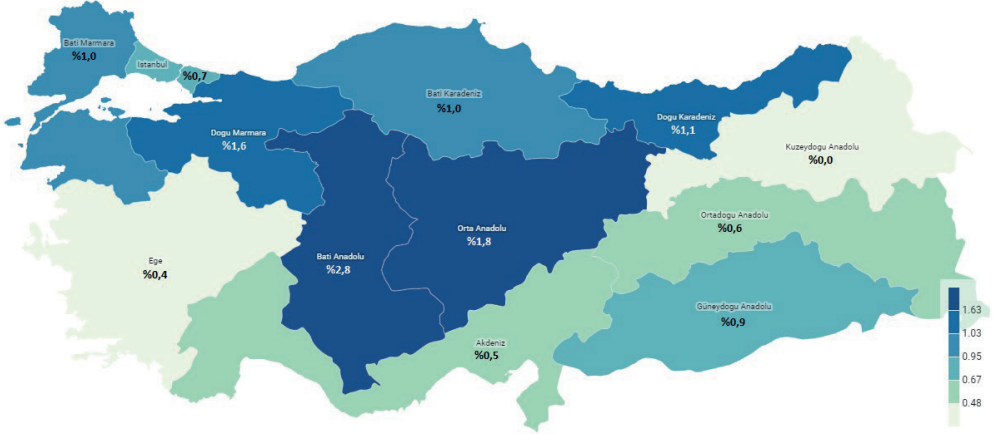
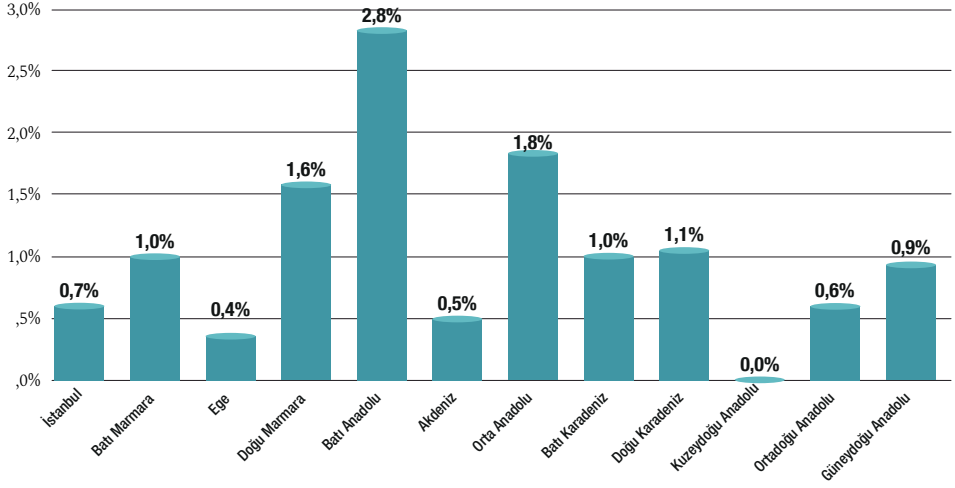
Araştırmaya katılan gençlerin çevre, doğa ve hayvan derneklerinin etkinliklerine düzenli katılımları bölgelere göre değerlendirildiğinde; diğer bölgelere kıyasla Orta Anadolu bölgesinde ikamet eden gençlerin çevre, doğa ve hayvan dernekleri etkinliklerine daha fazla katılım gösterdiği söylenebilir.

Her hafta düzenli olarak **Dini Cemaat ve Kurumların** etkinliklerine katılım

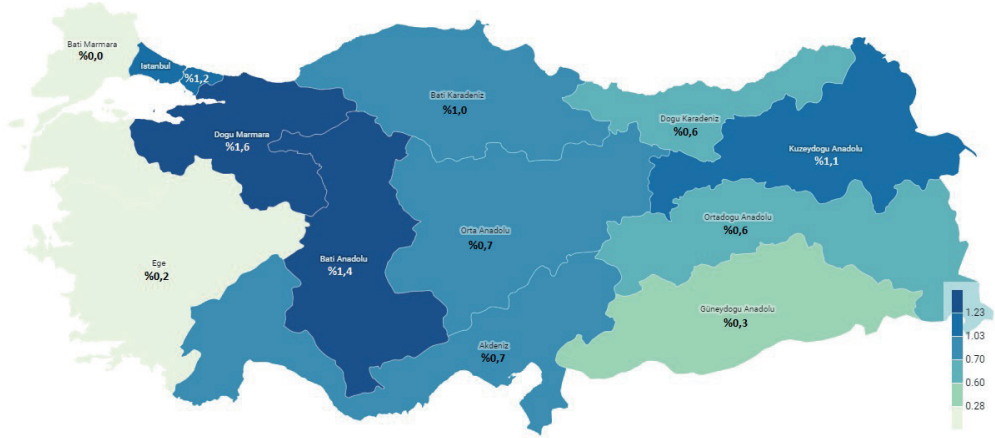
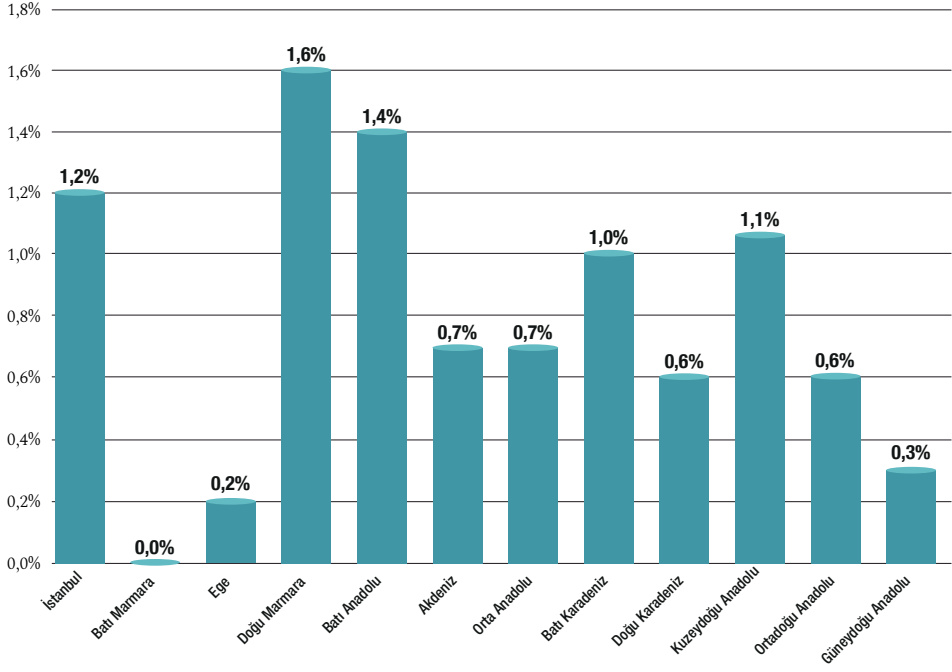
Araştırmaya katılan gençlerin dini cemaat ve kurumların etkinliklerine düzenli katılımları bölgelere göre değerlendirildiğinde; diğer bölgelere kıyasla Batı Karadeniz bölgesinde ikamet eden gençler dini cemaat ve kurumların etkinliklerine daha fazla katılım gösterirken; Batı Marmara, Akdeniz ve Doğu Karadeniz bölgelerinde ikamet eden gençler bu etkinliklere daha az katılım göstermektedir.

Her hafta düzenli olarak **Gençlik Derneklerinin** etkinliklerine katılım

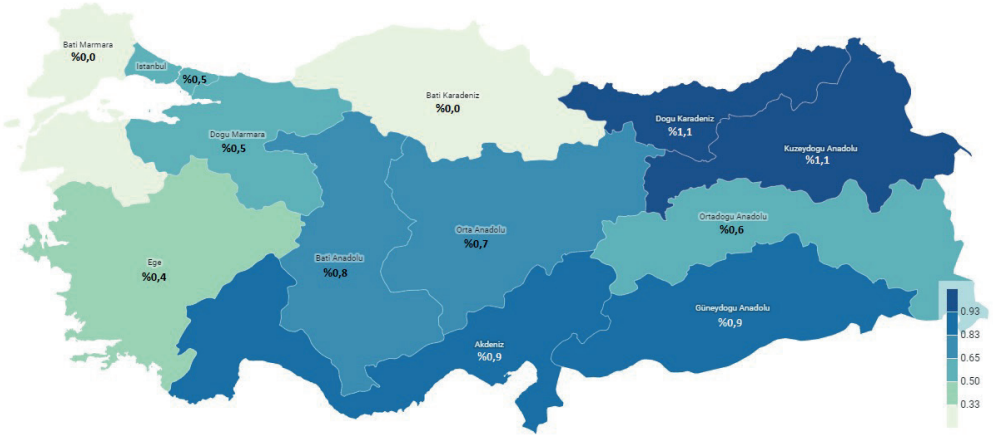
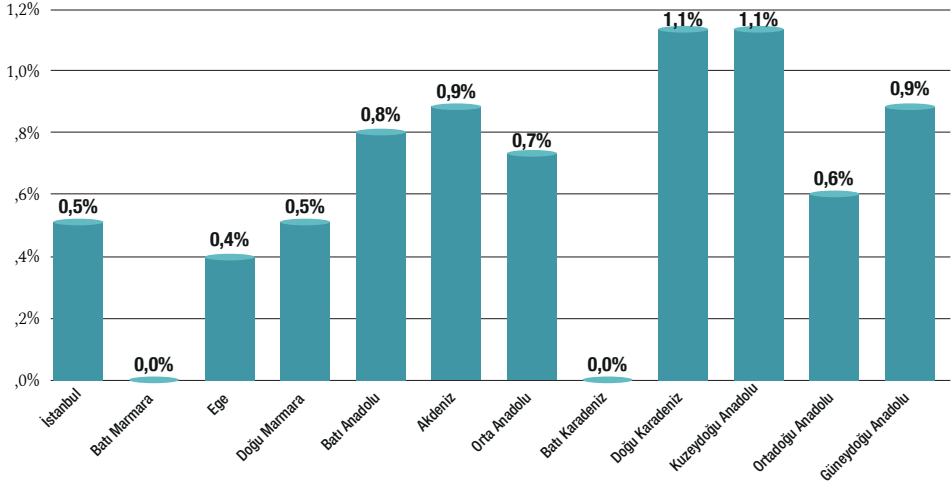
Araştırmaya katılan gençlerin gençlik derneklerinin etkinliklerine düzenli katılımları bölgelere göre değerlendirildiğinde; diğer bölgelere kıyasla Batı Anadolu bölgesinde ikamet eden gençlerin gençlik derneklerinin etkinliklerine daha fazla katılım gösterdiği söylenebilir.

Her hafta düzenli olarak **Kültür - Sanat Kuruluşlarının** etkinliklerine katılım

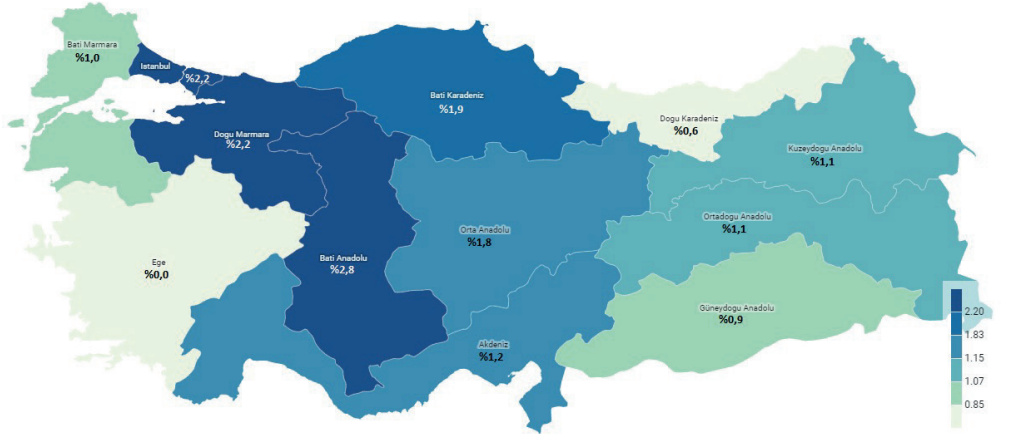
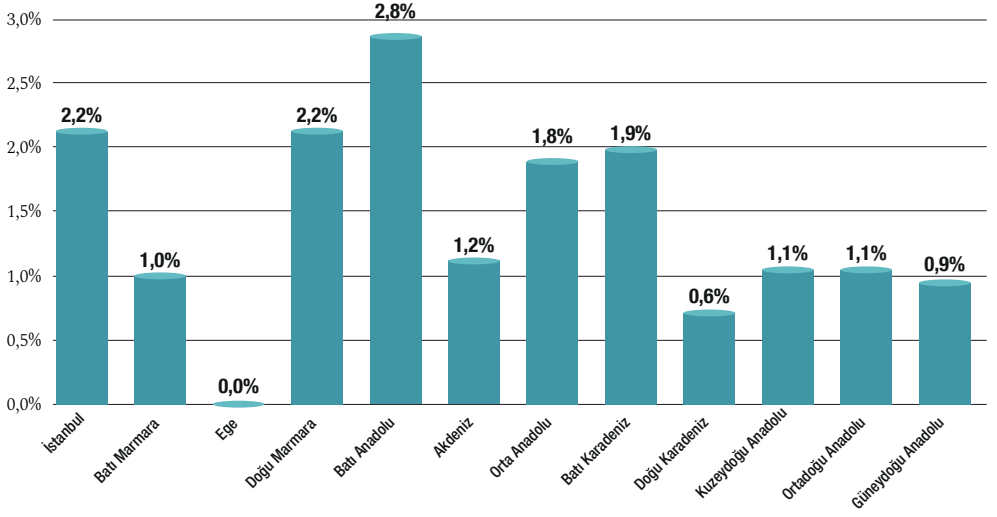
Araştırmaya katılan gençlerin kültür-sanat kuruluşlarının etkinliklerine düzenli katılımları bölgelere göre değerlendirildiğinde; diğer bölgelere kıyasla Doğu Marmara bölgesinde ikamet eden gençlerin bu alandaki etkinliklere daha fazla katılım gösterdiği söylenebilir.

Her hafta düzenli olarak **Siyasi Partilerin** etkinliklerine katılım

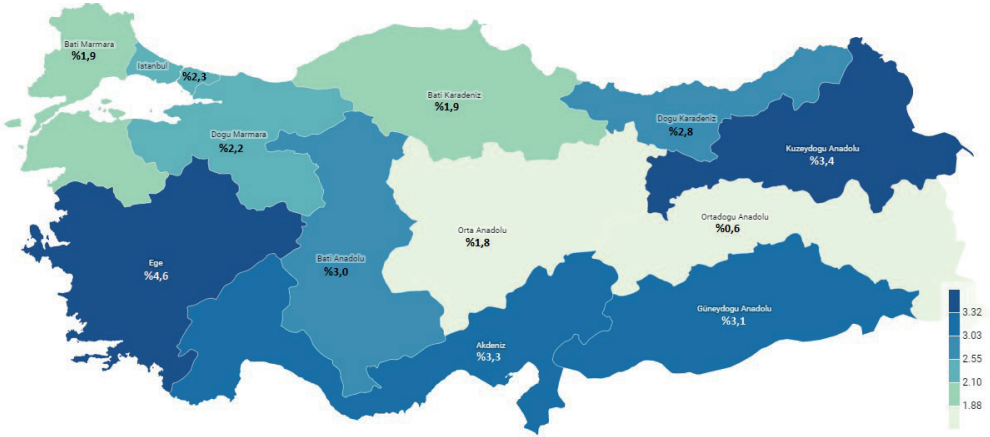
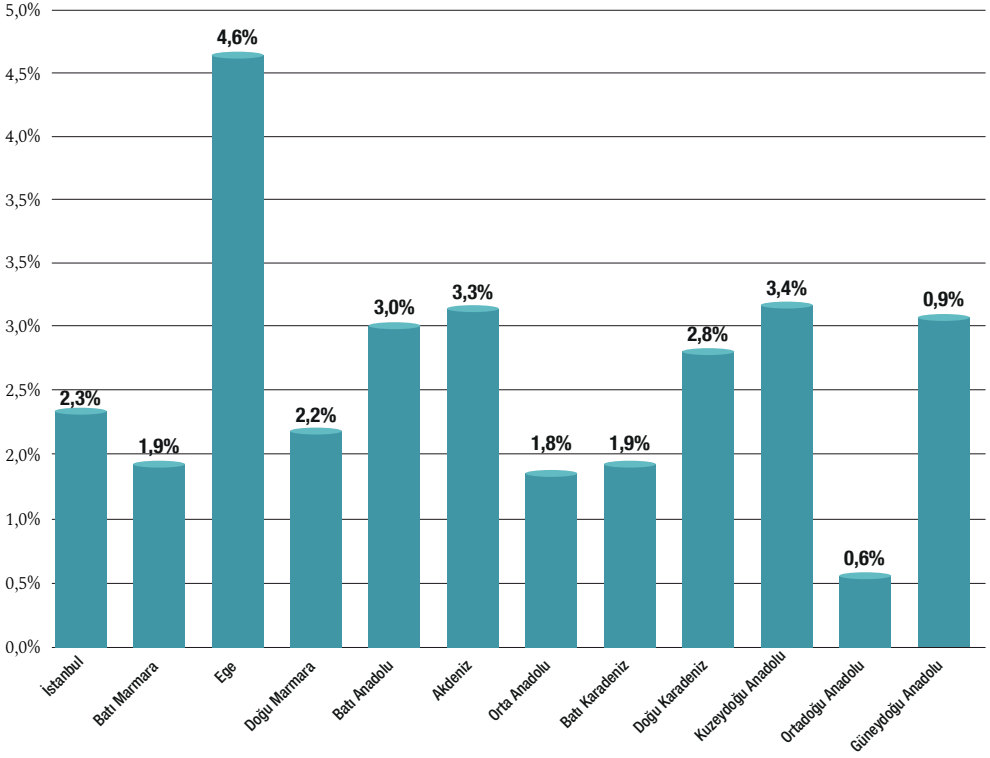
Araştırmaya katılan gençlerin siyasi partilerin etkinliklerine düzenli katılımları bölgelere göre değerlendirildiğinde; gençlerin siyasi partilerin faaliyetlerine katılımlarının bölgeler arası yüksek değişkenlik göstermediği ve bu faaliyetlere katılım oranlarının düşük olduğu izlenmektedir.

Her hafta düzenli olarak Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kurumlarının etkinliklerine katılım

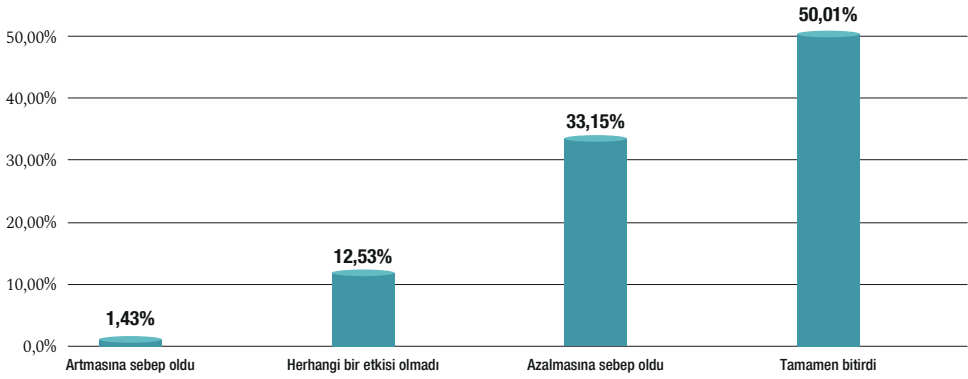
Araştırmaya katılan gençlerin sosyal yardımlaşma ve dayanışma kurumlarının etkinliklerine düzenli katılımları bölgelere göre değerlendirildiğinde; diğer bölgelere kıyasla Batı Anadolu, Doğu Marmara ve İstanbul bölgelerinde ikamet eden gençlerin bu alandaki etkinliklere daha fazla katılım gösterdiği söylenebilir.

Her hafta düzenli olarak **Spor Kulüplerinin** etkinliklerine katılım

Araştırmaya katılan gençlerin spor kulüplerinin etkinliklerine düzenli katılımları bölgelere göre değerlendirildiğinde; diğer bölgelere kıyasla Ege bölgesinde ikamet eden gençlerin bu alandaki etkinliklere daha fazla katılım sağladığı, Ortadoğu Anadolu bölgesinde ikamet eden gençlerin ise daha az katılım sağladığı söylenebilir.

Korona Virüs Salgınının Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetlere Katılıma Etkisi Oldu mu?

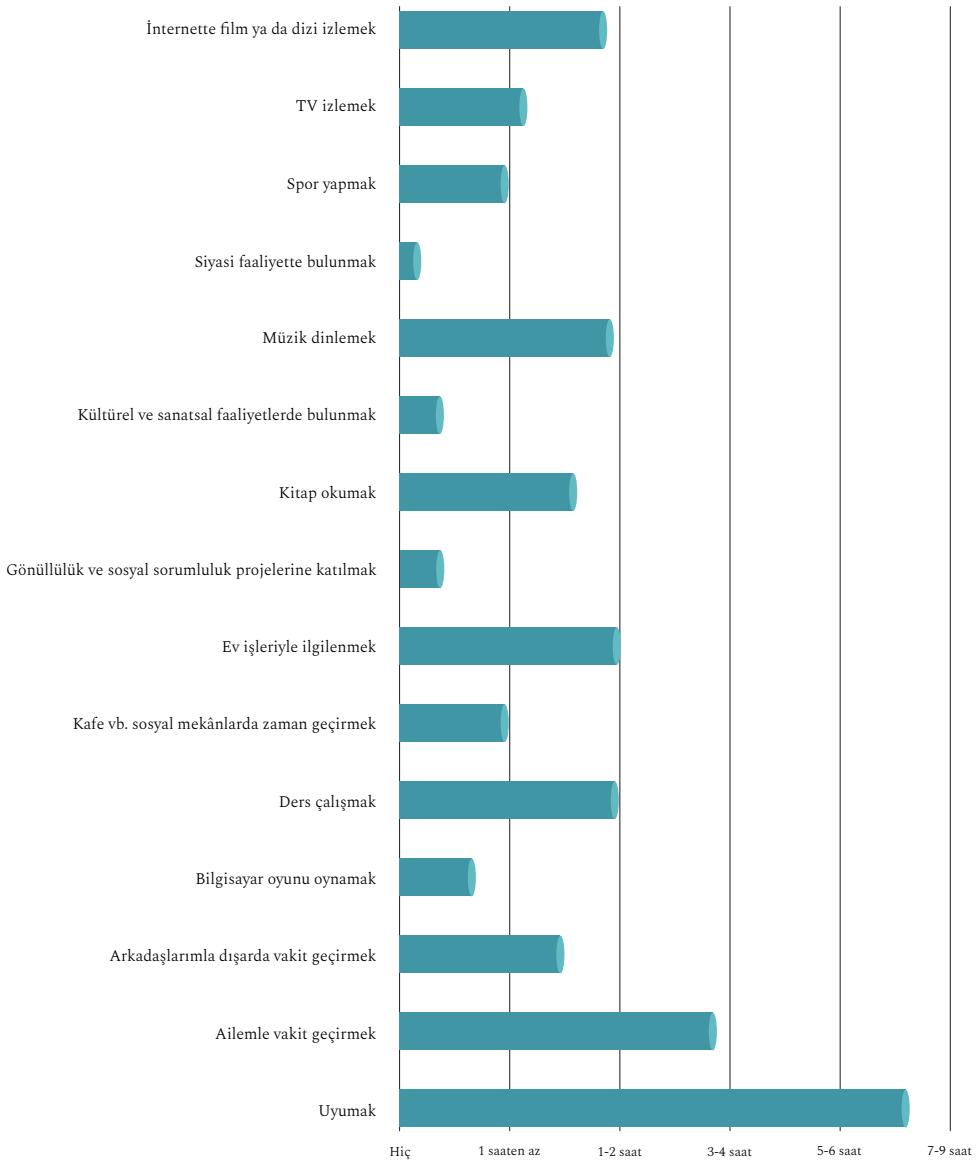

Araştırmaya katılan gençlerin yaklaşık %84'ünün sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerinin koro-
navirüsten olumsuz etkilendiği belirlenmiştir.

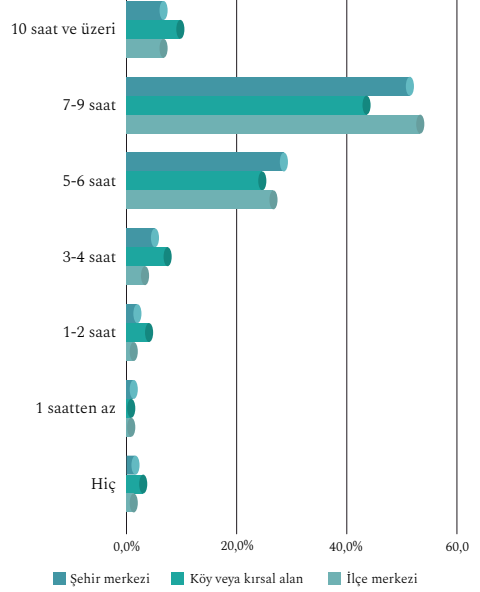
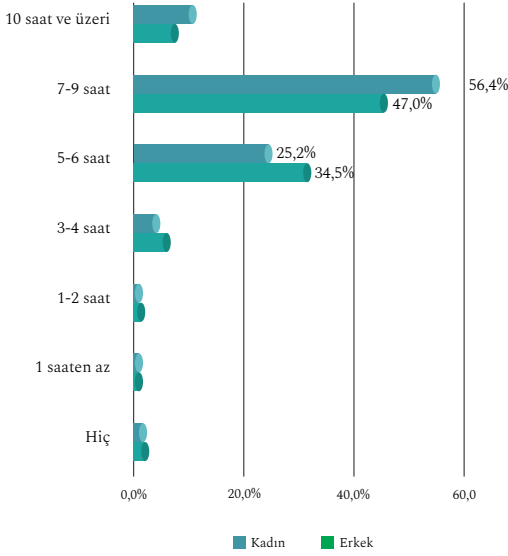
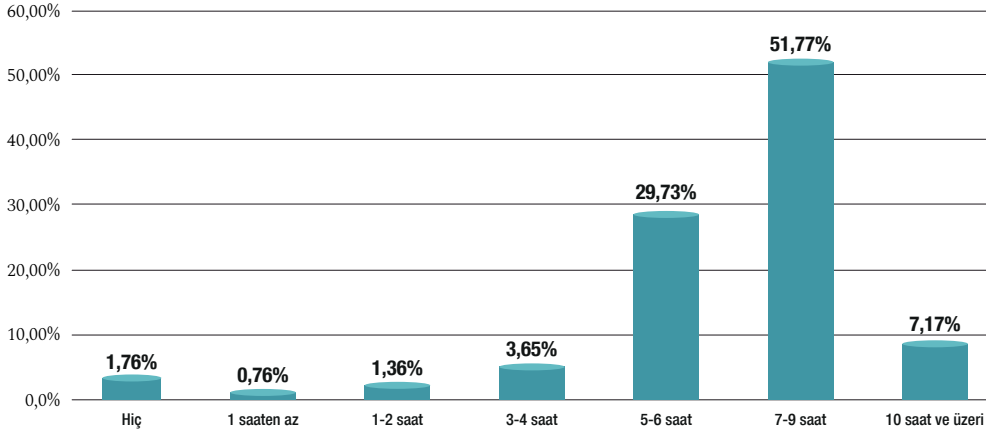
GENÇLİK ARAŞTIRMALARI SERİSİ

GÜNLÜK KİŞİSEL VE SOSYAL FAALİYETLER

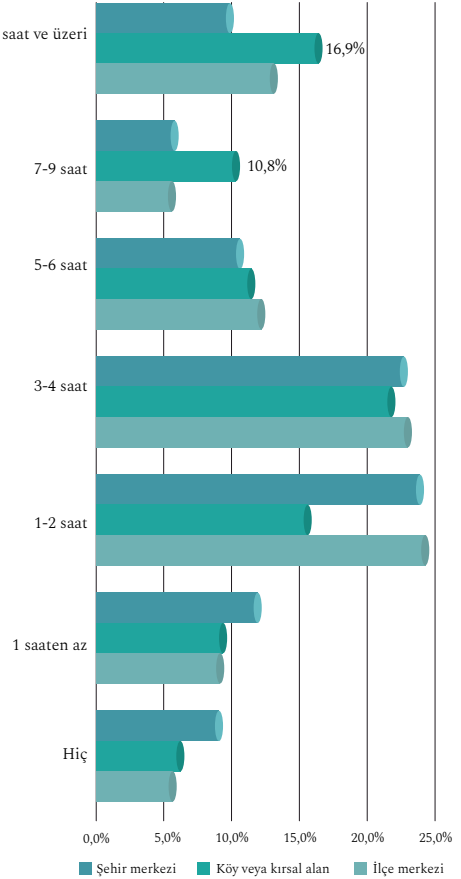
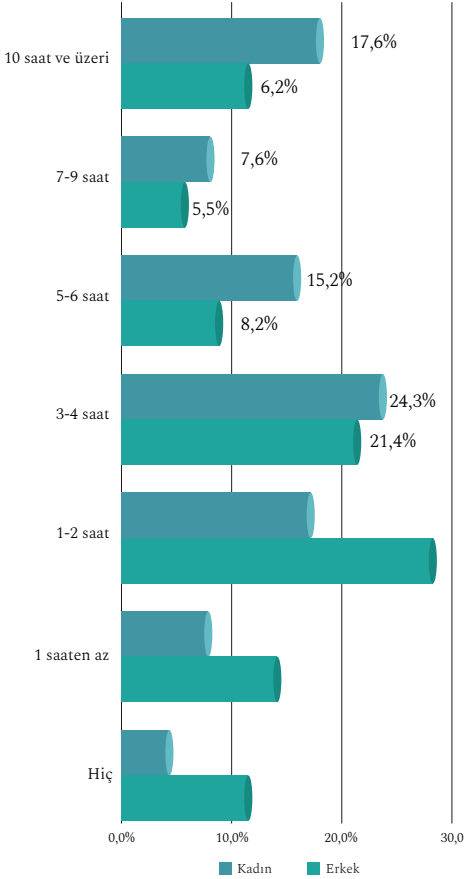
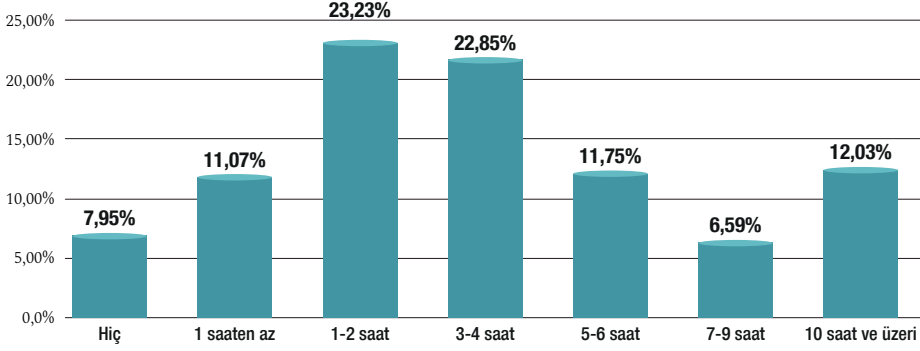
Araştırmaya katılan gençlerin gün içerisinde zamanlarını en çok uyuyarak ve aileleriyle birlikte vakit geçirerek değerlendirdiği, bunların dışında ise en fazla internette ve sosyal ağlarda vakit geçirdiği tespit edilmiştir. Öte yandan gençlerin gün içerisinde en az siyasi faaliyetlere ve gönüllülük faaliyetlerine zaman ayırdığı da dikkat çekmektedir.

Uyumak

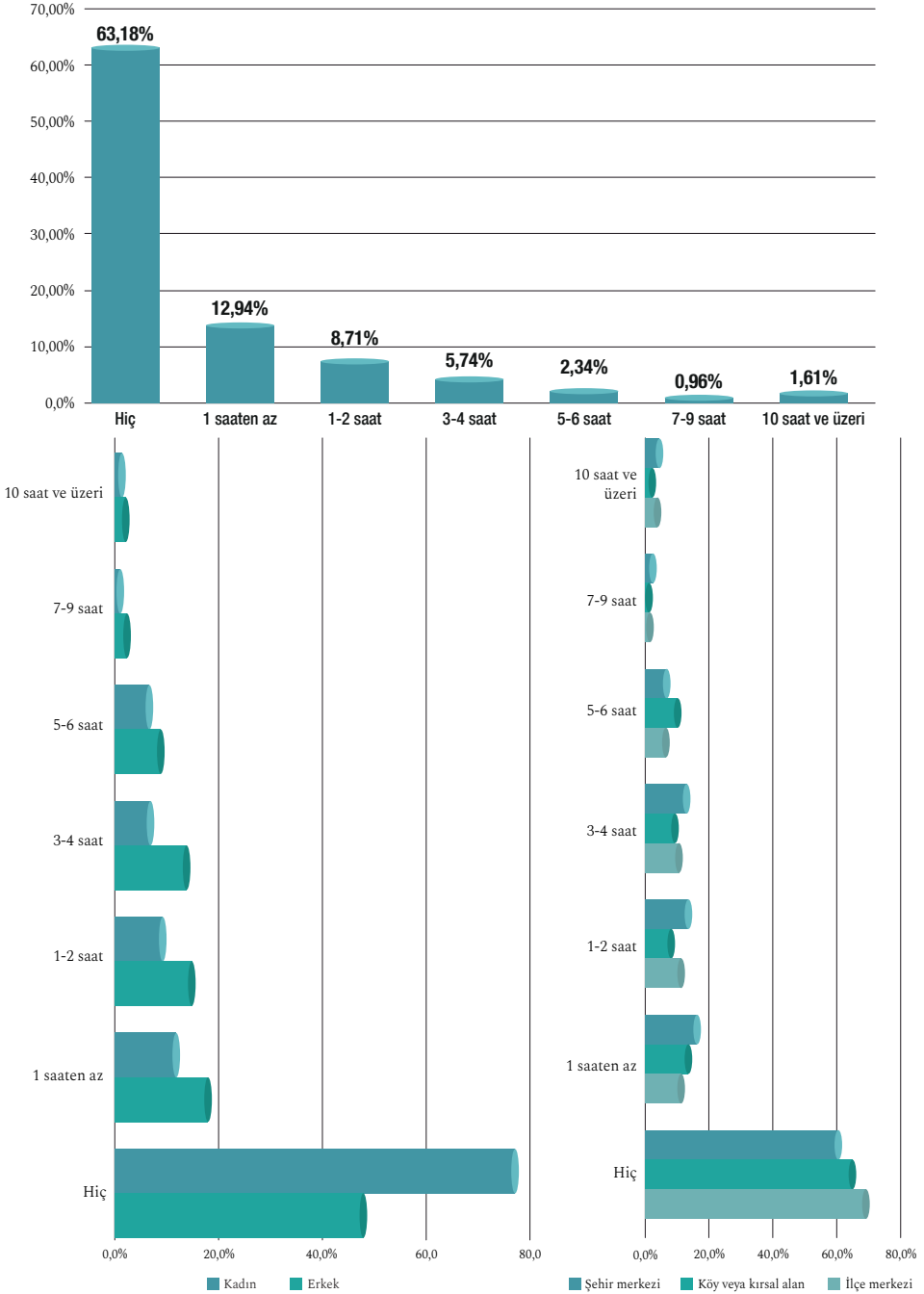
Araştırmaya katılan gençlerin %51,77'sinin günlük ortalama 7-9 saat uyuduğu, uykuya harcanan ortalama zamanın cinsiyete göre değişkenlik gösterdiği ve kadınların erkeklere göre uykuya daha fazla zaman ayırdığı görülürken; yaşanan yerin uykuya ayrılan zaman üzerinde dikkat çekici bir fark oluşturmadığı da söylenebilmektedir.

Ailele vakit geçirmek

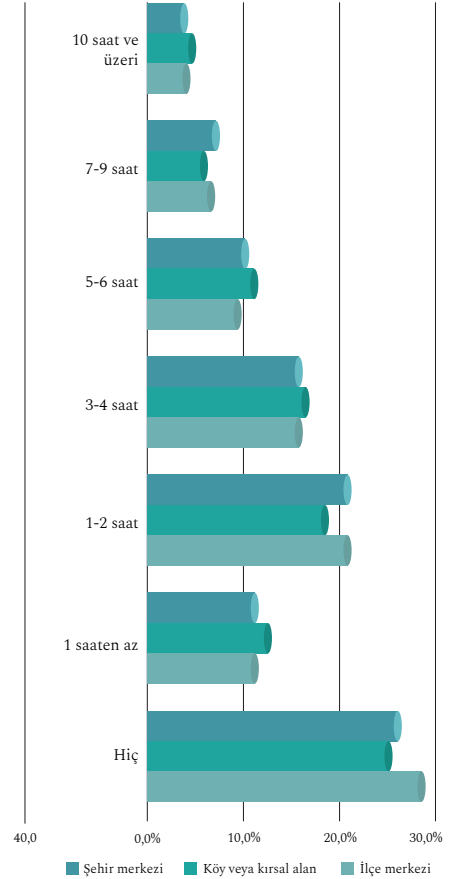
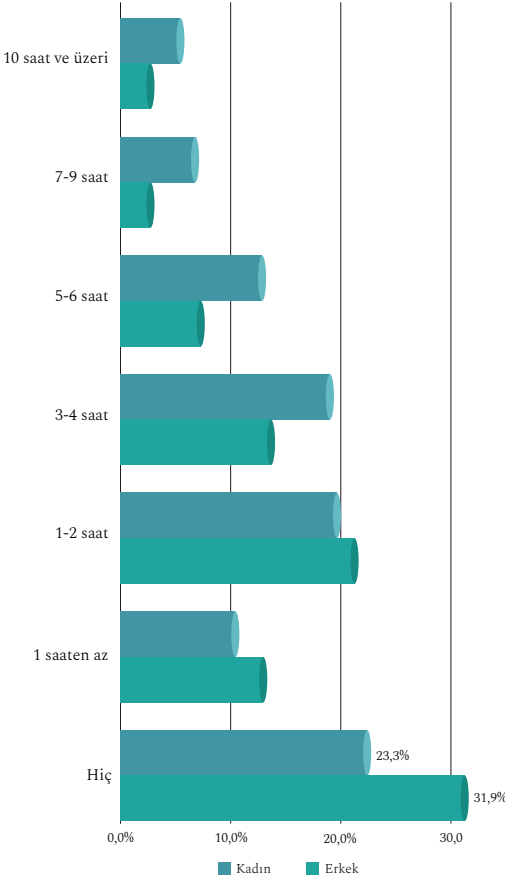
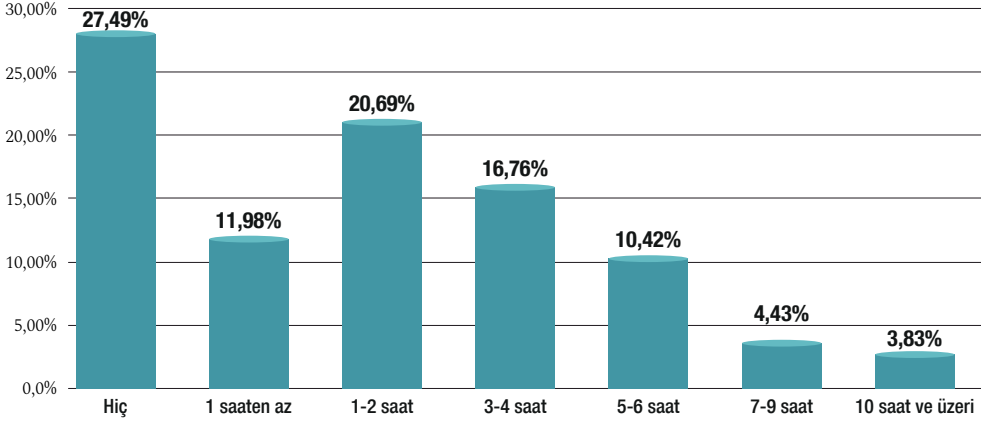
Araştırmaya katılan gençlerin %23,23'ünün günlük ortalama 1-2 saatini, %22,85'inin de 3-4 saatini ailesiyle birlikte geçirdiği; ailele geçirilen zamanın cinsiyete göre değişiklik gösterdiği ve kadınların erkeklere göre aileleriyle daha fazla zaman geçirdiği belirlenmiştir. Yaşanılan yere göre ailele geçirilen zaman değerlendirildiğinde; günün 1-2 saatini ve 3-4 saatini ailesiyle geçirenlerin oranı şehir ve ilçe merkezinde yaşayanlarda daha yüksek olduğu görülürken; gün içinde 7-9 saatini ve 10+saatini ailesiyle geçirenlerin oranının diğer yerlere göre köy veya kırsal alanda yaşayanlarda daha yüksek olduğu görülmüştür.

Bilgisayar oyunu oynamak

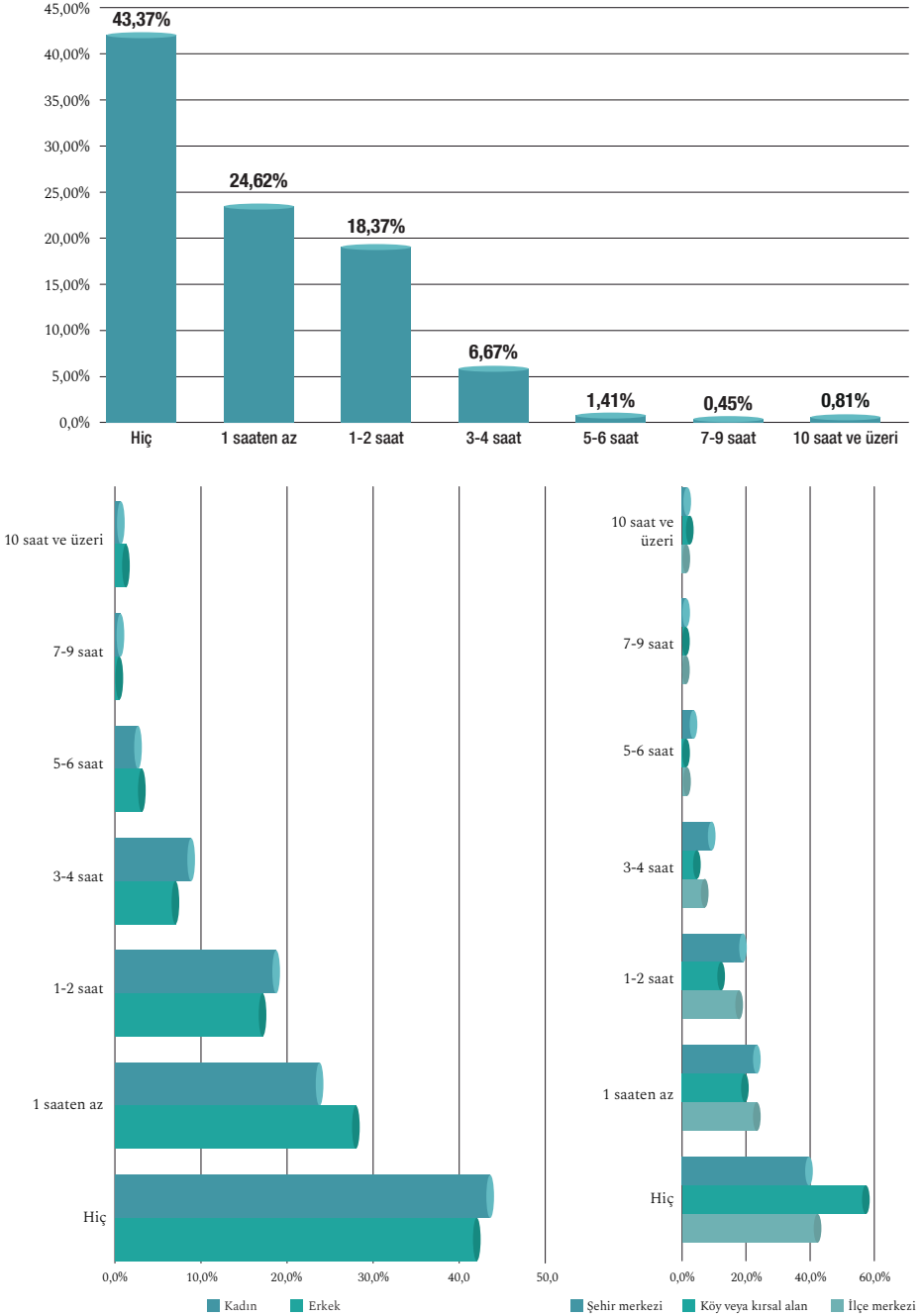
Araştırmaya katılan gençlerin %63,18'inin gün içinde hiç bilgisayar oyunu oynamadığı, bilgisayar oyunu oynamanın cinsiyete göre değişkenlik gösterdiği ve erkeklerin bilgisayar oyunlarına kadınlara oranla daha fazla zaman ayırdığı belirlenmiştir. Yaşanılan yere göre değerlendirme yapıldığında ise; şehir merkezinde yaşayanların az da olsa diğer yerleşim yerlerindekiyle göre daha fazla bilgisayar oyunu oynadığı söylenebilmektedir.

Ders çalışmak

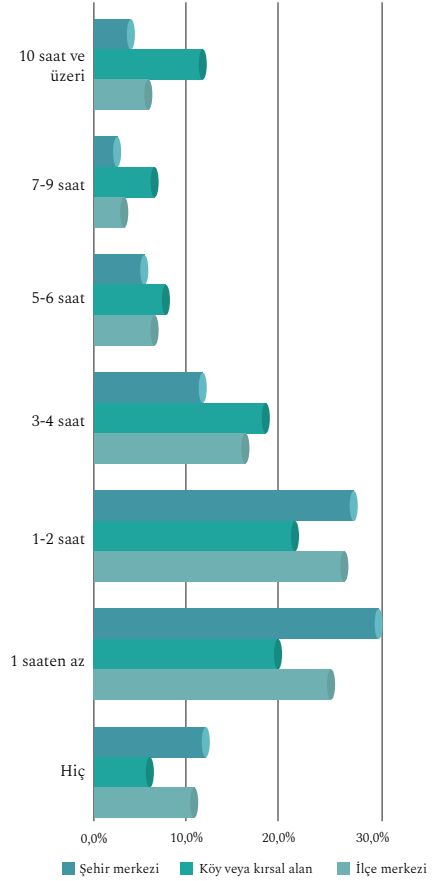
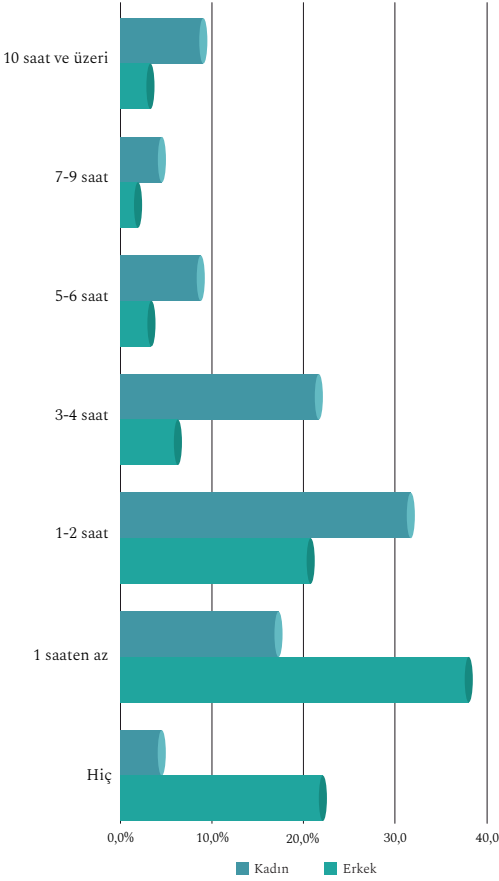
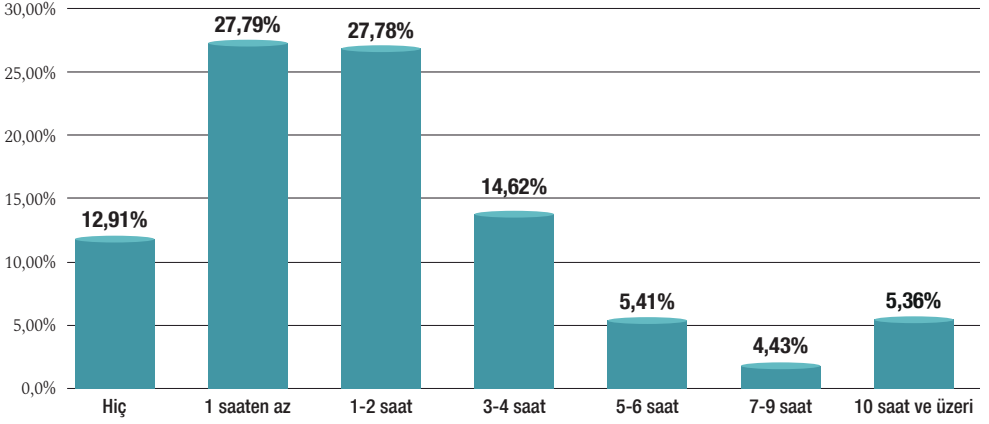
Araştırmaya katılan gençlerin %27,49'unun gün içinde hiç ders çalışmadığı ancak yaklaşık %21'inin günlük ortalama 1-2 saat ders çalıştığı, ders çalışmaya harcanan ortalama zamanın cinsiyete göre değişiklik gösterdiği ve kadınların ders çalışmaya erkeklerden daha fazla zaman ayırdığı belirlenmiştir. Öte yandan yaşanan yerin ders çalışma üzerinde belirgin bir fark oluşturmadığı da söylenebilmektedir.

Kafe vb. sosyal mekânlarda zaman geçirmek

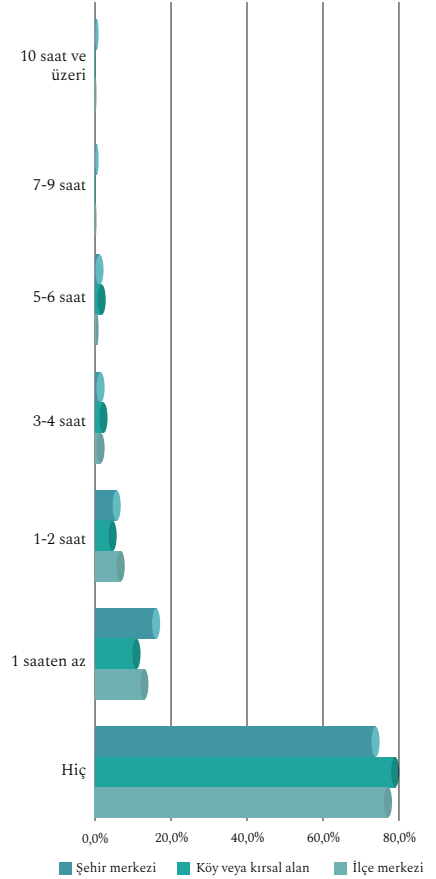
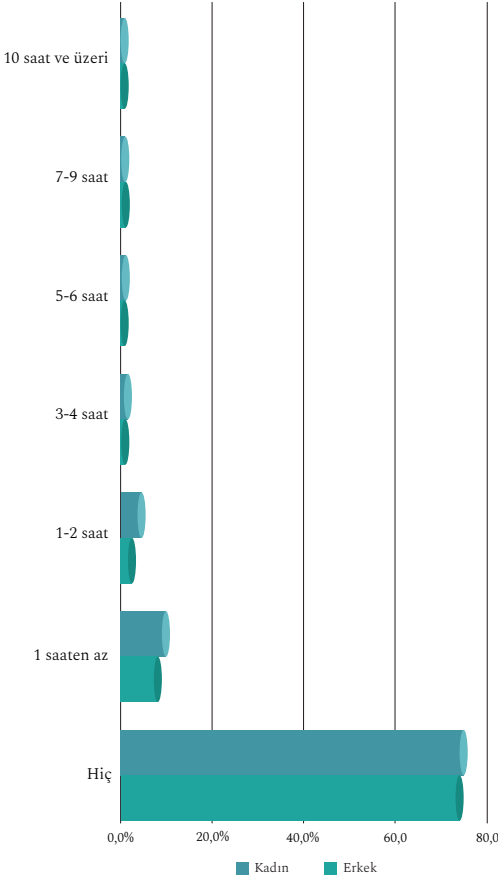
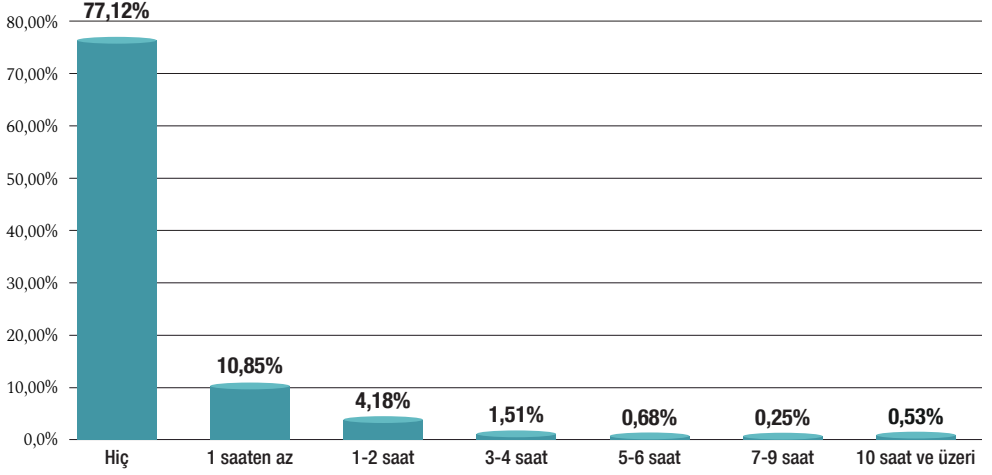
Araştırmaya katılan gençlerin %43,37'sinin kafe vb. sosyal mekanlarda hiç zaman geçirmediği, cinsiyet bağlamında kadınların 1-2 ve 3-4 saat kafe vb. mekanlarda geçirdiği zamanın erkeklere göre daha fazla olduğu ve köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin şehir ve ilçe merkezlerindeki gençlere göre daha düşük oranla kafe vb. mekanlarda zaman geçirdiği görülmüştür.

Ev işleriyle uğraşmak

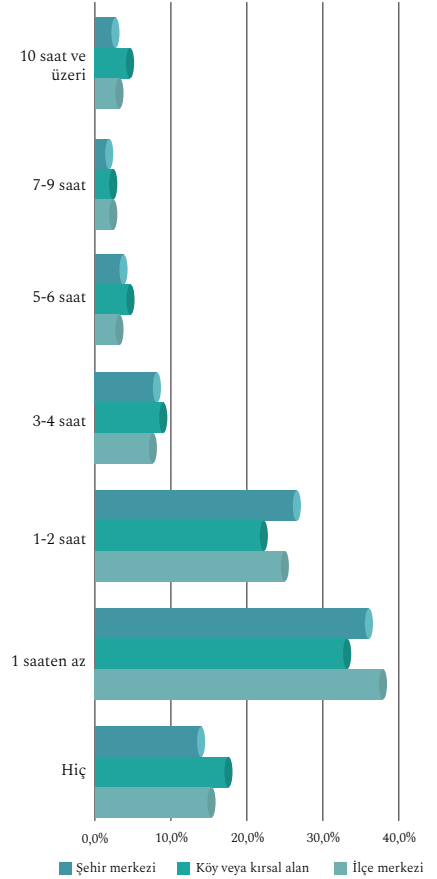
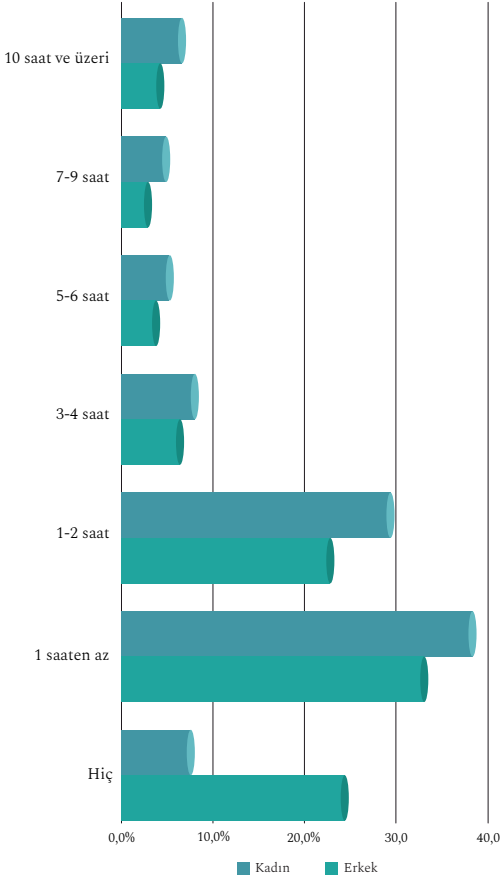
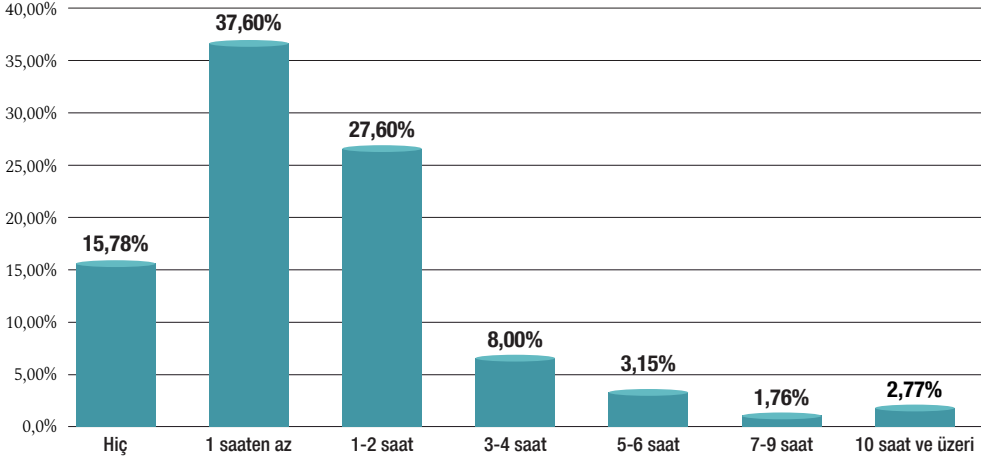
Araştırmaya katılan gençlerin %13'ü günlük ev işlerine hiç zaman ayırmadığı halde %55'i 1-2 saatini veya 1 saatten az zamanını ev işlerine ayırmaktadır. Cinsiyet bağlamında kadınların erkeklerle oranla ev işlerine daha fazla zaman ayırdığı görülmektedir; yerleşim yeri bağlamında bakıldığında köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin diğer yerleşim yerlerindeki gençlere oranla daha fazla ev işlerine zaman ayırdığı söylenebilmektedir.

Gönüllülük ve sosyal sorumluluk projelerine katılmak

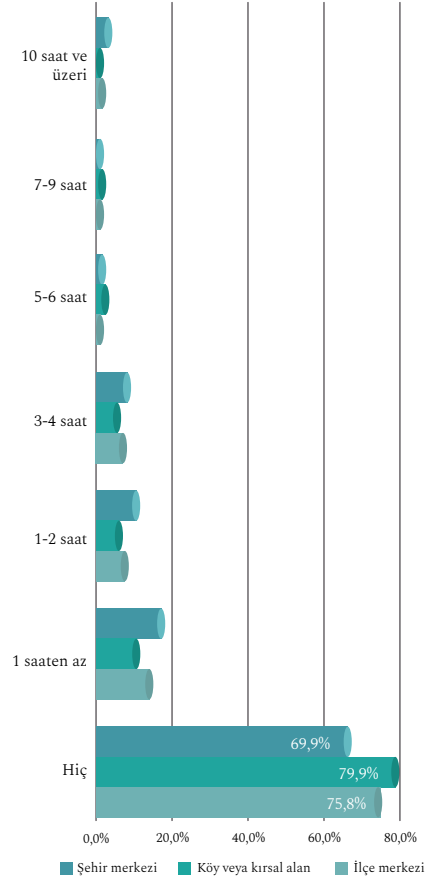
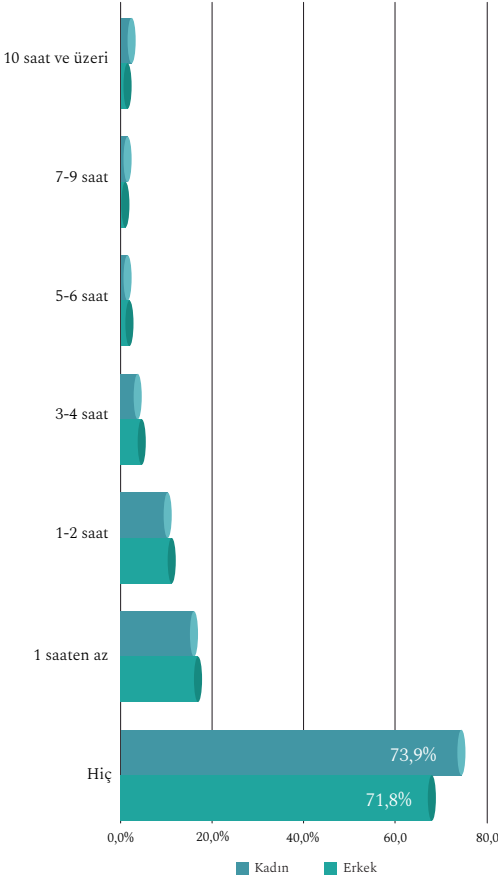
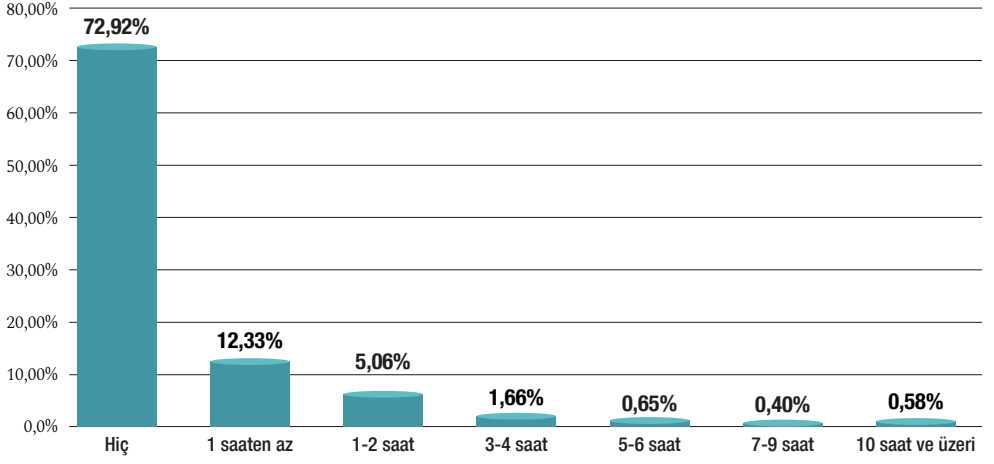
Araştırmaya katılan gençlerin %77,12'sinin gönüllülük faaliyetlerine gün içinde hiç zaman ayırmadığı ve bu durumun cinsiyet ve yerleşim yerine göre bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür.

Kitap okumak

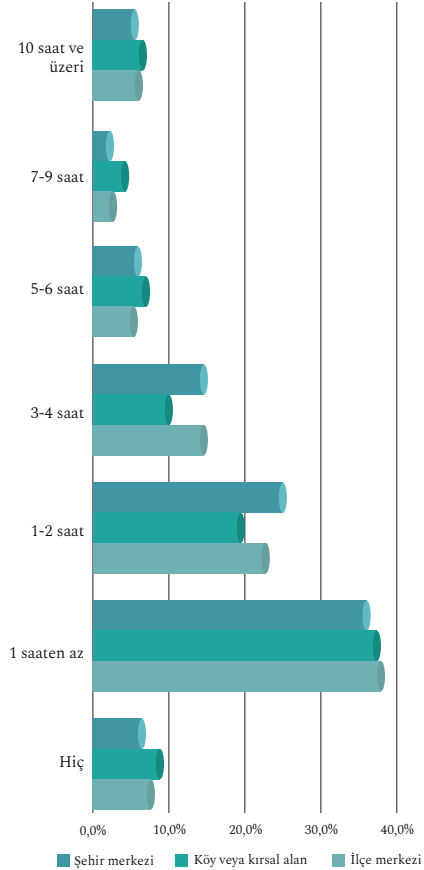
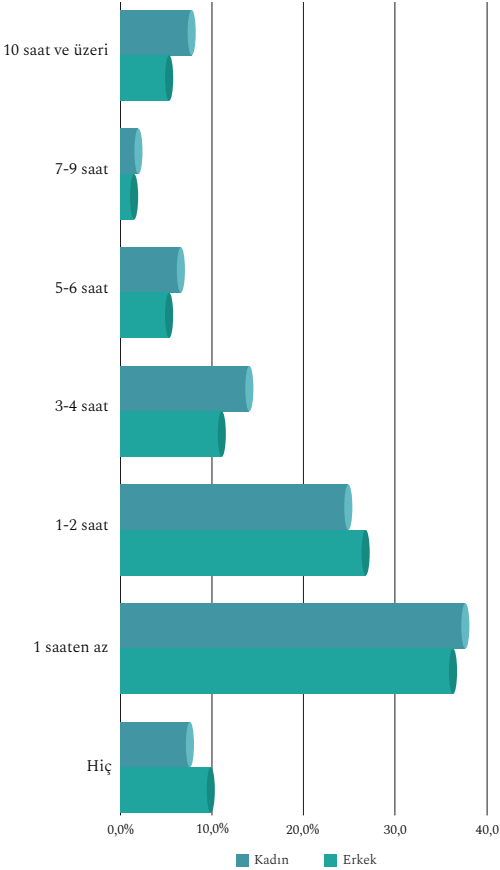
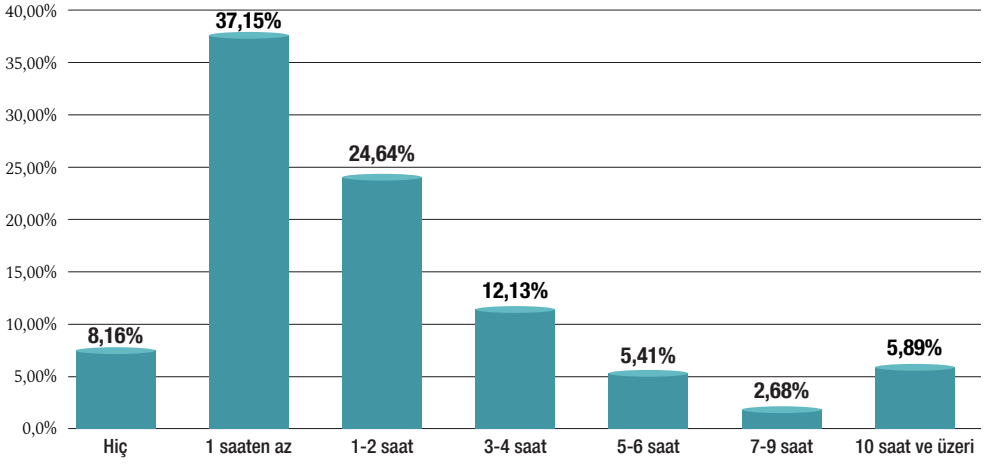
Araştırmaya katılan gençlerin %46'sının günlük en az 1 saatten fazla kitap okuduğu, cinsiyet bağlamında kadınların erkeklerden daha fazla kitap okumaya zaman ayırdığı ve yerleşim yeri bağlamında belirgin bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

Kültürel ve sanatsal faaliyetlere katılmak

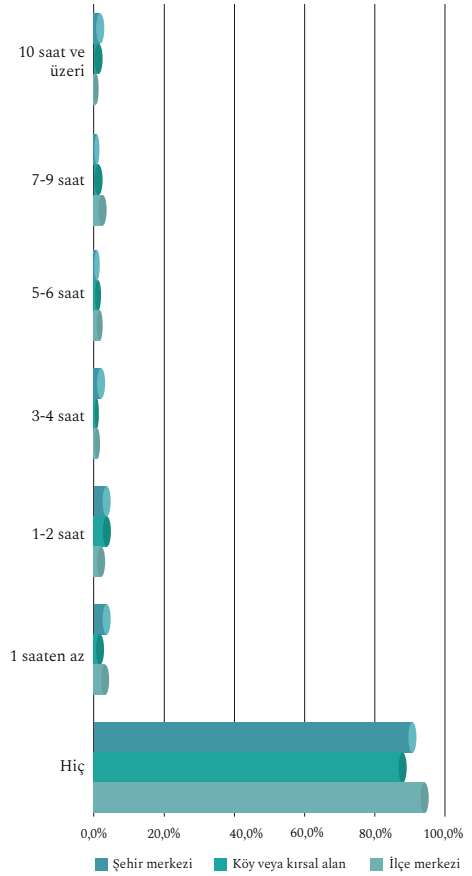
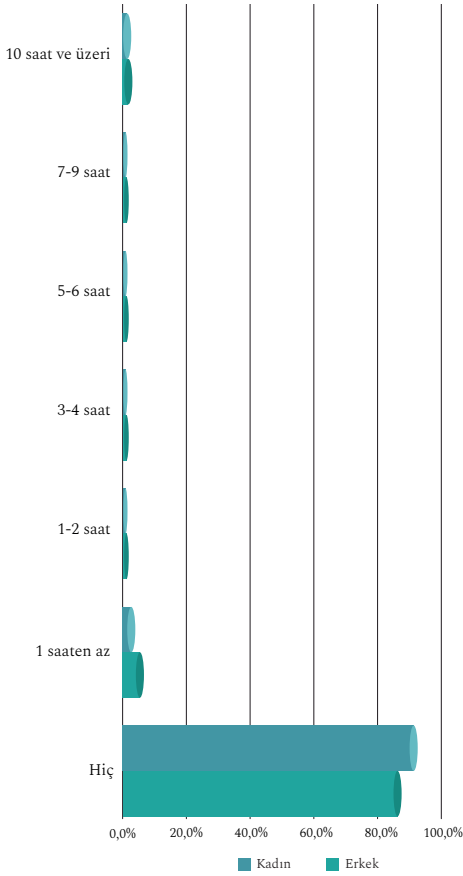
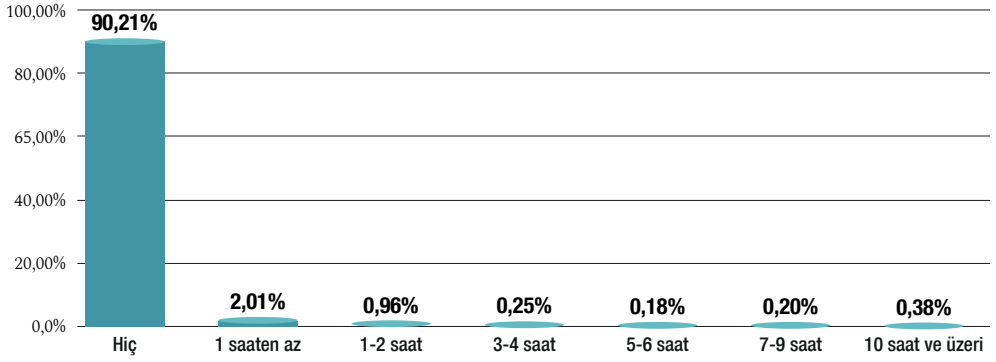
Araştırmaya katılan gençlerin %72,92'sinin kültürel ve sanatsal faaliyetlere zaman ayırmadığı ve bu durumun cinsiyet ve yerleşim yerine göre bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür.

Müzik dinlemek

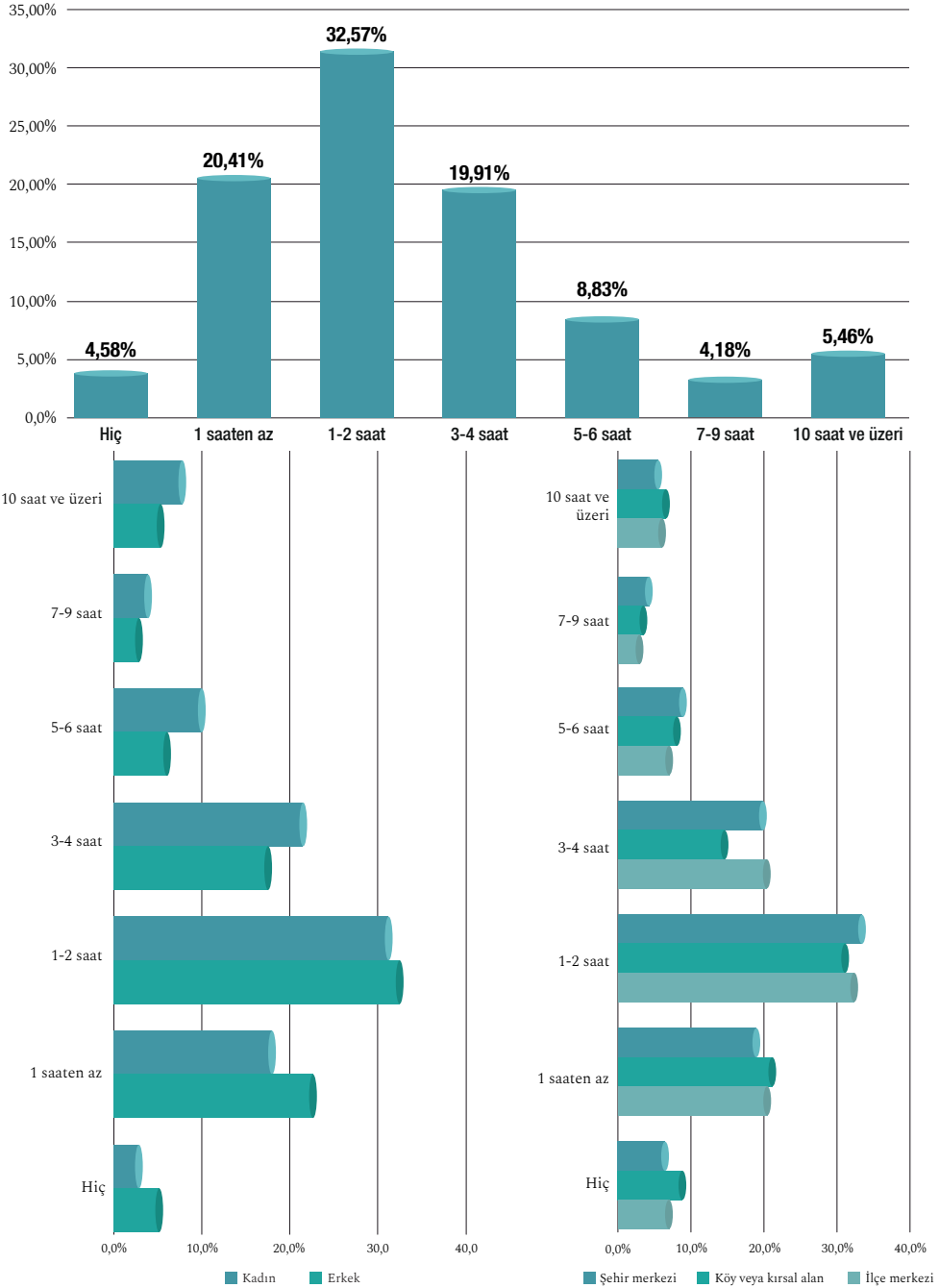
Araştırmaya katılan gençlerin yaklaşık %92'sinin müzik dinlemeye gün içinde zaman ayırdığı, cinsiyet bağlamında kadınların erkeklere nazaran gün içinde daha fazla müzik dinlediği ve yerleşim yeri bağlamında şehir merkezinde yaşayan gençlerin az da olsa diğer yerleşim yerlerindeki gençlere göre müzik dinlemeye daha fazla zaman ayırdığı görülmüştür.

Siyasi faaliyetlere katılmak

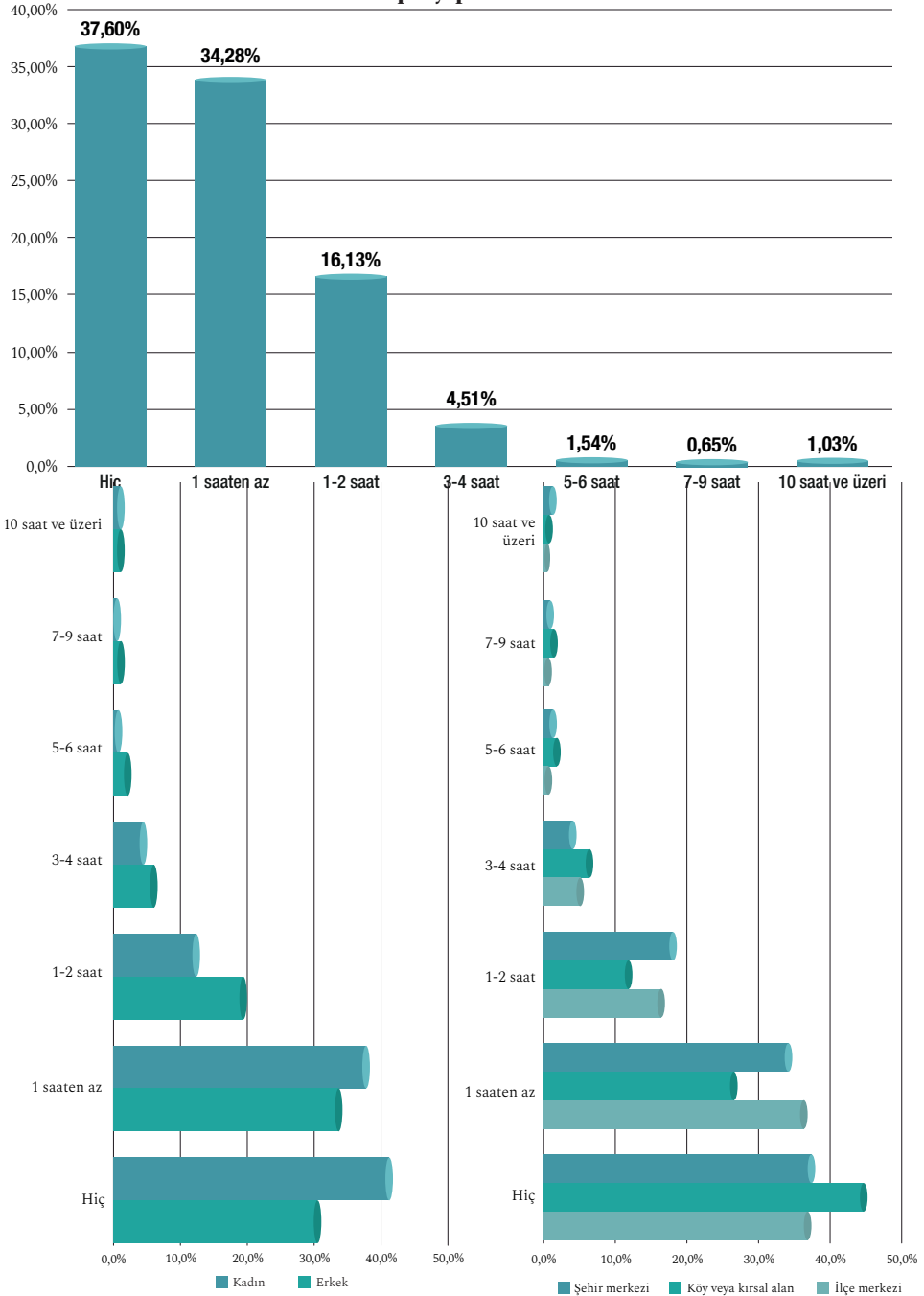
Araştırmaya katılan gençlerin %90,21'inin siyasi faaliyetlere gün içinde hiç zaman ayırmadığı ve bu durumun cinsiyet ve yerleşim yerine göre bir farklılık oluşturmadığı görülmüştür.

İnternette ve sosyal ağlarda gezinmek

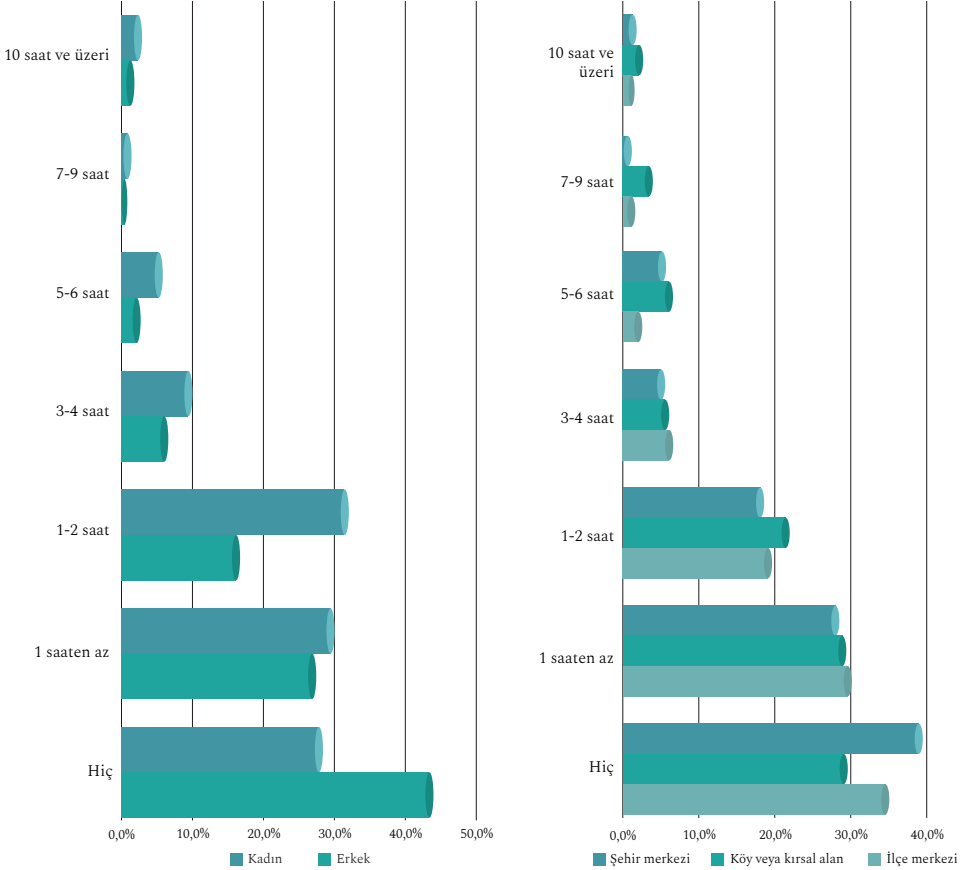
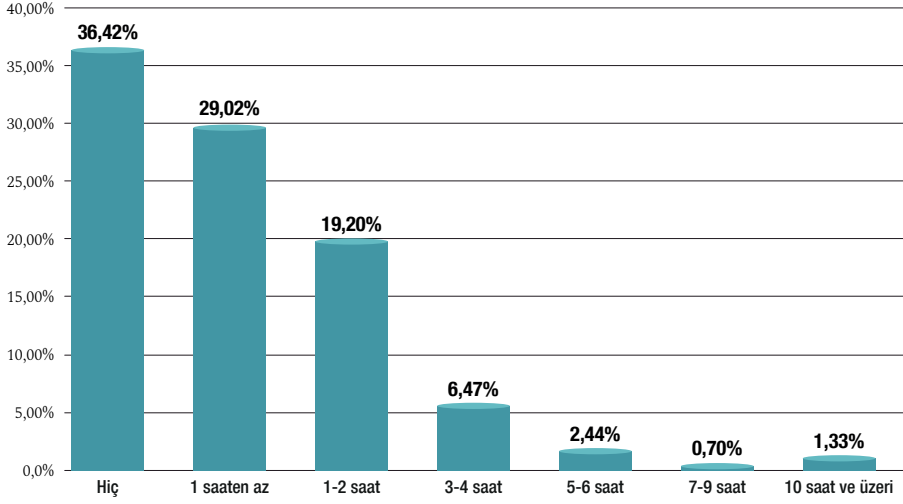
Araştırmaya katılan gençlerin yaklaşık %95'inin internet ve sosyal ağlara günlük düzenli zaman ayırdığı, yaklaşık %50'sinin 1-4 saat zaman ayırdığı ve cinsiyet bağlamında kadınların erkeklerle oranla internet ve sosyal ağlara daha fazla zaman ayırdığı görülmektedir. Yerleşim yerleri bağlamında incelendiğinde ise köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin diğer yerlerde yaşayan gençlere oranla internet ve sosyal ağlara daha az zaman ayırdığı görülmüştür.

Spor yapmak

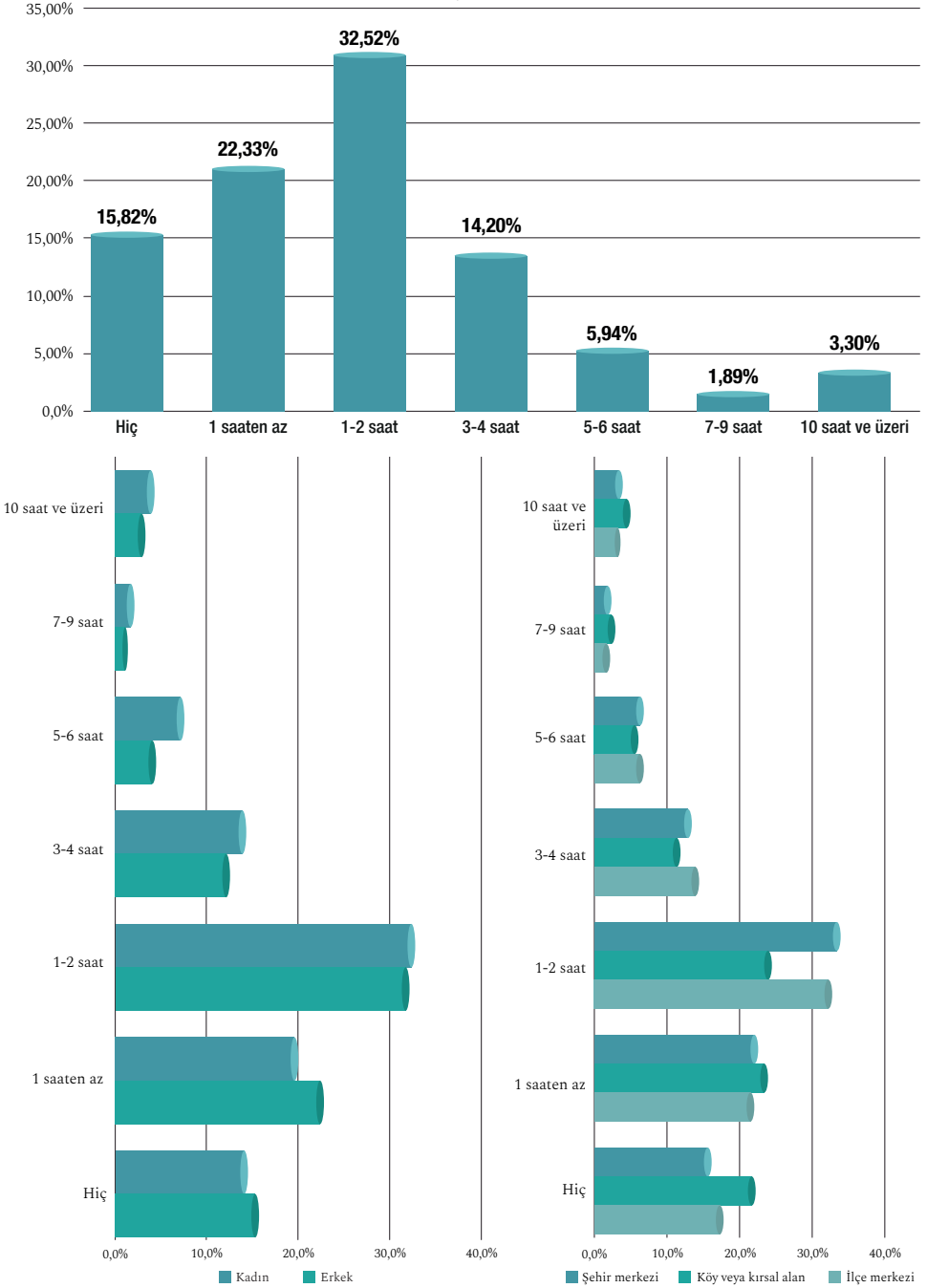
Araştırmaya katılan gençlerin %37,60'ının gün içinde hiç spor yapmadığı, %34,28'inin 1 saatten az, %16,13'ünün ise günlük 1-2 saat spora zaman ayırdığı belirlenmiştir. Cinsiyet bağlamında erkeklerin kadınlara nazaran daha fazla spora zaman ayırdığı, yerleşim yeri bağlamında ise köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin şehir ve ilçe merkezindeki gençlere göre daha az spora zaman ayırdığı görülmüştür.

TV İzlemek

Araştırmaya katılan gençlerin çoğunluğunun ya hiç TV izlemediği ya da 1 saatten az TV izlediği belirlenmiştir. Cinsiyet bağlamında kadınların erkeklere göre daha fazla TV izlediği, yerleşim yeri bağlamında ise köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin diğer yerleşim yerlerinde yaşayan gençlerden daha fazla TV izlediği görülmüştür.

İnternette film ya da dizi izlemek

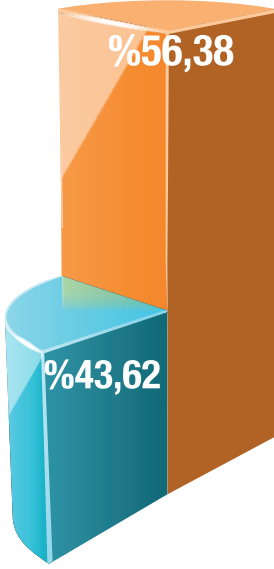
Araştırmaya katılan gençlerin yaklaşık %45'inin günlük 1-2 saat veya 3-4 saat internetten film yada dizi izlediği, cinsiyet bağlamında çok yüksek olmamakla birlikte kadınların erkeklerden daha fazla gün içinde internetten dizi/film izlediği, yerleşim yeri bağlamında ise köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin diğer yerleşim yerlerinde yaşayan gençlere nazaran daha az internetten film yada dizi izlediği belirlenmiştir.

GENÇLİK ARAŞTIRMALARI SERİSİ

YAŞAM DOYUMU

Yaşam Doyumu

☐	Yaşamımdan memnunum.
☐	Kendimi toplumdan dışlanmış hissediyorum.
☐	Benim için hayat o kadar karmaşıktı ki bir çıkış bulmakta zorlanıyorum.
☐	Yaptıklarımın değerinin başkaları tarafından takdir edilmediğini hissediyorum.
☐	Kendimi yaşadığım bölgedeki insanlara yakın hissediyorum.
☐	Hayatımı nasıl yaşayacağıma karar vermekte kendimi özgür hissediyorum.
☐	Eğer bugün ölecek olsam hayatımın boşa geçtiğini düşünmem.

☐	Dünyaya yeniden gelseydim yaşamımda hemen hemen hiçbir şeyi değiştirmezdim.
☐	Benim için önemli olan konularda ileride başarılı olacağımı umuyorum.
☐	Geleceğe baktığımda şimdikine oranla daha mutlu olacağımı umuyorum.

Yaşam Doyumu Faktörleri

Faktör	Ortalama
Genel Ortalama	2,74
Yaşamımdan memnunum.	2,18
Kendimi toplumdan dışlanmış hissediyorum.	2,33
Benim için hayat o kadar karmaşıklıktı ki bir çıkış bulmakta zorlanıyorum.	3,02
Yaptıklarımın değerinin başkaları tarafından takdir edilmediğini hissediyorum.	2,78
Kendimi yaşadığım bölgedeki insanlara yakın hissediyorum.	2,41
Hayatımı nasıl yaşayacağıma karar vermekte kendimi özgür hissediyorum.	2,55
Eğer bugün ölecek olsam hayatımın boşa geçtiğini düşünmem.	2,26
Dünyaya yeniden gelseydim yaşamımda hemen hemen hiçbir şeyi değiştirmezdim.	1,79
Benim için önemli olan konularda ileride başarılı olacağımı umuyorum.	3,22
Geleceğe baktığımda şimdikine oranla daha mutlu olacağımı umuyorum.	2,83

*Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.

Gençlerin yaşam doyumu ölçeğine verdiği cevaplar incelendiğinde; genel olarak gençlerin yaşam doyumunun çok yüksek olmadığı; fakat gelecekte umutlu oldukları görülmekte ve “Benim için önemli olan konularda ileride başarılı olacağımı umuyorum.” cevabının yüksek oranda olması bu sonucu desteklemektedir.

Cinsiyete göre Yaşam Doyumu Faktörleri

Faktör	Kadın	Erkek
Genel Ortalama	2,69	2,80
Yaşamımdan memnunum.	2,10	2,40
Kendimi toplumdan dışlanmış hissediyorum.	2,41	2,42
Benim için hayat o kadar karmaşıklaştı ki bir çıkış bulmakta zorlanıyorum.	3,15	3,10
Yaptıklarımın değerinin başkaları tarafından takdir edilmediğini hissediyorum.	2,92	2,86
Kendimi yaşadığım bölgedeki insanlara yakın hissediyorum.	2,55	2,48
Hayatımı nasıl yaşayacağıma karar vermekte kendimi özgür hissediyorum.	2,65	2,65
Eğer bugün ölecek olsam hayatımın boşa geçtiğini düşünmem.	2,31	2,38
Dünyaya yeniden gelseydim yaşamımda hemen hemen hiçbir şeyi değiştirmezdim.	1,79	1,91
Benim için önemli olan konularda ileride başarılı olacağımı umuyorum.	3,25	3,41
Geleceğe baktığımda şimdikine oranla daha mutlu olacağımı umuyorum.	2,72	3,15

**Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.*

Yaşam doyumu ölçeği önermeleri cinsiyet bağlamında incelendiğinde; erkeklerin kadınlara göre daha yüksek yaşam doyumu puanına sahip olduğu görülürken; hayatlarını nasıl yaşayacakları konusunda özgür olduklarını düşünmeleri bakımından hem fikir oldukları görülmektedir.

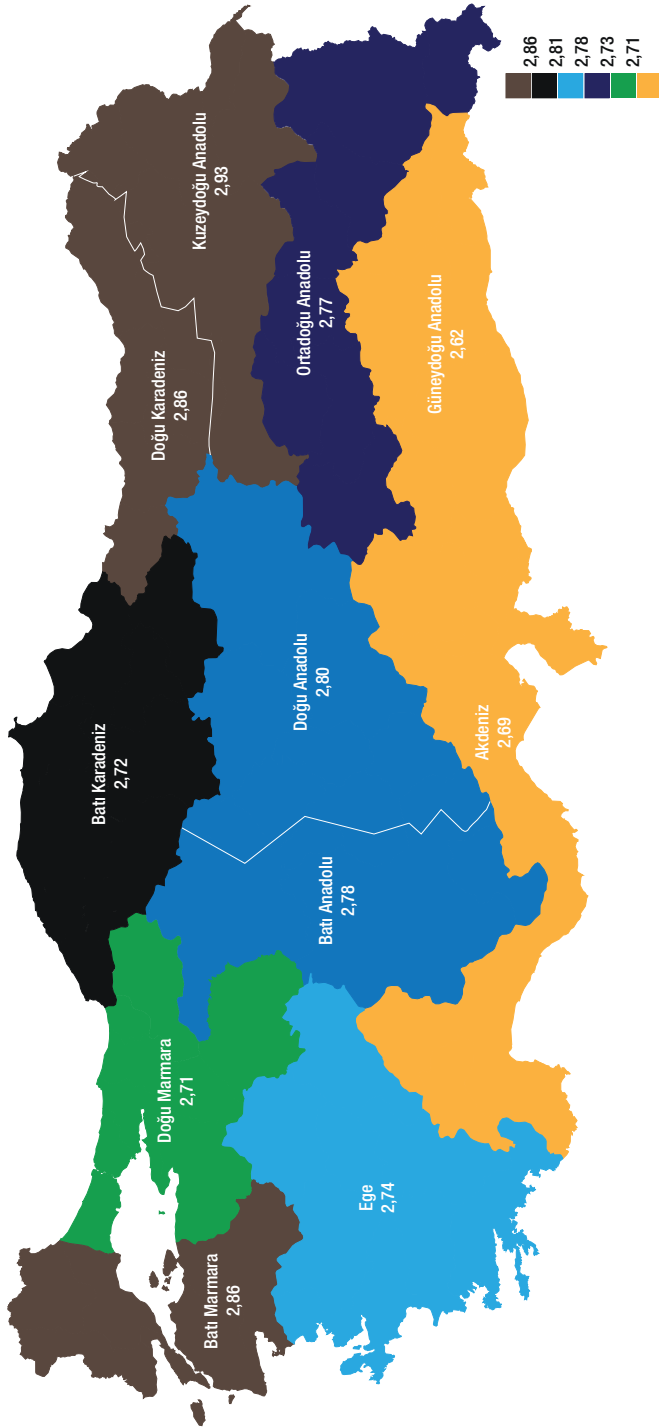
Yaşı göre Yaşam Doyum Faktörleri

Faktör	15-19 yaş arası	20-24 yaş arası	25-29 yaş arası
Genel Ortalama	2,89	2,74	2,75
Yaşamımdan memnunum.	2,78	2,26	2,17
Kendimi toplumdan dışlanmış hissediyorum.	2,71	2,42	2,34
Benim için hayat o kadar karmaşıklılaştı ki bir çıkış bulmakta zorlanıyorum.	3,11	3,13	3,08
Yaptıklarımın değerinin başkaları tarafından takdir edilmediğini hissediyorum.	3,03	2,89	2,86
Kendimi yaşadığım bölgedeki insanlara yakın hissediyorum.	2,54	2,52	2,48
Hayatımı nasıl yaşayacağıma karar vermekte kendimi özgür hissediyorum.	2,68	2,64	2,71
Eğer bugün ölecek olsam hayatımın boşa geçtiğini düşünmem.	2,50	2,30	2,53
Dünyaya yeniden gelseydim yaşamımda hemen hemen hiçbir şeyi değiştirmezdim.	2,00	1,84	1,91
Benim için önemli olan konularda ileride başarılı olacağımı umuyorum.	3,74	3,34	3,24
Geleceğe baktığımda şimdikine oranla daha mutlu olacağımı umuyorum.	3,49	2,96	2,75

**Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.*

Araştırmaya katılan gençlerin “Yaşamımdan memnunum,” “Benim için önemli olan konularda ileride başarılı olacağımı umuyorum.” ve “Geleceğe baktığımda şimdikine oranla daha mutlu olacağımı umuyorum.” önermelerine verdikleri ortalama puanların 15-19 yaş grubundan 25-29 yaş grubuna doğru azaldığı görülmektedir.

Bölgelere Göre Yaşam Doyum Faktörleri

Araştırmaya katılan gençlerin ortalama yaşam doyum puanları bölgelere göre değerlendirildiğinde; en yüksek ortalama puana sahip bölgenin Kuzeydoğu Anadolu bölgesi olduğu ve en az ortalama puana sahip bölgenin Güneydoğu Anadolu bölgesi olduğu görülmektedir.

Bölgelere göre Yaşam Doyum Faktörleri

Faktör	İstanbul	Batı Marmara	Doğu Marmara	Ege	Akdeniz	Güneydoğu Anadolu
Genel Ortalama	2,72	2,86	2,71	2,74	2,69	2,62
Yaşamımdan memnunum.	2,42	2,17	2,27	2,25	2,13	2,08
Kendimi toplumdan dışlanmış hissediyorum.	2,42	2,42	2,39	2,42	2,42	2,56
Benim için hayat o kadar karmaşıklaştı ki bir çıkış bulmakta zorlanıyorum.	3,13	2,98	3,11	3,15	3,20	3,28
Yaptıklarımın değerinin başkaları tarafından takdir edilmediğini hissediyorum.	2,95	2,82	2,86	3,00	2,92	2,89
Kendimi yaşadığım bölgedeki insanlara yakın hissediyorum.	2,40	2,90	2,43	2,68	2,50	2,42
Hayatımı nasıl yaşayacağıma karar vermekte kendimi özgür hissediyorum.	2,71	2,79	2,63	2,96	2,50	2,40
Eğer bugün ölecek olsam hayatımın boşa geçtiğini düşünmem.	2,35	2,26	2,23	2,38	2,26	2,19
Dünyaya yeniden gelseydim yaşamımda hemen hemen hiçbir şeyi değiştirmezdim.	1,82	1,83	1,84	1,85	1,80	1,67
Benim için önemli olan konularda ileride başarılı olacağımı umuyorum.	3,32	3,62	3,26	3,22	3,27	3,28
Geleceğe baktığımda şimdikine oranla daha mutlu olacağımı umuyorum.	2,85	3,23	2,82	2,93	2,97	2,90

*Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.

Güneydoğu Anadolu bölgesinde yaşayan gençlerin ölçek puanları değerlendirildiğinde; ölçek maddelerinin yarısına en düşük ortalama ile cevap verildiği ve 2,62 ortalama ölçek puanıyla yaşam doyumu en az olan bölge olduğu görülmektedir. Ayrıca Ege bölgesinde yaşayan gençlerin “Yaptıklarımın değerinin başkaları tarafından takdir edilmediğini hissediyorum.” ifadesine en yüksek ortalama ile cevap verdikleri de ölçek puanlamalarında dikkat çekmektedir.

Bölgelere göre Yaşam Doyum Faktörleri

Faktör	Batı Karadeniz	Doğu Karadeniz	Batı Anadolu	Orta Anadolu	Ortadoğu Anadolu	Kuzeydoğu Anadolu
Genel Ortalama	2,82	2,86	2,78	2,80	2,77	2,93
Yaşamımdan memnunum.	2,28	2,46	2,34	2,42	2,12	2,42
Kendimi toplumdan dışlanmış hissediyorum.	2,20	2,25	2,44	2,30	2,60	2,48
Benim için hayat o kadar karmaşıklaştı ki bir çıkış bulmakta zorlanıyorum.	2,98	3,13	3,11	3,08	3,05	2,94
Yaptıklarımın değerinin başkaları tarafından takdir edilmediğini hissediyorum.	2,78	2,89	2,87	2,77	2,68	2,76
Kendimi yaşadığım bölgedeki insanlara yakın hissediyorum.	2,44	2,64	2,44	2,55	2,63	2,70
Hayatımı nasıl yaşayacağıma karar vermekte kendimi özgür hissediyorum.	2,68	2,86	2,70	2,63	2,78	2,69
Eğer bugün ölecek olsam hayatımın boşa geçtiğini düşünmem.	2,34	2,39	2,39	2,45	2,42	2,53
Dünyaya yeniden gelseydim yaşamımda hemen hemen hiçbir şeyi değiştirmezdim.	1,84	1,95	1,98	1,95	1,74	2,23
Benim için önemli olan konularda ileride başarılı olacağımı umuyorum.	3,44	3,47	3,41	3,25	3,41	3,73
Geleceğe baktığımda şimdikine oranla daha mutlu olacağımı umuyorum.	3,11	3,09	2,92	2,92	2,97	3,23

**Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.*

Yaşam doyumu ölçeği bölge bazlı değerlendirildiğinde; Kuzeydoğu Anadolu bölgesinde yaşayan gençlerin ölçek maddelerinin yarısına en yüksek ortalamayla cevap verdikleri görülmektedir. Ayrıca Doğu Karadeniz bölgesinde yaşayan gençlerin “Yaşamımdan memnunum.” ve “Hayatımı nasıl yaşayacağıma karar vermekte kendimi özgür hissediyorum.” ifadelerine en yüksek ortalamayla cevap verdikleri de ölçek puanlamalarında dikkat çekmektedir.

Yaşanılan Yere göre Yaşam Doyum Faktörleri

Faktör	Şehir Merkezi	İlçe Merkezi	Köy veya kırsal alan
Genel Ortalama	2,74	2,77	2,72
Yaşamımdan memnunum.	2,26	2,26	2,20
Kendimi toplumdan dışlanmış hissediyorum.	2,43	2,35	2,56
Benim için hayat o kadar karmaşıklaştı ki bir çıkış bulmakta zorlanıyorum.	3,14	3,07	3,21
Yaptıklarımın değerinin başkaları tarafından takdir edilmediğini hissediyorum.	2,91	2,83	2,96
Kendimi yaşadığım bölgedeki insanlara yakın hissediyorum.	2,51	2,49	2,56
Hayatımı nasıl yaşayacağıma karar vermekte kendimi özgür hissediyorum.	2,64	2,66	2,68
Eğer bugün ölecek olsam hayatımın boşa geçtiğini düşünmem.	2,32	2,40	2,31
Dünyaya yeniden gelseydim yaşamımda hemen hemen hiçbir şeyi değiştirmezdim.	1,84	1,84	1,94
Benim için önemli olan konularda ileride başarılı olacağımı umuyorum.	3,34	3,34	3,28
Geleceğe baktığımda şimdikine oranla daha mutlu olacağımı umuyorum.	2,93	2,94	2,97

**Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.*

Araştırmaya katılan gençlerin yaşadıkları yere göre yaşam doyumlarına ilişkin ortalamaları karşılaştırıldığında; ilçe merkezlerinde yaşayan gençlerin en yüksek yaşam doyumu ortalamasına sahip olduğu görülürken, köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin en düşük yaşam doyumu ortalamasına sahip olduğu görülmüştür. Yaşam doyumu maddelerinden “Benim için önemli olan konularda ileride başarılı olacağımı umuyorum.” ifadesine gençlerin yüksek puan vermesi, gençlerin gelecekte beklentilerinin yüksek olduğunu göstermektedir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

- Araştırmaya katılan gençlerin %17,95'i iş aramamaktadır. İşsiz sayılmanın kriterlerinden birinin “referans dönem içinde iş aramak” olduğu düşünüldüğünde; bu gençlerin işsiz sayılmadıkları ancak bunun yanında aktif işgücüne de dahil olmadıkları unutulmamalıdır.
- Spor tesislerinin kullanımında parkların ve halka açık yerlerin kullanılma oranının; GSB'nin, okulların, belediyelerin ve üniversitelerin tesislerinin kullanımından yüksek çıkması tesislerin gençlerin kolay erişebileceği koordinatlarda olup olmadığı sorusunu gündeme getirmektedir. Bu çerçevede mevcut spor tesislerinin konumu, kullanılma imkanları gibi konular, geniş kapsamda ve yerel özellikler dikkate alınarak yeniden değerlendirilmelidir.
- Gençlik merkezlerini gençlerin %70'inin hiç kullanmıyor olması gençlik merkezlerinin gençlere ulaşma noktasında bir sorun içerdiğini göstermektedir. Ayrıca gençler, belediyelerin gençlik merkezlerine oranla GSB'nin gençlik merkezlerinden yaklaşık %8 daha fazla yararlanmaktadır.
- Araştırmaya katılan gençlerin yaklaşık %90'ının belediyelerin ve GSB'nin gençlik kamplarına katılmadığı görülmektedir.
- Araştırmaya katılan gençlerin yaklaşık %75'i GSB, belediye, STK vb. yapıların herhangi bir faaliyetine ve etkinliğine katılmamakta; bu da gençlerin “KATILIM” konusunda çekimser olduklarını göstermektedir. Bu çerçevede kurumlar ve faaliyetler özelinde derinlemesine çalışmalar yapılmasıyla gençlerin etkinlik ve faaliyetlere katılımının teşvik edilmesi sağlanabilir.
- Gençlerin yaklaşık %60'ı yaşadıkları şehrin kurumsal ve sportif imkanlarını, faaliyetlerini ve tesislerini yetersiz olarak değerlendirmiştir. Ortaya çıkan bu sonucun nedeni noktasında imkan ve faaliyetlerin yetersizlik, bilinirlik ve erişilebilirlik bakımından şehirler özelinde durum tespitinin yapılması ve sorunun kaynağına göre yeniden düzenleme yapılması önerilebilir.
- Araştırmaya katılan gençlerin yıl içinde katıldıkları faaliyetler ve bunların sıklığı incelendiğinde; gençlerin en fazla “kitap okuma”, en az ise “tiyatroya gitme” faaliyeti gerçekleştirdiği görülmektedir ve bu sonuç üzerinde faaliyetlere erişebilme durumunun etkisi olduğu düşünülmektedir. Ayrıca genç kadınların faaliyetlere katılma sıklığının genç erkeklere göre daha fazla olduğu söylenebilmektedir.
- Araştırmaya katılan gençlerin yaşadıkları şehirdeki sosyal ve siyasi etkinliklere katılımları incelendiğinde; gençlerin en fazla öğrenci kulüplerinin/derneklerinin etkinliklerine katıldığı, bunu sırasıyla sosyal yardımlaşma ve dayanışma kurumlarının etkinliklerinin ve kültür-sanat kuruluşlarının etkinliklerinin takip ettiği görülmektedir. Öte yandan gençlerin en az katılımının siyasi partilerin etkinliklerine olduğu belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan gençlerin %50'sinin sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılımının koronavirüs sebebiyle tamamen bittiği belirlenirken; genel olarak bakıldığında gençlerin toplamda %83'ünün sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlere katılımının koronavirüsten olumsuz etkilendiği tespit edilmiştir.
- Araştırmaya katılan gençlerin gün içinde en az zamanı gönüllülük faaliyetlerine ayırdığı; uyku dışındaki en fazla zamanı ise ailelerine, internete ve sosyal ağlara ayırdıkları dikkat çekmektedir.
- Genel yaşam doyumu puanının %43,62 olduğu bu çalışmada, cinsiyet bazlı değerlendirildiğinde kadınların erkeklerden daha yüksek yaşam doyumu puanına sahip olduğu; bölge bazlı değerlendirildiğinde ise Kuzeydoğu Anadolu bölgesindeki gençlerin en yüksek, Güneydoğu Anadolu bölgesindeki gençlerin en düşük yaşam doyumu puanına sahip olduğu görülmektedir.

GENÇLİK ARAŞTIRMALARI SERİSİ

TOPLUMSAL AİDİYET BAĞLARI VE YAŞAM MEMNUNİYETİ

YÖNETİCİ ÖZETİ

Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen bu çalışmada gençlerin genel yaşam memnuniyetini, toplumsal değerlerini, temel yaşam alanlarındaki genel memnuniyetini, aile bağlarını ve toplumsal aidiyetlerini tespit etmek amaçlanmıştır.

Araştırmanın evrenini 15-29 yaş aralığındaki genç nüfus, çalışmanın örneklemini ise 6136 genç oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında veri toplama işlemi, basit rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen katılımcılara, kısa mesaj yoluyla çevrimiçi ankete erişim linkinin gönderilmesi ile gerçekleştirilmiştir. Anket formu, demografik bilgileri, yaşam memnuniyeti ölçeğini ve toplumsal aidiyet ölçeğini içeren toplamda 13 sorudan oluşmaktadır.

Araştırmaya 81 ilden 15-29 yaş arasında 6136 genç katılmıştır ve katılımcıların %45,3'ünü kadınlar, %54,7'sini erkekler oluşturmaktadır. Katılımcıların yaşadıkları yer tanımlamalarına bakıldığında; %60,93'ünün şehir merkezinde, %29,16'sının ilçe merkezinde ve %9,91'inin köy veya kırsal alanda ikamet ettiği görülmüştür.

Araştırmaya katılan gençlerin yaşam memnuniyet düzeyinin 5 üzerinden 2,52 olduğu belirlenmiştir. Cinsiyete göre yaşam memnuniyet düzeyi ise; erkeklerde 2,44 ve kadınlarda 2,62 olarak gözlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda genç kadınların genç erkeklerden daha mutlu olduğu söylenebilir.

Gençlerin yaşadıkları yere göre yaşam memnuniyet düzeyleri 5 üzerinden değerlendirildiğinde; şehir merkezinde yaşayanların 2,51, ilçe merkezinde yaşayanların 2,54 ve köy

veya kırsal alandan yaşayanların 2,50 seviyesinde memnun olduğu belirlenmiştir.

Yaşam memnuniyet düzeyi bölgesel olarak analiz edildiğinde; en düşük yaşam memnuniyetine sahip bölgenin 5 üzerinden 2,37 puan ile Güneydoğu Anadolu bölgesi olduğu, en yüksek yaşam memnuniyetine sahip bölgenin ise 5 üzerinden 2,64 puan ile Batı Karadeniz bölgesi olduğu belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan gençlerin toplumsal aidiyet sorularına verdiği cevaplarda genel ölçek puanı 5 üzerinden 3,18 iken; cinsiyet bağlamında erkeklerin puanı 3,09 ve kadınların puanı 3,29 olarak gözlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda genç kadınların genç erkeklere göre toplumsal aidiyetinin daha yüksek olduğu istatistiksel olarak da anlamlı bulunmuştur.

Toplumsal aidiyet sorularına verilen cevaplar yaşanılan yere göre değerlendirildiğinde; şehir merkezinde yaşayan gençlerin genel ölçek puanı 5 üzerinden 3,12; ilçe merkezinde yaşayan gençlerin ölçek puanı 3,20 ve köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin ölçek puanı 3,53 olarak belirlenmiştir. Yapılan analizlerde köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin toplumsal aidiyetlerinin daha yüksek olduğu istatistiksel olarak da anlamlı bulunmuştur. Yaşanılan bölgelere göre toplumsal aidiyet sorularına verilen cevaplar analiz edildiğinde ise toplumsal aidiyet ölçek puanı en düşük olan bölge 5 üzerinden 2,89 ile İstanbul bölgesi olurken; en yüksek ölçek puanına sahip bölge ise 5 üzerinden 3,76 ile Kuzeydoğu Anadolu bölgesi olmuştur.

GİRİŞ

Sosyal bir varlık olan birey, çevresiyle iletişime geçip temel ihtiyaçlarını karşılamakta ve bireyin mutluluk, üzüntü, kaygı, aidiyet ve memnuniyet gibi duyguları insan etkileşimleri ile gelişme göstermektedir. Aidiyet, kişinin çevresi ile olan bağının duygusal bir yansıması olarak kabul edilmektedir (Yusufoğlu ve Cerev, 2019). Bu bağlamda kişinin çevresi ile kuracağı kuvvetli bağlar kendini ait hissetme, bütünleşme ve bağlı olma duygularını artırmaktadır. Gençlerin aidiyet duygularının yüksek olması iyi bir yaşamın sürdürülmesinde önem arz etmektedir.

Yaşam memnuniyeti, bireyin içinde bulunduğu hayat şartlarından hoşnut olması ve yaşama sevincine sahip olmasıdır. Başka bir deyişle, bireyin kendi belirlediği şartlara göre yaşamının niteliği hakkındaki genel değerlendirmesi olarak ele alınmaktadır (Ülker Tümlü ve Recepoğlu, 2013).

Bireyin mutluluğu ve mutluluğunu belirleyen koşulların ne olduğu çok eski zamanlardan beri ilgi çeken bir konu olmuştur. Günümüzde bireyin mutluluğunu ölçen çok boyutlu endeksler mevcuttur. Bunların başında dünyanın mutlu ülkelerini belirlemek için Birleşmiş Milletler tarafından hayata geçirilen ve 2012 yılından bu yana her yıl yayınlanan Dünya Mutluluk Raporu (World Happiness Report) gelmektedir. Ayrıca Organization, Economic, Cooperation and Development (OECD), belli aralıklarla yayınladığı Daha İyi Yaşam Endeksi (Better Life Index) raporuyla ülkelerin yaşam memnuniyetini belirlemeye yönelik araştırmalar yap-

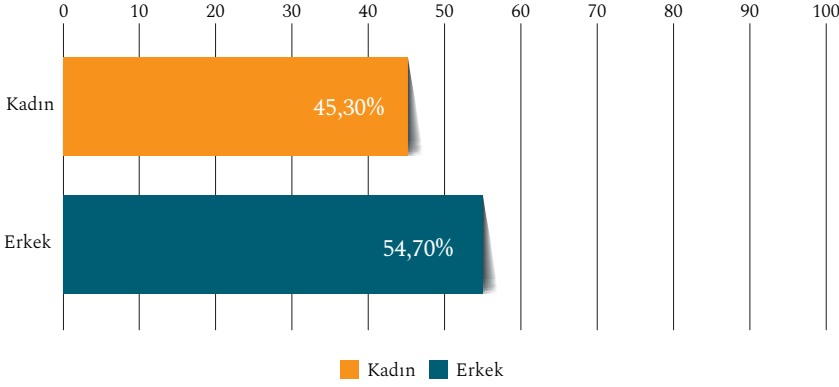
maktadır.

Türkiye’de ise mutluluk ölçümleri Yaşam Memnuniyeti Araştırması ile 2003 yılından beri Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından düzenli olarak yapılmakta ve resmi internet sitesinde yayınlanmaktadır.

Gençlik ve Spor Bakanlığı, gençler için toplumsal aidiyet düzeyinin, yaşam memnuniyetinin ve iyi yaşam kriterlerinin nasıl olması gerektiğini bu çalışma kapsamında bilimsel araştırma tekniklerini kullanarak ortaya koymaya çalışmaktadır. Araştırma sonuçlarının bilimsel bulgular ışığında irdelenerek değerlendirilmesi ve gençlere yönelik gerçekleştirilecek hizmetlerde, faaliyetlerde ve programlarda dikkate alınması önemli görülmektedir.

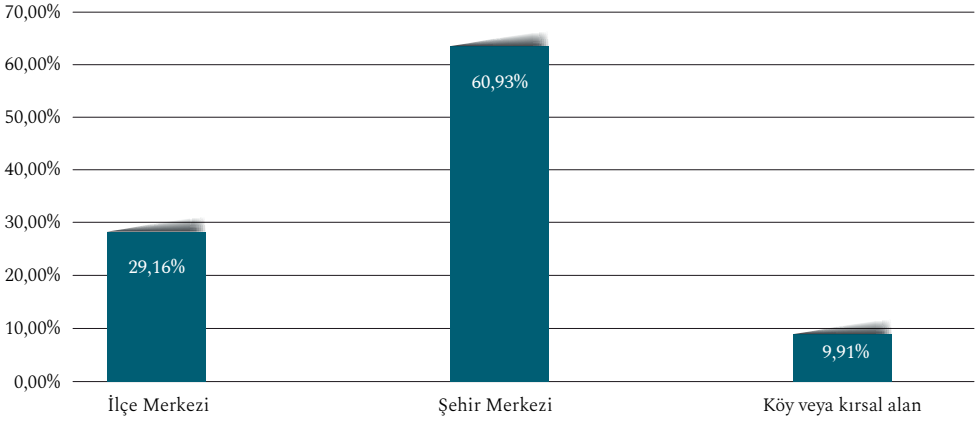
GİRİŞ

Cinsiyet

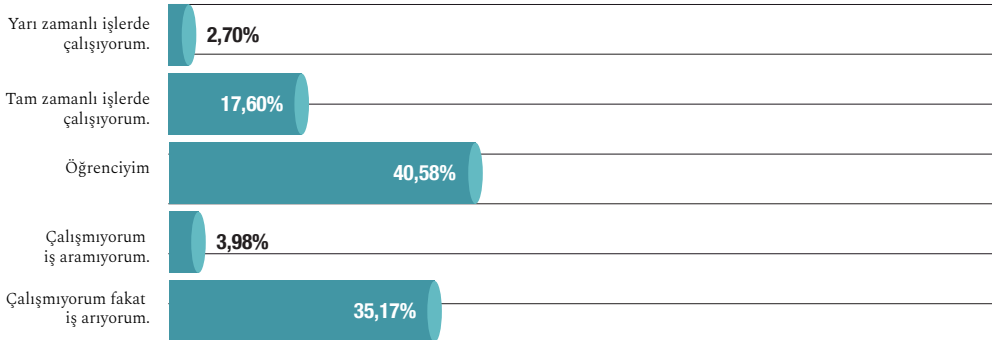
Araştırmaya katılan gençlerin %45,3'ünün kadın, %54,7'sinin erkek olduğu belirlenmiştir.

Yaşanılan Yer

Araştırmaya katılan gençlerin %60,9'unun şehir merkezinde, %29,1'inin ilçe merkezinde, %9,9'unun ise köy veya kırsal alanda yaşadığı belirlenmiştir.

Çalışma Durumu

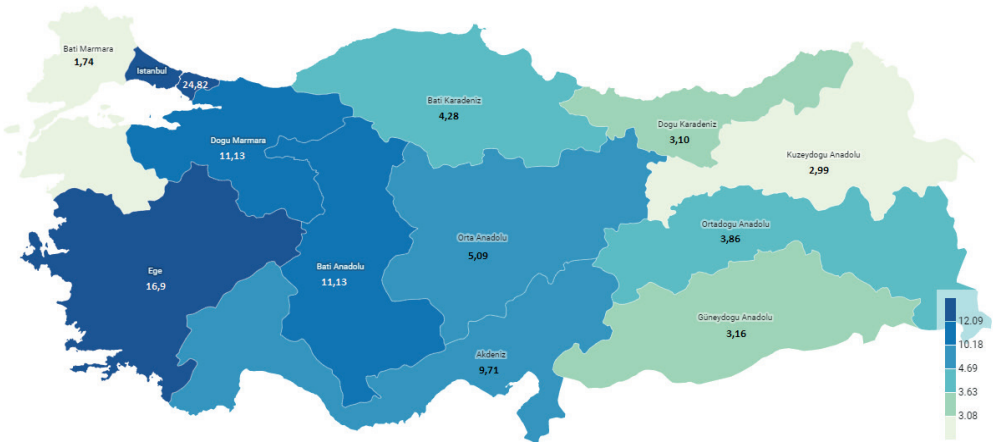

Araştırmaya katılan gençlerin %40,5'inin öğrenci olduğu, %35,1'inin çalışmadığı fakat iş aradığı, %17,6'sının tam zamanlı bir işte çalıştığı, %3,9'unun çalışmadığı fakat iş aramadığı ve % 2,7'sinin yarı zamanlı işlerde çalıştığı görülmüştür.

Bölgeler

Mevcut çalışmaya gençlerin %24,8'inin İstanbul, %16,9'unun Ege, %13,2'sinin Batı Anadolu, %11,1'inin Doğu Marmara, %9,7'sinin Akdeniz, %5,1'inin Orta Anadolu, %4,2'sinin Batı Karadeniz, %3,8' inin Ortadoğu Anadolu, %3,1'inin Güneydoğu Anadolu, % 2,9'unun Kuzeydoğu Anadolu ve % 1,7'sinin Batı Marmara bölgesinden katıldığı belirlenmiştir.

Yaşam Memnuniyeti

- ☐ Ekonomik durumumdan memnunum.
- ☐ Aile yaşamımdan memnunum.
- ☐ Sağlık durumumdan memnunum.
- ☐ Sosyal hayatımdan memnunum.
- ☐ Manevi yaşantımdan (dini, ruhsal vb.) memnunum.
- ☐ Hayat standartlarımdan memnunum.
- ☐ Aldığım eğitimin kalitesinden memnunum.
- ☐ İşimden memnunum (çalışan katılımcılar cevaplamıştır).

Yaşam Memnuniyeti Faktörleri

Faktör	Ortalama
Sağlık durumumdan memnunum.	3,77
Aile yaşamımdan memnunum.	3,36
Manevi yaşantımdan (dini, ruhsal vb.) memnunum.	2,89
Genel Ortalama Puan	2,52
Sosyal hayatımdan memnunum.	2,37
Aldığım eğitimin kalitesinden memnunum.	2,28
Genel olarak hayatımdan memnunum.	2,27
İşimden memnunum (çalışan katılımcılar cevaplamıştır).	2,26
Hayat standartlarımdan memnunum.	1,84
Ekonomik durumumdan memnunum.	1,71

* Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.

Yaşam memnuniyetinde rol oynayan faktörlere ilişkin ortalama değerler incelendiğinde; gençlerin genel yaşam memnuniyeti ortalamasının 2,52 olduğu görülmüştür. Gençlerin aile yaşamından, sağlık durumundan ve manevi yaşantısından memnuniyet düzeyinin genel yaşam memnuniyeti ortalamasından yüksekken; gençlerin aldığı eğitimden, çalıştığı işten, sosyal hayatından ve genel olarak hayatının tamamından memnun olma düzeyi, genel yaşam memnuniyeti ortalamasından düşüktür. Bununla birlikte ekonomik durumundan memnun olma ile hayat standartlarından memnun olma faktörleri diğer faktörlere göre en düşük ortalama sahip olmuştur.

Cinsiyete Göre Yaşam Memnuniyeti Faktörleri

Faktör	Kadın	Erkek
Sağlık durumumdan memnunum.	3,7	3,85
Aile yaşamımdan memnunum.	3,36	3,37
Manevi yaşantımdan (dini, ruhsal vb.) memnunum.	2,77	3,02
Genel Ortalama Puan	2,44	2,62
Aldığım eğitimin kalitesinden memnunum.	2,08	2,51
Genel olarak hayatımdan memnunum.	2,17	2,41
Sosyal hayatımdan memnunum.	2,34	2,41
İşimden memnunum (çalışan katılımcılar cevaplamıştır).	2,26	2,25
Hayat standartlarımdan memnunum.	1,7	2,01
Ekonomik durumumdan memnunum.	1,61	1,83

* Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.

Araştırmaya katılan gençlerin yaşam memnuniyet faktörlerine ilişkin ortalamalar cinsiyete göre karşılaştırıldığında, kadınların genel yaşam memnuniyet ortalamasının erkeklerinkinden yüksek olduğu tespit edilmiştir. Kadınlarda ve erkeklerde aile yaşamından, sağlık durumundan ve manevi yaşantıdan(dini, ruhsal vb.) memnun olma düzeyinin cinsiyete göre genel yaşam memnuniyeti ortalamasından yüksek olduğu görülmektedir. Ayrıca, ekonomik durumdan memnun olma ortalamasının hem erkeklerde hem de kadınlarda en düşük ortalamaya sahip faktör olduğu saptanmıştır.

Yaşa Göre Yaşam Memnuniyeti Faktörleri

Faktör	15-19 yaş arası	20-24 yaş arası	25-29 yaş arası
Genel Ortalama Puan	2,53	2,53	2,46
Genel olarak hayatımdan memnunum.	2,42	2,29	2,15
Ekonomik durumumdan memnunum.	1,99	1,72	1,56
Aile yaşamımdan memnunum.	3,27	3,37	3,34
Sağlık durumumdan memnunum.	3,71	3,81	3,59
Sosyal hayatımdan memnunum.	2,62	2,38	2,25
Manevi yaşantımdan (dini, ruhsal vb.) memnunum	2,84	2,90	2,84
Hayat standartlarımdan memnunum.	2,00	1,86	1,68
Aldığım eğitimin kalitesinden memnunum.	2,07	2,28	2,32
İşimden memnunum (çalışan katılımcılar cevaplamıştır).	1,86	2,21	2,41

* Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.

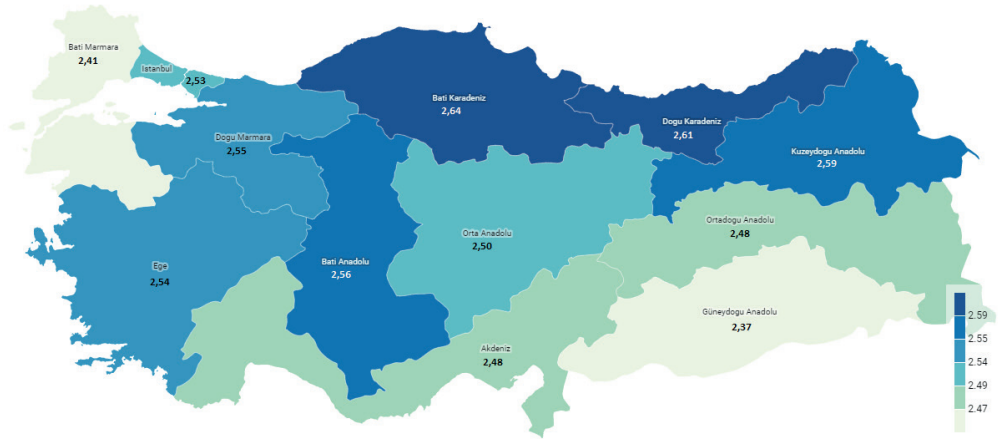
Araştırmaya katılan gençlerin yaşam memnuniyeti faktörlerine ilişkin ortalamalar yaş gruplarına göre karşılaştırıldığında; 25-29 yaş grubundaki gençlerin genel yaşam memnuniyeti ortalaması-

nın diğer yaş gruplarındaki gençlerin ortalamasından daha düşük olduğu görülmüştür. 20-24 yaş grubundaki gençlerin aile yaşantısından, sağlık durumundan ve manevi yaşantısından memnun olma düzeyinin, 15-19 ve 25-29 yaş arasındaki gençlere oranla daha yüksek olduğu gözlenmiştir. 15-19 yaş arası gençlerin genel olarak hayatından, ekonomik durumundan, sosyal hayatından ve hayat standartlarından memnun olma düzeyinin; 20-24 ve 25-29 yaş arasındaki gençlere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Ayrıca 25-29 yaş arasındaki gençlerin genel olarak hayatından, ekonomik durumundan, sağlık durumundan, sosyal hayatından ve hayat standartlarından memnun olma düzeyinin 15-19 ve 20-24 yaş grubundaki gençlere oranla daha düşük olduğu görülmüştür.

Bölgelere Göre Yaşam Memnuniyeti Faktörleri

Faktör	İstanbul	Batı Marmara	Doğu Marmara	Ege	Akdeniz	Güneydoğu Anadolu
Genel Ortalama	2,53	2,41	2,55	2,54	2,48	2,37
Genel olarak hayatımdan memnunum.	2,30	2,22	2,36	2,29	2,19	1,98
Ekonomik durumumdan memnunum.	1,67	1,66	1,75	1,70	1,60	1,64
Aile yaşamımdan memnunum.	3,33	3,43	3,43	3,40	3,36	3,17
Sağlık durumumdan memnunum.	3,70	3,76	3,86	3,80	3,83	3,63
Sosyal hayatımdan memnunum.	2,47	2,40	2,44	2,39	2,29	2,00
Manevi yaşantımdan (dini, ruhsal vb.) memnunum.	2,81	2,76	2,87	2,88	2,85	2,98
Hayat standartlarımdan memnunum.	1,78	1,67	1,85	1,82	1,79	1,75
Aldığım eğitimin kalitesinden memnunum.	2,36	1,91	2,20	2,28	2,33	2,16
İşimden memnunum (çalışan katılımcılar cevaplamıştır).	2,35	1,92	2,25	2,35	2,15	2,09
Faktör	İstanbul	Batı Marmara	Doğu Marmara	Ege	Akdeniz	Güneydoğu Anadolu
Genel Ortalama	2,64	2,61	2,56	2,50	2,48	2,59
Genel olarak hayatımdan memnunum.	2,37	2,34	2,30	2,31	2,24	2,31
Ekonomik durumumdan memnunum.	1,92	1,81	1,77	1,80	1,73	1,75
Aile yaşamımdan memnunum.	3,64	3,50	3,39	3,31	3,21	3,43

Sağlık durumumdan memnunum.	3,89	3,83	3,74	3,73	3,67	3,88
Sosyal hayatımdan memnunum.	2,44	2,43	2,33	2,24	2,27	2,41
Manevi yaşantımdan (dini, ruhsal vb.) memnunum	3,04	2,95	2,91	2,86	3,02	3,28
Hayat standartlarımdan memnunum.	2,13	2,00	1,94	1,95	1,87	1,97
Aldığım eğitimin kalitesinden memnunum.	2,30	2,35	2,31	2,18	2,09	2,26
İşimden memnunum (çalışan katılımcılar cevapla- mıştır).	2,09	2,29	2,36	2,14	2,23	2,04
* Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.						

Araştırmaya katılan gençlerin yaşam memnuniyet faktörlerine ilişkin ortalamalar bölgelere göre karşılaştırıldığında; en yüksek genel ortalamaya sahip bölgenin Batı Karadeniz, en düşük genel ortalamaya sahip bölgenin ise Batı Marmara olduğu görülmüştür. Gençlerde aile yaşamından ve sağlık durumundan memnun olma düzeyinin tüm bölgelerde en yüksek ortalamaya sahip faktörler olduğu gözlenmiştir. Batı Marmara'da yaşayan gençlerin işinden, aldığı eğitimden, hayat standartlarından ve genel olarak hayatından memnun olma düzeyi diğer bölgelerde yaşayan gençlerin ortalamalarından daha düşük bir ortalamaya sahiptir. Ayrıca Güneydoğu Anadolu bölgesinde yaşayan gençlerin ekonomik durumundan, aile yaşamından ve genel olarak hayatından memnun olma düzeyi diğer bölgelerde yaşayan gençlerin ortalamasından daha düşük bir ortalamaya sahiptir.

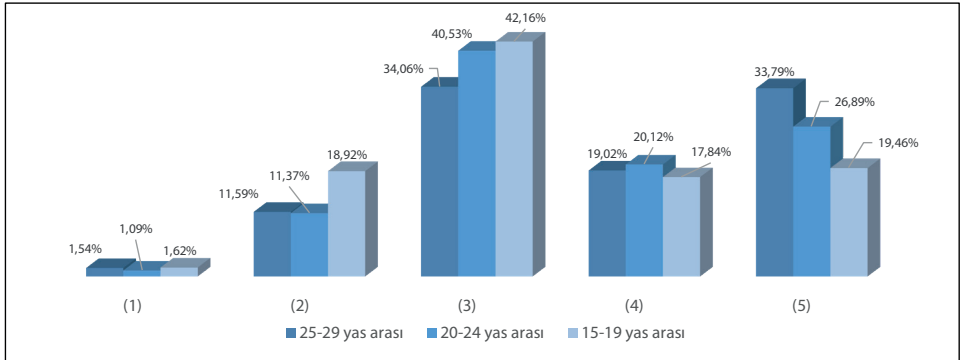
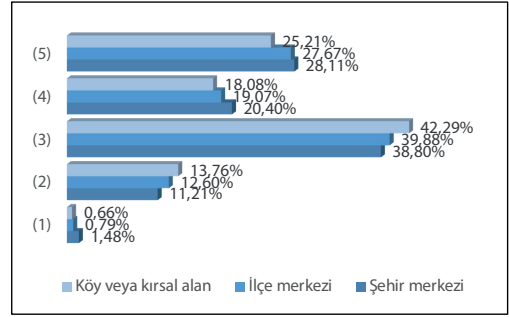
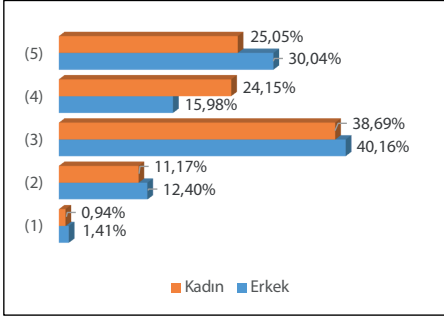
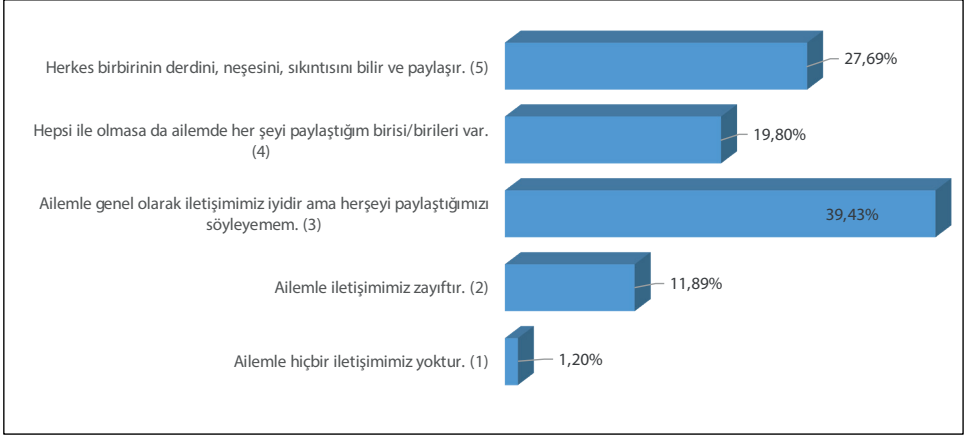
Yaşanılan Yere Göre Yaşam Memnuniyeti Faktörleri

Faktör	Şehir Merkezi	İlçe Merkezi	Köy veya Kırsal alan
Genel Ortalama Puan	2,51	2,54	2,50
Genel olarak hayatımdan memnunum.	2,26	2,31	2,22
Ekonomik durumumdan memnunum.	1,71	1,71	1,69
Aile yaşamımdan memnunum.	3,36	3,37	3,35
Sağlık durumumdan memnunum.	3,76	3,77	3,82
Sağlık hayatımdan memnunum.	3,76	3,77	3,82
Sosyal hayatımdan memnunum.	2,39	2,39	2,22
Manevi yaşantımdan (dini, ruhsal vb.) memnunum.	2,83	2,95	3,06
Hayat standartlarımdan memnunum.	1,82	1,87	1,85
Aldığım eğitimin kalitesinden memnunum.	2,27	2,28	2,28
İşimden memnunum (çalışan katılımcılar cevaplamıştır).	2,27	2,27	2,08

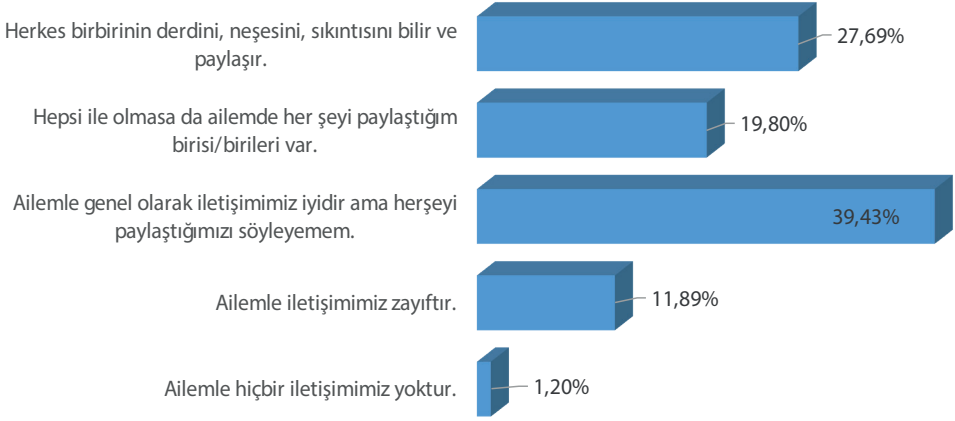
* Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.

Genel yaşam memnuniyeti yaşanılan yere göre değerlendirildiğinde; ilçe merkezinde yaşayan gençlerin en yüksek, köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin en düşük genel yaşam memnuniyeti ortalamasına sahip olduğu görülmektedir. Gençlerin ekonomik durumlarından ve hayat standartlarından memnun olma düzeyi yaşanılan göre farklılık göstermeksizin en düşük ortalamaya sahip faktörler olduğu görülmektedir. Köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin genel olarak hayatından, ekonomik durumundan, aile yaşantısından, sosyal hayatından ve işinden memnun olma düzeyi, şehir ve ilçe merkezinde yaşayan gençlerinkinden daha düşük düzeydedir. İlçe merkezinde yaşayan gençlerin ise genel hayatından, aile yaşamından ve hayat standartlarından memnun olma düzeyi diğer yerleşim yerlerinde yaşayan gençlerinkinden daha yüksektir.

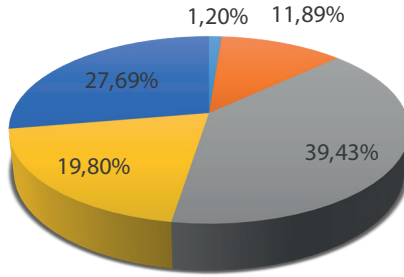
Aile İçi ve Aile Bireyleri İle İletişim

Aile İçi ve Aile Bireyleri İle İletişim

Araştırmaya katılan gençlerin %39,4'ünün ailesiyle genel olarak ilişkisinin iyi olduğu ancak her şeyi paylaşmadığı; %77,6'sının aile içinde herkesin birbirinin derdini-neşesini- sıkıntısını bildiği ve her şeyi paylaştığı; %19,8'inin ailenin hepsi ile olmasa da bazıları ile her şeyi paylaştığı; %11,8'inin ailesi ile iletişiminin zayıf olduğu ve %1,2'sinin ise ailesi ile hiçbir iletişiminin olmadığı belirlenmiştir.

- Ailemle hiçbir iletişimimiz yoktur.
- Ailemle iletişimimiz zayıftır.
- Ailemle genel olarak iletişimimiz iyidir ama herşeyi paylaştığımızı söyleyemem.
- Hepsi ile olmasa da ailemde her şeyi paylaştığım birisi/birileri var.
- Herkes birbirinin derdini, neşesini, sıkıntısını bilir ve paylaşır.

Cinsiyete Göre Aile İçi ve Aile Bireyleri İle İletişim

Aile içi iletişim durumu cinsiyet bazlı değerlendirildiğinde; genel olarak erkeklerin kadınlara göre aile içi iletişim düzeyinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Yalnızca “Hepsi ile olmasa da ailemde her şeyi paylaştığım birisi/birileri var.” faktörü kadınlarda oransal olarak daha yüksek görülmüştür. Genel olarak değerlendirildiğinde; hem erkeklerin hem de kadınların aileyle iletişiminin genel olarak iyi olduğu ama aile bireyleri ile her şeyi paylaşmadıkları söylenebilmektedir.

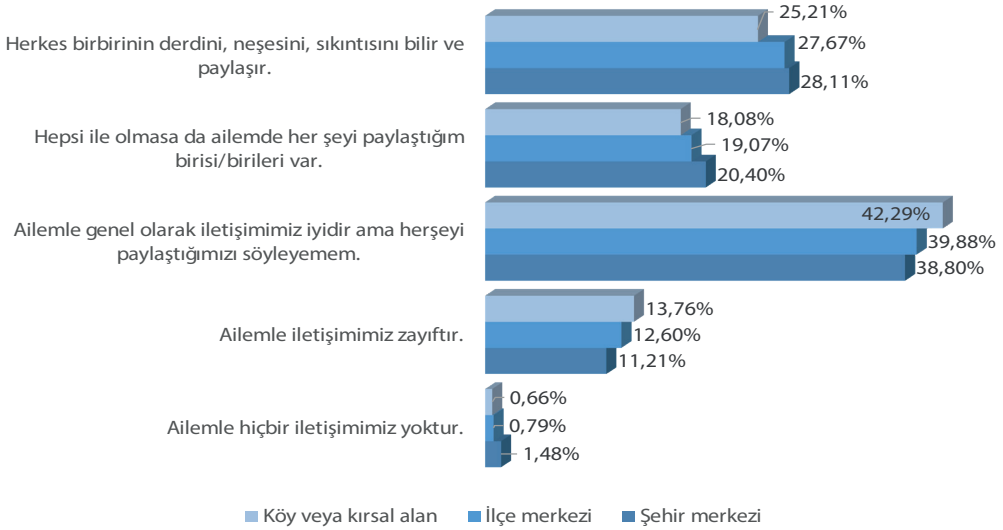
Yaşa Göre Aile İçi ve Aile Bireyleri İle İletişim

Araştırmaya katılan gençlerin aile içi iletişim durumu yaş gruplarına göre karşılaştırıldığında; genel olarak aile içi iletişimleri iyi olan ancak her şeyi tam olarak paylaşmayan, aile iletişimi zayıf olan ve aile iletişimi hiç olmayan gençlerin çoğunlukla 15-19 yaş grubunda yer aldığı görülmektedir. 25-29 yaş arası gençlerde aile içinde herkesin birbirinin derdini, neşesini, sıkıntısını bilmesi ve paylaşması faktörünün diğer yaş gruplarına göre daha yüksek olduğu; 20-24 yaş arası

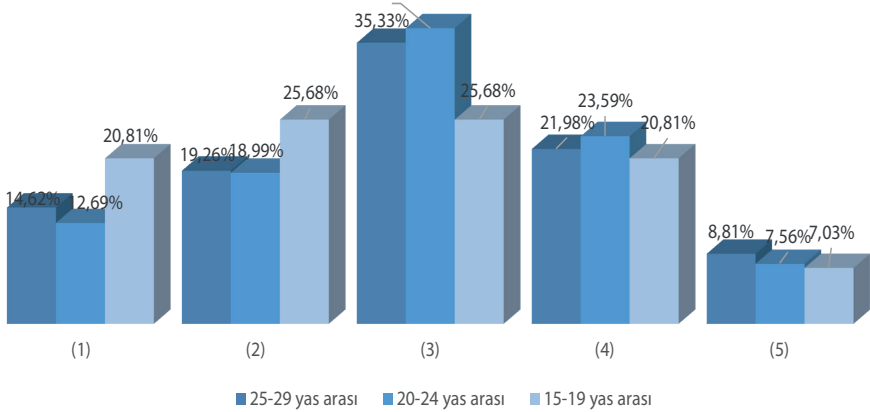
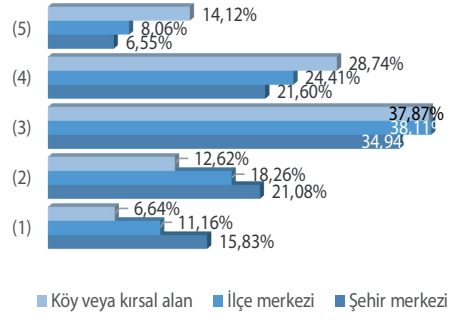
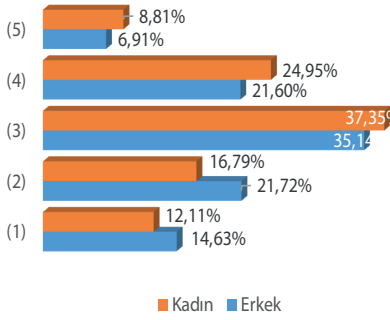
gençlerde ise ailenin hepsi ile olmasa da aile içinde her şeyini paylaştığı birisinin/birilerinin olması faktörünün diğer yaş gruplarına göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Genel olarak bakıldığında tüm yaş gruplarının ailesiyle genel olarak iletişiminin iyi olduğu ancak her şeyi paylaşmadıkları görülmektedir.

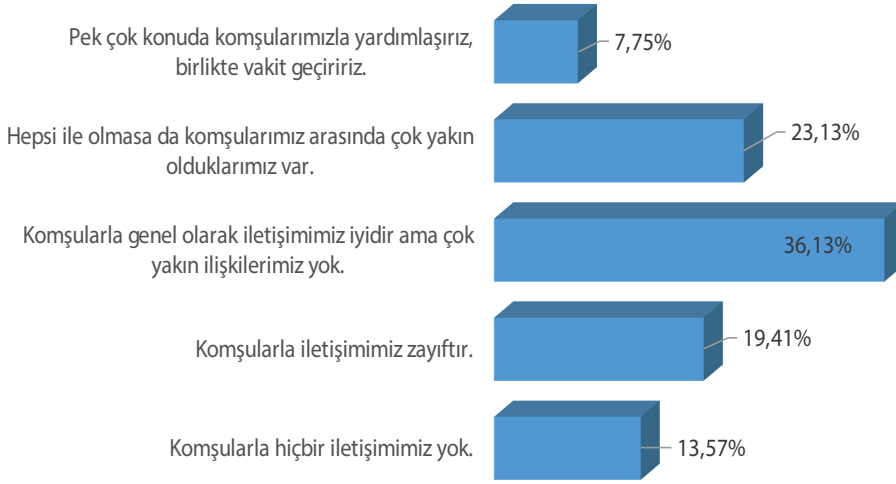
Yaşanılan Yere Göre Aile İçi ve Aile Bireyleri İle İletişim

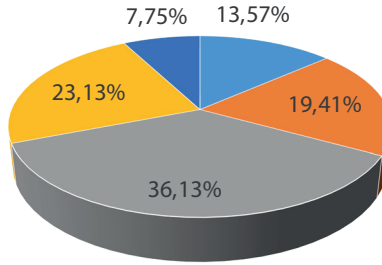
Araştırmaya katılan gençlerin aile içi iletişim durumu yerleşim yerine göre değerlendirildiğinde; köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerde “Ailemle genel olarak iletişimimiz iyidir ama her şeyi paylaştığımızı söyleyemem.” ve “Ailemle iletişimimiz zayıftır.” faktörlerinin diğer yerleşim yerlerindekiilere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Şehir merkezinde yaşayan gençlerde ise “Herkes birbirinin derdini, neşesini, sıkıntısını bilir ve paylaşır.” ve “Hepsi ile olmasa da ailemde her şeyi paylaştığım birisi/birileri var.” faktörlerinin diğer yerleşim yerlerindekiilere göre daha yüksek ortalamaya sahip olduğu gözlenmektedir. Ancak genel olarak değerlendirildiğinde; tüm yerleşim yerlerindeki gençlerin ailesiyle genel olarak iletişiminin iyi olduğu ama her şeyi paylaşmadıkları göze çapmaktadır.

Komşular İle İlişki ve İletişim

Araştırmaya katılan gençlerin komşularıyla ilişkilerinin ve iletişimlerinin nasıl olduğunu belirlemek için yapılan analizde; gençlerin %36,1'inin komşularıyla genel olarak iletişiminin iyi olduğu ama çok yakın ilişkisinin olmadığı, %23,1'inin komşularının hepsi ile olmasa da bazılarıyla çok yakın ilişkisinin olduğu, %19,4'ünün komşularıyla iletişiminin zayıf olduğu, %13,5'inin komşularıyla hiçbir iletişiminin olmadığı ve %7,7'sinin komşularıyla pek çok konuda yardımlaştığı ve birlikte vakit geçirdiği belirlenmiştir.

- Komşularla hiçbir iletişiminiz yok.
- Komşularla iletişiminiz zayıftır.
- Komşularla genel olarak iletişiminiz iyidir ama çok yakın ilişkilerimiz yok.
- Hepsi ile olmasa da komşularımız arasında çok yakın olduklarımız var.
- Pek çok konuda komşularımızla yardımlaşıyoruz, birlikte vakit geçiririz.

Cinsiyete Göre Komşular ile İlişki ve İletişim

Komşularla ilişki ve iletişim durumu cinsiyete göre analiz edildiğinde; kadınların komşularıyla ilişkilerinin erkeklere göre daha iyi olduğu görülürken, erkeklerin kadınlara göre komşularıyla ilişkisinin daha zayıf olması ve hiç iletişiminin olmaması oranının daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Yaşa Göre Komşular ile İlişki ve İletişim

Araştırmaya katılan gençlerin komşularıyla ilişkisi ve iletişimi yaş grubuna göre analiz edildiğinde; komşularıyla iletişimi zayıf olan ve/veya hiçbir iletişimi olmayan gençlerin çoğunlukla 15-19 yaş grubunda olduğu görülmüştür. Komşularıyla genel olarak iletişimi iyi olan ama çok yakın ilişkisi olmayan gençlerin ve hepsi ile olmasa da bazılarıyla çok yakın ilişki içinde olan gençlerin çoğunlukla 20-24 yaş grubunda olduğu belirlenmiştir. Öte yandan komşularıyla pek çok konuda yardımlaşan ve birlikte vakit geçiren gençlerin çoğunlukla 25-29 yaş grubunda olduğu görülmek-

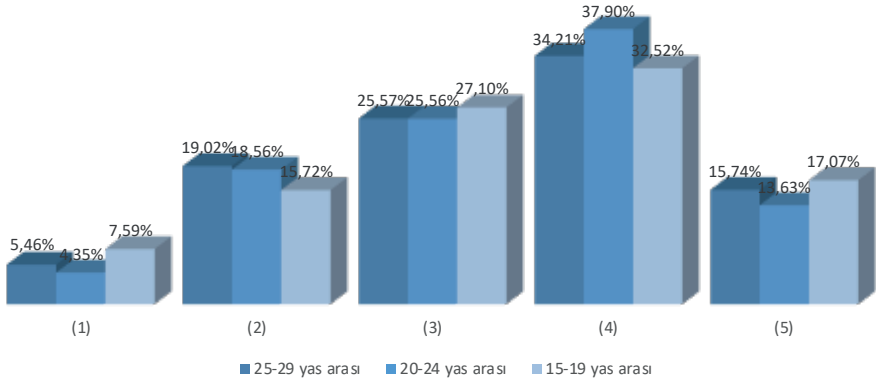
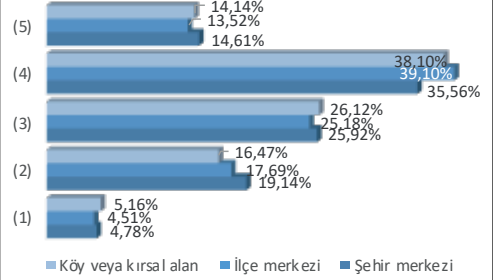
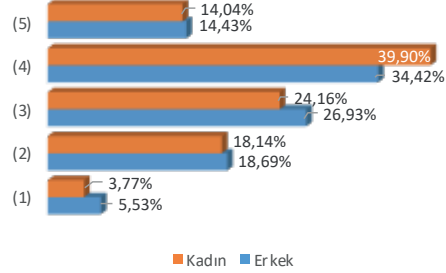
tedir. Genel olarak bakıldığında tüm yaş gruplarında gençlerin çoğunlukla komşularıyla ilişkisinin iyi olduğu fakat çok yakın düzeyde olmadığı tespit edilmiştir.

Yaşanılan Yere Göre Komşular İle İlişki ve İletişim

Araştırmaya katılan gençlerin komşularıyla ilişkisi ve iletişimi yaşanılan yerleşim yerine göre analiz edildiğinde; komşularıyla hiç iletişimi olmayan ve iletişimi zayıf olan gençlerin çoğunluğunun şehir merkezinde yaşadığı, komşularıyla iletişimi genel olarak iyi olan ama çok yakın ilişkileri olmayan gençlerin çoğunluğunun ilçe merkezinde yaşadığı görülmüştür. Pek çok konuda yardımlaşan ve birlikte vakit geçiren gençlerin ve hepsi ile olmasa da bazılarıyla çok yakın ilişkide olan gençlerin çoğunluğunun köy veya kırsal alanda yaşadığı görülmektedir. Genel olarak bakıldığında gençlerin çoğunluğunun komşularıyla iletişiminin iyi olduğu fakat çok yakın ilişkisinin olmadığı tespit edilmiştir.

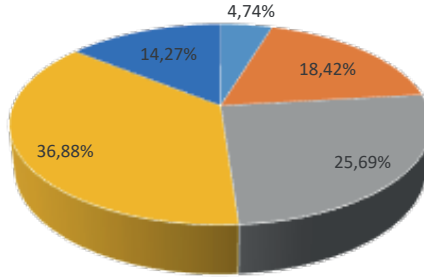
Birinci Derece Akrabalar İle İlişki ve İletişim

Birinci Derece Akrabalar İle İlişki ve İletişim

Araştırmaya katılan gençlerin birinci derece akrabalarıyla olan ilişkisi ve iletişimi analiz edildiğinde; %36,8'inin hepsi ile olmasa da bazıları ile çok yakın olduğu, %25,6'sının onlarla ara sıra görüştüğü, %18,4'ünün çoğu ile sadece düğünde, bayramda, cenazede vs. görüştüğü, %14,8'ini pek çok konuda yardımlaştığı, sık sık görüştüğü ve birlikte vakit geçirdiği, %4,7'sinin de akrabalarıyla hiçbir iletişiminin olmadığı belirlenmiştir.

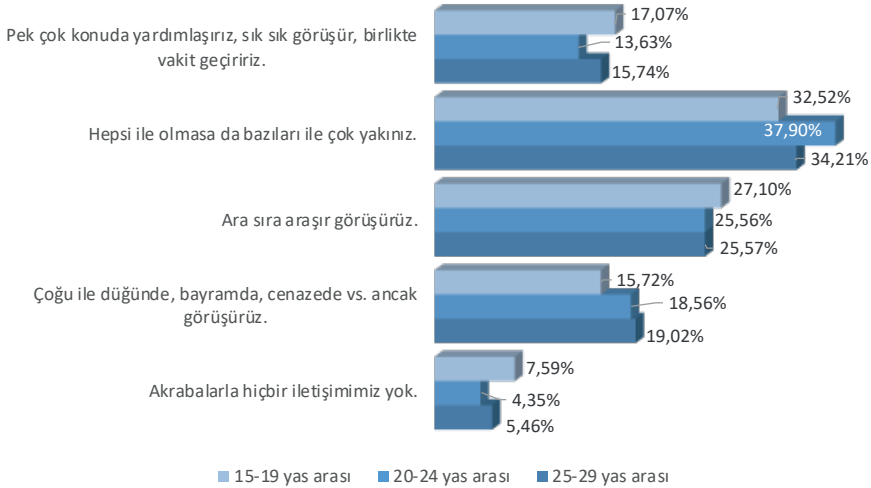
- Akrabalarla hiçbir iletişiminiz yok.
- Çoğu ile düğünde, bayramda, cenazede vs. ancak görüşürüz.
- Ara sıra araşır görüşürüz.
- Hepsi ile olmasa da bazıları ile çok yakınız.
- Pek çok konuda yardımlaşırız, sık sık görüşür, birlikte vakit geçiririz.

Cinsiyete Göre Birinci Derece Akrabalar İle İlişki ve İletişim

Araştırmaya katılan gençlerin birinci derece akrabalarıyla olan ilişkisi ve iletişimi cinsiyete göre analiz edildiğinde; hem kadınların hem erkeklerin çoğunluğunun, akrabalarının hepsi ile olmasa da bazıları ile çok yakın olduğu belirlenmiştir. “Pek çok konuda yardımlaşır , sık sık görüşür ve birlikte vakit geçiririz.” “Ara sıra araşır görüşürüz.”, “Çoğu ile düğünde, bayramda, cenazede vs. ancak görüşürüz.”, “Akrabalarla hiçbir iletişimimiz yoktur.” faktörlerinin kadınlara göre erkeklerde daha yüksek olduğu görülmüştür.

Yaşa Göre Birinci Derece Akrabalar İle İlişki ve İletişim

Araştırmaya katılan gençlerin birinci derece akrabalarıyla olan ilişkisi ve iletişimi yaş grubuna göre analiz edildiğinde; 15-29 yaş arası gençlerin çoğunluğunun, akrabalarının hepsi ile olmasa da bazıları ile çok yakın olduğu belirlenmiştir. “Pek çok konuda yardımlaşır, sık sık görüşür ve

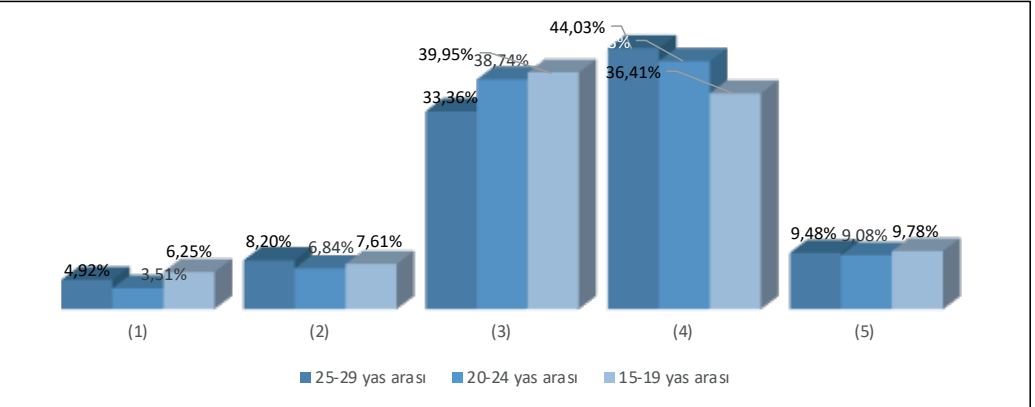
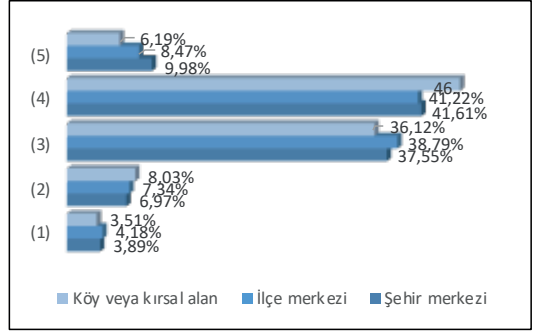
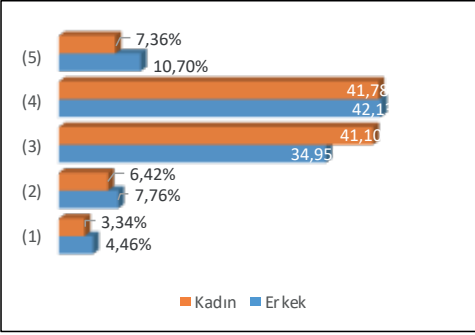
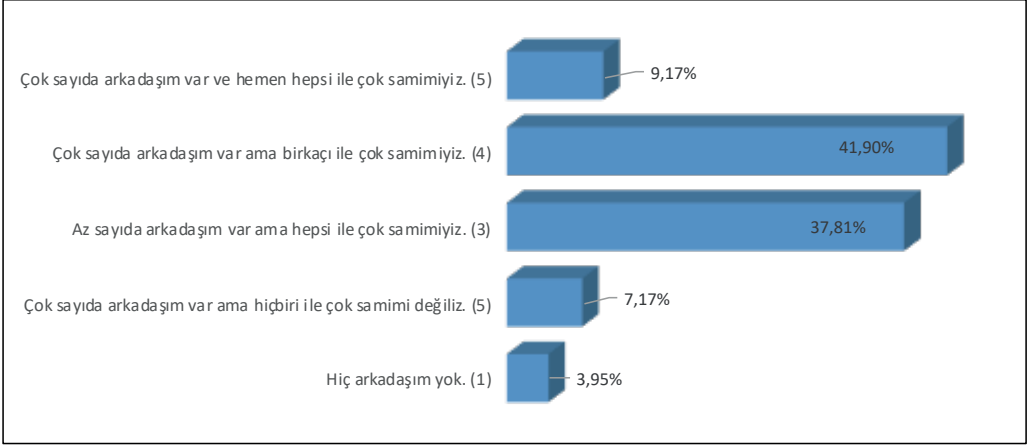
birlikte vakit geçiririz.” “Ara sıra araşır görüşürüz.” ve “Akrabalarla hiçbir iletişimimiz yoktur.” diyen gençlerin çoğunlukla 15-19 yaş arasında olduğu görülmüştür. Akrabalarının çoğu ile düğünde, bayramda, cenazede vs. ancak görüşen gençlerin çoğunluğunun 25-29 yaş arasında olduğu belirlenmiştir. Hepsini ile olmasa da bazıları ile çok yakın olduğunu belirten gençlerin çoğunluğunun 20-24 yaş arasında olduğu tespit edilmiştir.

Yaşanılan Yere Göre Birinci Derece Akrabalar İle İlişki ve İletişim

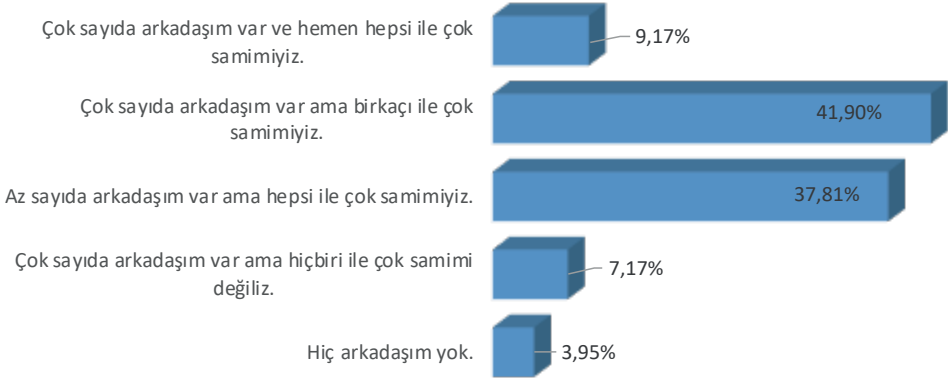

Araştırmaya katılan gençlerin birinci derece akrabalarıyla olan ilişkisi ve iletişimini yaşanılan yerleşim yerine göre analiz edildiğinde; gençlerin çoğunluğunun, akrabalarının hepsini ile olmasa da bazıları ile çok yakın olduğu belirlenmiştir. Tüm faktörlerde farklı yerleşim yerlerinde yaşayan gençlerin oranları birbirine çok yakındır. Ancak genel olarak bakıldığında akrabalarıyla iletişimi olmayan gençlerin oranı en azdır.

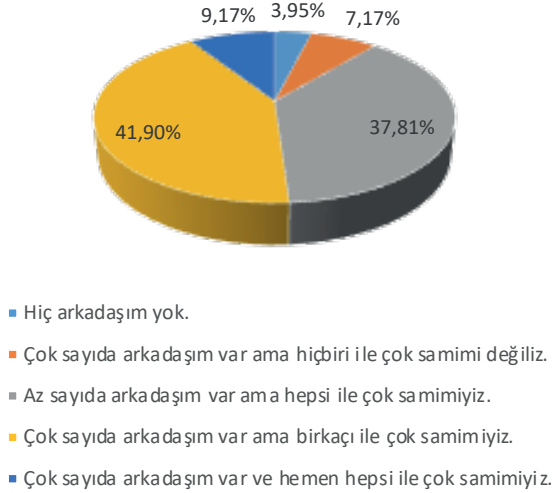
Arkadaşlar İle İlişki ve İletişim

Arkadaşlar ile İlişki ve İletişim

Araştırmaya katılan gençlerin arkadaşlarıyla olan ilişkisi ve iletişimi analiz edildiğinde; gençlerin %41,9'unun çok sayıda arkadaşı olduğu fakat birkaçı ile çok samimi olduğu, %37,81'inin az sayıda arkadaşı olduğu ama hepsi ile çok samimi olduğu, %9,17'sinin çok sayıda arkadaşı olduğu ve hemen hepsiyle çok samimi olduğu, %7,17'sinin çok sayıda arkadaşı olduğu ama hiçbiri ile çok samimi olmadığı ve %3,95'inin hiç arkadaşının olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

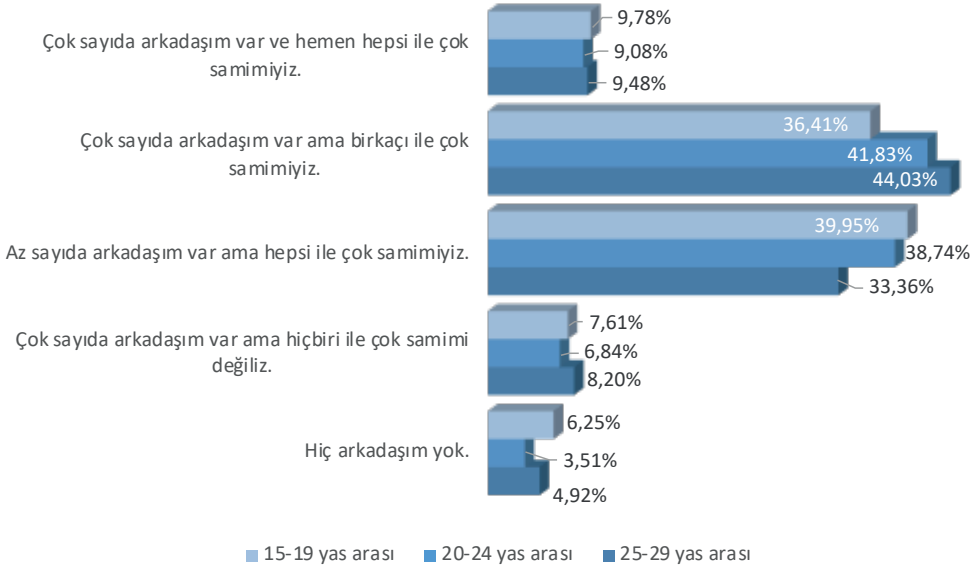

Cinsiyete Göre Arkadaşlar ile İlişki ve İletişim

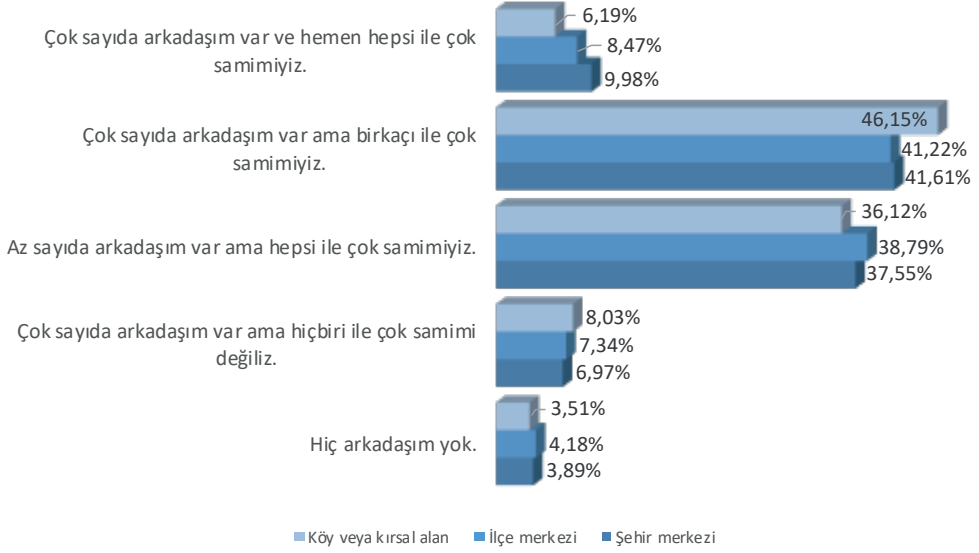
Araştırmaya katılan gençlerin arkadaşlarıyla olan ilişkisi ve iletişimi cinsiyete göre analiz edildiğinde; hem erkeklerin hem kadınların çoğunluğunun, çok sayıda arkadaşı olduğu fakat birkaçı ile çok samimi olduğu görülmektedir. Az sayıda arkadaşı olan ama hepsi ile çok samimi olan gençlerin çoğunlukla kadın olduğu belirlenmiştir. Ayrıca çok sayıda arkadaşı olan ve hemen hepsiyle çok samimi olan; çok sayıda arkadaşı olan fakat birkaçı ile çok samimi olan; çok sayıda arkadaşı olan ama hiçbiri ile çok samimi olmayan ve hiç arkadaşı olmayan gençlerin çoğunluğunu erkek katılımcılar oluşturmaktadır.

Yaş'a Göre Arkadaşlar İle İlişki ve İletişim

Araştırmaya katılan gençlerin arkadaşlarıyla olan ilişkisi ve iletişimi yaş grubuna göre analiz edildiğinde; çoğunlukla 15-19 yaş arası gençlerin, çok sayıda arkadaşı olduğu ama hepsi ile çok samimi olduğu görülmektedir; 20-24 ve 25-29 yaş arası gençlerin çok sayıda arkadaşı olduğu fakat birkaçı ile çok samimi olduğu görülmektedir. Hiç arkadaşı olmadığını ifade eden gençlerin çoğunluğu 15-19; çok sayıda arkadaşı olduğunu ama hiçbiri ile samimi olmadığını ifade eden gençlerin çoğunluğu 25-29 yaş arasındadır. Çok sayıda arkadaşı olan ve hemen hepsi ile çok samimi olan gençlerin oranı ise yaklaşık olarak tüm yaş gruplarında benzerdir.

Yaşanılan Yere Göre Arkadaşlar İle İlişki ve İletişim

Araştırmaya katılan gençlerin arkadaşlarıyla olan ilişkisi ve iletişimi yaşadıkları yerleşim yerine göre analiz edildiğinde; gençlerin çoğunlukla çok sayıda arkadaşı olduğu ama birkaçı ile çok samimi olduğu görülmektedir. Köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin büyük çoğunluğunun çok sayıda arkadaşı olduğu ama birkaçı ile çok samimi olduğu görülmektedirken; az sayıda arkadaşı olan ama hepsi ile çok samimi olan gençlerin ve hiç arkadaşı olmayan gençlerin çoğunlukla ilçe merkezinde yaşadığı görülmektedir. Bununla birlikte çok sayıda arkadaşı olan ve hemen hepsi ile çok samimi olan gençlerin çoğunluğunun da şehir merkezinde yaşadığı belirlenmiştir.

Toplumsal Aidiyet Bağları

- ☐ Yurtdışına çıksam bile mutlaka ülkeme dönmek ve burada yaşamak isterim.
- ☐ Ülkem için gerektiğinde her türlü fedakârlığı yaparım.
- ☐ Kendimi ülkeme ve milletime karşı borçlu hissederim.
- ☐ Türkiye ile ilgili hiçbir problem beni ilgilendirmiyor.
- ☐ Kendimi yaşadığım toplumun bir parçası olarak hissediyorum.
- ☐ Bu milletin bir mensubu olmaktan gurur duyarım.
- ☐ Bizim bu topraklardan başka gidecek yerimiz yoktur.
- ☐ Bu toplumun geleneklerini ve kültürünü çocuklarıma aktarabilmek isterim.
- ☐ Bu ülkenin toplumsal, ekonomik ve politik sorunları ile ilgilenmem.

Toplumsal Aidiyet Faktörleri

Faktör	Ortalama
Genel Ortalama	3,60
Yurtdışına çıksam bile mutlaka ülkeme dönmek ve burada yaşamak isterim.	2,73
Ülkem için gerektiğinde her türlü fedakârlığı yaparım.	3,70
Kendimi ülkeme ve milletime karşı borçlu hissedirim.	3,29
Türkiye ile ilgili hiçbir problem beni ilgilendirmiyor.	1,62
Kendimi yaşadığım toplumun bir parçası olarak hissediyorum.	3,17
Bu milletin bir mensubu olmaktan gurur duyarım.	3,95
Bizim bu topraklardan başka gidecek yerimiz yoktur.	3,41
Bu toplumun geleneklerini ve kültürünü çocuklarıma aktarabilmek isterim.	3,66
Bu ülkenin toplumsal, ekonomik ve politik sorunları ile ilgilenmem.	1,77
Yaşadığım toplumda kendimi dışlanmış hissediyorum.	2,43
* Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.	

Toplumsal aidiyet faktörlerine ilişkin ortalama değerler incelendiğinde toplumsal aidiyete ilişkin genel ortalamanın 3,60 olduğu saptanmıştır. Araştırmaya katılan gençlerde “Bu milletin bir mensubu olmaktan gurur duyarım.” ifadesinin en yüksek ortalamaya sahip faktör olduğu görülmüştür. Bunu sırayla “Ülkem için gerektiğinde her türlü fedakârlığı yaparım.”, “Bu toplumun geleneklerini ve kültürünü çocuklarıma aktarabilmek isterim.”, “Bizim bu topraklardan başka gidecek yerimiz yoktur.”, “Kendimi ülkeme ve milletime karşı borçlu hissedirim.” ve “Kendimi yaşadığım toplumun bir parçası olarak hissediyorum.” faktörleri takip etmektedir. Bununla birlikte “Türkiye ile ilgili hiçbir problem beni ilgilendirmiyor.” ve “Bu ülkenin toplumsal, ekonomik ve politik sorunları ile ilgilenmem.” faktörlerinin en düşük ortalamaya sahip faktörler olması, gençlerin genel olarak toplumsal aidiyet bağlarının güçlü olduğunu gösterir niteliktedir.

Cinsiyete Göre Toplumsal Aidiyet Faktörleri

Faktör	Kadın	Erkek
Genel Ortalama Puan	3,51	3,71
Yurtdışına çıksam bile mutlaka ülkeme dönmek ve burada yaşamak isterim.	2,56	2,92
Ülkem için gerektiğinde her türlü fedakârlığı yaparım.	3,67	3,72
Kendimi ülkeme ve milletime karşı borçlu hissedirim.	3,17	3,43
Türkiye ile ilgili hiçbir problem beni ilgilendirmiyor.	1,69	1,54
Kendimi yaşadığım toplumun bir parçası olarak hissediyorum.	3,02	3,33
Bu milletin bir mensubu olmaktan gurur duyarım.	3,88	4,03
Bizim bu topraklardan başka gidecek yerimiz yoktur.	3,30	3,55
Bu toplumun geleneklerini ve kültürünü çocuklarıma aktarabilmek isterim.	3,60	3,73
Bu ülkenin toplumsal, ekonomik ve politik sorunları ile ilgilenmem.	1,81	1,73
Yaşadığım toplumda kendimi dışlanmış hissediyorum.	2,52	2,33
* Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.		

Araştırmaya katılan gençlerin genel toplumsal aidiyet faktörlerine ilişkin ortalamaları cinsiyete göre karşılaştırıldığında; kadınların genel toplumsal aidiyet bağlarının erkeklere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Kadınlarda ve erkeklerde “Bu milletin mensubu olmaktan gurur duyuyorum.” faktörü en yüksek ortalamaya sahip olmuştur.

Yaşa Göre Toplumsal Aidiyet Faktörleri

Faktör	15-19 yaş arası	20-24 yaş arası	25-29 yaş arası
Genel Ortalama Puan	3,06	3,63	3,67
Yurtdışına çıksam bile mutlaka ülkeme dönmek ve burada yaşamak isterim.	2,05	2,74	2,90
Ülkem için gerektiğinde her türlü fedakârlığı yaparım.	3,05	3,72	3,78
Kendimi ülkeme ve milletime karşı borçlu hissedirim.	2,59	3,32	3,41
Türkiye ile ilgili hiçbir problem beni ilgilendirmiyor.	1,89	1,59	1,67

Kendimi yaşadığım toplumun bir parçası olarak hissediyorum.	2,72	3,18	3,26
Bu milletin bir mensubu olmaktan gurur duyuyorum.	3,20	4,00	3,97
Bizim bu topraklardan başka gidecek yerimiz yoktur.	2,55	3,43	3,64
Bu toplumun geleneklerini ve kültürünü çocuklarıma aktarabilmek isterim.	2,95	3,70	3,73
Bu ülkenin toplumsal, ekonomik ve politik sorunları ile ilgilenmem.	1,95	1,75	1,81
Yaşadığım toplumda kendimi dışlanmış hissediyorum.	2,58	2,40	2,49
* Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.			

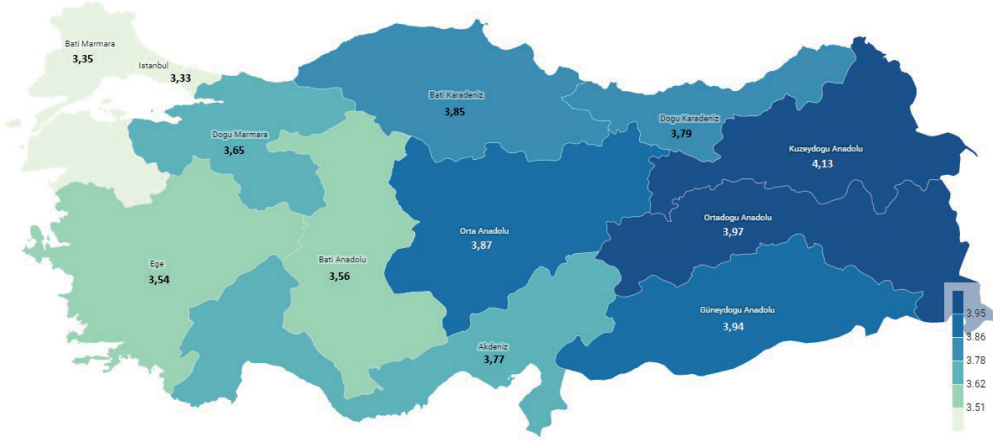
Araştırmaya katılan gençlerin genel toplumsal aidiyet faktörlerine ilişkin ortalamaları yaş gruplarına göre karşılaştırıldığında; 25-29 yaş arasındaki gençlerde en yüksek ortalama, 15-19 yaş arasındaki gençlerde en düşük ortalama gözlenmiştir. 15-19 arası gençlerin kendini yaşadığı toplumda dışlanmış hissetmesi, bu yaş grubundaki gençlerin genel olarak toplumsal aidiyet bağlarının diğer yaş grubundaki gençlere göre daha zayıf olduğunu göstermektedir. Öte yandan 20-24 yaş grubundaki gençlerin bu milletin mensubu olmaktan gurur duyması ve 25-29 yaş grubundaki gençlerin ülkesi için her türlü fedakarlığı yapma arzusunda olması bu gruplarda genel olarak toplumsal aidiyet bağının daha güçlü olduğunu destekler niteliktedir.

Bölgelere Göre Toplumsal Aidiyet Faktörleri

Faktör	İstanbul	Batı Marmara	Doğu Marmara	Ege	Akdeniz	Güneydoğu Anadolu
Genel Ortalama Puan	3,33	3,35	3,65	3,54	3,77	3,94
Yurtdışına çıksam bile mutlaka ülkeme dönmek ve burada yaşamak isterim.	2,52	2,25	2,81	2,54	2,91	3,16
Ülkem için gerektiğinde her türlü fedakârlığı yaparım.	3,29	3,31	3,77	3,63	3,89	4,34
Kendimi ülkeme ve milletime karşı borçlu hissedirim.	2,89	2,95	3,39	3,26	3,41	3,89
Türkiye ile ilgili hiçbir problem beni ilgilendirmiyor.	1,75	1,67	1,66	1,65	1,53	1,50
Kendimi yaşadığım toplumun bir parçası olarak hissediyorum.	2,88	2,92	3,16	3,08	3,34	3,56

Bu milletin bir mensubu olmaktan gurur duyuyorum.	3,55	3,75	4,04	3,93	4,16	4,24
Bizim bu topraklardan başka gidecek yerimiz yoktur.	2,93	3,11	3,43	3,32	3,7	4,03
Bu toplumun geleneklerini ve kültürünü çocuklarıma aktarabilmek isterim.	3,28	3,37	3,66	3,61	3,86	4,08
Bu ülkenin toplumsal, ekonomik ve politik sorunları ile ilgilenmem.	1,77	1,86	1,80	1,81	1,77	1,99
Yaşadığım toplumda kendimi dışlanmış hissediyorum.	2,57	2,65	2,34	2,55	2,33	2,38
Faktör	İstanbul	Batı Marmara	Doğu Marmara	Ege	Akdeniz	Güneydoğu Anadolu
Genel Ortalama	3,85	3,79	3,56	3,87	3,97	4,13
Yurtdışına çıksam bile mutlaka ülkeme dönmek ve burada yaşamak isterim.	3,03	2,88	2,68	2,88	3,13	3,25
Ekonomik durumumdan memnunum.	1,92	1,81	1,77	1,80	1,73	1,75
Ülkem için gerektiğinde her türlü fedakârlığı yaparım.	3,90	3,82	3,59	4,08	4,20	4,33
Kendimi ülkeme ve milletime karşı borçlu hissedirim.	3,45	3,35	3,26	3,68	3,90	3,92
Türkiye ile ilgili hiçbir problem beni ilgilendirmiyor.	1,60	1,45	1,63	1,48	1,40	1,35
Kendimi yaşadığım toplumun bir parçası olarak hissediyorum.	3,45	3,34	3,08	3,34	3,55	3,75
Bu milletin bir mensubu olmaktan gurur duyuyorum.	4,29	4,18	3,92	4,32	4,15	4,45
Bizim bu topraklardan başka gidecek yerimiz yoktur.	3,75	3,74	3,32	3,94	3,97	4,13
Bu toplumun geleneklerini ve kültürünü çocuklarıma aktarabilmek isterim.	3,93	3,88	3,62	4,01	4,12	4,24
Bu ülkenin toplumsal, ekonomik ve politik sorunları ile ilgilenmem.	1,64	1,58	1,74	1,74	1,62	1,49
Yaşadığım toplumda kendimi dışlanmış hissediyorum.	2,04	2,27	2,53	2,33	2,31	1,96
* Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.						

BÖLGELERE GÖRE TOPLUMSAL AİDİYET FAKTÖRLERİ

Araştırmaya katılan gençlerin genel toplumsal aidiyet bağları bölgelere göre karşılaştırıldığında; en yüksek aidiyet ortalamasının Kuzeydoğu Anadolu bölgesinde, en düşük aidiyet ortalamasının İstanbul ve Batı Marmara bölgesinde olduğu gözlenmiştir. “Bizim bu topraklardan başka gidecek yerimiz yoktur.” faktörünün en düşük ortalamaya sahip olduğu bölge İstanbul’dur. Kuzeydoğu Anadolu bölgesinde; yaşanan toplumda kendini dışlanmış hissetme, ülkenin toplumsal, ekonomik ve politik sorunları ile ilgilenmeme ve Türkiye’nin hiçbir problemi ile ilgilenmeme faktörleri düşük ortalamaya sahipken; bu milletin mensubu olmaktan gurur duyma, kendini toplumun parçası gibi hissetme ve yurtdışına çıksa bile ülkeye mutlaka dönme ve burada yaşama faktörleri daha yüksek ortalamaya sahiptir. Bu durum, Kuzeydoğu Anadolu bölgesinde yaşayan gençlerin toplumsal aidiyet bağlarının diğer bölgelerde yaşayan gençlerinkinden daha yüksek olduğunu göstermektedir.

YAŞANILAN YERE GÖRE TOPLUMSAL AİDİYET FAKTÖRLERİ

Faktör	Şehir Merkezi	İlçe Merkezi	Köy ve kırsal alan
Genel Ortalama Puan	3,54	3,62	3,94
Yurtdışına çıksam bile mutlaka ülkeme dönmek ve burada yaşamak isterim.	2,66	2,40	3,19
Ülkem için gerektiğinde her türlü fedakârlığı yaparım.	3,61	3,74	4,09
Kendimi ülkeme ve milletime karşı borçlu hissederim.	3,21	3,31	3,75
Türkiye ile ilgili hiçbir problem beni ilgilendirmiyor.	1,65	1,59	1,51

Kendimi yaşadığım toplumun bir parçası olarak hissediyorum.	3,10	3,16	3,61
Bu milletin bir mensubu olmaktan gurur duyuyorum.	3,86	4,02	4,28
Bizim bu topraklardan başka gidecek yerimiz yoktur.	3,33	3,42	3,91
Bu toplumun geleneklerini ve kültürünü çocuklarıma aktarabilmek isterim.	3,57	3,69	4,09
Bu ülkenin toplumsal, ekonomik ve politik sorunları ile ilgilenmem.	1,78	1,78	1,73
Yaşadığım toplumda kendimi dışlanmış hissediyorum.	2,47	2,41	2,27
<i>* Değerlendirme en önemsiz faktör için 1, en önemli faktör için 5 olacak şekilde yapılmıştır.</i>			

Araştırmaya katılan gençlerin yaşadıkları yerleşim yerine göre toplumsal aidiyet bağları incelendiğinde; köy veya kırsal alanda yaşayanların en yüksek ortalamaya, şehirde yaşayanların en düşük ortalamaya sahip olduğu görülmüştür. Ayrıca tüm yerleşim yerlerindeki gençlerin, genel olarak bu milletin mensubu olmaktan gurur duyduğu görülmektedir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

- Gençlerin toplumsal aidiyet bağlarının ve yaşam memnuniyetlerinin incelendiği bu çalışmada; gençlerin sağlık durumundan ve aile yaşamlarından memnun oldukları ancak ekonomik durumlarından ve hayat standartlarından memnun olmadıkları gözlenmiştir. Gençlerin ekonomik durumuna yönelik memnuniyetlerinin artırılması için yeni istihdam alanlarının açılması ve hayat standartlarının geliştirilmesi için uygun politikaların hazırlanması gençler ve toplum için önem art etmektedir.
- Yapılan çalışmada, erkeklerin genel yaşam memnuniyetinin kadınlara göre daha düşük olduğu gözlenmiştir.
- Gençlerin ergenlikten yetişkinliğe doğru yaşı ilerledikçe yaşam memnuniyetinin azaldığı görülmüştür. Gençlerin yaşam becerilerini geliştirici eğitim, seminer, staj vb. faaliyetler, yetkin ve donanımlı bireylerin yetiştirilmesi için önem arz ettiğinden gençliği geliştirmeye yönelik politikalara öncelik verilmesi gerekmektedir.
- Köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin ekonomik durumundan, sosyal hayatından, aile yaşantısından ve işinden memnun olma düzeyinin, şehir ve ilçe merkezinde yaşayan gençlere göre daha düşük olduğu saptanmıştır.
- Yaşam memnuniyeti bölgesel olarak incelendiğinde; Batı Marmara bölgesinde yaşayan gençlerin aldığı eğitimden, çalıştığı işten ve hayat standartlarından memnun olmadığı, Güneydoğu Anadolu bölgesinde yaşayan gençlerin ise genel olarak hayatından, aile yaşamından ve ekonomik durumundan memnun olmadığı belirlenmiştir. Bu sonuçlar ışığında

kamu kurumlarının ve/veya özel kuruluşların, bölgesel veya yerel düzeyde memnuniyeti artırmaya yönelik politika ve faaliyetlere öncelik vermesi önem arz etmektedir.

- Yapılan çalışmada gençlerin akrabaları ve aile bireyleri ile iletişiminin güçlü ve paylaşımcı bir yapıda olduğu gözlenmiştir. Diğer yaş gruplarına kıyasla 15-19 yaş arasındaki gençlerde aile içi iletişiminin daha zayıf olduğu görülmüştür. Bununla birlikte şehir merkezinde yaşayan gençlerin aile içi iletişimde daha paylaşımcı olduğu saptanmıştır. Bu bağlamda, köy yada kırsal alanda yaşayan ve daha küçük yaşta olan gençlere gerekli iletişim becerilerini kazandırmaya yönelik faaliyet, eğitim, seminer vb. programların yapılması önemli bir husus olarak görülmektedir.
- Çalışma kapsamında gençlerin aile içindeki bireylerle olan iletişimlerini incelendiğinde %13,19'unun ailesiyle olan iletişiminin zayıf veya hiçbir iletişiminin olmadığı görülmektedir. Bu kapsamda gençlerin aile bireyleriyle olan iletişimlerini güçlendirici politika ve faaliyetlerin düzenlenmesi gerekliliği görülmektedir.
- Gençlerde komşuluk ilişkilerinin ve bağlarının orta düzeyde olduğu gözlenmiştir. Çalışmada, genç kadınların genç erkeklere göre; köy ya da kırsal alanda yaşayan gençlerin de şehir merkezinde yaşayan gençlere göre komşuluk ilişkilerinde daha iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Komşuluk ilişkisi ve iletişiminin geliştirilmesine yönelik ortak faaliyet ve programların yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.
- Şehir merkezinde yaşayan gençlerin komşuluk ilişkileri incelendiğinde yaklaşık %37'lik bir genç grubun komşuları ile ilişkilerinin çok zayıf olduğu ya da hiç bir iletişimlerinin olmadığı görülmektedir. Şehirleşmenin, toplumsal birlikteliğin ve dayanışmanın en önemli dayanak noktalarından birisi olan komşuluk ilişkileri üzerindeki etkileri dikkat çekicidir. Orta ve uzun vadeli politikalarla bu ilişkilerin onarılması için çok yönlü çalışmalar yapılması gerektiği söylenebilir.
- Komşuluk ilişkileri cinsiyete göre incelendiğinde; kadınların %28,9'unun ve erkeklerin %36,53'ünün komşularla iletişiminin zayıf olduğu veya hiçbir iletişimlerinin olmadığı görülmektedir.
- Çalışma kapsamında birinci derece akrabalarla olan iletişim incelendiğinde; kadınların %53,94'ünün ve erkeklerin %48,85'inin birinci derece akrabalarla iletişiminin iyi olduğu tespit edilmiştir.
- Genel olarak gençlerin toplumsal aidiyet bağlarına önem verdiği; ancak cinsiyet olarak karşılaştırıldığında kadınların erkeklere göre toplumsal aidiyet bağlarının daha güçlü olduğu görülmüştür. Gençlerin yaşı ilerledikçe toplumsal aidiyet bağlarına daha çok önem verdikleri saptanmıştır. Bölgesel bazda aidiyet bağları incelendiğinde Kuzeydoğu Anadolu bölgesinde yaşayan gençlerin aidiyet bağlarının diğer bölgelerde yaşayan gençlere göre daha güçlü olduğu görülürken; yaşanan yer açısından köy veya kırsal alanda yaşayan gençlerin aidiyet bağlarının daha güçlü olduğu görülmüştür.

GENÇLİK ARAŞTIRMALARI SERİSİ

GENÇLERDE SPOR KÜLTÜRÜ

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu araştırma, 15-29 yaş arasındaki gençlerin düzenli olarak spor yapma düzeylerini, tercih ettikleri spor dallarını, spora ayırdıkları zamanı, düzenli olarak spor yapabilme/yapamama nedenlerini, yapmak istedikleri spor branşlarını ve spor izleyicilikleri ile taraftarlık düzeylerini kapsayan spor kültürünü belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak, araştırmacı grubu tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Anket formunda kişisel bilgilerin yanı sıra düzenli olarak spor yapma ve sporcu lisansına sahip olma durumu, en çok tercih edilen spor dalları, spora ayrılan zaman, spor yapmama/yapamama nedenleri, imkanlar dahilinde yapılmak istenilen spor dalları, spor izleyiciliği ve taraftarlığı ile ilgili toplam 13 adet soru yer almaktadır.

Araştırmaya 79 ilden %55'i kadın %45'i erkek olmak üzere toplam 2334 genç katılmıştır. Araştırma sonucunda gençlerin **%48'inin düzenli olarak spor yaptığı fakat %24'lük kısmının korona salgını sebebiyle spora ara vermek durumunda kaldığı anlaşılmıştır.** Ayrıca düzenli olarak spor yaptığını ifade eden gençler spora yaklaşık olarak haftada 3-4 saat, aylık ise 12-16 saat zaman ayırmaktadır. Gençler en çok fitness-egzersiz, koşu-yürüyüş ve futbol sporlarını yapmaktadır.

Üşengeçlik, vakit bulamama ve tesis yetersizliği vb. faktörler, gençlerin spor yapmalarına sebep olarak öne çıkmaktadır. Öte yandan gençlerin imkanları olduğu takdirde

en fazla ilgilenmek istedikleri sporun yüzme olduğu belirlenmiştir. Gençlerin %41'i bir takımın taraftarı olduğu halde sıkı bir takipçisi olmadığını belirtirken; gençlerin %48'i futbol sporunun hem izleyicisi hem de sıkı bir takipçisi olduğunu ifade etmiştir.

Tarihte; oyun, oyalanma, eğlenme ve işten uzaklaşma gibi değişen anlamlarıyla, bir çeşit beceri oluşturma oyunu olarak karşımıza çıkan spor, bireyin bedensel, ruhsal ve sosyal gelişimini sağlayan bir eylem biçimidir. Bu bağlamda; tarihsel düzlemde göze çarpan ya da bilinen ilk spor türleri devlet haline gelmiş topluluklarda, ortaya çıkmıştır (Kılıçgil, 1998: 5). İnsanlık tarihi boyunca sporun farklı toplumlar da farklı şekillerde ve anlayışlarda tezahür ettiği görülmektedir.

Spor kültürü oluşumu MÖ 2700'lere uzanmakta ve bu konuda iki uygarlık öne çıkmaktadır. Bunlardan biri, dini referans alan bir beden eğitimi yöntemi olan Kung-fu branşının mimarı Çinliler; diğeri ise tarihte ilk biçimsel spor örgütünün kurucusu Japonlardır. Japon İmparatoru Yoozei tarafından 1603 yılında yüzme federasyonunun kurulduğu (Fişek, 2003) düşünüldüğünde; politika belirleyicilerin spor kültürüne dair politika oluşturulması ve geliştirilmesi noktasında güçlü etkileri daha net anlaşılmaktadır.

Ülkemizin yakın tarihinde spor kültürü anlayışı incelendiğinde; beden eğitimi ve sporun ilk zamanlarda ders olarak değil de talim olarak yer edindiği görülmektedir. Osmanlı Devleti'nde beden eğitimi ve spor dersleri, savaş eğitiminde kullanılmak amacıyla askeri öğretim kurumlarında, saraydaki eğitim öğretim kurumlarında ve halk eğitimi veren kurumlardan olan tekkelerde verilmiştir (Gümüş, 1990 akt. Soyer, 2004).

Modern toplumlar da spor, serbest zaman değerlendirilmesinde en çok başvurulan yollar-

dan birisidir. Serbest zaman etkinliklerine katılan bireylerin tamamının, katılmayanlara oranla fiziksel bakımdan sağlıklı ve sağlam oldukları büyük ölçüde kabul edilen bir gerçektir. Sportif etkinlikler, insanın tüm organlarının gelişmesine katkı sağladığı gibi; bazı sportif etkinlikler de dolaşım sistemimizi canlandırmaktadır.

Açık havada yapılan sportif faaliyetler, insanı bir bütün olarak sağlıklı bir yapıya ve yaşantıya götürür. Özellikle açık havada yapılan boş zaman etkinlikleri, ruh sağlığını korur ve hastalıkları önler. Ayrıca, bireyin zihinsel rehabilitasyonu konusunda serbest zaman değerlendirme etkinliği olarak da spordan önemli ölçüde yararlanılmaktadır (Tezcan, 1982:38-39).

İnsanlık tarihi boyunca teknik ve dijital ilerleme hızının en yoğun olduğu dönemini yaşadığımız çağımızda, her toplumsal kurum gibi sporun da bu değişme ve gelişmelerden etkilendiği muhakkaktır. Spor dinamik yönüyle kitlelerin büyük bir bölümünün ilgisi- ni çekmekte; aynı zamanda sağlığın simgesi, barışın, dostluğun ve kültürel yakınlaşmanın odak noktası olarak kabul edilmektedir. Spor, günümüzde bir serbest zaman uğraşı, sağlık ve zinde kalma aracı olmasının yanında; büyük bir ekonomik sektör, propaganda ve reklam aracı haline de gelmiştir (Yetim, 2000:21).

Toplumdaki bireylerin sağlıklı olması, kendini tanıması, yetenek ve yeterliliklerinin farkında olması ve potansiyelini tümüyle gerçekleştirebilmesi için serbest zamanlarını

bilinçli bir biçimde değerlendirmesi gerekir. İnsan bedeninin dinamikliği bireyin hareketliliğine bağlı olduğundan; yetişkin ve yaşlıların sağlıklı kalabilmesi, çocukların ve gençlerin de bedensel, ruhsal ve sosyal gelişimi için sportif etkinliklere katılmak bir zorunluluk haline gelmektedir (Çamlıyer, 1992:240).

Spor, insanların her türlü rekreatif ihtiyaçlarına cevap verebilecek güce ve özelliğe sahip bir sosyal olgudur. Spor, açık veya kapalı alanlarda, araçlı ve araçsız, hafif veya sert, ferdi veya grup olarak, zamana karşı veya zaman mevhumu olmadan, milli veya milletler arası yapılabildiği gibi; daha bir çok özelliği ile de insanlara alternatifler sunabilmektedir.

Serbest zamanı değerlendirmenin temel amacı, bireye sağlık, mutluluk, dinlenme, eğlenme ve kişilik bütünlüğü kazandırmak ve böylece toplumun gelişmesine de olumlu katkıda bulunmaktır. Bununla birlikte sporu, sadece serbest zaman faaliyeti olarak tanımlamak ve algılamak doğru değildir. Günümüzde spor, ekonomik, sosyal, kültürel ve politik olarak ulaşmış olduğu noktada kitleler üzerinde bıraktığı etki ve yarattığı imkanlar açısından çok büyük bir pazardır. Ayrıca bu fonksiyonlarının yanında spor, insanların serbest zamanlarında dinlenme, eğlenme, macera, yarışma, sosyal ilişki, sağlıklı olma ve daha birçok amaçla yaptıkları aktivitelerdir (Erkan, 1982:19).

Tüm bu veriler ışığında planlanan bu çalışmanın amacı; 15-29 yaş arasındaki gençlerin düzenli olarak spor yapma düzeylerini, tercih ettikleri spor dallarını, spora ayırdıkları zamanı, düzenli olarak spor yapabilme/yapamama nedenlerini, yapmak istedikleri spor branşlarını ve spor izleyicilikleri ile taraftarlık düzeylerini belirlemektir.

YÖNTEM

Bu araştırma ile 15-29 yaş arasındaki gençlerin spor kültürleri belirlenmeye çalışıldığından, betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Çünkü betimsel tarama modelleri, geçmişte ya da şu anda varolan bir durumu varolduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırmalara uygun bir modeldir.

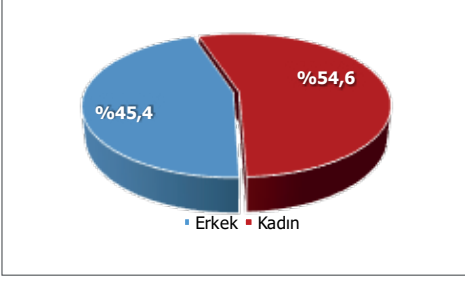
Bu araştırmanın evrenini 15-29 yaş arasındaki gençler oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilen 2334 genç oluşturmaktadır. Araştırmada İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) -i'e göre 12 alt bölgenin temsiliyeti sağlanmıştır. Buna göre, katılımcıların bölgelere göre dağılımlarına bakıldığında; %13,8'inin İstanbul, %12,9'unun Batı Anadolu, %11,3'ünün Doğu Marmara, %11,2'sinin Ege, %10'unun Güneydoğu Anadolu, %10'unun Akdeniz, %7'sinin Karadeniz, %5,2'sinin Orta Anadolu, %4,7'sinin Doğu Karadeniz, %4,2'sinin Batı Marmara, %3,5'inin Ortadoğu Anadolu, %3'ünün Kuzeydoğu Anadolu bölgesinden olduğu belirlenmiştir.

Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak araştırmacı grubu tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Anket formunda kişisel bilgilerin yanı sıra düzenli olarak spor yapma ve sporcu lisansına sahip olma durumu, en çok yapılan spor dalları, spora ayrılan zaman, spor yapmama/yapamama nedenleri, imkanlar dahilinde yapılmak istenilen spor dalları, spor izleyiciliği ve taraftarlığı ile ilgili toplam 13 adet soru yer almaktadır. Soruların kapsam geçerliliğini sağlamak üzere uzman görüşleri alınmıştır.

Elde edilen veriler SPSS paket programı kullanılarak analiz edilmiş, bulgular frekans ve yüzde olarak tablolastırılıp, yorumlanmıştır. Ayrıca kişisel özelliklere göre çapraz tablolar yardımıyla karşılaştırmalar yapılmıştır.

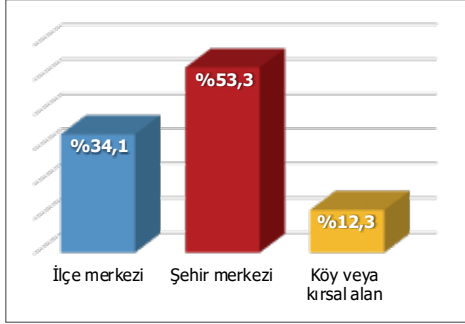
GİRİŞ

CİNSİYET

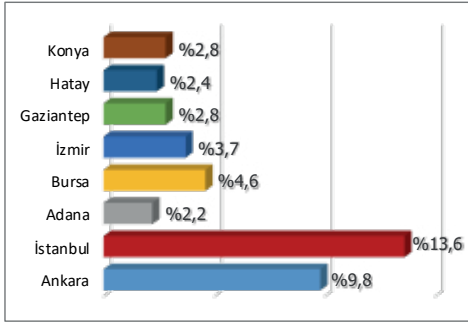
Araştırmaya katılan gençlerin %54,6'sının kadın, %45,4'ünün erkek olduğu belirlenmiştir.

YAŞANILAN YER

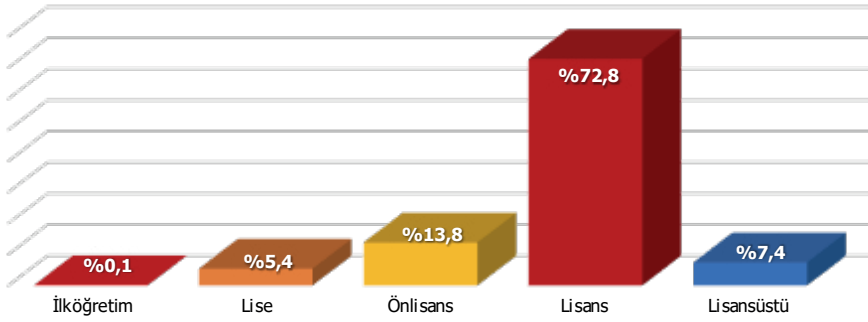
Araştırmaya katılan gençlerin %53,3'ünün şehir merkezinde, %34,1'inin ilçe merkezinde, %12,3'ünün köy veya kırsal alanda yaşadığı belirlenmiştir.

ŞEHİR

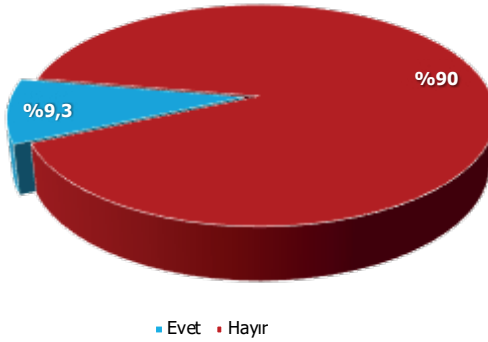
Araştırmaya toplam 79 şehirden katılan gençlerin %13,6'sının İstanbul'dan, %9,8'inin Ankara'dan, %4,6'sının Bursa'dan, %3,7'sinin İzmir'den, %2,8'inin Gaziantep'ten, %2,8'inin Konya'dan, %2,4'ünün de Hatay'dan katıldığı görülmüştür.

EĞİTİM DURUMU

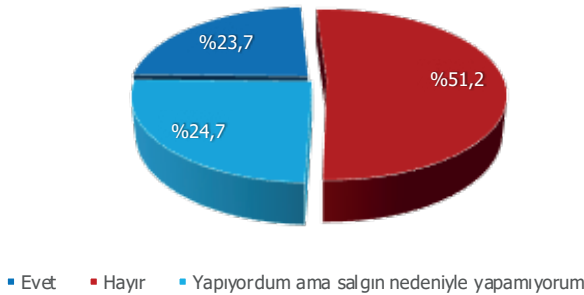
Araştırmaya katılan gençlerin %72,8'inin lisans, %13,8'inin önlisans, %7,4'ünün lisansüstü, %5,4'ünün lise mezunu olduğu görülmüştür.

SPORCU LİSANSI

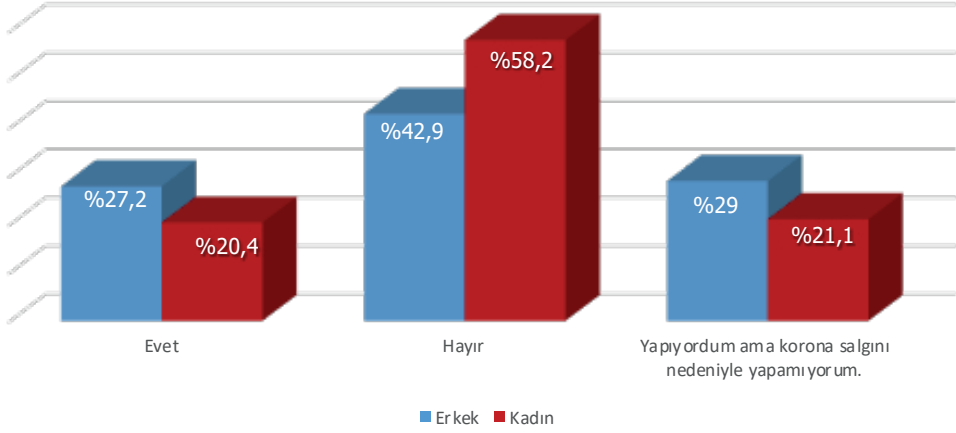
Araştırmaya katılan gençlerin %90'ının herhangi bir spor dalında sporcu lisansına sahip olmadığı, %9,3'ünün ise sporcu lisansına sahip olduğu görülmüştür.

DÜZENLİ SPOR YAPMA

Araştırmaya katılan gençlerin %51,2'sinin düzenli spor yapmadığı, %24,7'sinin düzenli spor yaptığı ancak pandemi sebebiyle ara verdiği, %23,7'sinin ise düzenli spor yapmaya devam ettiği belirlenmiştir.

CİNSİYETE GÖRE DÜZENLİ SPOR YAPMA

Araştırmaya katılan gençlerin cinsiyetlerine göre düzenli spor yapma durumları incelendiğinde; erkeklerin %27,2'sinin, kadınların %20,4'ünün düzenli olarak spor yaptığı; erkeklerin %29'unun, kadınların %21,1'inin düzenli spor yaptığı fakat Covit-19 salgını nedeniyle ara verdiği görülmüştür. Ayrıca erkeklerin %42,9'unun ve kadınların %58,2'inin düzenli olarak spor yapmadığı gözlenmiştir.

BÖLGELERE GÖRE DÜZENLİ SPOR YAPMA

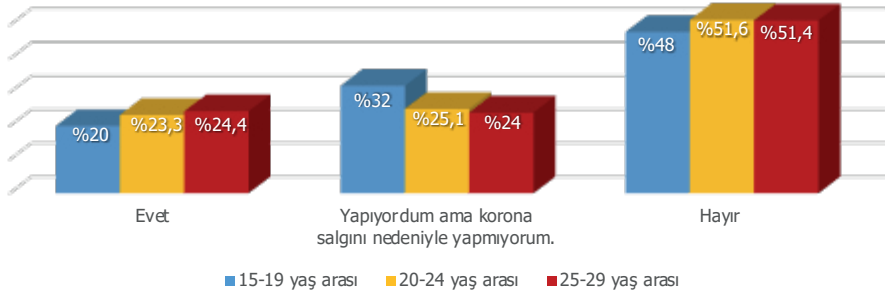
	Evet	Yapıyordum ama korona salgını nedeniyle yapamıyorum.	Hayır
İstanbul	23,59	27,69	48,21
Batı Marmara	26,67	16,67	56,67
Ege	26,25	25,00	48,13
Doğu Marmara	24,59	20,77	42,08
Batı Anadolu	26,76	33,10	69,01
Akdeniz	24,65	24,65	50,00
Orta Anadolu	13,70	23,29	63,01
Batı Karadeniz	19,19	26,26	54,55
Doğu Karadeniz	20,90	14,93	64,18
Kuzeydoğu Anadolu	23,26	32,56	44,19
Ortadoğu Anadolu	22,45	26,53	45,39
Güneydoğu Anadolu	26,24	27,66	45,39

Araştırmaya katılan gençlerin yaşadıkları bölgeye göre düzenli spor yapma durumları incelendiğinde; Batı Marmara, Ege, Batı Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde düzenli spor yapan gençlerin diğer bölgelere oranla daha yoğunlukta olduğu görülmüştür. Batı Anadolu ve Kuzeydoğu Anadolu bölgesinde korona salgını sebebiyle düzenli spor yapmaya ara verenlerin daha

yoğunlukta olduğu gözlenmiştir. Batı Anadolu ve Orta Anadolu bölgesindeki gençlerin düzenli spor yapmama oranlarının diğer bölgelerden daha yüksek olduğu saptanmıştır.

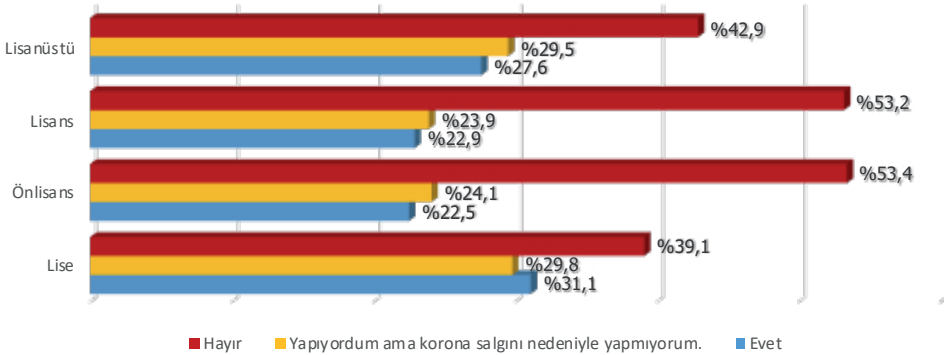

YAŞA GÖRE DÜZENLİ SPOR YAPMA/YAPMAMA DURUMU

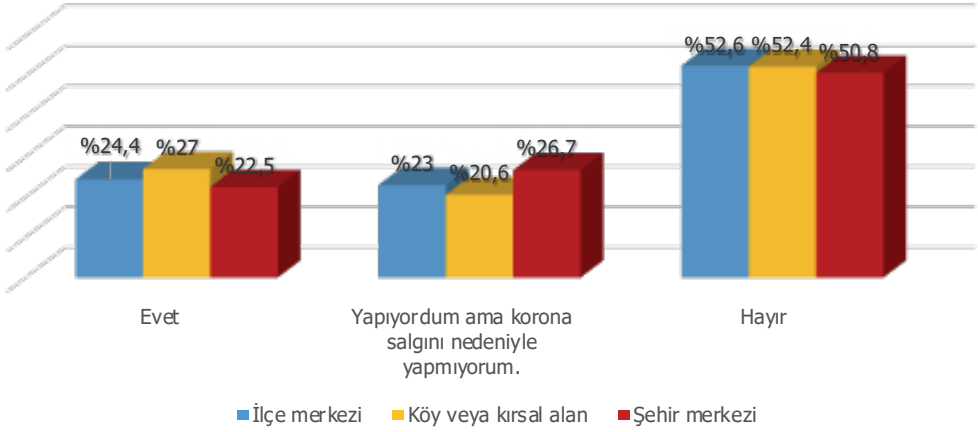
Araştırmaya katılan gençlerin yaşlarına göre düzenli spor yapma durumları incelendiğinde 15-19 yaş arasındaki gençlerin %52'sinin, 20-24 yaş arasındakilerin %48'inin, 25-29 yaş arasındaki gençlerin %48'inin düzenli spor yaptığı gözlenmiştir.

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE DÜZENLİ SPOR YAPMA/YAPMAMA DURUMU

Araştırmaya katılan gençlerin eğitim durumlarına göre düzenli spor yapma durumları incelendiğinde; lise mezunlarının %39,1'inin, ön lisans mezunlarının %53,4'ünün, lisans mezunlarının %53,2'sinin ve lisansüstü mezunlarının %42,9'unun düzenli olarak spor yapmadıkları görülmüştür.

YAŞANILAN YERE GÖRE DÜZENLİ SPOR YAPMA/YAPMAMA DURUMU

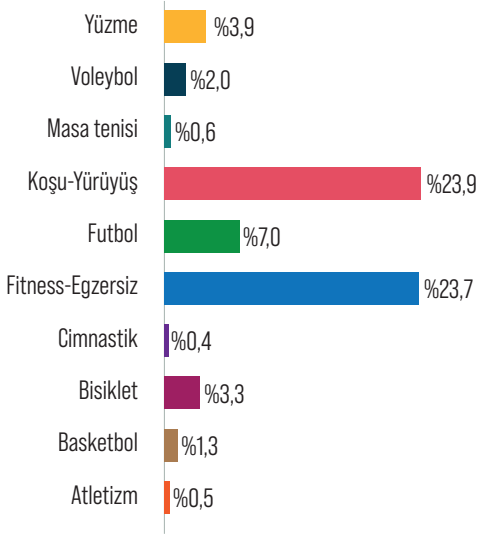

Araştırmaya katılan gençlerin yaşadıkları yere göre düzenli spor yapma durumları incelendiğinde; köy veya kırsal alanda yaşayanların %27'sinin, ilçe merkezinde yaşayanların %24'ünün ve şehir merkezinde yaşayanların %22,5'inin düzenli olarak spor yaptıkları belirlenmiştir. Bununla birlikte köy veya kırsal alanda yaşayanların %20,6'sının, ilçe merkezinde yaşayanların %23'ünün ve şehir merkezinde yaşayanların %26,7'sinin korona salgını nedeniyle düzenli spor yapamadıkları gözlenmiştir.

DÜZENLİ YAPILAN SPORA AYRILAN SÜRE

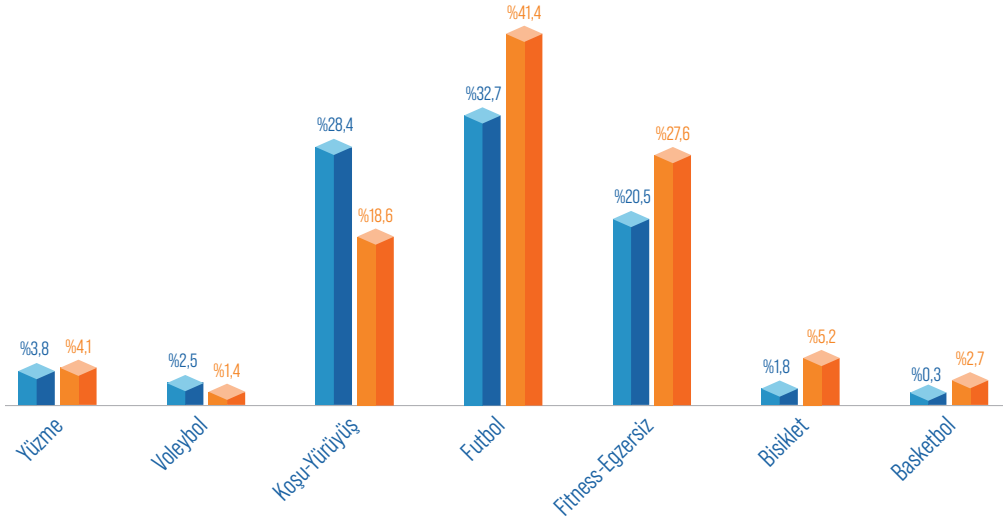

DÜZENLİ YAPILAN SPOR DALLARI

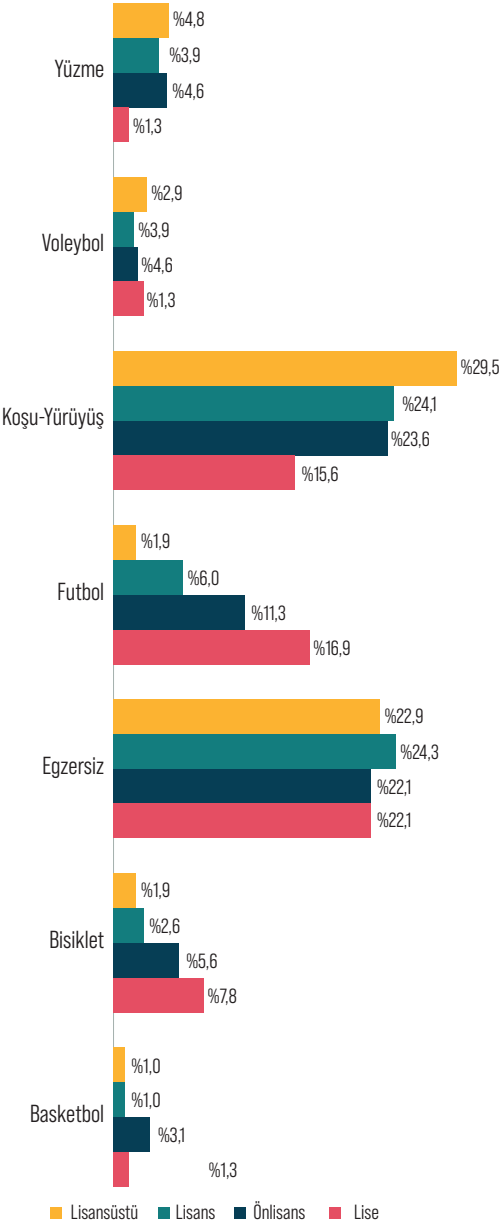
En çok yapılan spor branşları incelendiğinde; düzenli olarak, gençlerin %23,9'unun koşu-yürüyüş yaptığı, %23,7'sinin fitness-egzersiz yaptığı, %7'sinin de futbol oynadığı görülmüştür.

CİNSİYETE GÖRE DÜZENLİ YAPILAN SPOR DALLARI

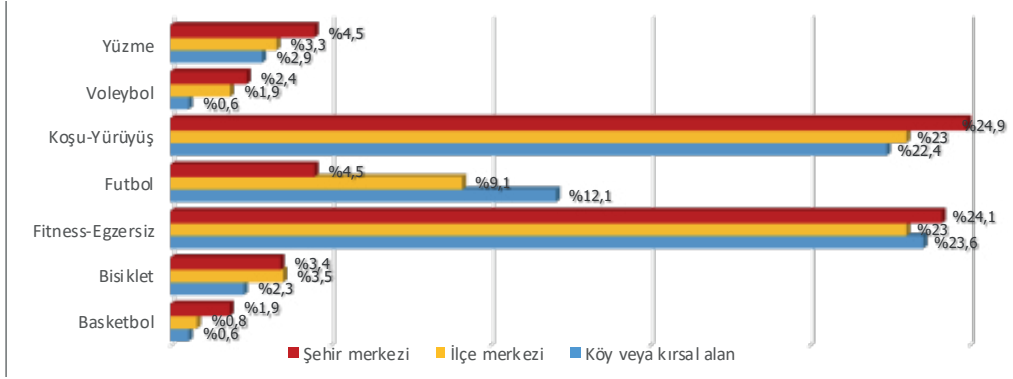
Araştırmaya katılan gençlerin cinsiyetlerine göre düzenli spor yapma durumları incelendiğinde; hem erkeklerin hem de kadınların en çok fitness-egzersiz ve koşu-yürüyüş yaptıkları görülmüştür. Bisiklet ve futbol branşlarını ise erkeklerin kadınlara göre daha fazla tercih ettiği görülmüştür.

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE DÜZENLİ YAPILAN SPOR DALLARI

Araştırmaya katılan gençlerin eğitim durumlarına göre düzenli spor yapma oranları incelendiğinde; lise mezunlarının en fazla fitness-egzersiz yaptığı, ön lisans ve lisansüstü mezunlarının en fazla koşu-yürüyüş yaptığı, lisans mezunlarının ise en fazla fitness-egzersiz yaptığı görülmüştür.

YAŞANILAN YERE GÖRE DÜZENLİ YAPILAN SPOR DALLARI

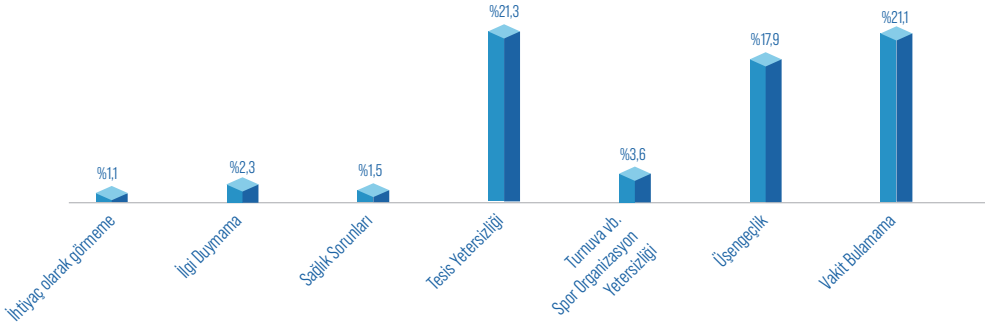
Araştırmaya katılan gençlerin yaşadıkları yere göre düzenli spor yapma durumları incelendiğinde; şehir merkezinde yaşayanların en fazla koşu-yürüyüş yaptığı, köy veya kırsal alanda yaşayanların ise en fazla fitness-egzersiz yaptığı görülmüştür. İlçe merkezinde yaşayanların ise en fazla koşu-yürüyüş ve fitness-egzersiz yaptığı belirlenmiştir.

BÖLGELERE GÖRE DÜZENLİ YAPILAN SPOR DALLARI

	Fitness Egzersiz	Koşu Yürüyüş	Futbol	Diğer
İstanbul	42,64	31,01	7,75	18,60
Batı Marmara	42,11	36,84	5,26	15,79
Ege	37,27	33,64	11,82	17,27
Doğu Marmara	43,00	32,00	8,00	17,00
Batı Anadolu	40,83	30,83	8,33	20,00
Akdeniz	37,00	39,00	11,00	13,00
Orta Anadolu	22,00	54,00	8,00	16,00
Batı Karadeniz	25,40	44,44	12,70	17,46
Doğu Karadeniz	20,00	45,00	12,50	22,50
Kuzeydoğu Anadolu	48,15	18,52	18,52	14,81
Ortadoğu Anadolu	26,47	35,29	8,82	29,41
Güneydoğu Anadolu	26,17	36,45	16,82	20,56

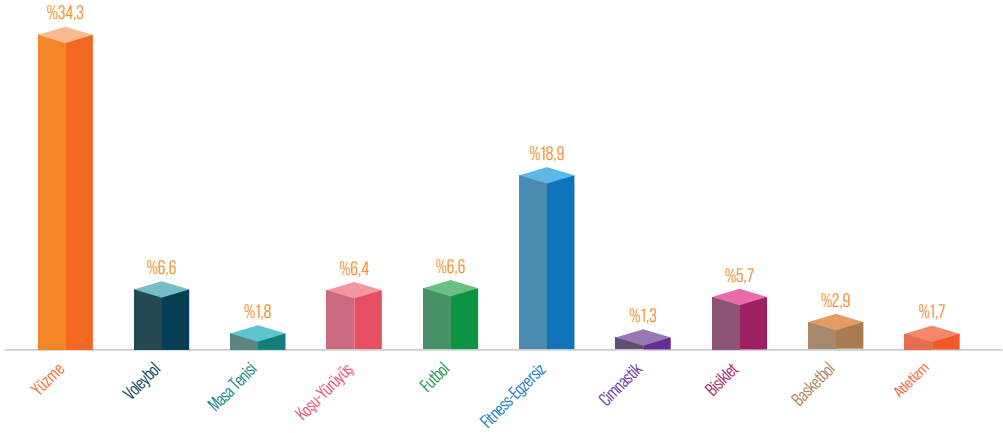
Araştırmaya katılan gençlerin yaşadıkları bölgelere göre düzenli olarak yaptıkları spor dalları incelendiğinde; Doğu Marmara, İstanbul ve Kuzeydoğu Anadolu'nun en çok fitness-egzersiz yapan bölgeler olduğu; Batı Karadeniz, Doğu Karadeniz ve Orta Anadolu'nun en çok koşu-yürüyüş yapan bölgeler olduğu; Kuzeydoğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'nun ise en çok futbol oynayan bölgeler olduğu gözlenmiştir.

DÜZENLİ SPOR YAPMAMA NEDENLERİ

Düzenli spor yapmayan gençlerin %21,3'ünün tesis yetersizliğinden, %21,1'inin vakit bulamadığından, %17,9'unun da üşendiğinden spor yapamadığı belirlenmiştir.

İMKAN OLSA YAPILACAK SPOR DALLARI

Düzenli spor yapmayan gençlerin imkanı olması halinde, %34,3'ünün yüzmek ve %18,9'unun fitness-egzersiz yapmak istediğı belirlenmiştir.

BÖLGELERE GÖRE DÜZENLİ SPOR YAPMAMA NEDENLERİ

	Maddi Nedenler	Tenis Yetersizliğı	Üşengeçlik	Vakit Bulamama	Diğer
İstanbul	25,90	14,39	29,50	29,50	0,72
Batı Marmara	29,27	17,07	19,51	5,76	28,39
Ege	19,80	21,78	28,71	20,86	8,84
Doğı Marmara	18,18	20,91	22,73	17,99	20,20
Batı Anadolu	11,81	26,77	22,05	20,14	19,23
Akdeniz	22,58	21,51	19,35	12,95	23,61
Orta Anadolu	23,64	16,36	21,82	8,63	22,35
Batı Karadeniz	26,76	25,35	16,90	8,63	22,35
Doğı Karadeniz	20,45	27,27	29,55	9,35	13,37
Kuzeydoğı Anadolu	46,88	12,50	9,38	2,16	29,09
Ortadoğı Anadolu	32,35	17,65	14,71	3,60	31,70
Güneydoğı Anadolu	31,18	12,90	27,96	18,71	9,25

Araştırmaya katılan gençlerin yaşadıkları bölgelere göre düzenli spor yapmama nedenleri incelendiğinde; maddi yetersizliklerden kaynaklı olarak en çok Kuzeydoğu Anadolu'daki, Ortadoğu Anadolu'daki ve Güneydoğu Anadolu'daki gençlerin; tesis yetersizliğinden kaynaklı olarak en çok Doğu Karadeniz'deki ve Batı Anadolu'daki gençlerin; üşengeçlikten kaynaklı olarak en çok İstanbul'daki, Ege'deki, Doğu Karadeniz'deki ve Güneydoğu Anadolu'daki gençlerin; vakit bulamamaktan kaynaklı olarak ise en çok İstanbul'daki, Ege'deki ve Batı Anadolu'daki gençlerin düzenli spor yapamadıkları belirlenmiştir.

BÖLGELERE GÖRE İMKAN OLSA YAPILACAK SPOR DALLARI

	Fitness Egzersiz	Koşu Yürüyüş	Futbol	Diğer
İstanbul	20,50	6,21	49,69	23,60
Batı Marmara	32,00	4,00	36,00	28,00
Ege	28,78	7,19	37,41	26,62
Doğu Marmara	18,25	8,76	45,99	27,01
Batı Anadolu	21,34	6,10	44,51	28,05
Akdeniz	25,00	10,48	33,87	30,65
Orta Anadolu	16,92	4,62	41,54	36,92
Batı Karadeniz	27,27	2,60	35,06	35,06
Doğu Karadeniz	27,27	2,60	35,06	35,06
Kuzeydoğu Anadolu	17,14	5,71	37,14	40,00
Ortadoğu Anadolu	23,26	4,65	32,56	39,53
Güneydoğu Anadolu	20,31	10,94	30,47	38,28

Araştırmaya katılan gençlerin imkanları olsa yapmak istedikleri spor dalları bölgelere göre incelenmiş ve tüm bölgelerdeki gençlerin imkanı olması halinde yüzme sporu yapmak istediği sonucuna ulaşılmıştır.

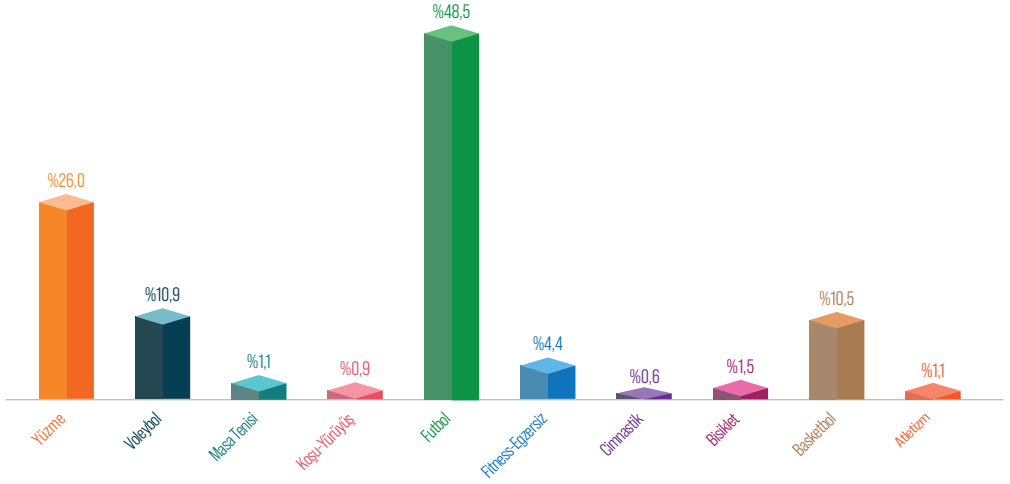
YERLEŞİM YERİNE GÖRE İMKAN OLSA YAPILACAK SPOR DALLARI

	İlçe Merkezi	Şehir Merkezi	Köy veya Kırsal Alan
Atletizm	2,1	3,4	1,1
Basketbol	3,1	2,3	2,9
Bisiklet	4,4	8,0	6,0
Cimnastik	1,5	1,1	1,2
Fitness-Egzersiz	21,0	21,3	17,1
Futbol	8,9	7,5	4,9
Koşu-Yürüyüş	6,0	8,0	6,2

Masa Tenisi	1,2	2,3	2,1
Voleybol	7,5	7,5	5,8
Yüzme	30,5	26,4	38,7

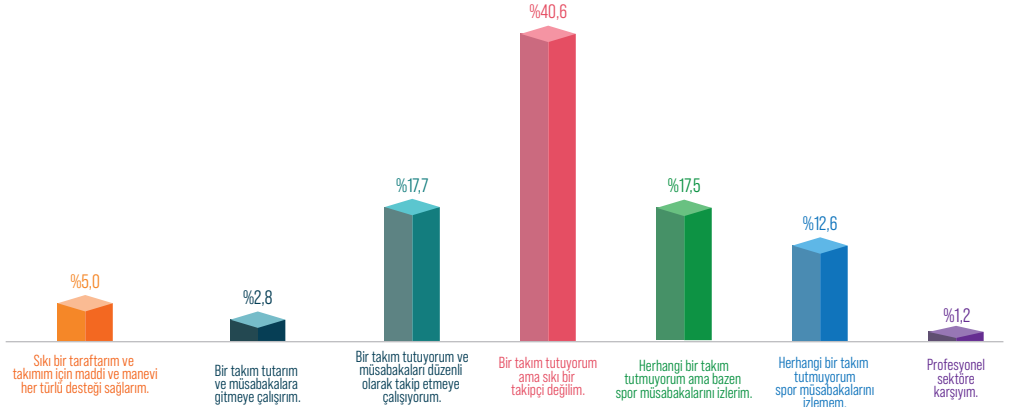
Araştırmaya katılan gençlerin imkanları olsa yapmak istedikleri spor dalları yaşadıkları yerleşim yerine göre incelenmiş ve tüm yerleşim yerlerinde yaşayan gençlerin imkanı olması halinde yüzme sporu yapmak istediği sonucuna ulaşılmıştır.

TARAFTARI ve/veya İZLEYİCİSİ OLUNAN SPOR DALLARI

Araştırma katılan gençlerin %48,5'inin futbol, %10,9'unun voleybol, %10,5'inin basketbol izleyicisi ve takipçisi olduğu gözlenmiştir.

SPOR TARAFTARLIĞI ve İZLEYİCİLİĞİ

Araştırma katılan gençlerin %40,6'sının bir takım tuttuğu fakat sıkı bir takipçisi olmadığı, %17,7'sinin bir takım tutup müsabakaları düzenli şekilde takip ettiği, %17,5'inin bir takım tutmadığı ama bazen spor müsabakalarını izlediği gözlenmiştir.

Ekonomik, sağlık ve sosyal yönü itibarıyla birçok alan ile bağlantısı bulunan spor, sağlıklı bireylerin yetişmesinde, ekonominin gelişmesinde, sosyal barışın tesis edilmesinde ve ülkenin tanıtılmasında çok önemli bir yere sahiptir. Devletin sosyal, kültürel ve ekonomik yönden kalkınmasının temel unsuru, sahip olduğu sağlıklı insan gücüne bağlıdır. Ülkelerin sanayileşmesi ve bilim alanında ilerlemesi ancak sahip oldukları sağlıklı ve kendini geliştirmiş toplumlarla mümkündür. Spor sağlıklı bireylerin yetişmesine, sağlıklı bireyler de ülkelerin sosyal, kültürel ve ekonomik ilerlemesine ve kalkınmasına katkı sağlamaktadır. Sanayi ve teknoloji alanında gelişmiş ülkelerin genel anlamda sportif etkinlik ve müsabakalarda da başarılı oldukları görülmektedir.

Bu çerçevede, **ülkemizdeki spor kültürüne dair elde edilen veriler ışığında anlaşılmıştır ki**, spordan azami fayda sağlamak için ülke genelinde spor yapma alışkanlığı ile spor kültürünün geliştirilmesi zorunludur. Etkin politika tasarımının en önemli ön şartı, mevcut koşulların doğru değerlendirilmesidir. Bu amaçla başlatmış olduğumuz ‘Spor Kültürü Araştırması’ kapsamında mevcut duruma dair önemli verilere ulaşılmıştır.

Ülkemiz gençliğinin sadece %48’inin düzenli spor alışkanlıklarına sahip olduğu görülmektedir. Özellikle COVID-19 pandemisi ile mücadele sürecinde ülkemizde sosyal mesafelendirme önlemleri alınmış ve bu önlemler ile insanlara mümkün olduğu kadar evden çıkmamaları telkin edilmiştir. Bu durumun

özellikle büyükşehirlerde yaşayan gençlerin spordan uzaklaşmasına sebep olduğu söylenebilir.

Pandemi nedeni ile spor yapma oranlarında gördüğümüz ciddi düşüş konusunda farkındalık sağlanması ve ev ortamında spor yapılmasına yönelik teşvik edici politikalar geliştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca virüs bulaşma riski düşük spor branşları konusunda farkındalık artırıcı ve teşvik edici politika ve uygulamalara ihtiyaç olduğu söylenebilir.

Düzenli spor yapılmasına ilişkin ölçümlerde ulaşılan % 48 düzenli spor yapma oranı memnun edici bir rakam olmakla birlikte, bu oranın içinde yalnızca yürüyüş yaptığını belirten gençlerin de yer aldığı göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca düzenli spordan uzak yaşayan % 52 oranındaki genç grubun spora ilgisinin artırılması önemli bir politika alanıdır. Gençlerin düzenli spor yapmama nedenleri birtakım altyapı koşulları ile ilişkili olmakla birlikte, temelde şahsi tercihlerine dayanmaktadır. Vakit bulamama ve üşengeçlik gibi gerekçelerin düzenli spor yapmama nedeni olarak öne çıkması, gençlerde spor farkındalığının düşük olduğunu göstermektedir. Sporun bir öncelik olarak gençlerin hayatında yer bulmasını sağlayacak eğitim, tanıtım ve farkındalık çalışmaları yapılmalıdır.

‘Eğitim durumuna göre düzenli yapılan spor dalları’ ile ilgili bulgular, farklı eğitim düzeylerindeki gençlerin farklı spor alanlarına ilgi duyduğunu göstermektedir. Örneğin lise

mezunu gençler daha çok futbola ilgi duyar-ken; daha üst eğitim düzeylerindeki gençler atletizm, fitness gibi alanlara ilgi duymaktadır. Dolayısıyla sporun farklı branşlarına yönelik farkındalığın sağlanması ve ilginin artması için daha alt eğitim düzeylerinde spor eğitimi politikalarına öncelik verilme-lidir.

‘İmkan olsa yapılacak spor dalları’ ile ilgili bulgulara göre, ülkemiz gençlerinin en çok ilgi duydukları spor branşının yüzme spo-ru olduğu görülmektedir. Bu bulgu, Bakan-lığımız tarafından ağırlık verilen öncelikli alanlardan birisi olan yüzme branşının ve bu alanda geliştirilen **“Yüzme Bilmeyen Kal-masın”** gibi projelerin önemine işaret etmek-tedir. Bu alandaki çalışmaların artırılması ve gençlere yüzme imkanını oluşturacak projele-rin geliştirilmesi hedeflenmelidir.

‘Yaşa göre düzenli spor yapma/yapmama du-rumu’ ölçümlerine göre üst yaş grubunun spordan uzaklaştığı ve spor yapmadığı anla-şılmıştır. Bu kesimin spor yapmama neden-lerine ilişkin daha detaylı araştırmalar yapıl-malıdır.

Araştırma bulguları cinsiyete göre değerklen-dirildiğinde, genç kızların spor yapma oran-larının daha düşük olduğu görülmektedir. Buna göre alternatif spor alanlarının genç kızların da spora katılımının teşvik edecek biçimde geliştirilmesi önerilebilir.

Yine üst yaş grubunun spor yapmasına yöne-lik olarak ise iş yaşamında ve aile yaşamında sporun teşvik edilmesi gerekmektedir. Daha çok aktif iş yaşamında bulunan bu yaş gru-bunun spora katılımını sağlamak için Çalış-ma Bakanlığı ile işbirlikleri gerçekleştirilebi-

liir. Bu kapsamda iş yerlerinde zorunlu spor alanları oluşturulması noktasında mevzuatta değişiklik yapılması düşünülebilir.

Anlaşılmıştır ki spor kültürünün kazan-dırılması ve aktarılmasının yolu, gelişmiş ülkelerin beden eğitimi ve spor alanındaki çalışmalarının, ülkemizde özellikle lise ve yükseköğretim kurumlarında uygulanma-sıdır. Gençlerin sporcu olarak yetiştirilmesi, amatör branşlara gerekli desteğin sağlanması başta olmak üzere amaca yönelik gençlik ve spor politikalarının hazırlanması ve uygulan-masıyla mümkün olacaktır.

GENÇLİK ARAŞTIRMALARI SERİSİ

COVID-19 VE GENÇLİK

YÖNETİCİ ÖZETİ

İlk olarak Çin'in Vuhan Eyaleti'nde Aralık ayının sonlarında solunum yolu belirtileri (ateş, öksürük, nefes darlığı) gelişen bir grup hastada yapılan araştırmalar sonucunda 13 Ocak 2020'de tanımlanan Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19), başlangıçta bölgedeki deniz ürünleri ve hayvan pazarında bulunanlarda tespit edilmiştir. Daha sonra insandan insana bulaşarak Vuhan başta olmak üzere Hubei eyaletindeki diğer şehirlere ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin diğer eyaletlerine ve diğer dünya ülkelerine yayılmıştır. Dünya Sağlık Örgütü 11 Mart 2020 tarihi itibarıyla 114 ülkede 118 bin vaka ve 4 bin 291 kişinin hayatını kaybetmesine sebep olan Covid-19'u pandemik hastalıklar grubuna dahil etmiştir.

Bu araştırma, dünyayı derinden etkileyen Covid-19 salgınının ülkemizdeki 15-29 yaş arasındaki gençleri kişisel, sosyal, sağlık ve istihdam açısından nasıl etkilediğini tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya, İstatistik Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) -1'e göre 12 alt bölgeden %41'i kadın, %59'u erkek olmak üzere toplam 4084 genç katılım göstermiştir.

Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak, araştırmacı grubu tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Anket formunda kişisel bilgilerin yanı sıra Covid-19 sürecinin medyada ele alınmış biçimi, salgının kişisel, sosyal ve sağlık durumlarını nasıl etkilediği, ülkemizde ve dünyada Covid-19'a karşı yapılan mücadelenin nasıl olduğuna dair toplam 25 adet soru yer almaktadır.

Araştırma sonucunda gençlerin %46,8'inin zaten iş aradığı ve Covid-19 süreci ile iş bul-

masının daha da zorlaştığı, %29,8'inin bir işte çalışmaya devam ettiği, %9,6'sının bu süreçte yeni bir işe başladığı ve %7,6'sının ise bu süreçte işini kaybettiği bundan dolayı da tekrar iş aradığı gözlenmiştir.

Araştırmaya katılan gençlerin büyük bir çoğunluğu salgınla beraber sosyal yaşamında kısıtlamalara giderken, %2,3 gibi küçük bir kısmının sosyal yaşamında salgının herhangi etki yaratmadığı görülmektedir. Dahası çalışmaya katılan gençlerin yarısından fazlasının (%60) ihtiyaç halinde bile hastanelere gitmediği gözlenmiştir.

Özellikle kullanım sıklığı en az olan işletme ve kurumlar arasında spor tesislerinin olması dikkat çekicidir. Okullardan sonra salgından en çok etkilenen işletme ve kurumlar spor tesisleri olmuştur. Araştırmaya katılan gençlerin % 55'i salgın nedeniyle spor tesisine gitmeyi tümüyle bırakmış, %9'u ise daha az gitmeye başlamıştır. Katılımcı gençlerin %32'si ise zaten spor tesislerine gitmediğini ifade etmiştir.

Araştırmaya katılan gençlerin yarısından fazlası sosyal mesafeyi korumak, maske takmak ve hijyen kurallarına uymanın Covid-19'un yayılmasını yavaşlatma açısından son derece önemli olduğunu belirtmişlerdir. Fakat erkekler, kadınlara göre sosyal mesafeyi koruma, maske takma ve hijyen kurallarına uymanın COVID-19'un yayılmasını yavaşlatma açısından daha önemsiz bulmaktadırlar. Ayrıca, yaklaşık her dört gençten bir tanesinin dezenfektan veya sabun kullanarak ellerini sürekli düzenli şekilde yıkadığı, ateşi olan veya öksüren kişilerden uzak dur-

duğu, her alanda maske taktığı ve kamusal alanlarda sosyal mesafe kurallarına riayet ettiği görölmektedir.

Çalışmaya katılan gençlerin %41'i Covid-19 salgınının 1 yıldan daha uzun sürede, %26'sı ise hiç sona ermeyeceğini düşünmektedir. Covid-19 hastalığının sona ermesi konusunda gençler arasında negatif düşünceler olmasına rağmen ölkemizde Covid-19'a karşı yapılan mücadele dünyada yapılan mücadeleden daha başarılı bulunmaktadır.

Çalışmaya katılan gençlerin %26'ı bu salgını «büyük devletlerin politik bir oyunu», %25'i tabiatın dengesini kurma çabası», %24'ü «insanoğlunun yoldan çıkmışlığına karşı ilahi bir ikaz» ve %19'u «dünyadaki ilaç devlerinin ilaç ve aşı satma çabası» olarak görmektedir.

ÖNERİLER

Gençlerin yaklaşık %8'inin işini kaybettiği, %54,8'inin spor tesislerine gitmeyi tümü ile bıraktığı, %46'sının mecbur olmadıkça kimse ile görüşmemeye çalıştığı, %42'sinin salgın nedeniyle hayatının alt üst olduğunu düşündüğü göz önünde bulundurulduğunda, araştırma sonuçları Bakanlığımızın politika görev ve sorumluluk alanları ile ilgili önemli ip uçları ortaya koymaktadır. Buna göre salgının gençler üzerindeki kişisel ve sosyal etkilerini azaltmaya yönelik politikalar önem kazanmaktadır. Bu bağlamda, azalan sportif faaliyet yoğunluğunu normalleştirmek için alternatif spor faaliyetlerinin tanıtım ve teşviki, açık alan sporlarının ve bireysel sporların yaygınlaşması için çalışmaların yoğunlaştırılması önerilebilir. Ayrıca salgının gençler üzerindeki psikolojik etkileri noktasında gençleri desteklemek üzere çevrimiçi

psikolojik danışma hizmetlerinin sunulması gibi çalışmalara öncelik verilebilir.

YÖNTEM

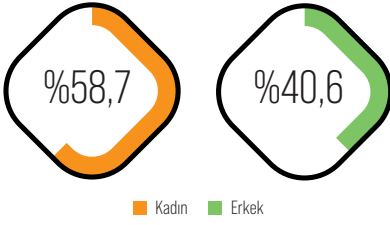
Araştırma, tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Bu araştırma ile 15-29 yaş arasındaki gençlerin Codi-19 salgını hakkındaki düşüncelerini belirlenmeye çalışıldığından, betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Çünkü betimsel tarama modelleri, geçmişte ya da halen varolan bir durumu varolduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırmalara uygun bir modeldir.

Bu araştırmanın evrenini 15-29 yaş arasındaki gençler oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilen 4084 genç oluşturmaktadır. Araştırmada İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması (İBBS) -1'e göre 12 alt bölgenin temsiliyeti sağlanmıştır.

Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak, araştırmacı grubu tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Anket formunda kişisel bilgilerin yanı sıra Covid-19 sürecinin medyada ele alınış biçimi, salgının kişisel, sosyal ve sağlık durumlarını nasıl etkilediği, Covid-19 ile ölkemizde ve dünyada mücadelenin nasıl olduğuna dair toplam 25 adet soru yer almaktadır. Soruların kapsam geçerliliğini sağlamak üzere uzman görüşleri alınmıştır.

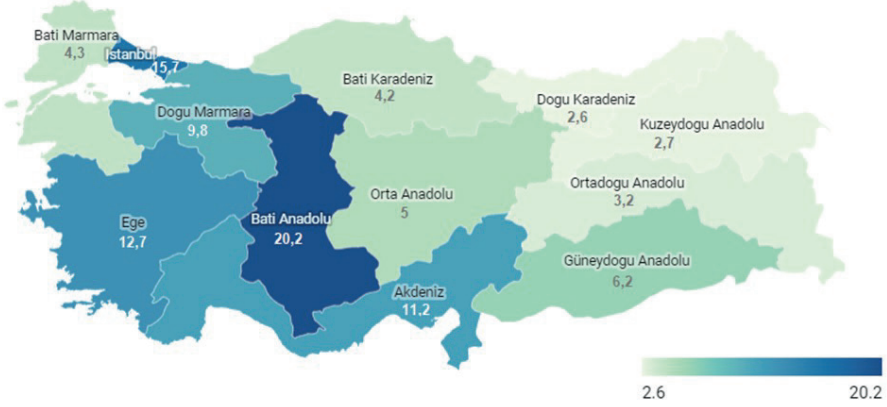
Elde edilen veriler SPSS paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular frekans ve yüzde olarak tablolaştırılıp, yorumlanmıştır.

Cinsiyet

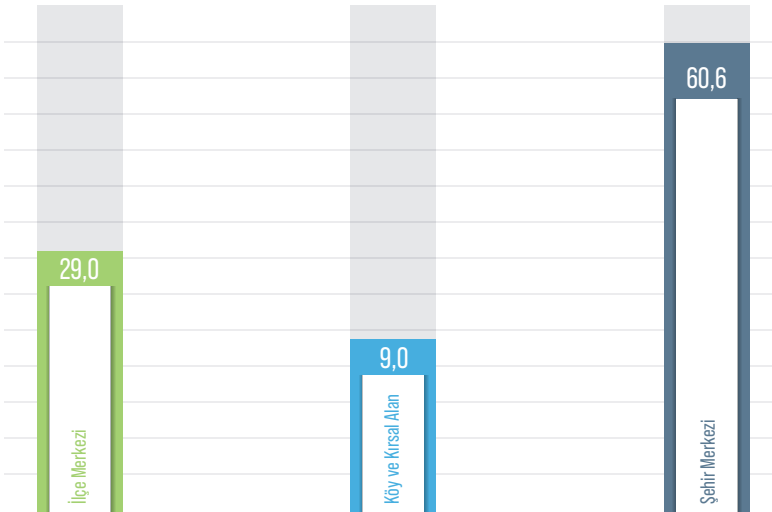
Araştırmaya katılan gençlerin %58,7'sinin kadın, %40,6'sının erkek olduğu gözlenmiştir.

Bölgeler

Araştırmaya en çok Batı Anadolu Bölgesinden (%20,2) en az ise Doğu Karadeniz Bölgesinden (%2,6) katılım sağlanmıştır.

Yaşanılan Yer

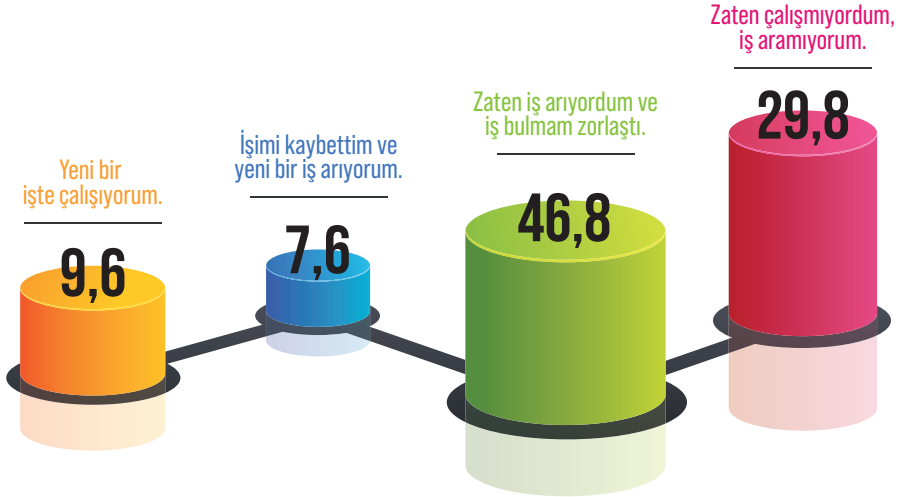
Araştırmaya katılan gençlerin %60,6'sının şehir merkezinde, %29'unun ilçe merkezinde, %9,8'inin köy veya kırsal alanda yaşadığı gözlenmiştir.

Eğitim Durumu

Araştırmaya katılan gençlerin %73,3'ünün lisans, %18'inin önlisans, %3,8'inin lisansüstü ve %4,3'ünün lise mezunu olduğu görülmüştür.

COVID-19 İş Durumunu Nasıl Etkiledi?

Araştırma katılan gençlerin %46,8'i zaten iş aradığını ve Covid-19 süreci ile iş bulmasının zorlaştığını, %29,8'i zaten bir işte çalıştığını dolayısı ile iş aramadığını, %9,6'sı bu süreçte yeni bir işe başladığını ve %7,6'sı ise bu süreçte işini kaybettiğini bundan dolayı iş aradığını belirtmiştir.

COVID-19 Çalışma Şartlarını Nasıl Etkiledi?

Araştırmaya katılan gençlerin %69,3'ü çalışmadığını, %11,8'i çalışma şartlarında bir değişiklik olmadığını ve %1,1'i çalışma saatlerinde ve ücretinde artış olduğunu belirtmiştir.

Geçimi Sağlama Biçimi

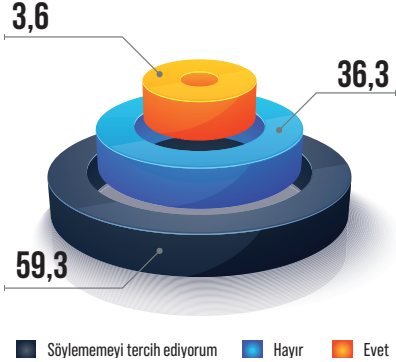

COVID-19 Sürecinin Medyada Ele Alınışı

Araştırmaya katılan gençlerin %53,5'i Covid-19 sürecinde medyada yeterli ve doğru bilgilendirmenin yapılmadığını düşünürken, %15'i yeterli ve doğru bilgilendirmenin yapıldığını düşünmektedir.

COVID-19 Pozitif Tanı Konulan, Kişisel Olarak Tanıdığınız Birisi Var Mı?

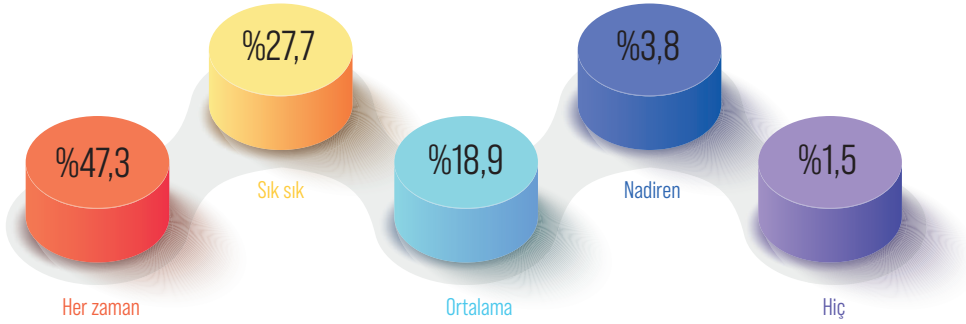
Araştırmaya katılan gençlerin %59,3'ü Covid-19 hastalığı tanısı konulan tanıdığı birisi olduğunu, %36,3'ü hastalığa yakalanan tanıdığının olmadığını ve %3,6'sı ise söylemeyi tercih etmediğini belirtmiştir.

SALGININ GENÇLER ÜZERİNDEKİ KİŞİSEL ETKİSİ

Araştırmaya katılan gençlerin %44'ü salgının hem fiziki hem psikolojik açıdan hayatını çok etkilediğini, %41,8'i ise salgının hayatını alt üst ettiğini ifade etmektedir.

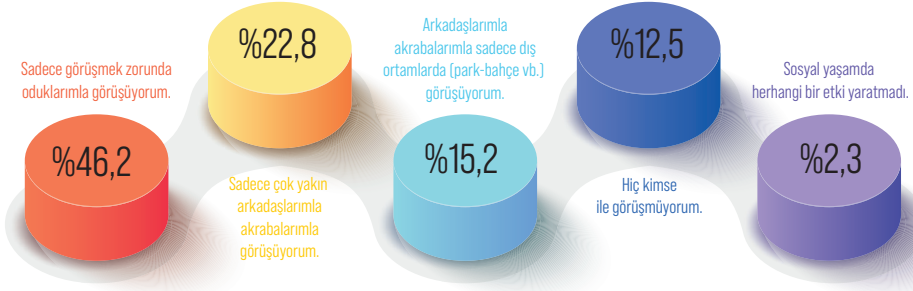
Kendilerine ve Sevdiklerine Koronavirüs Bulaşması İle İlgili Kaygı Sıklığı

Araştırmaya katılan gençlerin %47,3'ü kendilerine ve sevdiklerine koronavirüs bulaşması ile ilgili her zaman kaygılanırken, %1,5'i hiç kaygılanmamaktadır.

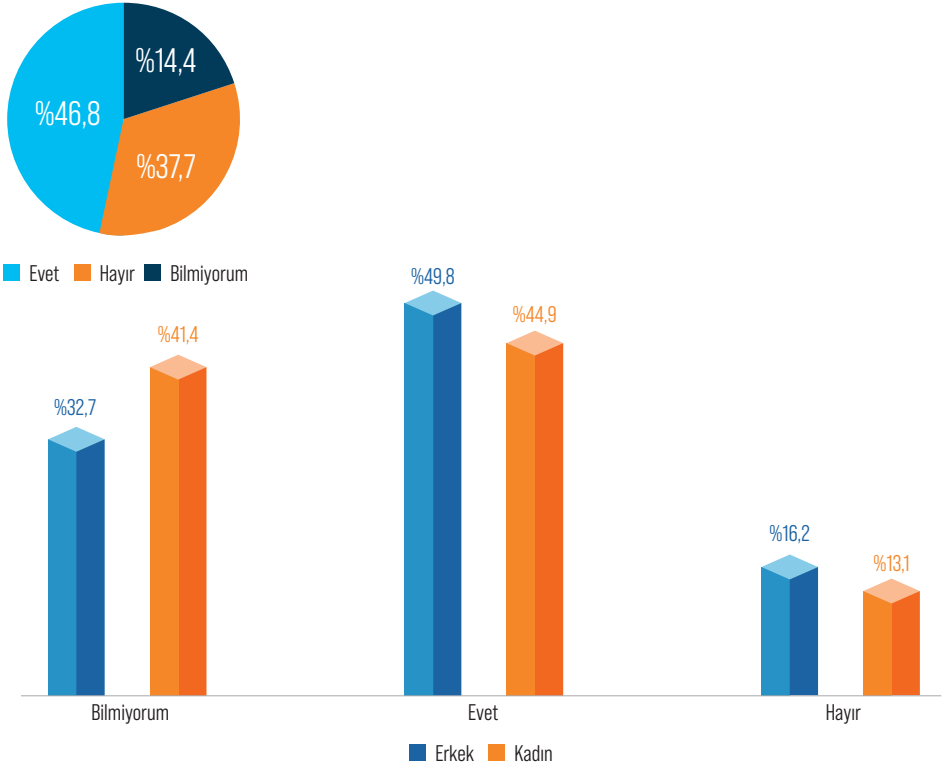
Kadın ve erkeklerin kaygı sıklıklarının karşılaştırılması için yapılan t testi sonrasında kadın ve erkeklerin kaygı sıklıkları istatistiksel olarak farklı bulunmuştur*. Kadınların ($\bar{X}=4,23$) kendilerine ve sevdiklerine koronavirüs bulaşması ile ilgili kaygı sıklığı erkeklere ($\bar{X}=4,07$) göre daha yüksektir. $t_{0,05;4032} = -5,408$, $p < 0,05$

Salgının Sosyal Hayata Etkileri

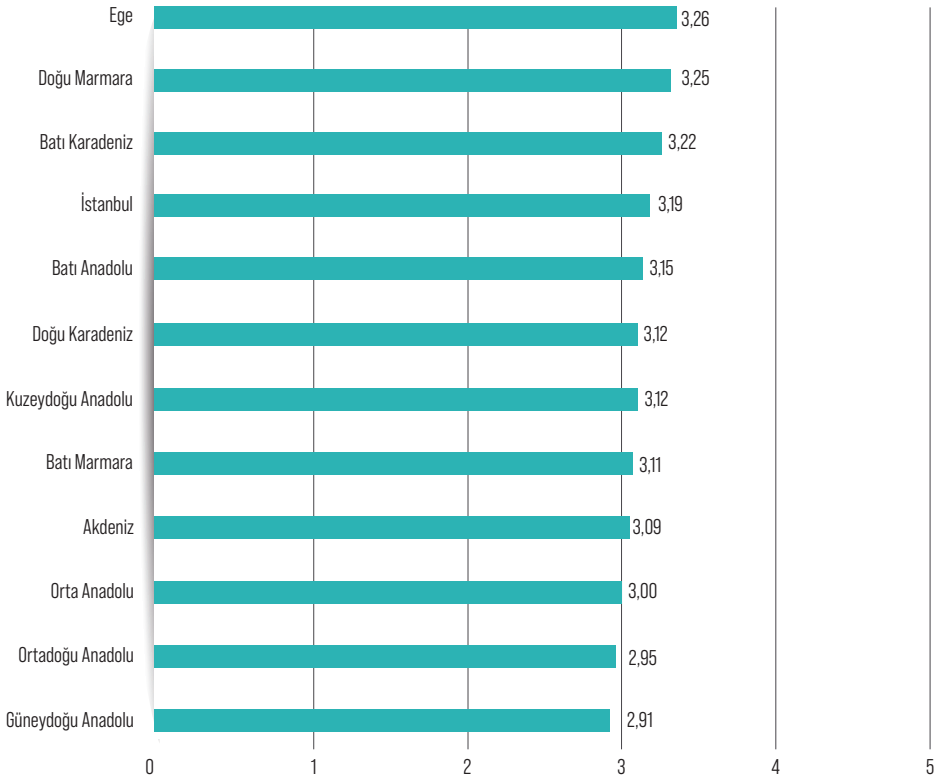
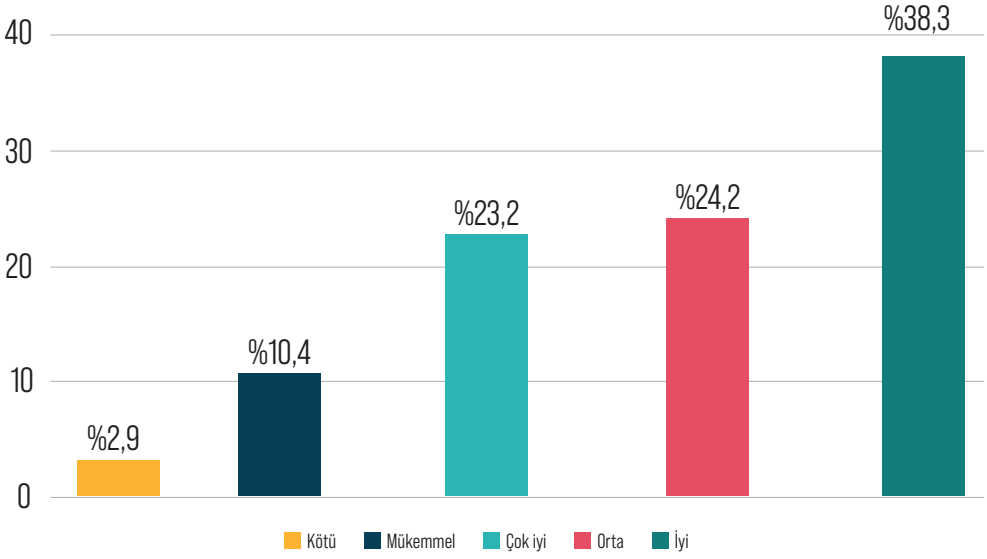
Araştırmaya katılan gençlerin büyük bir çoğunluğu salgınla beraber sosyal yaşamında kısıtlamalara giderken, %2,3 gibi küçük bir kısmı salgının sosyal yaşamında herhangi etki yaratmadığı görülmektedir.

COVID-19 İçin Aşı Bulunursa, Aşı Olma Tercihi

Gençler arasında Covid-19 hastalığı için aşı bulunursa aşı olmayı tercih etme konusunda bölünme olduğu görülmektedir. gençlerin yaklaşık olarak yarısı aşı olacağını, %38'i kararsız olduğunu ve üçte biri ise aşı olmayacağını belirtmektedir. Buradan gençlerin aşı konusunda emin olmadıkları yorumu yapılabilir. Özellikle bilmiyorum diye belirtenlerin dağılımı incelendiğinde kadınların daha kararsız olduğu görülüyor.

Genel Olarak Sağlık Durumu

Araştırmaya katılan gençlerin %38,3'ü genel sağlık durumunu iyi, %24,2'i orta, %23,2'si çok iyi, %10,4'ü mükemmel ve %2,9'u kötü olduğunu ifade etmiştir.

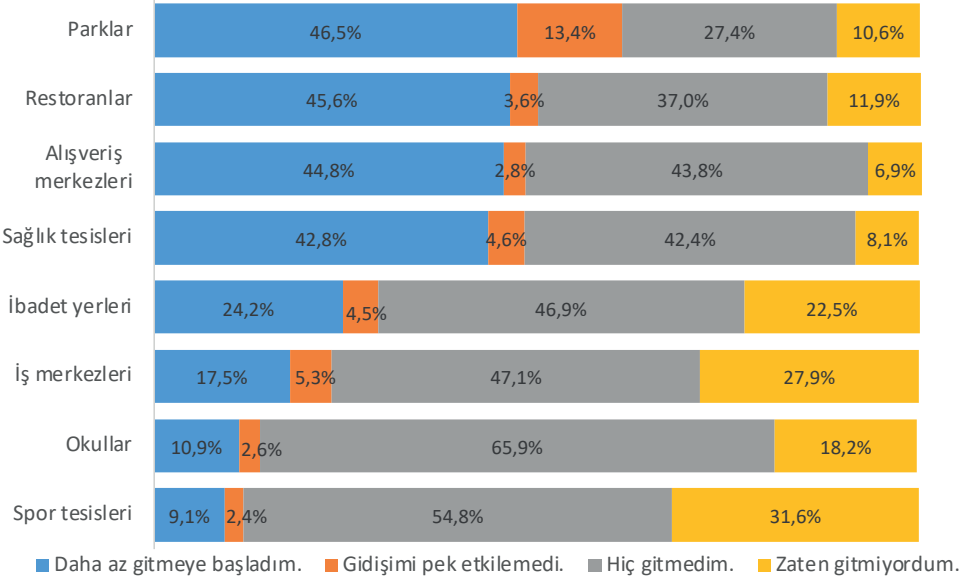
Kadın ve erkeklerin genel sağlık durumlarını karşılaştırmak için yapılan t testi sonrasında genel sağlık durumlarının istatistiksel olarak farklı olduğu bulunmuştur*. Erkeklerin ($\bar{X}=3,34$) genel sağlık durumları kadınlara ($\bar{X}=3,00$) göre daha yüksektir. Bölgelere göre genel sağlık durumu incelendiğinde ise Güneydoğu Anadolu ve Ortadoğu Anadolu bölgelerindeki gençlerin genel sağlık durumunun diğer bölgelere göre düşük olduğu görülmektedir.

İhtiyaç Duyduğunuz Halde Salgın Sebebiyle Hastaneden Randevu Almaktan Vazgeçtiniz Mi?

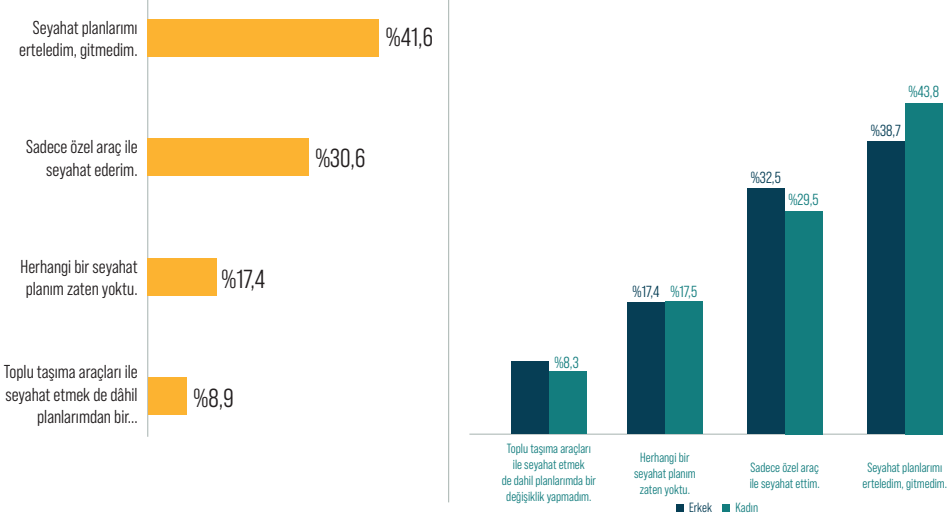

Gençlerin yarıdan fazlasının (%60) COVID-19 salgını nedeniyle ihtiyaç duymasına rağmen hastanelere gitmediği görülmektedir. * $t_{(0,05;4026)} = 10,564$, $p < 0,05$

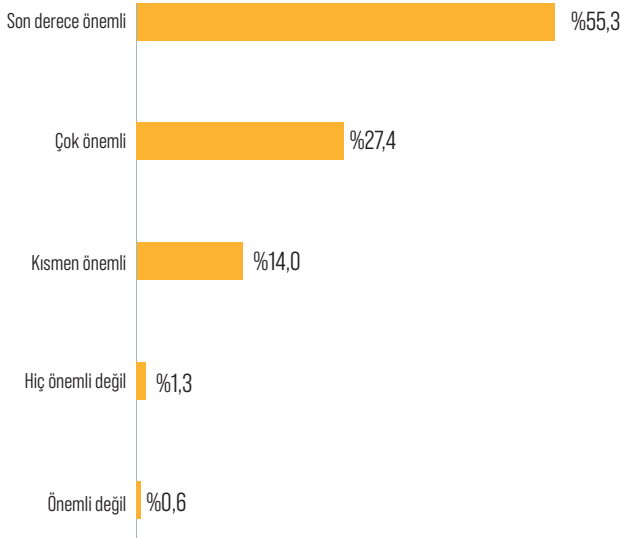
İşletme ve Kurumları Salgın Sonrası Kullanım Sıklığı

COVID-19'a İlişkin Korkular Gençlerin Seyahat Planlarını Nasıl Etkiledi?

Sosyal mesafeyi korumak, maske takmak ve hijyen kurallarına uymak COVID-19'un yayılmasını yavaşlatma açısından ne kadar önemlidir?

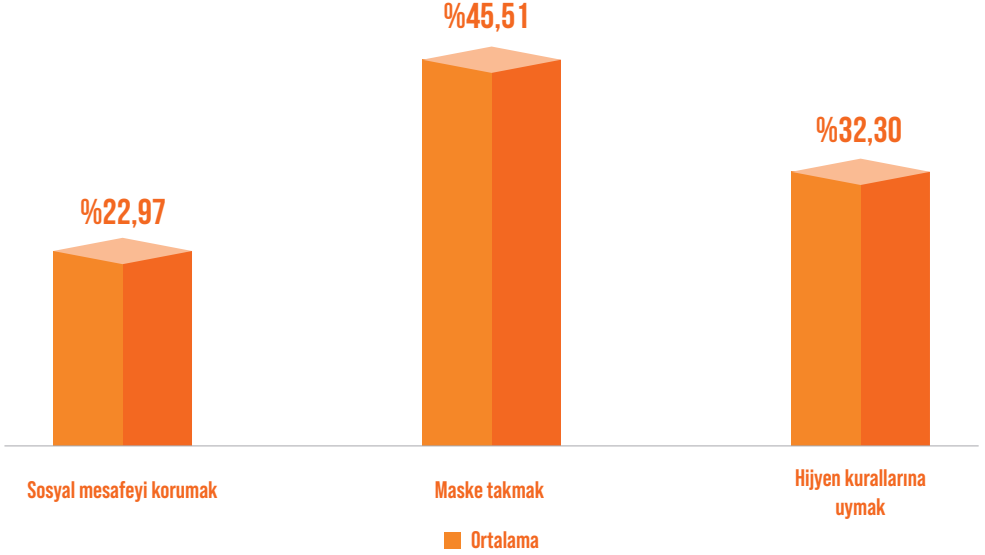

Araştırmaya katılan gençlerin %55,3'ü sosyal mesafeyi korumak, maske takmak ve hijyen kurallarına uymak COVID-19'un yayılmasını yavaşlatma açısından son derece önemli olduğunu, %27,4'ü çok önemli olduğunu ifade etmiştir.

Cinsiyete göre sosyal mesafeyi korumak, maske takmak ve hijyen kurallarına uymak COVID-19'un yayılmasını yavaşlatma açısından önem düzeyini karşılaştırmak için yapılan t testi sonrasında istatistiksel olarak farklı olduğu bulunmuştur*. Erkekler ($\bar{X}=4,07$), kadınlara ($\bar{X}=4,23$) göre sosyal mesafeyi koruma, maske takma ve hijyen kurallarına uymanın COVID-19'un yayılmasını yavaş-

latma açısından daha önemsiz bulmuştur. Ayrıca yaşa göre yapılan varyans analizine göre 25-29 yaş aralığındaki gençler ($\bar{X}=4,28$), 15-19 ($\bar{X}=4,55$) ve 20-24 ($\bar{X}=4,39$), yaş aralığındaki gençlere göre sosyal mesafeyi korumak, maske takmak ve hijyen kurallarına uymak COVID-19'un yayılmasını yavaşlatma açısından daha önemsiz olduğunu düşünmektedir**.

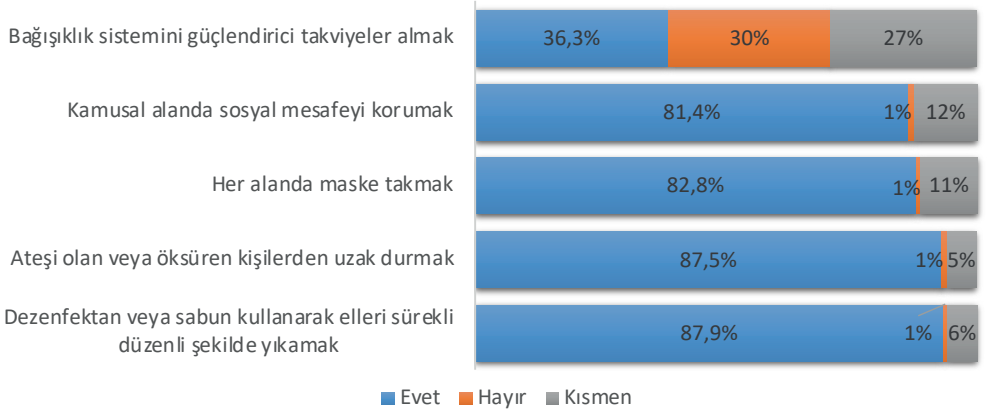
Ülkemizde Her 100 Kişiden Kaçının Kamusal Alana Çıktığında Şunları Yaptığını Düşünüyorsunuz?

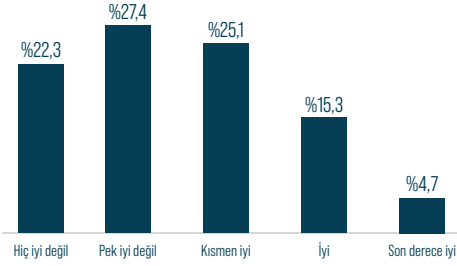
* $t_{(0,05;4010)} = -3,97, p < 0,05$

** $t_{(0,05)} = 5,511, p < 0,05$

COVID-19 enfeksiyonunu önlemek için hangi önlemleri aldınız?

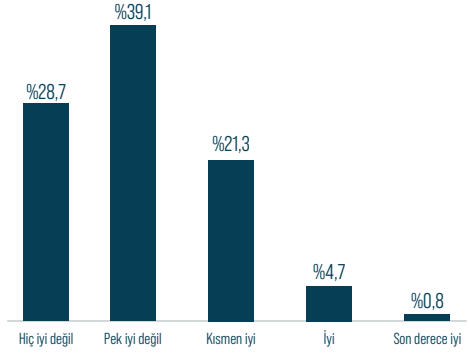
Ülke Geneline COVID-19 ile Mücadeleyi Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

Ortalaması

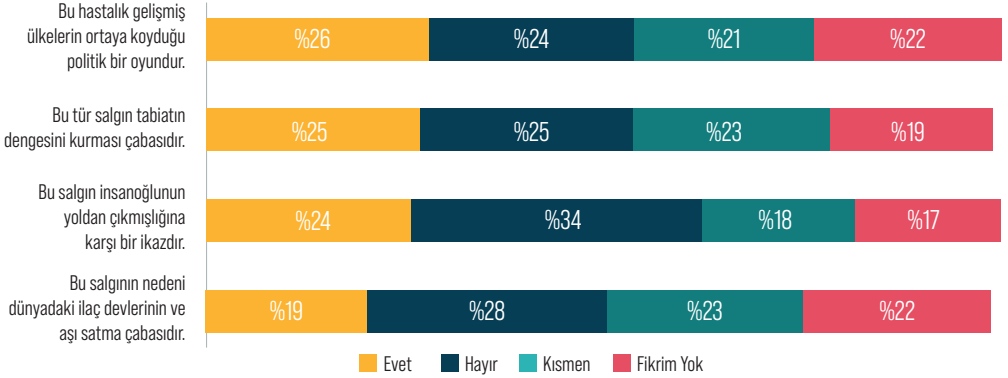
2,5

Dünya Geneline COVID-19 ile Mücadeleyi Nasıl Değerlendiriyorsunuz?

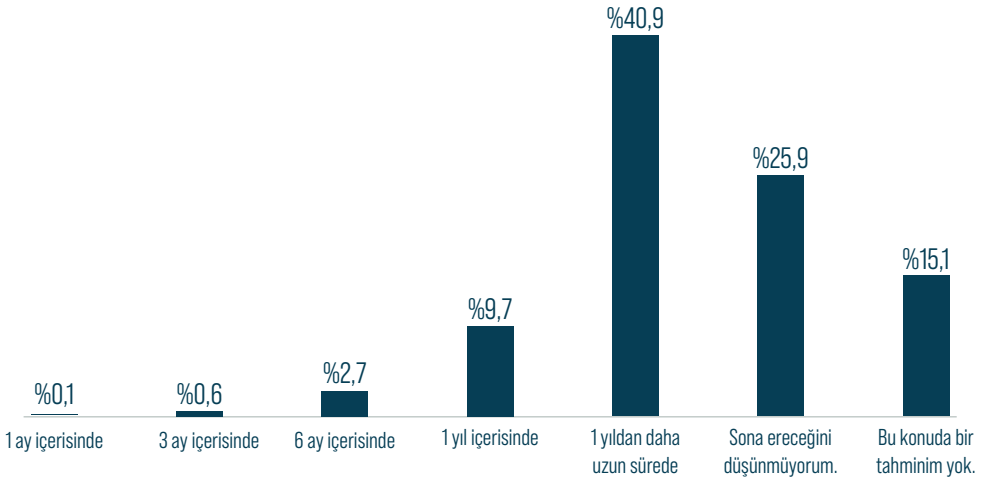

Ortalaması

2,05

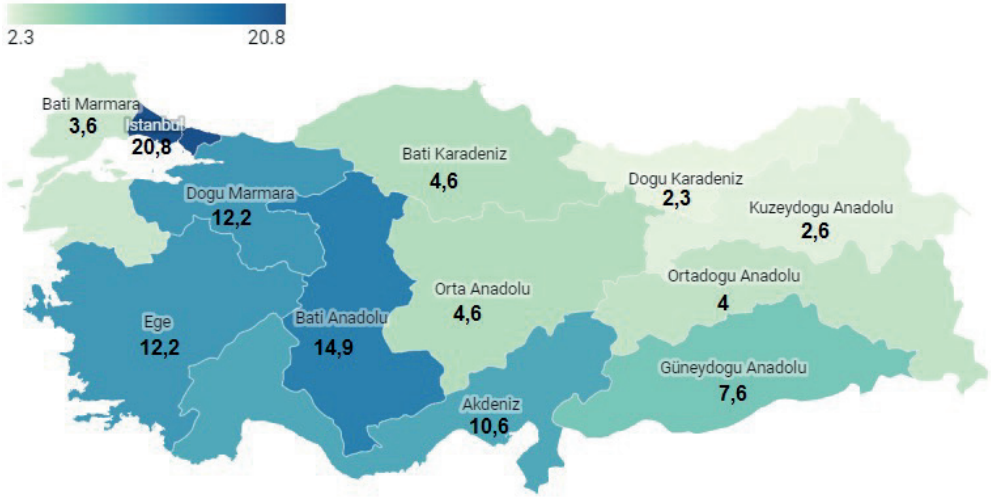

COVID-19 Salgınının Ne Zaman Sona Ereceğine Dair Tahmin

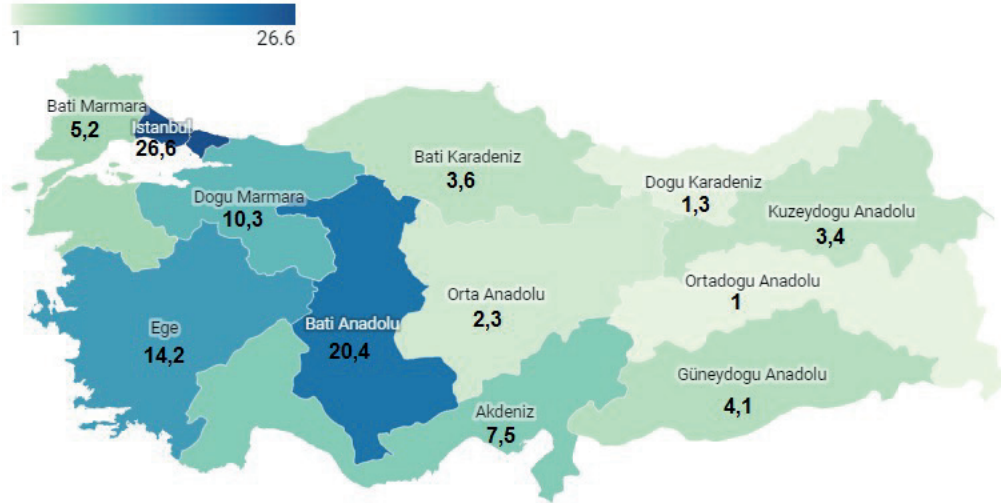

SALGININ BÖLGESEL ETKİLERİ

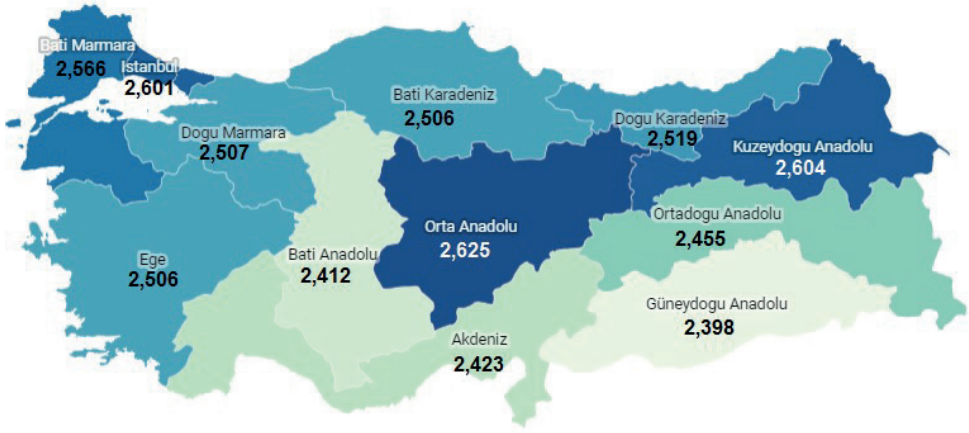
Salgın Döneminde İşini Kaybedip Yeni Bir İş Arayanların Bölgesel Değişimi

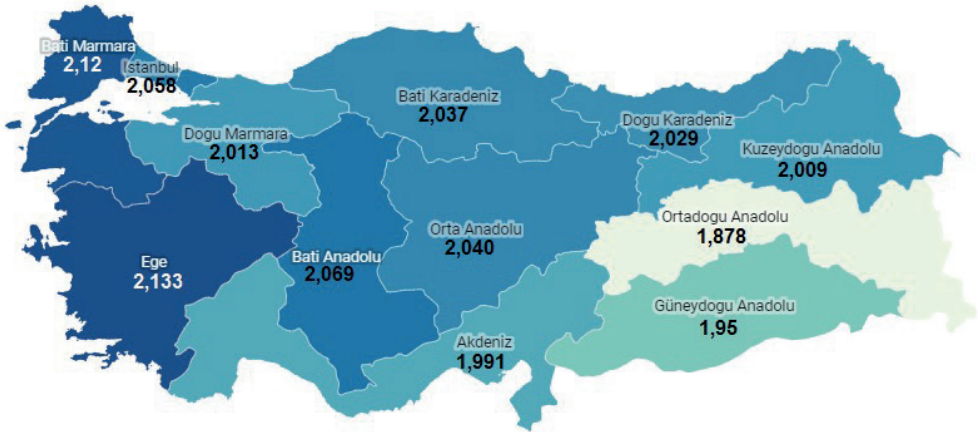
Salgın Döneminde Yeni Bir İşe Girenlerin Bölgesel Dağılımı

Ülke Geneline COVID-19 İle Mücadeleyi Yeterli Görme

Dünya Geneline COVID-19 ile Mücadeleyi Yeterli Görme

GENÇLİK ARAŞTIRMALARI SERİSİ

ESPOR ARAŞTIRMASI

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu araştırma 15-29 yaş arasındaki gençlerin Espor konusundaki tutum ve alışkanlıklarını belirlemek üzere yapılmıştır. Araştırma kapsamında Türkiye'nin 81 ilinden 15-29 yaş arası 2893 genç ve 35 yaş üzerindeki 1460 anne baba ile anket uygulaması gerçekleştirilmiştir.

Anket formu Türkiye'nin 15-29 yaş arası ve 35 yaş üzeri nüfusunun illere göre dağılımı baz alınarak hesaplanan örneklem grubuna dahil olan kişilere uygulanmıştır. Anket formunda demografik özellikler, spor yapma alışkanlıkları, dijital oyun oynama durumu, espora bakış açısı, esporu tanımlama, espor yapma ve izleme alışkanlıkları, esporu yapma nedenleri gibi çeşitli boyutlarda sorular yer almaktadır. Bu araştırmanın en temel amacı espor konusunda gençlerin mevcut durumlarının tespit edilmesi ve bu doğrultuda geliştirilmesi gereken devlet politikalarının belirlenmesidir.

Araştırma sonuçlarına göre gençlerin yaklaşık yüzde 80'i dijital oyun oynarken, bu oran yaşları ilerledikçe düşmektedir. Dijital oyun oynama oranı en yüksek grup öğrencilerdir.

Gençlerin yüzde 55'i, anne babaların yüzde 20'si esporu bir spor türü olarak görmektedir. Araştırmaya katılan gençlerin yüzde 29'u espor yaparken, anne babalara göre bu oran yüzde 21'dir.

Yaş ve eğitim düzeyi ilerledikçe espor yapma oranı düşerken çalışmayıp iş aramayanlar, öğrenciler ve yarı zamanlı çalışan gruplar espor yapma oranının yüksek olduğu gruplardır. Ayrıca düzenli spor yapan ya da sal-

gın sebebiyle ara veren gençlerin espor yapma oranı düzenli spor yapmayanlara göre daha yüksektir.

Gençlere göre espor yabancı dil öğrenimine katkı sağlayan, zihinsel ve fiziki becerileri geliştiren, teşvik edilmesi ve devlet tarafından desteklenmesi gereken önemli bir teknoloji ihracatı sektörüdür. Ayrıca gençler esporu zaman kaybı, sağlığa zararlı, bağımlılık tehlikesi olan, akademik başarıyı düşüren bir uğraş olarak görmemektedir.

Anne babalar esporu eğlence ve boş vakit geçirme aracı olarak görürken asosyalleşmeye ve aile içi iletişimin azalmasına sebep olabilen ve okul başarısını düşüren bir uğraş olarak görmektedir.

Anne babaların önemli bir çoğunluğu çocuklarının espor yapıp yapmadığını, espor izleyici olup olmadığını, hangi oyunları tercih ettiğini, espora ne kadar zaman ayırdığını ve arkadaşlarının kaçının espor yaptığını bilmemektedir.

Gençlerin ve anne babaların espor yapma nedeni konusunda ortak görüşü, esporun arkadaşlarla vakit geçirmek ve eğlence amacıyla yapılmakta olduğudur.

Araştırmanın Boyutları

Kavramsal Çerçeve

Espor (elektronik spor); farklı lig ve turnuvaların koordine edildiği, oyuncuların birçok firmadan sponsorluk alan takımlara veya diğer spor organizasyonlarına bağlı olduğu yarışa dayalı video oyunlarının genel adıdır. Sistemli, çok oyunculu video oyun yarışlarını kapsayan esporu genellikle profesyonel oyuncular oynamakta ve espor takipçileri, dünyanın her yerinden yarışmaları canlı olarak Twitch, Youtube Oyun ve Steam TV gibi platformlardan izleyebilmektedir. (YouGov, 2017).

Espor oyuncuları eğlence ve rahatlama gibi amaçların dışında yarışma amacıyla oyunları oynayan profesyoneller olmakla birlikte oyun oynamayı iş olarak tanımlamaktadır. Esporun spor olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği konusunda henüz bir fikir birliğine varılamamıştır. (Banyai ve diğerleri, 2019).

Espor oyunları ile ilgili net bir sınıflandırma yapılmamakla birlikte oyunlar şu şekilde

gruplandırılabilir (Banyai ve diğerleri, 2019):

- Fighting (*Dövüş*)
- Sports games (*Spor oyunları*)
- Multiplayer online battle arena (*Çevrimiçi çok oyunculu savaş alanı*)
- Massively multiplayer online role playing game (*Çok katılımcılı çevrimiçi rol yapma oyunu*)

Espor; bilgisayar ve insan etkileşimine dayanmakta ve yarışta üst seviyelere ulaşmak isteyen kişilerin dijital zekaya, deneyime, etkili iletişim becerisine, gelişmiş bilişsel becerilere ve iyi düzeyde donanım bilgisine sahip olması gerekmektedir. Oyunlar için gereken hızlı ve doğru el-göz koordinasyonu ve gelişmiş motor becerileri esporda ilerleyebilmek için gerekli görülen beceriler arasında yer almaktadır (Chung, 2019).

Hızla yükselişe geçen espor sektörü gençler için cezbedici görünmekte fakat esporda ka-

riyer yapabilmek beraberinde bazı zorlukları da getirebilmektedir. Profesyonel esporcu olma yolunca harcanan zaman ve bu yolda çekilen sıkıntılar kişide tükenmişlik hissine ve sağlık problemlerine yol açabilmektedir. Buna ek olarak ergenlik dönemindeki esporcular profesyonel olabilmek adına ileride kariyerlerine yön verecek olan eğitimlerinden de fedakarlık etmektedir. Espor doğası gereği sporculara diğer dallara kıyasla daha kısa kariyer olanağı sunmaktadır. Profesyonel esporcuların kariyeri ortalama iki yıl sürmektedir. Sürenin bu denli kısa olma nedeni esporcu olmanın ve üst seviyeye ulaştıktan sonra ise yerini korumanın zor olmasından kaynaklanmaktadır. Espor oyunlarında kişide karmaşık görsel uyaranlara hızlı ve doğru tepki verilmesi gerekmektedir ve bu beceriler kişide 24 yaşından itibaren azalışa geçmektedir (Thompson vd, 2014). Bir diğer dezavantajlı durum ise esporcuların ekonomik olarak dengesiz ve emeklilik sonrası kısıtlı imkanlara sahip olmaktadır.

Gelişmiş ülkelerde video oyunları çocuklar, ergenler ve yetişkinler için favori zaman geçirme aktivitesi haline gelmiştir. Bu kişilerden bazıları video oyunlarına günlük 6 saatten fazla zaman ayırmakta ve fiziksel olarak daha hareketsiz bir yaşam stili edinmektedir. Hareketsizlik ve oyun kaynaklı diğer etkenler kişide kısa ve uzun dönem sağlık sorunlarına yol açabilmektedir.

Video oyunlarının fazla oynanması espor oyuncularını ve dijital oyun bağımlısı gençlerde birçok sorunu beraberinde getirmektedir. Profesyonel oyuncular haftalık 22 saatten fazla video oyunları oynayabilmektedir. Oyuncuların %15'i kendini bu yola adanmış oyuncular olarak nitelendirilmekte ve hafta-

da 50 saatten fazla zamanı bu oyunlara ayırmaktadır (Griffiths vd., 2004). Espor ile ilgilenen gençlerin is %30'u günde beş saatten fazla zamanı espora ayırmaktadır (Eventbrite, 2015). Video oyunları ile bu kadar uzun süre vakit geçirmek kişide depresyon, agresiflik, kontrol kaybı ve düşük düzeyde tolerans gibi sosyal, duygusal ve zihinsel problemlere yol açabilmektedir.

Chung (2019), çalışmasında internet üzerinden çeşitli arama motorlarından “espor”, “elektronik oyun yarışları”, “turnuva”, “oyun”, “aşırı oyun oynama”, “problemlili oyun davranışı” anahtar kelimelerinde arama yapmış ve espor ile ilgili elde edilen sonuçlar bir araya getirmiştir. Ayrıca farklı espor kategorileri, oyunların etkileri, popülerliği ve halk sağlığına etkileri ile ilgili daha önceden yapılmış araştırma sonuçları incelemiştir. Esporun kişiyi olumlu ve olumsuz şekilde etkileyebilmektedir. Espor oyuncuları başkalarıyla işbirliğine gitmeyi öğrenebilmekte ve farklı görevleri yerine getirerek sorumluluk duygusunu geliştirebilmektedir. Bu olumlu etkiler dijital oyunların kontrolsüz ve fazla oynanması ile yerini bazı sağlık sorunlarına bırakmaktadır. Dijital oyunları aşırı oynamak fiziksel ve psikososyal olumsuzlukları da beraberinde getirebilmektedir. Kişisel ilgi alanlarından uzaklaşmak, sosyal izolasyon, uyku bozukluğu, hareketsizlikten kaynaklanan obezite, akademik performansın düşmesi, yaşam tatmininin düşmesi, huzursuzluk ve dikkat problemleri bu olumsuzluklar arasında yer almaktadır (Chung, 2019).

Profesyonel espor oyuncuları ise uluslararası turnuvalarda başarı elde edebilmek için antrenmanlara uzun süre ayırmaktadır. Gün içinde kaba motor becerilerini kullanmak-

sızın uzun süre oturmaktan kaynaklanan zorluklar meydana gelebilmektedir. Espor antrenmanlarında tekrarlayan ince motor becerilerine odaklanmak ve hareketsiz yaşam obezite, sırt ağrıları, kalp damar hastalıkları gibi fiziksel hastalıklara neden olabilmektedir (Chung, 2019).

Dijital oyun bağımlılığı ve bunun etkileri ilgili çok sayıda çalışma yer alırken; literatürde esporun kişide yol açtığı olumsuz etkiler ile ilgili yeterli çalışmaya rastlanmamıştır. Uzun süre bilgisayar başında oturmanın gençlerde yol açtığı fiziksel sağlık, zihinsel sağlık, depresyon, sosyal ve duygusal problemlerin yanı sıra, espor oyuncularını toplumdan uzaklaşma, ajans-oyuncu-oyun sahibi arasındaki problemler ve profesyonel olmayan sektör kaynaklı sorunlarla karşılaşabilmektedir. Bu gibi stres kaynakları espor oyuncularının oyun performansını, yaşam doyumunu ve yeteneklerini olumsuz etkileyebilmektedir (Steinkuehler, 2019).

Son birkaç yılda video oyunlarının görsel kısa dönem hafıza, dikkat ve yürütücü işlevler gibi bilişsel fonksiyonları iyileştirmedeki rolü üzerine çok miktarda çalışma yapılmıştır. Bu çalışmaların büyük çoğunluğunda ve tüm yaş gruplarındaki bireyler (özellikle disleksi hastaları) için video oyunları ile iyileşme sağladığı sonucu ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlar olumlu görülebilmekle birlikte halen video oyunlarının bilişsel becerileri geliştirdiği net bir şekilde söylenememektedir. Oynanan oyunun türü, oynama süresi ile birlikte kişide meydana gelen farklılık değişkenlik gösterebilmektedir (Kefalis, 2020).

Boot ve diğerleri (2011) video oyunları oynamanın bilişsel beceriler üzerindeki etkisini

incelemek amacıyla profesyonel oyuncular ve oyun oynamayan kişilerle çalışma yürütmüşlerdir. Profesyonel oyuncuları son iki yılda haftalık 7 saat ve üzeri video oyunlarını oynayan 11 kişi, haftada 1 saat ve daha az süre oyun oynayan kişiler arasından da 10 kişi çalışmaya katılmıştır. Çalışmanın sonucunda profesyonel oyuncuların temel bilişsel becerilerinin oyun oynamayanlara kıyasla daha iyi durumda olduğu ve kısa süreli görsel hafıza testlerinde daha iyi performans sergiledikleri ortaya çıkmıştır.

Nouchi ve diğerleri (2013) popüler beyin geliştirme oyunu (Brain Age) ve popüler puzzle oyununu (Tetris) kullanarak video oyunlarının bilişsel becerileri geliştirip geliştirmedeğini ve bu olumlu etkilerin oyunun türü ile ilişkisi olup olmadığını incelemiştir. Katılımcılar Brain Age (bilişsel fonksiyonlara pozitif etkisi olduğu kanıtlanmış bir tür beyin egzersiz oyunu) ve Tetris oyunlarını 4 hafta boyunca oynayarak en az 20 idman gerçekleştirmiştir. Bireylerin bilişsel fonksiyonları bu idmanlardan önce ve 4 haftalık süreç sonunda değerlendirilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuca göre Brain age oyunu yürütücü işlevler, kısa süreli bellekte; Tetris ise dikkat, görsel uzamlar yeteneklerde olumlu etki yaratmıştır.

Sousa (2020) tarafından yürütülen çalışmada, belirli süre içinde yarışa dayalı elektronik oyun (Çevrimiçi çok oyunculu savaş alanı ve tek kişili atış oyunu) oynayan kişilerin yürütücü işlev ve fizyolojik durumlarında meydana gelen potansiyel değişimleri incelenmiştir. Çalışma sonucunda bu oyunları oynayan kişilere nöropsikolojik ölçümler yapılmış ve yarış oyunundan sonra oyuncuların testteki

ifadelere daha hızlı ve dürtüsel cevap verdiği ve cevaplara verilen doğruluk oranının ise düştüğü görülmüştür.

Pishchik ve Molokhine (2019) tarafından yapılan çalışmada bilgisayar oyunlarının zihinsel aktiviteler üzerindeki etkisi incelenmiş ve bilgisayar oyunlarına günde 4 saatten fazla zaman ayıran öğrencilerin bilgisayar oyunu oynamayanlara kıyasla daha düşük düzeyde mantıksal ve eleştirel düşünme becerisine sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bediou ve diğerleri (2018) tarafından yapılan meta analizde fiziksel mücadele içeren savaş oyunlarının bilişsel fonksiyonlara etkisi incelenmiş ve sonuç olarak bu oyunları oynayan kişilerin dikkat ve mekânsal işlemlerinde iyileşme meydana geldiği bulunmuştur. Bir diğer çalışmada ise video oyunu oynayan kişilerin görsel-uzamsal, bilişsel kontrol, aynı anda görev ve bilgileri yürütme gibi bilişsel becerilerinde olumlu gelişme olduğu görülmüştür.

Kocadağ (2019) tarafından yürütülen çalışmada ise espor kariyerinde ilerlemek isteyen gençlerin psikolojik durumlarını incelemek amacıyla 15-27 yaş grubunda Türkiye’de yaşayan ve günlük olarak dijital oyunlara zaman ayıran espor kariyeri yapmak isteyen 320 gencin katıldığı anket sonuçları değerlendirilmiştir. Çalışmanın sonucuna göre; video oyunlarına az zaman ayıran kişilerin çok zaman ayıranlara kıyasla psikolojik iyi olma hali daha yüksek seviyededir.

Kocadağ (2020) tarafından yürütülen çalışmada gençlerin psikolojik iyi olma hali çalışma durumu ve günlük bilgisayar oyunu oynama değişkenleri göz önünde bulun-

durularak incelenmiş ve profesyonel espor oyuncularının psikolojik iyi olma hallerinin diğer çalışan gruplara kıyasla daha düşük düzeyde olduğu bulunmuştur. Oyun oynama süreleri incelendiğinde ise günde 6 saatten fazla oyun oynayan kişilerin, 6 saatten az oyun oynayanlara kıyasla psikolojik iyi olma düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha düşük olduğu görülmüştür.

Video oyunlarının farklı bir alana etkisini Cabelkova vd. (2020) incelemiştir. Çalışmada ele alınan duygusal yaratıcılık kavramı genel anlamda yaratıcılığın temel alanlarından olmakla birlikte pozitif duygusal deneyimler, etkili motivasyon ve iş ve okul hayatında yenilikler ile ilişkilidir. Literatürde duygusal yaratıcılık ve video oyunlarına harcanan zaman arasındaki ilişki üzerine çok fazla çalışma yer almadığı için bu konuda sınırlı bilgiye ulaşılabilmektedir. Bu çalışmada katılımcılara Duygusal Yaratıcılık Ölçeği uygulanmış, alışkanlıkları ve video oyunlarına ayırdıkları zaman sorulmuştur. Elde edilen sonuca göre; video oyunlarına daha çok zaman ayıran kişilerin genel anlamda duygusal yaratıcılıklarının daha düşük seviyede olduğu ortaya çıkmıştır.

Hamari ve Sjöblom (2017) yürüttükleri çalışmada esporun etkilerinden farklı olarak insanların internet üzerinde esporu takip etmelerinin nedenlerini incelemeyi ve hangi nedenin espor izleme sıklığı ile ilişkisinin bulunduğunu analiz etmeyi amaçlamıştır. Çalışmanın sonucunda katılımcıların espor izleme sıklığı ile günlük hayattan uzaklaşmak, espor hakkında bilgi edinmek, yenilik arayışı ve saldırdan zevk alma arasında

pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur. Esportun saldırdıdan zevk alma motivasyonuıla izlenmesi çalışmadan elde edilen sonuçlar arasında şaşırtıcı sayılabilir. İzleyicilerin oyuncularını görmemesine rağmen bu motivasyona sahip olması esport takımları arasındaki rekabetten ve bazı oyunların içerdiği şiddet unsurlarından kaynaklanmaktadır. Esportun estetik yönlerinden keyif alma ile esport izleme sık-

lığı arasında ise negatif ilişki bulunmuştur. Esportda oynanan video oyunları genellikle karmaşık olması ve oyunu tamamlayabilmek için yüksek düzeyde konsantrasyon gerektirmektedir. Bu sonuç oyunların yapısı gereği oyuncuların estetik yönlerine odaklanamaması ile açıklanabilmektedir.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Araştırmanın Boyutları

DEMOGRAFİK
ÖZELLİKLER

SPOR YAPMA
ALİŞKANLIĞI

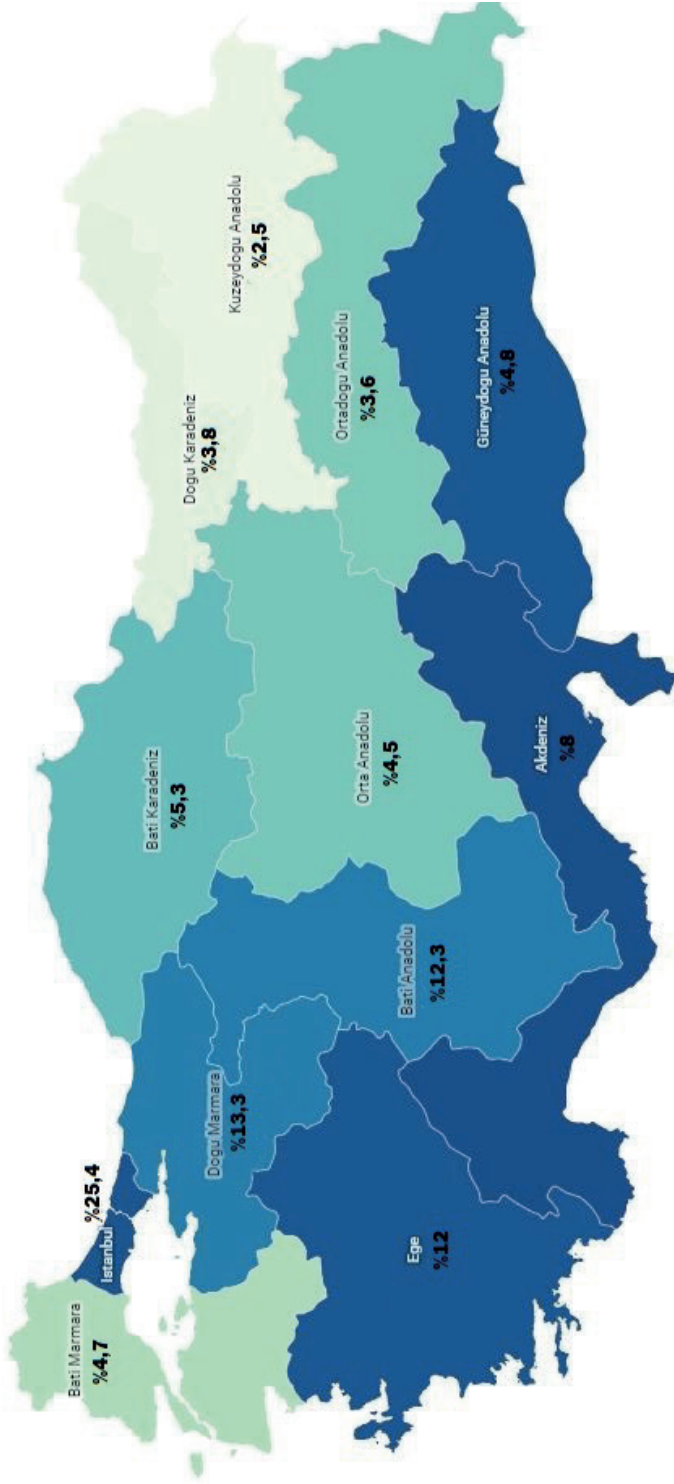
DİJİTAL OYUN
OYNAMA
ALİŞKANLIĞI

ESPOR'A
BAKIŞ

ESPOR'U
TANIMLAMA

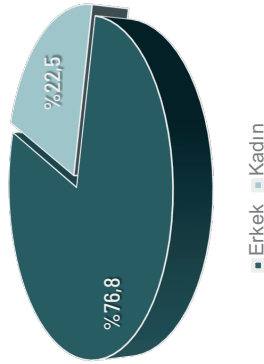
ESPOR YAPMA
ALİŞKANLIĞI

ESPOR YAPMA
NEDENLERİ

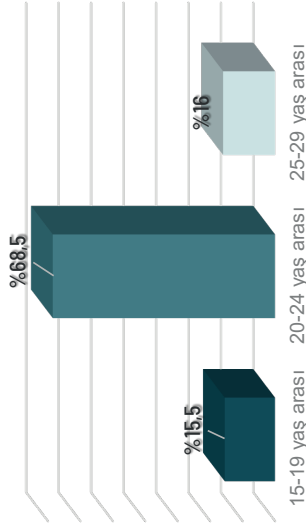

TOPLAM KATILIMCI SAYISI
2893

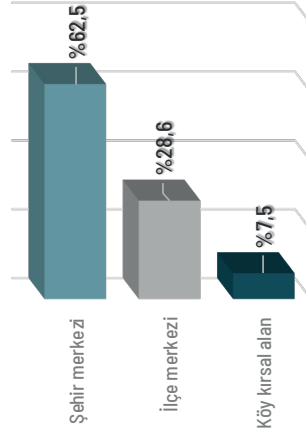
CİNSİYET

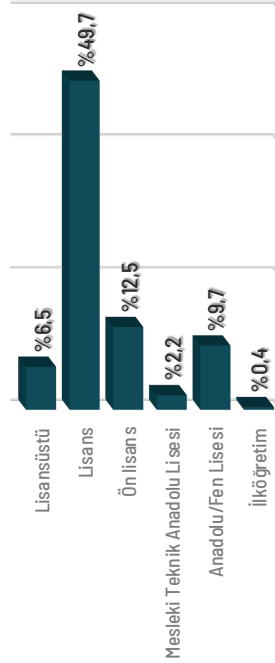
YAŞ

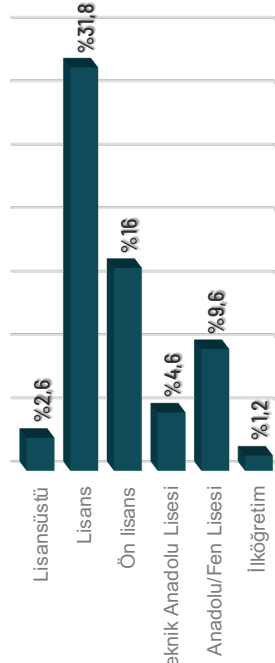
YAŞANILAN YERLEŞİM BİRİMİ

ÖĞRENCİ EĞİTİM DURUMU

MEZUN EĞİTİM DURUMU

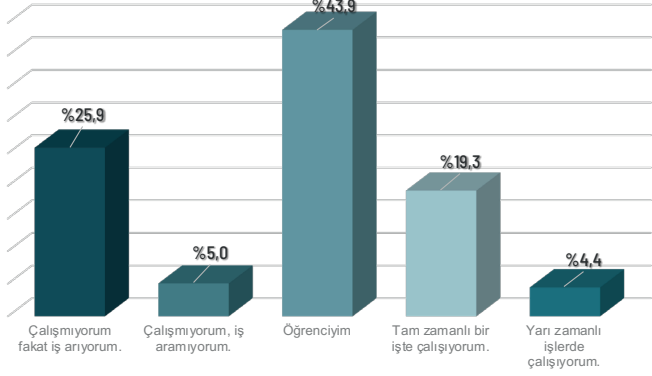

15-29 YAŞ ARASI GENÇLERE İLİŞKİN BULGULAR

Bölgelere Göre Katılımlar

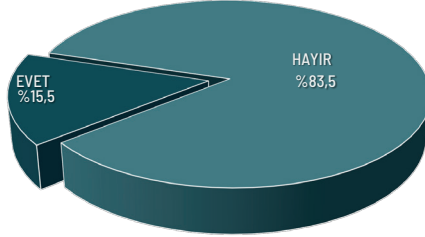
Çalışma Durumu

Gençlerin %43,9'unun öğrenci olduğu, %25,9'unun çalışmayıp iş aradığı, %19,3'ünün tam zamanlı bir işte çalıştığı, %5'inin ise çalışmadığı ama aynı zaman da iş de aramadığı gözlenmiştir.

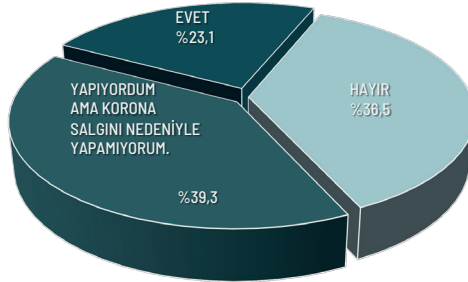
Herhangi Bir Spor Dalında Lisansınız Var Mı?

Gençlerin %15,5'in herhangi bir spor dalında lisansı olduğu, %83,5'inin ise lisansının olmadığı görülmüştür.

Düzenli Olarak Spor Yapıyor Musunuz?

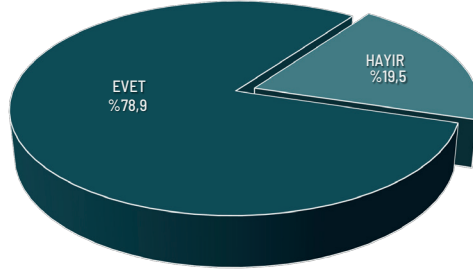
Gençlerin %23,1'inin düzenli olarak spor yaptığı, %39,3'ünün düzenli olarak spora yapmaya korona salgını nedeniyle ara verdiği, %36,5'inin ise düzenli olarak spor yapmadığı görülmüştür.

Dijital Oyunları Oynar mısınız?

Gençlerin %78,9'unun dijital oyunları oynadığı, %19,5'inin ise oynamadığı görülmüştür.

Ayrıca araştırmaya katılan gençlerin ortalama olarak 6 arkadaşının dijital oyunları oynadığı gözlenmiştir.

Dijital Oyunları Oynar mısınız? (Yaş Grubuna Göre)

Yaş gruplarına göre dijital oyunları oynama durumu incelendiğinde dijital oyunları oynama oranının en yüksek olduğu grubun 15-19 yaş arası gençler olduğu ve yaş grubu yükseldikçe oynama oranının azaldığı gözlenmiştir.

	Evet	Hayır
15-19 yaş arası	95,7	3,6
20-24 yaş arası	77,9	21,0
25-29 yaş arası	70,6	27,9

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Dijital Oyunları Oynar mısınız? (Çalışma Durumuna Göre)

Çalışma durumuna göre dijital oyunları oynama durumu incelendiğinde öğrencilerin %86,7'sinin dijital oyunları oynadığı ve en yüksek orana sahip olduğu görülmüştür.

	Evet	Hayır
Çalışmıyorum, iş aramıyorum.	78,8	21,2
Çalışmıyorum, iş arıyorum.	67,8	30,9
Öğrenciyim	86,7	12,9
Yarı zamanlı bir işte çalışıyorum.	83,6	14,8
Tam zamanlı bir işte çalışıyorum.	77,6	20,6

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Dijital Oyunları Oynar mısınız? (Öğrencilik Durumuna Göre)

Öğrencilik durumuna göre dijital oyunları oynama durumu incelendiğinde oynama oranlarının liseden lisansüstü öğrenci gruplarına doğru azaldığı gözlenmiştir.

	Evet	Hayır
Anadolu/Fen Lisesi	98,6	1,4
Mesleki Teknik Anadolu Lisesi	85,9	12,5
Önlisans	80,4	18,7
Lisans	80,3	18,8
Lisansüstü	65,4	33,0

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Dijital Oyunları Oynar mısınız? (Düzenli Spor Yapma Durumuna Göre)

Düzenli spor yapma durumuna göre dijital oyunları oynama durumu incelendiğinde salgın nedeniyle düzenli spor yapmaya ara verenlerin dijital oyunları en çok oynayan grup olduğu gözlenmiştir.

	Evet	Hayır
Evet	79,2	19,9
Hayır	71,8	26,9
Yapıyordum ama salgın nedeniyle yapamıyorum	86,6	12,9

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Dijital Oyunlara Ne Kadar Zaman Ayırırsınız?

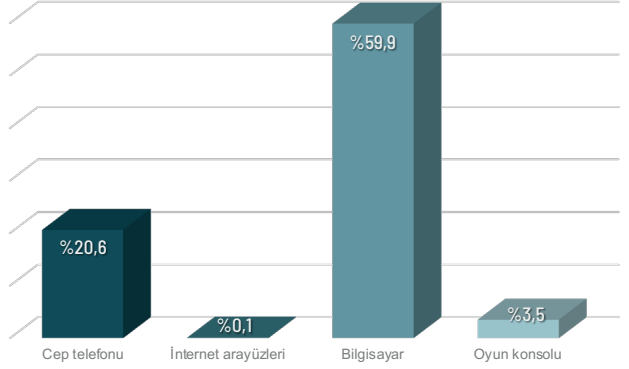
Gençlerin yaklaşık %50'sinin dijital oyunlara günlük 3 saat ve altında zaman ayırdıkları gözlenmiştir.

Dijital oyunlara haftalık ayrılan süreler incelendiğinde ise gençlerin %39,6'sının haftalık 10 saat ve üzerinde zaman ayırdıkları görülmüştür.

	GÜNLÜK	HAFTALIK
1 saat ve daha az	18,8	6,7
2 saat	17,9	2,7
3 saat	14,3	4,2
4 saat	11,6	4,0
5 saat	7,3	6,0
6 saat	4,7	4,5
7 saat	1,2	3,9
8 saat	2,0	4,5
9 saat	0,2	2,6
10 saat ve daha fazla	2,6	39,6

Hangi Platform Üzerinden Oyun Oynuyorsunuz?

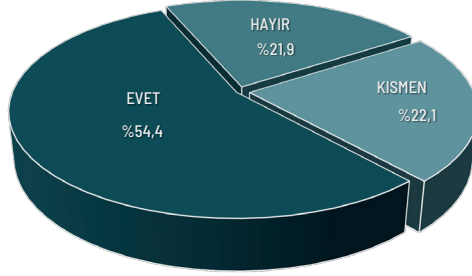
Gençlerin %59,9'unun bilgisayardan, %20,6'sının cep telefonundan, %3,5'inin de oyun konsolundan dijital oyunları oynadıkları görülmüştür.

Sizce Espor Bir Spor Türü Sayılır mı?

Gençlerin %54,4'ünün esporu bir spor türü olarak gördüğü, %21,9'unun ise görmediği gözlenmiştir.

Ayrıca gençlerin %22,1'inin bu soruya kısmen cevabını verdiği görülmüştür.

Sizce Espor Bir Spor Türü Sayılır mı?(Yaş Grubuna Göre)

Yaş gruplarına göre esporu bir spor türü olarak görme durumu incelendiğinde yaş grupları arttıkça esporu bir spor türü olarak görme oranının azaldığı görülmüştür.

	Evet	Hayır	Kismen
15-19 yaş arası	84,5	2,5	11,3
20-24 yaş arası	50,0	24,3	24,7
25-29 yaş arası	46,4	30,9	22,2

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Sizce Espor Bir Spor Türü Sayılır mı?(Çalışma Durumuna Göre)

Çalışma gruplarına göre esporu bir spor türü olarak görme durumu incelendiğinde öğrencilerin %65,2'sinin esporu bir spor türü olarak gördükleri gözlenmiştir.

	Evet	Hayır	Kısmen
Çalışmıyorum, iş aramıyorum.	56,8	25,3	16,4
Çalışmıyorum, iş arıyorum.	37,4	32,1	29,8
Öğrenciyim	65,2	15,3	18,3
Yarı zamanlı bir işte çalışıyorum.	51,6	14,1	33,6
Tam zamanlı bir işte çalışıyorum.	53,0	25,1	20,6

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Sizce Espor Bir Spor Türü Sayılır mı?(Öğrencilik Durumuna Göre)

Öğrencilik durumuna göre esporu bir spor türü olarak görme durumu incelendiğinde genel olarak eğitim seviyesi yükseldikçe esporu bir spor türü olarak görme durumunun azaldığı görülmüştür.

	Evet	Hayır	Kısmen
Anadolu/Fen Lisesi	84,7	2,1	11,0
Mesleki Teknik Anadolu Lisesi	79,7	6,3	14,1
Önlisans	52,6	23,1	23,1
Lisans	54,4	21,9	22,7
Lisansüstü	41,5	34,0	24,5

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Sizce Espor Bir Spor Türü Sayılır mı?(Düzenli Spor Yapma Durumuna Göre)

Düzenli spor yapma durumuna göre esporu bir spor türü olarak görme durumu incelendiğinde salgın nedeniyle düzenli spora ara verenlerin %62,1'sinin esporu bir spor türü olarak gördüğü gözlenmiştir.

	Evet	Hayır	Kısmen
Evet	55,8	24,6	18,6
Hayır	45,4	27,9	25,8
Yapıyordum ama salgın nedeniyle yapamıyorum	62,1	15,4	21,4

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Esportu çeşitli yönleri ile tanımlayan ifadelere yönelik görüşler incelendiğinde gençlerin esportu zaman kaybı, sağlığa zararlı, bağımlılık tehlikesi olan, akademik başarıyı düşüren bir uğraş olarak görmedikleri gözlenmiştir.

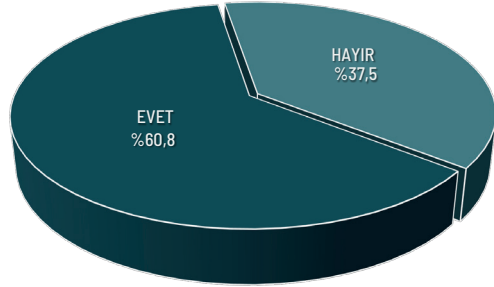
Gençlere göre esport yabancı dil öğrenimine katkı sağlayan, zihinsel ve fiziki becerileri geliştiren, teşvik edilmesi ve devlet tarafından desteklenmesi gereken önemli bir teknoloji ihracatı sektörüdür.

ORTALAMA	
Eğlence ve boş vakit geçirme aracıdır.	61,75
Zaman kaybıdır.	28,00
Sağlığa zararlı bir uğraştır.	31,25
Gençlik için bir bağımlılık tehlikesidir.	41,00
Gençlerin zamanını ve enerjisini tüketen bir tehdittir.	34,25
Çocukların internetteki tehditlere açık hale gelmesine sebep olur.	33,00
Asosyalleşmeye ve aile içi iletişimin azalmasına sebep olur.	42,25
Gençlerin akademik/okul başarısını düşürür.	38,00
Etkili bir öğretim aracı olarak kullanılabilir.	66,75
Teknolojik bilgi ve becerinin artmasına yardımcı olur.	77,5
Yabancı dil öğrenimine ve gelişimine katkı sağlar.	79,00
Fiziki becerileri (el-göz-zihin koordinasyonu) geliştirir.	77,25
Zihinsel becerileri (strateji geliştirme ve hızlı karar verebilme) geliştirir.	80,75
Güçlü bir kültürel tanıtım aracı olabilir.	69,25
Bir kariyer ve meslek alanıdır.	67,5
Esporta ilgisi ve kabiliyeti olan gençler teşvik edilmelidir.	76,00
Devlet tarafından desteklenmelidir.	74,75
Önemli bir istihdam alanıdır.	70,50
Teknoloji ihracatı için önemli bir sektördür.	80,00

Ortalama puanlar 100'lük sisteme göre dir.

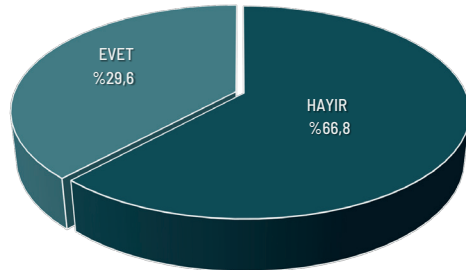
Esport İzleyicisi misiniz?

Gençlerin %60,8'inin esport izleyicisi olduğu, %37,5'inin ise izlemediği görülmüştür.

Esport Yapıyor musunuz?

Gençlerin %29,6'sının esport yaptığı, %66,8'inin ise esport yapmadığı görülmüştür.

Espor Yapıyor musunuz? (Yaş Grubuna Göre)

Yaş gruplarına göre espor yapma durumları incelendiğinde yaş grubu yükseldikçe espor yapma oranının azaldığı gözlenmiştir.

	Evet	Hayır
15-19 yaş arası	39,9	59,0
20-24 yaş arası	28,5	68,3
25-29 yaş arası	27,5	68,6

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Espor Yapıyor musunuz? (Çalışma Durumuna Göre)

Çalışma durumuna göre espor yapma durumu incelendiğinde çalışmayıp iş arayanların en düşük, yarı zamanların bir işte çalışanların ise en yüksek espor yapma oranına sahip olduğu görülmüştür.

	Evet	Hayır
Çalışmıyorum, iş aramıyorum.	31,5	63,7
Çalışmıyorum, iş arıyorum.	23,3	71,9
Öğrenciyim	33,8	64,7
Yarı zamanlı bir işte çalışıyorum.	37,5	59,4
Tam zamanlı bir işte çalışıyorum.	27,4	68,8

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Espor Yapıyor musunuz? (Öğrencilik Durumuna Göre)

Öğrencilik durumuna göre espor yapma durumu incelendiğinde Mesleki Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin %42,2 ile en yüksek orana sahip oldukları görülmüştür.

	Evet	Hayır
Anadolu/Fen Lisesi	36,7	63,0
Mesleki Teknik Anadolu Lisesi	42,2	56,3
Önlisans	30,3	64,5
Lisans	31,3	66,5
Lisansüstü	27,7	70,2

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Espor Yapıyor musunuz? (Düzenli Spor Yapma Durumuna Göre)

Düzenli spor yapma durumuna göre espor yapma durumu incelendiğinde salgın nedeniyle düzenli spor yapmaya ara verenlerin %34,2 ile en yüksek orana sahip oldukları görülmüştür.

	Evet	Hayır
Evet	32,2	63,9
Hayır	23,5	73,0
Yapıyordum ama salgın nedeniyle yapamıyorum	34,2	63,5

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

En Çok Hangi Espor Oyununu Oynuyorsunuz?

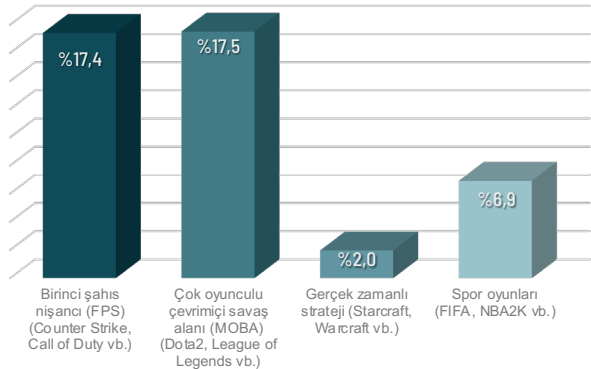

Gençlerin en çok oynadıkları espor oyunları incelendiğinde LoL ve Counter Strike oyunlarının en çok oynanan oyunlar olduğu görülmüştür.

Ayrıca gençler espor oynamak için günlük ortalama olarak 3-5 saat arası, haftalık ise 10 saat ve üzerinde zaman ayırmaktadır.

Hangi Espor Türünü Tercih Ediyorsunuz?

Gençlerin %17,4'ünün birinci şahıs nişancı, %17,5'inin çok oyunculu çevrimiçi savaş, %6,9'unun spor oyunları, %2,0'inin de gerçek zamanlı strateji oyunlarını tercih ettikleri gözlenmiştir.

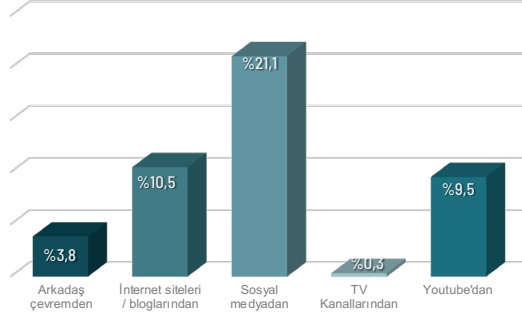
Aileniz Espor ya da Dijital Oyunlara İlginizi Nasıl Karşılıyorsunuz?

Gençlerin %14,9'unun ailesinin espor konusunda pek karışmadığı, %9,7'sinin ailesinin boş vakitlerini değerlendirdiği bir eğlence aracı olarak gördüğü, %6,9'unun ailesinin ise espora ayırdıkları zamanı sınırlandırmaya çalıştığı gözlenmiştir.

Espor İle İlgili Gelişmeleri Nereden Takip Ediyorsunuz?

Gençlerin %21,1'inin espor ile ilgili gelişmeleri sosyal medyadan, %10,5'inin internet siteleri/bloglarından, %9,5'inin youtube'dan, %3,8'inin de arkadaş çevresinden ettikleri görülmüştür.

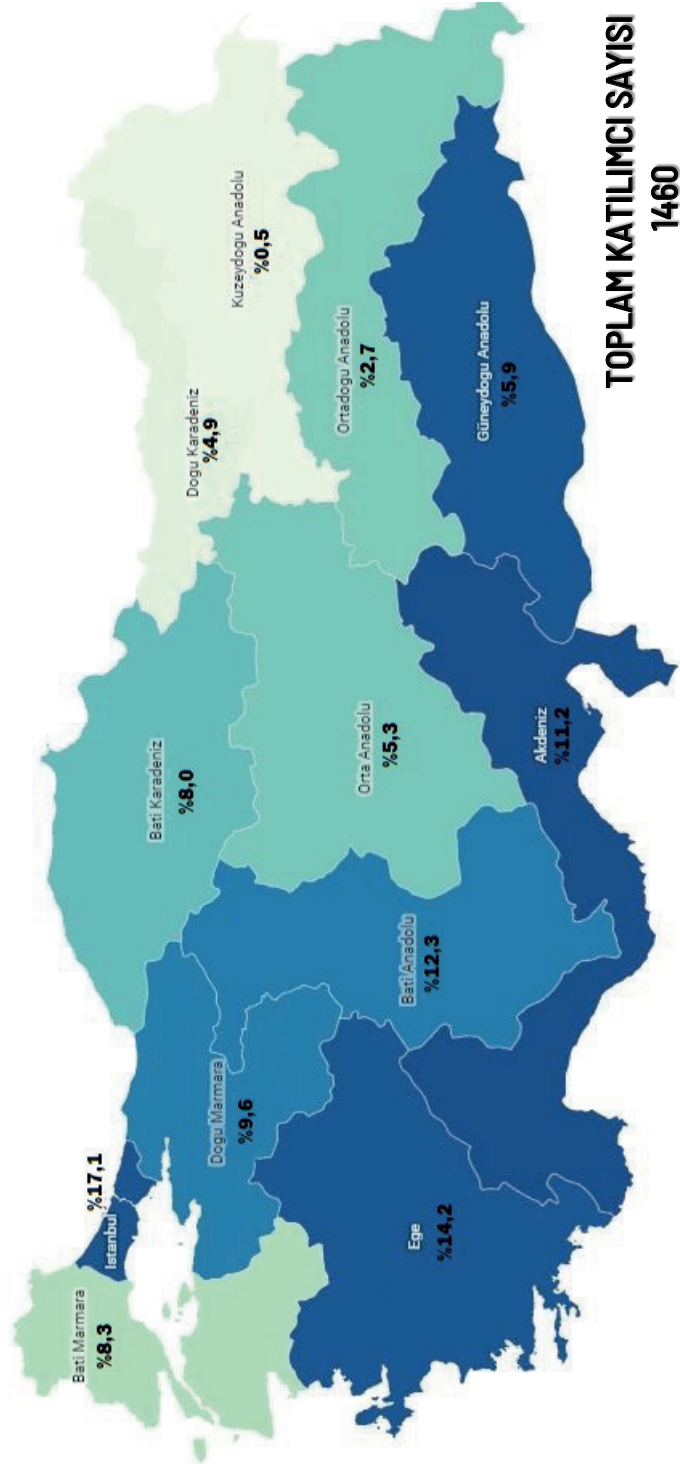
Neden Espor Yapıyorsunuz?

Gençlerin espor yapma nedenleri incelendiğinde büyük çoğunlukla eğlence ve arkadaşlarıyla vakit geçirme amaçlı yaptıkları gözlenmiştir.

ORTALAMA	
Esporu sadece eğlence için yapıyorum.	69,11
Arkadaşlarımla vakit geçirmek için yapıyorum.	68,71
Esporu para kazanmak için yapıyorum.	30,06
Meslek ve kariyer imkanları için yapıyorum.	35,76
Yapacak daha iyi bir şeyim olmadığı için Espor yapıyorum.	32,25
Esporu bir alışkanlık haline getirdiğim için yapıyorum.	35,79

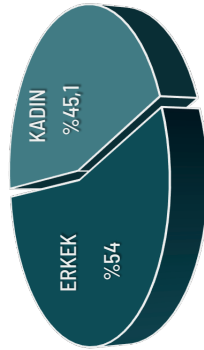
ANNE BABALARA İLİŞKİN BULGULAR

Bölgelere Göre Katılımlar

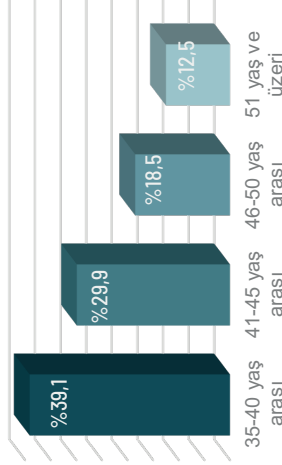

Demografik Bulgular

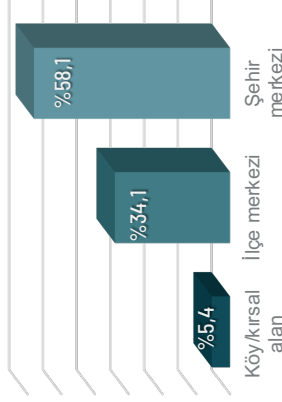
CİNSİYET

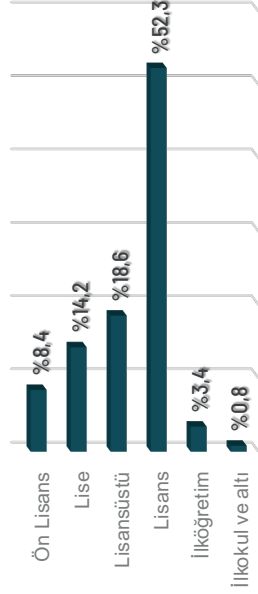
YAŞ

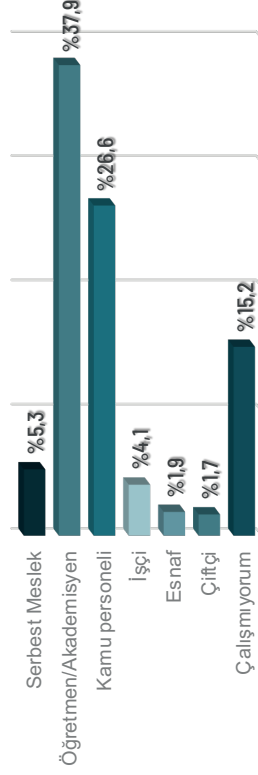
YAŞANILAN YERLEŞİM BİRİMİ

EĞİTİM DURUMU

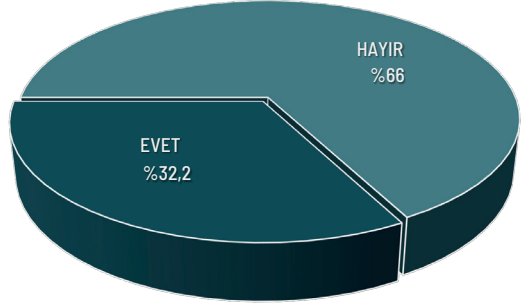

MESLEK

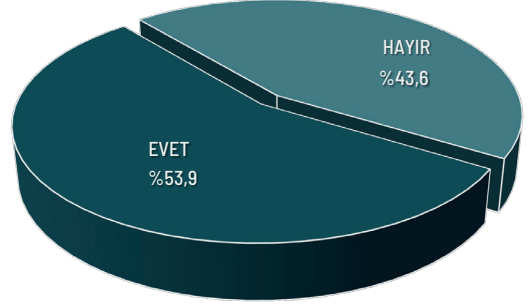
Herhangi Bir Spor Dalında Lisansınız Oldu Mu?

Anne babaların %32,2'sinin bugüne kadar herhangi bir spor dalında lisansı olduğu, %66'sının ise lisansının olmadığı görülmüştür.

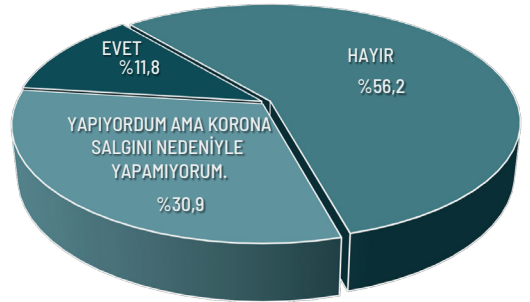
Çocuğunuzun Herhangi Bir Spor Dalında Lisansı Oldu Mu?

Anne babaların %53,9'unun çocuğunun bugüne kadar herhangi bir spor dalında lisansı olduğu, %43,6'sının ise çocuğunun lisansının olmadığı görülmüştür.

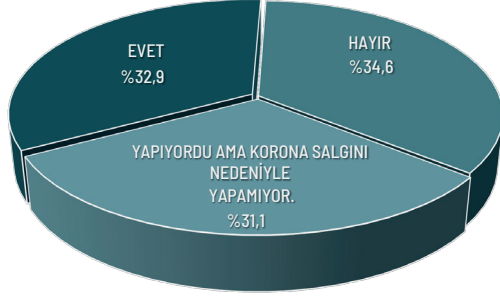
Düzenli Olarak Spor Yapıyor Musunuz?

Anne babaların %11,8'inin düzenli olarak spor yaptığı, %30,9'unun düzenli olarak spor yapmaya korona salgını nedeniyle ara verdiği, %56,2'sinin ise düzenli olarak spor yapmadığı görülmüştür.

Çocuklarınız Düzenli Olarak Spor Yapıyor Mu?

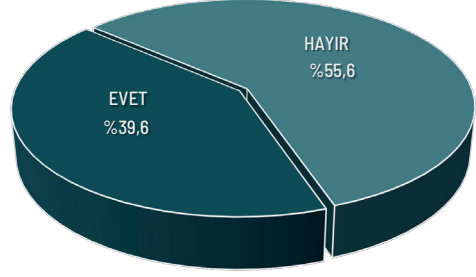
Anne babaların %32,9'unun çocuğunun düzenli olarak spor yaptığı, %31,1'inin düzenli olarak spor yapmaya korona salgını nedeniyle ara verdiği, %34,6'sının çocuğunun ise düzenli olarak spor yapmadığı görülmüştür.

Dijital Oyunları Oynar Mısınız?

Anne babaların %39,6'sının dijital oyunları oynadığı, %55,6'sının ise oynamadığı görülmüştür.

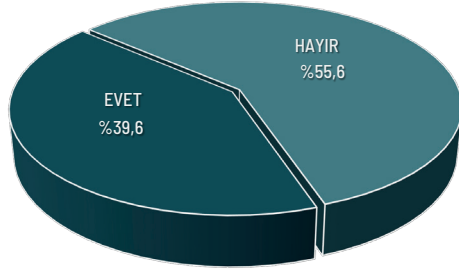
Ayrıca araştırmaya katılan anne babaların ortalama olarak 3 arkadaşının dijital oyunları oynadığı gözlenmiştir.

Çocuklarınız Dijital Oyunları Oynar Mı?

Anne babaların %39,6'sının dijital oyunları oynadığı, %55,6'sının ise oynamadığı görülmüştür.

Ayrıca araştırmaya katılan anne babaların ortalama olarak 6 arkadaşının dijital oyunları oynadığı gözlenmiştir.

Çocuklarınız Dijital Oyunları Oynar Mı? (Mesleğe Göre)

Anne babaların mesleklerine göre çocuklarının dijital oyun oynama durumu incelendiğinde kamu personeli, işçi ve öğretmen/akademisyen anne babaların çocuklarının diğer gruplara oranla daha az dijital oyun oynadıkları görülmüştür.

	Evet	Hayır	Bilmiyorum
Çalışmıyorum	85,6	3,6	0,5
Çiftçi	88,0	-	-
Esnaf	82,1	-	-
İşçi	65,0	11,7	-
Kamu personeli	60,3	8,8	1,8
Öğretmen/Akademisyen	70,2	3,4	0,5
Serbest Meslek	83,3	2,6	-

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Çocuklarınız Dijital Oyunları Oynar Mı? (Eğitim Durumuna Göre)

Anne babaların eğitim durumuna göre çocuklarının dijital oyun oynama durumu incelendiğinde en çok lise mezunu anne babaların çocuklarının dijital oyun oynadıkları görülmüştür.

	Evet	Hayır	Bilmiyorum
İlkokul ve altı	25,0	-	8,3
İlköğretim	74,0	8,0	-
Lise	81,7	6,7	0,5
Önlisans	76,4	4,9	1,6
Lisans	69,9	6,0	0,9
Lisansüstü	59,4	2,2	-

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Çocuklarınız Dijital Oyunları Oynar Mı? (Düzenli Olarak Spor Yapma Durumuna Göre)

Anne babaların düzenli olarak spor yapma durumlarına göre çocuklarının dijital oyun oynama durumu incelendiğinde düzen spor yapan anne babaların çocuklarının daha az dijital oyun oynadıkları görülmüştür.

	Evet	Hayır	Bilmiyorum
Evet	65,7	9,3	0,6
Hayır	71,0	4,3	1,0
Yapıyordum ama salgın nedeniyle yapmıyorum.	71,4	5,8	0,4

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Çocuklarınız Dijital Oyunları Oynar Mı? (Dijital Oyun Oynama Durumuna Göre)

Dijital oyun oynama alışkanlığı olan anne babaların çocuklarının da dijital oyun oynama oranının %86,4 olduğu gözlenmiştir.

	Evet	Hayır	Bilmiyorum
Evet	96,4	3,1	0,5
Hayır	51,2	7,1	1,0

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Dijital Oyuna Ne Kadar Zaman Ayırırsınız?

Anne babaların %30,7'sinin dijital oyunlara günlük 1 saat ve altında zaman ayırdıkları gözlenmiştir.

Dijital oyunlara haftalık ayrılan süreler incelendiğinde ise anne babaların %12,4'ünün 1 saat ve altında, %5,8'inin ise haftalık 10 saat ve üzerinde zaman ayırdıkları görülmüştür.

	GÜNLÜK	HAFTALIK
1 saat ve daha az	30,7	12,4
2 saat	6,2	4,1
3 saat	1,9	4,9
4 saat	1,0	4,2
5 saat	1,2	3,7
6 saat	0,3	0,8
7 saat	0,3	6,7
8 saat	0,1	0,3
9 saat	0,3	0,8
10 saat ve daha fazla	0,7	5,8

Çocuğunuz Dijital Oyunlara Ne Kadar Zaman Ayırır?

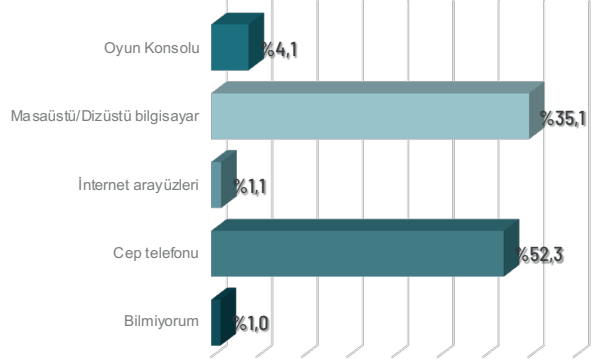
Anne babaların çocuklarının yaklaşık %50'sinin dijital oyunlara günlük 4 saat ve altında zaman ayırdıkları gözlenmiştir.

Dijital oyunlara haftalık ayrılan süreler incelendiğinde ise çocukların %23,9'unun haftalık 10 saat ve üzerinde zaman ayırdıkları görülmüştür.

	GÜNLÜK	HAFTALIK
1 saat ve daha az	13,8	3,2
2 saat	10,8	2,8
3 saat	11,6	6,6
4 saat	12,5	1,5
5 saat	7,9	3,5
6 saat	2,5	1,4
7 saat	1,7	3,0
8 saat	0,5	1,8
9 saat	0,3	0,7
10 saat ve daha fazla	5,6	23,9
Bilmiyorum	1,8	8,2

Çocuğunuz Hangi Platform Üzerinden Oyun Oynuyor?

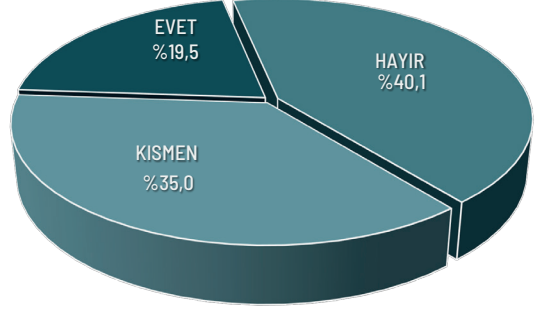
Anne babaların çocuklarının %52,3'ünün cep telefonundan, %35,1'inin bilgisayardan, %4,1'inin de oyun konsolundan dijital oyunları oynadıkları görülmüştür.

Sizce Espor Bir Spor Türü Sayılır Mı?

Anne babaların %19,5'inin esporu bir spor türü olarak gördüğü, %40,1'inin ise görmediği gözlenmiştir.

Ayrıca anne babaların %35'inin bu soruya kısmen cevabını verdiği görülmüştür.

Sizce Espor Bir Spor Türü Sayılır Mı? (Mesleğe Göre)

Anne babaların mesleklerine göre esporu bir spor türü olarak görme durumu incelendiğinde kamu personeli ve öğretmen/akademisyen anne babalarda bu oranın en düşük, çiftçilerde ise bu oranın en yüksek olduğu gözlenmiştir.

	Evet	Hayır	Kismen
Çalışmıyorum	22,5	40,1	34,7
Çiftçi	88,0	12,0	-
Esnaf	60,7	25,0	10,7
İşçi	30,0	43,3	21,7
Kamu personeli	13,7	37,6	47,9
Öğretmen/Akademisyen	16,1	43,9	31,5
Serbest Meslek	21,8	47,4	26,9

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Sizce Espor Bir Spor Türü Sayılır Mı? (Eğitim Durumuna Göre)

Anne babaların eğitim durumuna göre esporu bir spor türü olarak görme durumu incelendiğinde lisans mezunlarının sadece %16'sına göre esporun bir spor türü olduğu gözlemlenmiştir.

	Evet	Hayır	Kısmen
İlkokul ve altı	25,0	16,7	33,3
İlköğretim	42,0	26,0	22,0
Lise	32,7	38,9	26,0
Önlisans	17,9	48,8	31,7
Lisans	16,0	38,4	41,6
Lisansüstü	18,1	49,8	30,6

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Sizce Espor Bir Spor Türü Sayılır Mı? (Düzenli Spor Yapma Durumuna Göre)

Anne babaların düzenli spor yapma durumuna göre esporu bir spor türü olarak görme durumu incelendiğinde düzenli spor yapanların %25,6'sına, yapmayanların ise %20,3'üne göre esporun bir spor türü sayıldığı gözlemlenmiştir.

	Evet	Hayır	Kısmen
Evet	25,6	50,0	22,7
Hayır	20,3	41,0	34,6
Yapıyordum ama salgın nedeniyle yapmıyorum.	16,2	35,9	41,5

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Sizce Espor Bir Spor Türü Sayılır Mı? (Dijital Oyun Oynama Durumuna Göre)

Anne babaların dijital oyun oynama durumlarına göre esporu bir spor türü olarak görme durumu incelendiğinde dijital oyun oynayanların %27,7'sinin esporu bir spor türü olarak gördüğü gözlemlenmiştir.

	Evet	Hayır	Kısmen
Evet	27,7	38,6	29,2
Hayır	14,8	39,4	41,3

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Esportu çeşitli yönleri ile tanımlayan ifadelerle yönelik görüşler incelendiğinde anne babaların net bir genel görüşe sahip olmadıkları gözlenmiştir.

Ortalama değerleri incelendiğinde anne babaların esportu eğlence ve boş vakit geçirme aracı olarak görürken asosyalleşmeye ve aile içi iletişimin azalmasına sebep olabilen ve okul başarısını düşüren bir uğraş olarak gördükleri söylenebilir.

ORTALAMA	
Eğlence ve boş vakit geçirme aracıdır.	64,76
Zaman kaybıdır.	50,32
Sağlığa zararlı bir uğraştır.	50,53
Gençlik için bir bağımlılık tehlikesidir.	57,61
Gençlerin zamanını ve enerjisini tüketen bir tehdittir.	58,41
Çocukların internetteki tehditlere açık hale gelmesine sebep olur.	53,25
Asosyalleşmeye ve aile içi iletişimin azalmasına sebep olur.	62,49
Gençlerin akademik/okul başarısını düşürür.	59,60
Etkili bir öğretim aracı olarak kullanılabilir.	51,06
Teknolojik bilgi ve becerinin artmasına yardımcı olur.	55,82
Yabancı dil öğrenimine ve gelişimine katkı sağlar.	54,47
Fiziki becerileri (el-göz-zihin koordinasyonu) geliştirir.	52,51
Zihinsel becerileri (strateji geliştirme ve hızlı karar verebilme) geliştirir.	55,95
Güçlü bir kültürel tanıtım aracı olabilir.	52,70
Bir kariyer ve meslek alanıdır.	41,74
Esporta ilgisi ve kabiliyeti olan gençler teşvik edilmelidir.	52,18
Devlet tarafından desteklenmelidir.	49,79
Önemli bir istihdam alanıdır.	45,40
Teknoloji ihracatı için önemli bir sektördür.	59,89

Ortalama puanlar 100lük sisteme göre.

Çocuğunuzun 10 Arkadaşından Kaçı Esport Yapıyor?

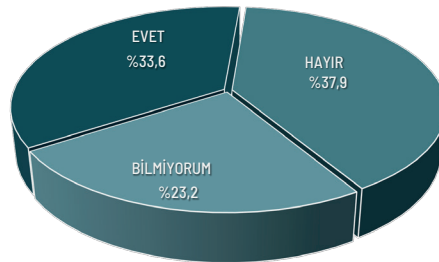
Anne babaların %42,1'inin çocuklarının 10 arkadaşından kaçının esport yaptığını bilmediği, %17,5'inin ise çocuğunuzun hiç bir arkadaşının esport yapmadığı görülmüştür.

YÜZDE	
0	17,5
1	4,2
2	6,7
3	2,7
4	2,1
5	5,8
6	1,7
7	0,8
8	0,8
9	1,2
10	7,3
Bilmiyorum	42,1

Çocuğunuz Esport İzleyicisi Mi?

Anne babaların %33,8'sinin çocuğu esport izlerken %37,9'unun çocuğunuzun esport izleyicisi olmadığı görülmüştür.

Ayrıca anne babaların %23,2'si ise çocuklarının esport izleyicisi olup olmadığını bilmedikleri gözlenmiştir.

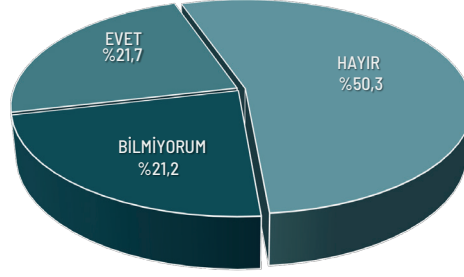

Çocuğunuz Espor Yapıyor Mu?

Anne babaların %21,7'sinin çocuğu esport yaparken %50,3'ünün çocuğunun esport yapmadığı görülmüştür.

Anne babaların çocuklarının ortalama olarak 3 yıldır esport ile ilgilendikleri görülmüştür.

Ayrıca anne babaların %21,2'si ise çocuklarının esport yapıp yapmadığını bilmedikleri gözlenmiştir.

Çocuğunuz Espor Yapıyor Mu? (Mesleğe Göre)

Anne babaların mesleklerine göre çocuklarının esport yapma durumu incelendiğinde çiftçilerin %76'sının, işçilerin %43,3'ünün, kamu personelinin %17,8'inin, öğretmen/akademisyenlerin %21,7'sinin çocuğunun esport yaptığı gözlenmiştir.

	Evet	Hayır	Bilmiyorum
Çalışmıyorum	18,9	54,5	24,3
Çiftçi	76,0	16,0	8,0
Esnaf	10,7	71,4	7,1
İşçi	43,3	41,7	6,7
Kamu personeli	17,8	55,4	17,8
Öğretmen/Akademisyen	21,7	46,8	24,8
Serbest Meslek	21,8	30,8	46,2

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Çocuğunuz Espor Yapıyor Mu? (Eğitim Durumuna Göre)

Anne babaların eğitim durumlarına göre çocuklarının esport yapma durumu incelendiğinde ilköğretim mezunlarının %34'ünün, ön lisans mezunlarının %35,8'inin çocuğunun esport yaptığı görülmüştür.

	Evet	Hayır	Bilmiyorum
İlkokul ve altı	16,7	33,3	16,7
İlköğretim	34,0	30,0	30,0
Lise	22,1	50,5	22,1
Önlisans	35,8	41,5	35,8
Lisans	20,3	57,7	14,7
Lisansüstü	21,0	42,4	33,6

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Çocuğunuz Espor Yapıyor Mu? (Düzenli Olarak Spor Yapma Durumuna Göre)

Anne babaların düzenli spor yapmalarına göre çocuklarının esport yapma durumu incelendiğinde düzenli spor yapanların %26,7'sinin, salgın nedeniyle ara verenlerin %27,5'inin çocuğunun esport yaptığı görülmüştür.

	Evet	Hayır	Bilmiyorum
Evet	26,7	58,1	9,3
Hayır	20,7	23,0	4,0
Yapıyordum ama salgın nedeniyle yapmıyorum.	27,5	18,2	9,5

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Çocuğunuz Espor Yapıyor Mu? (Dijital Oyun Oynama Durumuna Göre)

Anne babaların dijital oyun oynamalarına göre çocuklarının esport yapma durumu incelendiğinde dijital oyun oynayanların %24,7'sinin, oynamayanların %20,7'sinin çocuğunun esport yaptığı görülmüştür.

	Evet	Hayır	Kısmen
Evet	24,7	51,6	22,3
Hayır	20,7	52,5	17,6

*Yüzde cinsinden ifade edilmiştir.

Çocuğunuz Espora Ne Kadar Zaman Ayırır?

Anne babaların %12'sinin çocuklarının espora günlük 1 saat ve altında zaman ayırdıkları gözlenmiştir. Ayrıca anne babalarının %9,7'si çocuklarının günlük olarak espora ayırdığı zamanı bilmedikleri görülmüştür.

Haftalık ayrılan süreler incelendiğinde %14,1'inin 10 saat ve üzerinde zaman ayırdığı, %14,7'sinin ise çocuklarının ayırdığı zamanı bilmediği gözlenmiştir.

	GÜNLÜK	HAFTALIK
1 saat ve daha az	12,0	6,7
2 saat	4,8	1,0
3 saat	3,7	1,7
4 saat	4,3	2,0
5 saat	4,7	4,0
6 saat	3,8	0,9
7 saat	1,9	0,6
8 saat	0,6	0,8
9 saat	0,1	0,9
10 saat ve daha fazla	3,8	14,1
Bilmiyorum	9,7	14,7

Çocuğunuz En Çok Hangi Espor Oyununu Oynuyor?

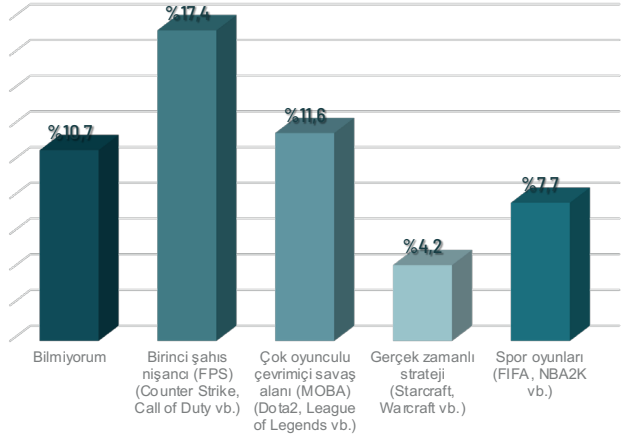
Gençlerin en çok oynadıkları espor oyunları incelendiğinde LoL ve Counter Strike oyunlarının en çok oynanan oyunlar olduğu görülmüştür.

Ayrıca anne babaların büyük bölümünün çocuklarının hangi oyunu oynadıklarını bilmediği gözlenmiştir.

Çocuğunuz Hangi Espor Türünü Tercih Ediyor?

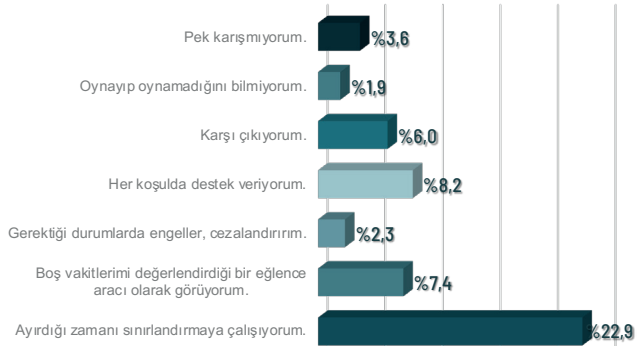
Anne babaların %17,4'ünün çocuklarının birinci şahıs nişancı, %11,6'sının çok oyunculu çevrimiçi savaş, %7,7'sinin spor oyunları, %4,2'sinin de gerçek zamanlı strateji oyunlarını tercih ettikleri gözlenmiştir.

Ayrıca anne babaların %10,7'sinin çocukların hangi espor türünü tercih ettiklerini bilmediği görülmüştür.

Çocuğunuzun Espor İlgisini Nasıl Karşılıyorsunuz?

Anne babaların %22,9'unun çocuklarının espore ayırdığı zamanı sınırlandırmaya çalıştığı, %8,2'sinin çocuklarına her koşulda destek verdiği, %7,4'ünün boş vakitlerinin değerlendirme aracı olarak gördüğü gözlenmiştir.

Çocuğunuz Neden Espor Yapıyor?

Anne babaların çocuklarının espor yapma nedenleri incelendiğinde büyük çoğunlukla eğlence ve arkadaşlarıyla vakit geçirme amaçlı yaptıkları gözlenmiştir.

ORTALAMA	
Esporu sadece eğlence için yapıyor.	71,94
Arkadaşlarıyla vakit geçirmek için yapıyor.	72,33
Esporu para kazanmak için yapıyor.	28,81
Meslek ve kariyer imkanları için yapıyor.	33,59
Yapacak daha iyi bir şeyi olmadığı için Espor yapıyor.	34,48
Esporu bir alışkanlık haline getirdiği için yapıyor.	48,93

SONUÇ

Bu araştırma kapsamında 15-29 yaş arasındaki gençlerin Espor konusundaki tutum ve alışkanlıklarını belirlemek üzere Türkiye'nin 81 ilinden 15-29 yaş arası 2893 genç ve 35 yaş üzerindeki 1460 anne baba ile anket uygulaması gerçekleştirildi.

Katılımcıların demografik özellikleri, spor yapma alışkanlıkları, dijital oyun oynama durumu, espora bakış açısı, esporu tanımlama, espor yapma ve izleme alışkanlıkları, esporu yapma nedenleri gibi çeşitli boyutlarda yer alan sorulara ilişkin görüşleri belirlendi. Buna göre elde edilen bulgular aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- Gençlerin yüzde 15'i herhangi bir spor dalında lisanslıyken, düzenli spor yapma oranı yüzde 23 seviyesindedir. Covid-19 salgını sebebiyle gençlerin yaklaşık yüzde 40'ı da spor yapmaya ara vermiştir.
- Gençlerin yaklaşık yüzde 80'i dijital oyun oynarken, bu oran yaşları ilerledikçe düşmektedir. Dijital oyun oynama oranı en yüksek grup öğrencilerdir. Haftalık olarak 10 saat ve üzerinde dijital oyun oynayan gençlerin oranı yüzde 40'dır.
- Espor'u bir spor türü olarak görme oranı gençler arasında yüzde 55 iken anne babalar arasında bu oran yüzde 20'dir.
- Gençlerin espor yapma oranı yüzde 29'dur. Ayrıca araştırmaya katılan anne babaların yüzde 21'i çocuklarının espor yaptığını belirtmiştir. Çocuklarının espor yapıp yapmadığını bilmeyen anne babaların oranı ise yüzde 21'dir.
- Gençlerin yaş ve eğitim düzeyi ilerledikçe espor yapma oranı düşmektedir. Çalışmayıp iş aramayanlar, öğrenciler ve yarı zamanlı çalışan gruplar espor yapma oranının yüksek olduğu gruplardır. Ayrıca düzenli spor yapan ya da salgın sebebiyle ara veren gençlerin espor yapma oranı daha yüksektir.
- Gençler espor oyunlarından en çok Counter Strike, League of Legends ve PUBG oynamaktadır.

- Gençlere göre espor yabancı dil öğrenimine katkı sağlayan, zihinsel ve fiziki becerileri geliştiren, teşvik edilmesi ve devlet tarafından desteklenmesi gereken önemli bir teknoloji ihracatı sektörüdür. Ayrıca gençler esporu zaman kaybı, sağlığa zararlı, bağımlılık tehlikesi olan, akademik başarıyı düşüren bir uğraş olarak görmemektedir.
- Anne babalar esporu eğlence ve boş vakit geçirme aracı olarak görürken asosyalleşmeye ve aile içi iletişimin azalmasına sebep olabilen ve okul başarısını düşüren bir uğraş olarak görmektedir.
- Anne babaların önemli bir çoğunluğu çocuklarının espor yapıp yapmadığını, espor izleyici olup olmadığını, hangi oyunları tercih ettiğini, espora ne kadar zaman ayırdığını ve arkadaşlarının kaçının espor yaptığını bilmemektedir.
- Anne babaların yüzde 23'ü çocuklarının espora ayırdığı zamanı sınırlandırmaya çalışırken yüzde 8'i her koşulda destek vermektedir. Bu konuda gençlerin görüşü ise anne babaların onlara bu konuda pek karışmadığı ve esporu bir eğlence aracı olarak gördükleri yönündedir.
- Gençlerin ve anne babaların espor yapma nedeni konusunda ortak görüşü arkadaşlarıyla vakit geçirmek ve eğlence amacıyla yapmaktır.

KAYNAKÇA

- Chung, Thomas v.d; "Will Esports Result İn A Higher Prevalence Of Problematic Gaming? A Review Of The Global Situation", Journal of Behavioral Addictions, 8(3), 2019, s. 384-394.
- Çamlıyer, H. (1992). *Spor ve Serbest Zaman Eğitimi*. İzmir 1. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu Sunumu, Aralık-1992, M.E. Basımevi.
- Çetin, E. (2018). *Gündelik Hayatın Sosyolojisi*. İstanbul Üniversitesi Açık Ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, Sosyoloji Lisans programı
- Erkal, E, M. (1992). *Sosyolojik Açidan Spor*. (2. baskı), Türk Dünyası Araştırma Vakfı, Kutsan Matbaacılık.
- Esgin A. ve Çeğin, G.(2018). *Gündelik Hayat Sosyolojisi: Temalar, Sorunsallar ve Güzergahlar*. Ankara: Phoenix Yayınları.
- Fişek, K. (2003). *Devlet politikası ve toplumsal yapıyla ilişkileri açısından spor yönetimi dünyada ve Türkiye'de*. Ygs Yayınları.
- Işın, E. (1995). *İstanbul'da gündelik hayat, insan, kültür ve mekân ilişkileri*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Kılıçgil, E. (1998). *Sosyal Çevre - Spor İlişkileri*. Bağırğan Yayınevi.
- Krarup, K.B ve Kraup, H.B; "The physiological and biochemical effects of gaming: A review", Environmental Research, 2020.
- Kontostavlou, E. ve Drigas, A.; "The Effects of Video Games in Memory and Attention", 2020.
- Lumpken, A. (1990). *Pyhysical Education And Sport A Contemporary Introduction*. Missouri: Times Mirror/Mosby College Publishing.
- Toth, Adam vd., "The Color-Word Stroop Task Does Not Differentiate Cognitive Inhibition Ability

Among Esports Gamers of Varying Expertise”, *Frontiers in Psychology*, 10, 2019.

- Smithies, Tim vd., “Life After Esports: A Grand Field Challenge”, *Frontiers in Psychology*, 11, 2020.
- Sausa, Amber vd., “Physiological and Cognitive Functions Following a Discrete Session of Competitive Esports Gaming”, *Frontiers in Psychology*, 11, 2020.
- Cabelka, Inna vd., “Does Playing Video Games Increase Emotional Creativity”, *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 2020.
- Kocadağ, Memduh, “Investigating Psychological Well-Being Levels of Teenagers Interested in Esport Career”, *Research On Education And Psychology*, 3(1), 2019, s.1-10.
- Özensel, Ertan (2019). *Günlük Yaşamda Farklılıkları Ötekileştirme Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma* (Yayımlanmış doktora tezi). Konya Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ülker Tümlük, G., & Recep oğlu, E. (2013). Üniversite akademik personelinin psikolojik dayanıklılık ve yaşam doyumu arasındaki ilişki. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 3(3), 205-213.
- Soyer, F. (2004). Osmanlı Devletinde (1839-1908 Tanzimat Dönemi) beden eğitimi ve spor alanındaki kurumsal yapılanmalar ve okul programlarındaki yeri konusunda bir inceleme. *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1), 209-225. <http://gefad.gazi.edu.tr/article/view/5000078815/5000073033>.
- Tezcan, M. (1982). *Sosyolojik Açıdan Boş Zamanların Değerlendirilmesi*. A.Ü. Yayınları.
- Yetim, A. A. (2000). *Sosyoloji ve Spor*. Topkar Matbaacılık.
- Yusufoglu, Ö. ve Cerev, G. (2019). Gençlerde aidiyet düzeyinin akademik başarıya etkisi: Fırat Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi örneği. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 29(2), 289-302

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI